

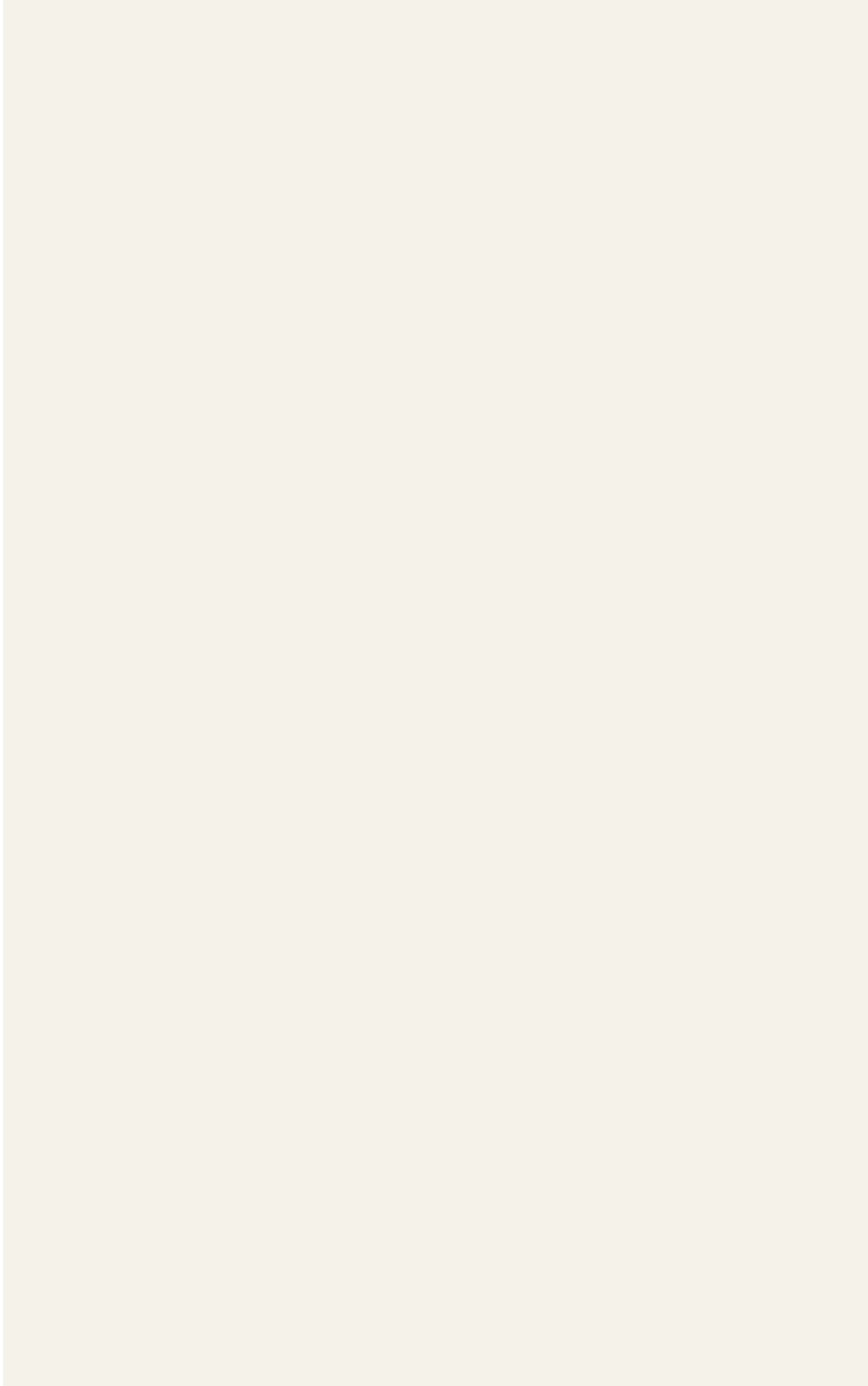

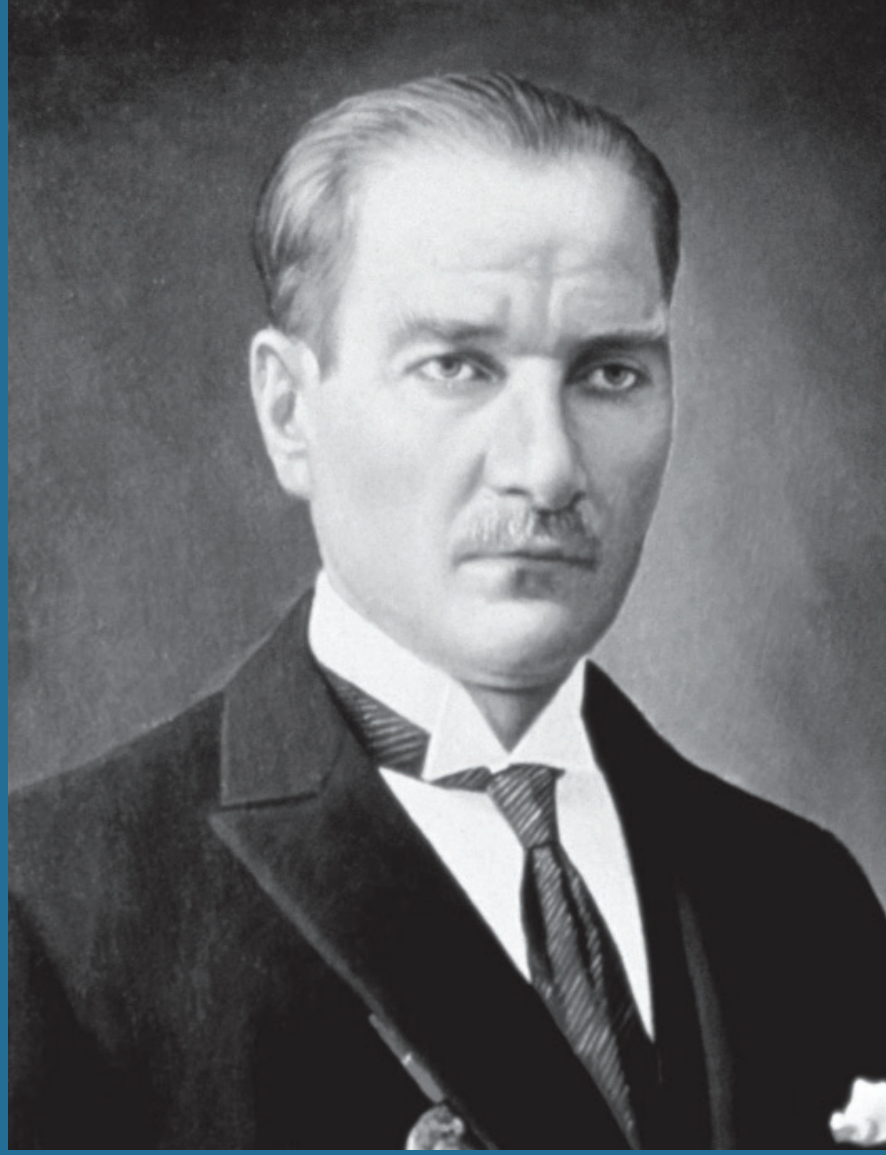
**TÜRK DİL KURUMU
BAŞKANLIĞI**

Strateji Geliştirme Müdürlüğü

ŞUBAT 2022

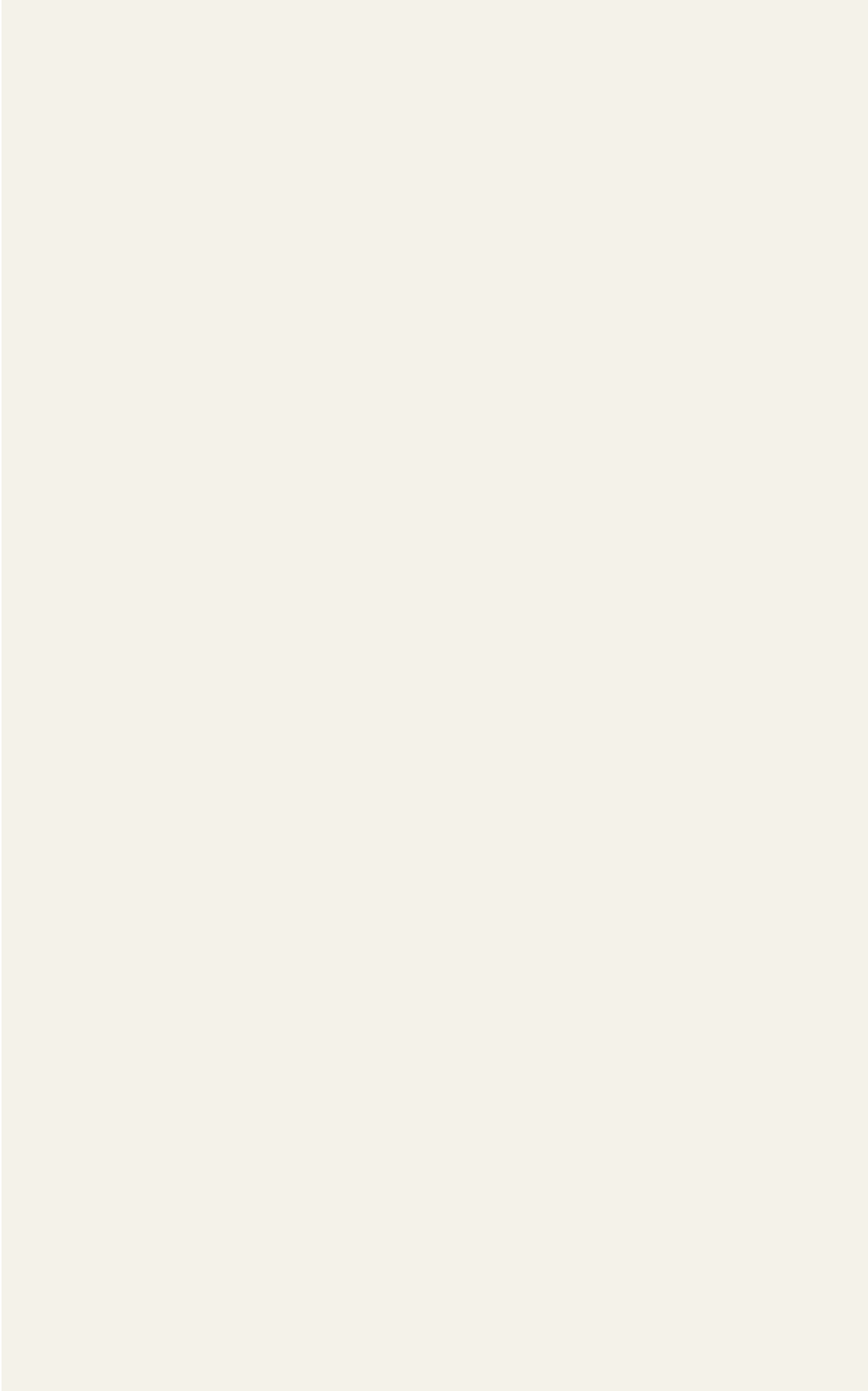
İDARE FAALİYET RAPORU 2021

*Türk Dil Kurumunun
her gün yeni hakikat ufukları açan,
ciddi ve devamlı mesaisini
takdirle yâd etmek isterim.*

Mustafa Kemal Atatürk

BAKAN SUNUŞU

Türk Dil Kurumunun tarihi, Türkçenin Cumhuriyet Dönemi'ndeki tarihi ile özdeşir. Uluslaşma sürecinde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal; Türk diliyle ilgili bilimsel çalışmalar yaptırmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932'de kurulmasını sağlamıştır. Birinci Türk Dili Kurultayı ise 26 Eylül-4 Ekim 1932 tarihleri arasında toplanmıştır.

Atatürk, Türkçeye ve dolayısıyla Türk dili ve tarihine verdiği önemi, İş Bankasındaki hisselerinin gelirlerinden Türk Dil Kurumu ile birlikte Türk Tarih Kurumuna pay ayırarak göstermiştir.

Atatürk'ün isteğiyle kurulan Türk Dil Kurumunun amacı; Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilimsel araştırmalar yaparak Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini sağlamak, Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak haberleşme dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmektir.

Türk dilinin tarihî (Eski, Orta, Yeni Türkçe) ve çağdaş (Türk yazı dilleri, Türkiye Türkçesi) dönemlerine ait kaynak eserler ve bu eserler üzerinde yapılan incelemeler, araştırmalar ile genel Türk dil bilimi konularında hazırlanan eserlerin belirlenen düzende baskısı yapılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin en önemli kültür kurumlarından biri ve Türkçenin son seksen dokuz yılındaki gelişmesinde belirleyicisi olan Türk Dil Kurumu, özel bütçeli bir kamu kurumudur ve faaliyet harcamalarını Atatürk'ün mirasından aldığı paydan, Meclisimizce onaylanan bütçe rakam ve kalemleri doğrultusunda yapmaktadır.

2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu ve 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan görevlerin yerine getirilebilmesi için Kuruma tahsis edilen kamu kaynaklarının etkili ve verimli alanlarda kullanılmasına dikkat

edilmektedir. Bu süreçte en önemli dayanağımız, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. Bu kapsamda Türk Dil Kurumu, kaynaklarının tahsisini önceliklere dayandırarak gerçekleştirmekte ve hesap verme sorumluluğunu yerine getirmektedir. Türk Dil Kurumunun 2021 yılı İdari Faaliyet Raporu da bu yönetim anlayışının sonuçlarının yer aldığı bir belgedir.

Stratejik Plan ile belirlenen amaç ve hedeflere bağlı olarak yürütölen etkinliklere ilişkin olarak hazırlanan "2021 İdare Faaliyet Raporu"; görevleri yerine getirmede performans göstergelerini ortaya koymasının yanı sıra, saydamlık anlayışının güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenmesine katkıda bulunacaktır.

Bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlayan bilim insanları ve Kurum çalışanları ile söz konusu İdari Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen yöneticilerimize en içten teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Nuri ERSOY
Költür ve Turizm Bakanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türk Dil Kurumunun amacı; Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilimsel araştırmalar yaparak Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır. Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak haberleşme dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmektir. Bilimsel faaliyetlerin desteklenmesi, derleme, tarama, terim çalışmalarının genişletilmesi ve planlı bir şekilde sürdürülmesi ile çok uzmanlı, kadrolu bir Türkçe Sözlük Çalışma Grubu oluşturularak günlük ve tarihî metinlerin taranmasına, tanımlamaya yönelik çalışmaların sürekliliği sağlanmıştır.

Ayrıca Türk dilinin yapısını tüm incelikleriyle ortaya koyacak gramerinin çağdaş dil bilimi yöntemleriyle hazırlanmasına çalışılmakta, aynı coğrafyada kullanılan dillerin birbirleriyle etkileşim içine girmesinin kaçınılmaz olacağından hareketle Türkiye’de kullanılan diğer dillerin de araştırılması yapılmaktadır.

Türk dilinin tarihî (Eski, Orta, Yeni Türkçe) ve çağdaş (Türk yazı dilleri, Türkiye Türkçesi) dönemlerine ait kaynak eserler ve bu eserler üzerinde yapılan incelemeler, araştırmalar ile genel Türk dil bilimi konularında hazırlanan eserlerin belirlenen düzende baskısı yapılmaktadır.

Türkoloji ve dil bilimi konularında yurt içi ve yurt dışında bilim toplantıları düzenlenmektedir.

TDK’nin ilgili kuruluşlarla iş birliği içinde eğitim öğretim ve medya başta olmak üzere, her yerde Türk dilinin doğru ve güzel kullanılması, halkın dil bilincinin geliştirilmesi, özellikle genç kuşağın kullandığı dilin izlenerek gerekli görüldüğünde sözlüğe geçirilmesi çalışmaları sürmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı, RTÜK, YÖK, ÖSYM, TİKA, TRT ve diğer medya organları, üniversiteler ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yapılmakta veya yapılacak önemli, anlamlı çalışmalara destek sağlanmaktadır.

Türk Dil Kurumu vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Genel ağ ortamında <http://tdk.gov.tr> adresinden sanal ortamda geniş bir yelpazede bilgi sunmakta ve hizmetlerini yaygınlaştırmaya ve çeşitlendirmeye devam etmektedir. Ayrıca sanal ortamdaki sözlüklerin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açılan e-posta birimine (bilgiedinme@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle, dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte, genişletilmektedir.

Ayrıca Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük uzmanlık kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde Agâh Sırrı LEVEND, Prof. Dr. Hasan EREN ve Prof. Dr. İsmail ÜNVER'e ait koleksiyonlar da yer almaktadır.

TDK'nin sunduğu hizmet ve etkinliklerden özellikle süreli ve süresiz yayınlar, sözlük, kılavuz, derleme ve tarama çalışmaları ile genel ağ sayfasında sunulan hizmetlerden sıklıkla yararlanılmaktadır. Ayrıca eğitim ve burs desteği de verilmektedir.

Kitap satışları; üniversitelerin bulunduğu merkezlerde, fuarlarda sabit veya gezici imkânlarla yapılmakta, elektronik mağaza aracılığıyla yürütülmektedir. Türk dili alanında yurt içi ve yurt dışı eğitim ve araştırmalar desteklenmektedir.

Türk Dil Kurumu; kökleşmiş geleneği ile bir bilim kurumu olarak Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi, özleştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarını sürdürme kararlılığındadır.

Türk Dil Kurumu, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan görevleri yerine getirirken kaynakların önceliklere dayandırarak tahsisini gerçekleştirmekte; hazırlanan ve uygulanan Stratejik Plan, Performans Programı, Bütçe ve İdari Faaliyet Raporu'yla hesap verme sorumluluğunu da yerine getirmektedir.

Türk Dil Kurumunun 2021 yılında gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin olarak hazırlanan "İdare Faaliyet Raporu", kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinden olan saydamlık ve hesap verebilir olma anlayışının da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenebilmesine katkıda bulunacaktır.

Kurumumuzun yukarıda belirtilen faaliyetlerinin gerçekleşmesinde, pek çok bilim adamının ve Kurum çalışanımızın katkısı olmuştur. Bu katkıda payı olan herkese ve İdari Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen bütün personelimize en içten teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Türk Dil Kurumu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Bakan Sunuşu	• 5
Üst Yönetici Sunuşu	• 7
Yönetici Özeti	• 11

I. GENEL BİLGİLER

A) Misyon ve Vizyon	• 13
B) Yetki, Görev ve Sorumluluklar	• 13
C) İdareye İlişkin Bilgiler	• 15
1. Fiziksel Yapı	• 15
2. Teşkilat Yapısı	• 18
3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	• 18
3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti	• 19
3.2. Elektronik Belge Yönetim Sistemi	• 19
4. İnsan Kaynakları	• 20
4.1. Personelin Eğitim Durumu	• 22
5. Sunulan Hizmetler	• 25
5.1. Kurum Başkanının Görevleri	• 25
5.2. Başkan Yardımcısının Görevleri	• 25
5.3. Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü	• 26
5.4. Strateji Geliştirme Müdürlüğü	• 28
5.5. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü	• 29
5.6. Kütüphane Müdürlüğü	• 31
5.7. Müdürlüklerin Ortak Görevleri	• 33
5.8 Bilimsel Faaliyetler	• 34
5.8.1 Bilim ve Uygulama Kollarının Çalışmaları ile İlgili Değerlendirme	• 34
5.8.2. Bilim Kurulunun Kuruluşu	• 34
5.8.3. Bilim Kurulunun Görevleri	• 34
5.8.4. Bilim Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları	• 35
5.8.5. Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu	• 35
5.8.6. Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri	• 35
5.8.7. Bilim ve Uygulama Kolu Başkanlarının Görevleri	• 35
5.8.8. Bilim ve Uygulama Kolunun Çalışma Usul ve Esasları	• 36
5.8.9. Komisyon ve Çalışma Gruplarının Kuruluşu	• 36
5.8.10. Komisyon ve Çalışma Gruplarının Görevleri	• 36
5.8.11. Kollar, Komisyonlar ve Kurullar	• 36
5.8.12. Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar	• 37
5.9. Yayın Faaliyetleri	• 79
5.9.1. Kurumumuzda Basımı Yapılan Yeni Yayınlar	• 79
5.9.2. Kurumumuzda Tıpkıbasımı Yapılan Yayınlar	• 81
5.9.3. Kurumumuzda Basımı Yapılan Süreli Yayınlar	• 82

- 5.9.4. *Türk Dili* Dergisi Abonelik Sistemi • 115
- 5.10. Kütüphane Faaliyetleri • 115
- 5.11. Eğitim Faaliyetleri • 119
- 5.12. Diğer Faaliyetler • 120
 - 5.12.1. Evrak İşleri • 121
 - 5.12.2. Bilgi Edinme • 122
 - 5.12.3. Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri • 122
 - 5.12.4. Proje Bilgileri • 126
- 6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi • 131
 - 6.1. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı • 131
 - 6.2. Eylem Planı Hazırlama Süreci • 132
 - 6.3. Eylemlerin Plan İçindeki Dağılımı • 132
- D) Diğer Hususlar • 134

II. AMAÇ VE HEDEFLER

- A) Temel Politika ve Öncelikler • 135
- B) İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaçlar ve Hedefler • 138
- C) Diğer Hususlar • 140

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

- A) Malî Bilgiler • 141
 - 1. Bütçe Uygulama Sonuçları • 141
 - 2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar • 141
 - 3. Mali Denetim Sonuçları • 148
 - 4. Diğer Hususlar • 148
- B) Performans Bilgileri • 149
 - 1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri • 149
 - 2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi • 150
 - i. Alt Program Hedef ve Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler • 150
 - ii. Performans Denetim Sonuçları • 153
 - 3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları • 154
 - 4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi • 173
 - 5. Diğer Hususlar • 173

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- A) Üstünlükler • 175
- B) Zayıflıklar • 175
- C) Değerlendirme • 176

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER • 177

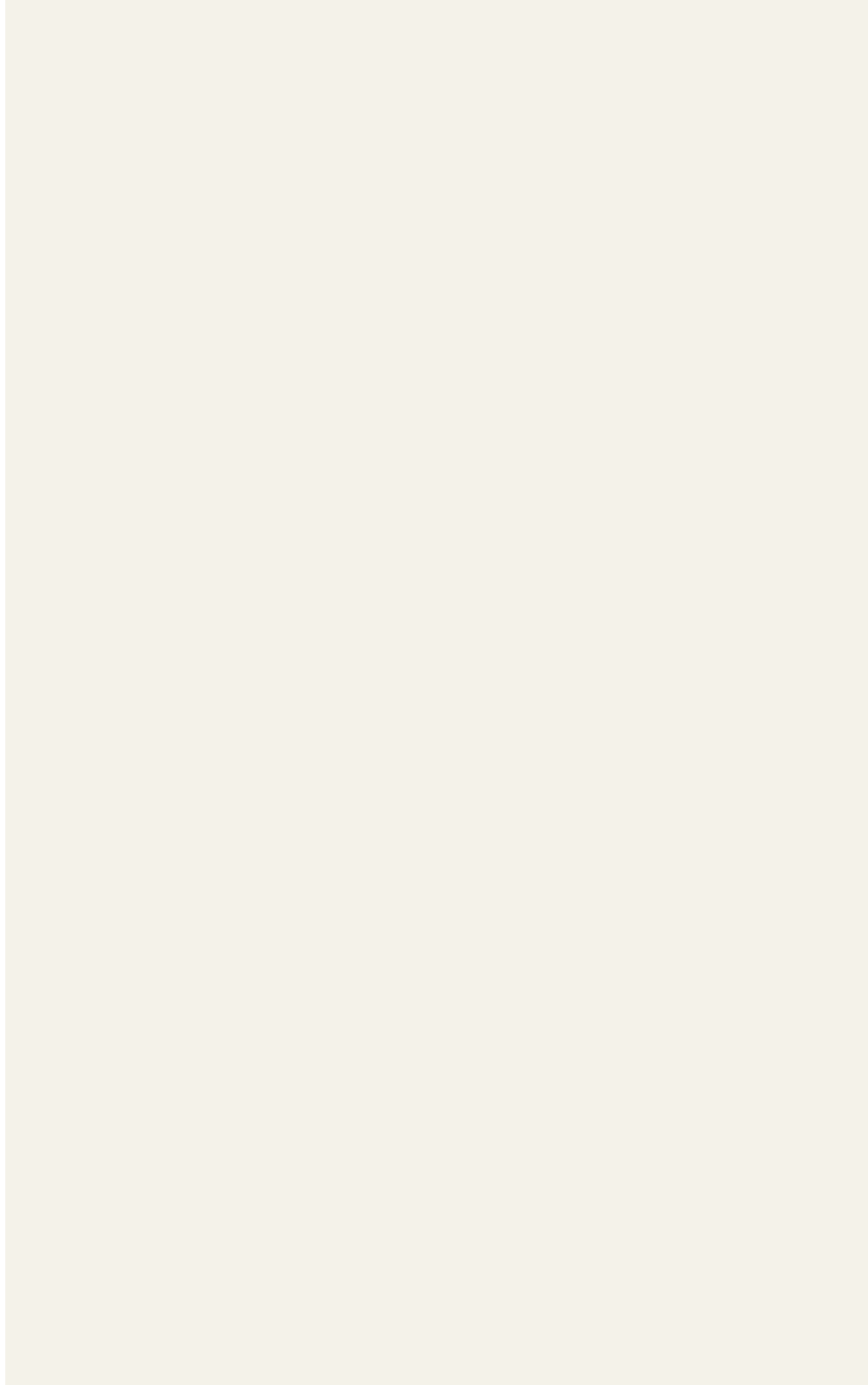
EKLER

- Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı • 178
- Ek-2: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı • 179

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türk Dil Kurumunun esas değeri Türkçedir. Dil yalnızca bir kurumun, bir bakanlığın değil; bütün kurumların, bütün bireylerin duyarlı davranması gereken esas değerlerin başında gelmektedir. Türkçenin bütün güç kaynaklarıyla her ortamda etkili bir biçimde kullanımını sağlamak düşüncesiyle hareket eden Türk Dil Kurumu; Türkçenin zenginliklerinin ortaya konularak hayatın her alanına yansıtılması, Türkçenin etkili bir biçimde kullanılması, yabancı kökenli sözlerin, terimlerin yerine Türkçelerinin teklif edilmesi ilkesini benimsemektedir. Türkçesi varken yabancı kökenli sözlerin ve terimlerin kullanılmaması; iş yerlerine, ürünlere Türkçe adlar verilmesi; Türkçenin eğitim, öğretim, bilim, kültür, sanat, edebiyat dili olarak yaygınlaştırılması; Türk dünyasında ortak haberleşme dili hâlini alması, Türk Dil Kurumunun benimsediği ilkelerdir. Bu kapsamda temel politika ve öncelikleri şöyledir:

- Kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedeflerin uygulanması,
- Kurum kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması,
- Hesap verilebilir ve mali saydamlığa sahip bir sistem oluşturulması,
- Kurum faaliyetlerinin ilgili tüm tarafların katılımıyla yürütülmesi,
- Kurumsal kapasitenin artırılması,
- Hizmet içi eğitim faaliyetleri ile personelin yetkinlik ve verimliliğini en üst düzeye çıkarılması,
- Şeffaf ve etkin kamu yönetiminin oluşturulması, kamu hizmetleri sunumunun iyileştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanarak ilgili tüm taraflarla hızlı, şeffaf, etkin ve güvenilir hizmetler sağlanması,
- İş ve işlemlerle ilgili uygulamaların genel ağ üzerinden ulaşımı sağlanarak bürokratik işlemlerin azaltılması,
- Sürekli gelişime açık yüksek standartlarda bir kurum içi yönetim geliştirilmesi ve uygulanması,
- Yapılan eğitim ve çalışmaların genel ağ üzerinden kamuoyu ile paylaşılması sonucu kurumsal imajın yükseltilmesi,
- Kurum çalışanlarının yaptıkları görevlere dönük memnuniyet düzeylerinin artırılması için çalışanların teşvik edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması, çalışmalarımızın temelini oluşturmaktadır.

I. GENEL BİLGİLER

A) MİSYON VE VİZYON

Misyon (Görev)

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamaktır.

Vizyon (Hedef)

Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak anlaşma dili, dünyada ise yaygın ve geçerli bir dil konumuna getirmektir.

Temel Değerler

Türk Dil Kurumu çalışmalarında;

- Bilime uygunluk,
- Uzmanlık,
- Özgünlük,
- Güncellik,
- Erişilebilirlik,
- Eleştiriye açıklık ilkelerini gözetmektedir.

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Kurumun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir.

Cumhuriyet Dönemi'ndeki dil çalışmaları, yeni Türk harflerinin belirlendiği "Dil Heyeti" ile başlamıştır. Çoğunlukla "Dil Encümeni", kimi zaman "Dil İstişare Heyeti" veya "Türk Dili Lûgati Encümeni" adıyla tanınan kurulun resmî adı daima "Dil Heyeti" olmuştur. Millet olma döneminde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal; Türk diliyle ilgili bilimsel çalışmalar yapmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932'de kurulmasını sağlamıştır. 1934'te yapılan kurultayda Cemiyetin adı, "Türk Dili Araştırma Kurumu"; 1936'daki kurultayda ise "Türk Dil Kurumu" olmuştur.

Türk Dil Kurumunun Kurucu ve Koruyucu (Hami) Başkanı ATATÜRK; 12 Temmuz 1932 tarihinden itibaren ölünceye dek Türk Dil Kurumu ile yakından ilgilenmiş, Kurumun çalışmalarını takip etmiş, Kuruma uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesinde; "Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzel kişiliğine sahip 'Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu' kurulur.

Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir." ifadesi yer almaktadır.

Türk Dil Kurumu; Anayasa'nın bu maddesine dayanılarak 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanun'la (*Resmî Gazete*: 17.08.1983 tarih ve 18138 sayılı) tüzel kişiliğe sahip, bilimsel hizmet ve faaliyetlerde bulunacak özel bütçeli bir kurum olarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun kuruluşuna dâhil edilmiş ve 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır.

10.05.2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanarak Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması, Bakanlar Kurulunca 02.07.2018 tarihinde kararlaştırılmıştır. Buna binaen 703 sayılı KHK'nin 140'ıncı maddesinde, 664 sayılı KHK ile düzenlenen Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun bazı maddelerinde yeniden düzenlemeye gidilmiştir. Bu düzenlemeye dayanarak Cumhurbaşkanlığının 2018/1 sayılı Genelge'si ile bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlar, Genelge ekinde yer alan listede gösterilmiştir. Bu listede Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili kurumu hâline getirilmiştir.

Türk Dil Kurumunun Görevleri

Türk Dil Kurumunun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Türk Dil Kurumunun bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceği görevleri de 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10'uncu maddesinde şöyle sıralanmıştır:

Türk Dil Kurumu Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak.
- b) Türkçenin ticari hayatta, kitle iletişim araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak, girişimlerde bulunmak; kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek; Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı sözcüklerin ve yazım biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek.
- c) Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak.
- ç) Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak; yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak; bilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.
- d) Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına ilişkin dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak.
- e) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Türkçeyi dünya milletlerine tanıttacak ve kullanımını yaygınlaştıracak uluslararası etkinlikler düzenlemek.
- f) Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek.

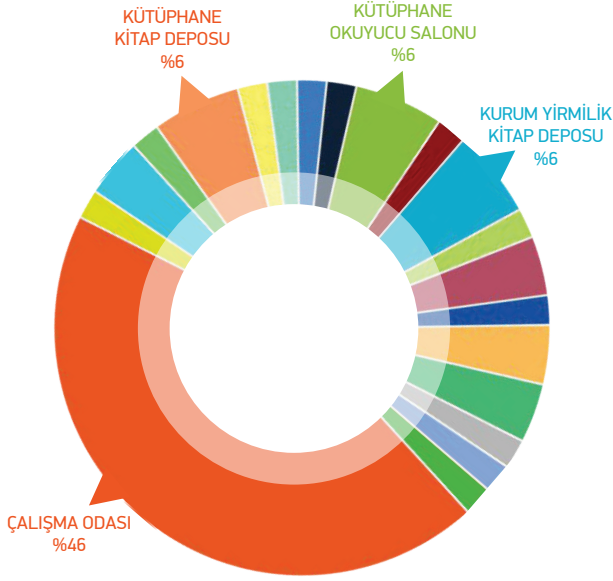
- g) Görevleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler, eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları, araştırma merkezleri, araştırmacı, yazar ve sanatkarlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş birliğinde bulunmak.
- ğ) Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayımları izlemek, incelemek, değerlendirmek.
- h) Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştırıcı bilimsel çalışmalar yapmak.
- ı) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt içinde ve yurt dışında yürütülen çalışmaları desteklemek.
- i) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı temel eserler ile bu konulardaki tarihi, bilimsel ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.
- j) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.
- k) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, görev alanına giren konularda akademisyenlerin ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek, yurt içinde ve yurt dışında lisansüstü eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.
- l) Diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dillerindeki klasikleşmiş bilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.
- m) Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak.
- n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.
- o) Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek.

C) İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı

Türk Dil Kurumu; Ankara ili, Çankaya ilçesi, 1. Bölge bucağı, Remzi Oğuz Arık Mahallesi, Atatürk Bulvarı 2515 adada, 10 parsel, 813 m² yüz ölçümlü, 215 numaralı kendisine ait ana bina ile 9 parsel, 794 m² yüz ölçümlü ve 217 numaralı ek binada çalışmalarını yürütmektedir.

Binada, 245 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana binanın kullanım alanı 1.680 m², ek binanın kullanım alanı 4.864 m²'dir. Her iki binanın toplam kullanım alanı 6.544 m²'dir. (Ana bina bilimsel çalışmalar için, ek bina da idari çalışmalar için kullanılmaktadır.) Kurum personelinin kullanımına tahsis edilen lojman ve sosyal tesis bulunmamaktadır.

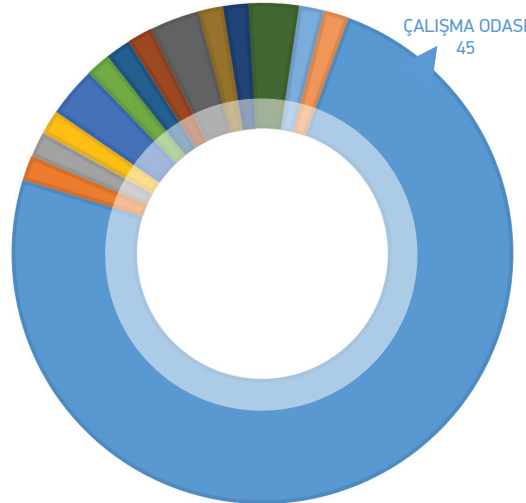

EK BİNA	ADET
Bilgisayar sistem odası	1
Çalışma odası	45
Elektrik odası	1
Evrak odası	1
Güvenlik odası	2
Güvenlik kontrol odası	2
Kazan dairesi	1
Kitap deposu	2
Kitap satış bürosu	1
Konferans salonu	1
Kurum arşivi	2
Santral	1
Toplantı odası	2
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Yemekhane	1
Toplam	65

TABLO 2: Ek bina birimleri.

ANA BİNA	ADET
Birim arşivi	1
Çalışma odası	24
Elektrik panosu odası	1
Kütüphane dergi deposu	2
Kütüphane gazete deposu	1
Kütüphane kitap deposu	3
Kazan dairesi	1
Kütüphane mikrofilm deposu	1
Kütüphane yirmilik kitap deposu	1
Kütüphane nadir eser deposu	1
Kütüphane okuyucu salonu	3
Kütüphane tıpkıçekim (fotokopi odası)	1
Kurum yirmilik kitap deposu	3
Müze ve toplantı odası	1
Muhasebe arşivi (Saymanlık)	2
Şoför odası	1
Temizlik malzemesi odası	2
Toplantı odası	1
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
TOPLAM	52

TABLO 1: Ana bina birimleri.

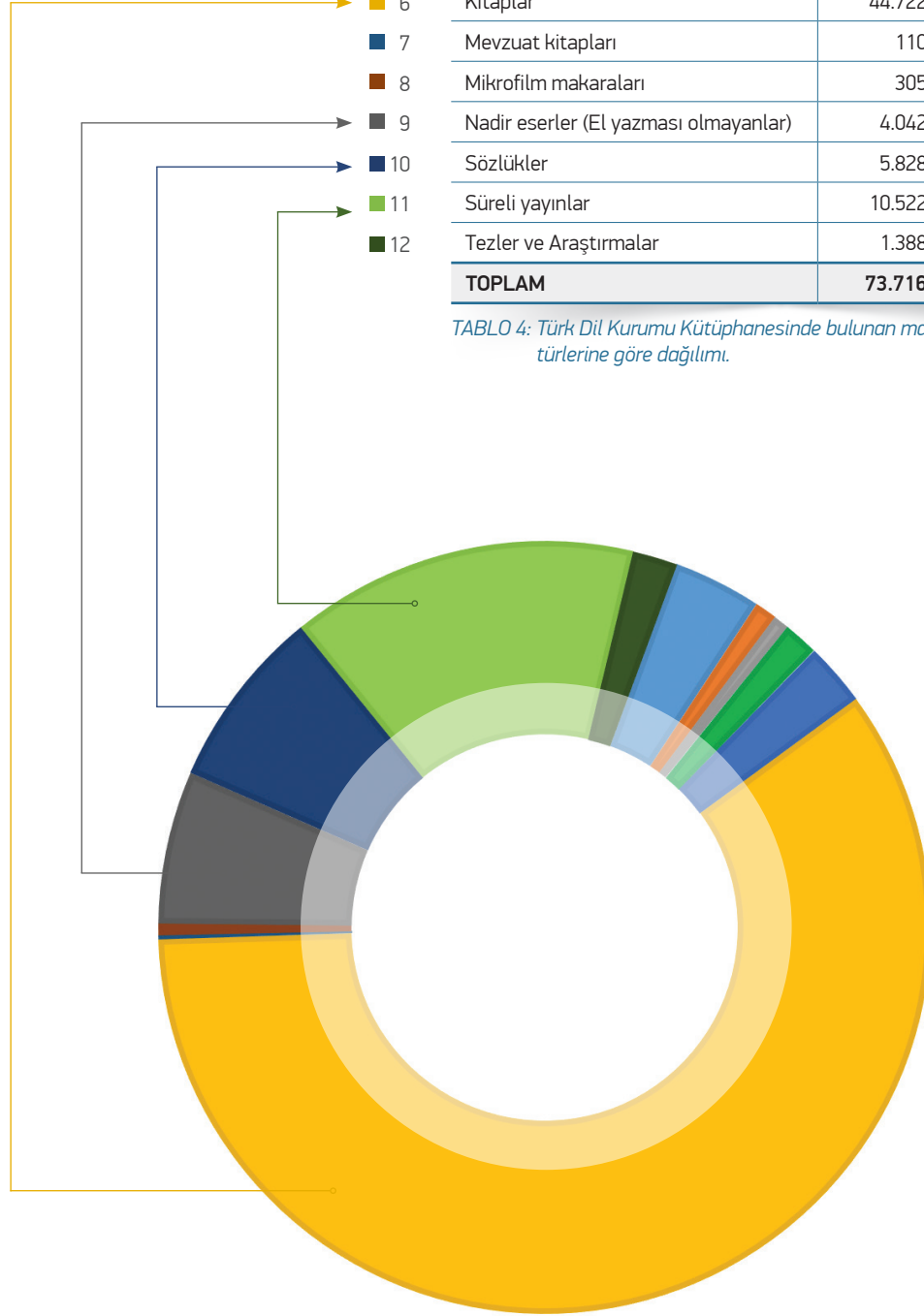

ARACIN CİNSİ	ADET
Binek otomobil	2
Kamyon (otobüs)	1
Kamyon	1
Minibüs	2
Toplam	6

TABLO 3: Demirbaşta kayıtlı taşıtların türlerine göre dağılımı.

	MATERYAL T�RLER�	SAYISI (Adet)	ORANI (%)
1	Ansiklopediler	2.751	3,73
2	Arşivlenen kütüphane materyalleri	2.254	3,06
3	CD'ler ve DVD'ler	520	0,71
4	El Yazmaları	1.244	1,69
5	Gazeteler	0	0
6	Kitaplar	44.722	60,67
7	Mevzuat kitapları	110	0,15
8	Mikrofilm makaraları	305	0,41
9	Nadir eserler (El yazması olmayanlar)	4.042	5,52
10	Sözlükler	5.828	7,91
11	Süreli yayınlar	10.522	14,27
12	Tezler ve Araştırmalar	1.388	1,88
	TOPLAM	73.716	100

TABLO 4: Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.

GRAFİK 4

2. Teşkilat Yapısı

Başkanlığımız; Kültür ve Turizm Bakanlığına ilgili, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum merkezi Ankara olup taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Teşkilatımız; başkan, başkan yardımcısı, bilim kurulu ve hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

10.07.2009 tarihli ve 27284 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 47. maddesinin 15'inci fıkrasının (a) bendine göre, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'a ekli; II sayılı cetvelde, bütçeleri ayrılarak ayrı bir idare olarak yer almıştır.

3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Türk Dil Kurumu, vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Mevcut yapı korunarak güncelleme çalışmalarının kesintisiz yapılması sağlanmakta ve sağlanmaya devam edilmektedir.

Bilgisayar altyapımızda; yönetimi iki adet fiziksel sunucuda bulunan, toplamda 17 sunucu bulunmaktadır.

- Etki alanı yöneticisi (Domain Controller)
- Genel ağ sunucusu
- Veri tabanı sunucusu
- Uygulama sunucusu
- Kayıt yönetimi sunucusu (Log)
- Kütüphane genel ağ sunucusu
- Antivirüs sunucusu (Endpoint Security)
- Dosya sunucusu
- Yedekleme sunucusu
- Etimolojik Sözlük sunucusu
- Etimolojik Sözlük (Uygulama) sunucusu
- Kütüphane (Librid) sunucusu

- Kütüphane (Uygulama) sunucusu
- TDK Sözlük sunucusu
- Firewall (Güvenlik Duvarı) Yönetimi
- Tarihsel Sözlük sunucusu
- Metin Veri Tabanı sunucusu

Kurum içerisinde genel ağ ortamında yayın yapabilmek için 5 adet kamera ve etkinliklerde kullanılmak amacıyla 4 adet fotoğraf makinesi mevcuttur. Genel ağ sayfamız, kullanıma açılan sözlüklerimizle her geçen gün daha da zenginleştirilmektedir.

Bilgisayar sistemimize zarar veren her türlü yazılımın tespiti, izinsiz ve lisanssız yazılımların kullanımının önlenmesi amacıyla genel ağ yönetim sistemi ve güvenlik duvarı oluşturulmuştur. Sisteme yapılan saldırılar tespit edilerek saldırıların yıkıcı etkilerinden sistem korunmaktadır.

Ambar ve kitap satma yazılımı ile Kurumumuzun ambarına gelen kitaplar sisteme girilmekte, kitap satma işlemleri sanal ortamda yürütülmektedir.

3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti

Türk Dil Kurumu sözlüklerine <http://sozluk.gov.tr> ulaşılabilmektedir.

Nutuk Veri Tabanı; Türk Dil Kurumu Elektronik Dil Yayımcılığı Araştırma ve Uygulama Çalışma Grubu tarafından genel ağ ortamına aktarılmış, 13.10.2011 tarihinde kullanıma açılmıştır.

Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan yazma eserler de 12 Temmuz 2011 gününden itibaren "Türk Dil Kurumu El Yazması Eserleri Kitaplığı Veri Tabanı" olarak sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Sanal kitap mağazamız, Türk Dil Kurumu yayınlarının satıldığı ve *Türk Dili* dergisi abonelik işlemlerinin yapıldığı <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresiyle hizmet vermektedir.

Haberleşme uygulamalarının sağladığı yeni imkânlardan yararlanılarak kişilerin söz varlığını geliştirmelerine katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. Sanal ortamdaki sözlüklerimizin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açtığımız e-posta birimimize (katki@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte ve genişletilmektedir.

Kurumumuzun genel ağ sayfasında yer alan Kamu Hizmet Standartları Tablosu'nda belirtilen işler, elektronik ortamda yerine getirilmektedir.

3.2. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

2009 yılında uygulamaya konulan EBAYS (Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi) ile Kurumumuza dışarıdan gelen ve Kurum içinde üretilen evraklar elektronik ortama aktararak evrak sistemine dâhil edilmiştir. Ayrıca bu sistem ile evraklar, elektronik ortamda işlem sürecine dâhil edilerek kayıt sırasında evrakların kayıt tarihi, tarihi, numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, gizlilik derecesi vb. bilgiler kayıt altına alınmıştır. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde bulunan EBYS (elektronik yazışma) sistemine geçilmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamda yapılmasına olanak sağlayan yazılımdır. Resmi belgelerin üretim, kayıt, erişim ve muhafaza işlemlerinin belli bir plan dâhilinde yürütülerek kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

1. El yazmaları ve nadir eserlere sanal ortamda kullanıcılar www.tdk.gov.tr adresinde bulunan "Kütüphane" menüsünden ulaşabilirler.
2. Sanal ortamda e-posta yolu ile haberleşme sağlanmaktadır.
3. Kurumun genel ağ sayfasına 2021 yılında ortalama 16.557.300 (on altı milyon beş yüz elli yedi bin üç yüz) kez giriş yapılmıştır. Kullanıcıların hizmetinde bulunan 15 sözlük ve süreli yayınlar veri tabanı, el yazması eserleri kitaplığı veri tabanı sayfası, Türk dili alanında bir başvuru kaynağı görevini üstlenmektedir.

ADI	MİKTAR	ADI	MİKTAR
Barkod yazıcılar ve okuyucular, optik okuyucular	4	Modemler (erişim cihazları)	18
Belgegeçer (faks)	1	Mürekkep püskürtmeli yazıcılar	1
Bilgisayarlar (kasa ve monitör dâhil)	192	Müzikçalarlar ve kaydedicilerle donanımları	1
Cep bilgisayarları	1	Projeksiyon cihazları	10
Cep telefonları	6	Projeksiyon perdeleri	10
Dijital kayıt sistemleri (kameralar)	5	Routerler (yönlendirici cihazlar)	1
Dizüstü bilgisayarlar	66	Sabit telefonlar	171
Erişim denetim sistemleri	1	Santraller	1
Firewall cihazları	2	Sunucular	9
Fotoğraf makineleri	4	Tarayıcılar	30
Fotokopi makineleri	3	Televizyonlar	10
Hesap makineleri	36	Telsiz telefonlar	28
Kabin	1	Uydu alıcıları	3
Kesintisiz güç kaynakları	8	Videolar	1
Klimalar	86	Yangın söndürme cihazları	23
Lazer yazıcılar	41	TOPLAM	774

TABLO 5: Kullanılan teknolojik alet ve donanımlar tablosu.

4. İnsan Kaynakları

Kurumumuzun taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Teşkilatımızın toplam kadro sayısı 149 kişidir. Bu kadroların 62 tanesi doludur. Dolu kadrolar; 1 Kurum Başkanı, 1 Başkan Yardımcısı, 1 İç Denetçi, 1 Strateji Geliştirme Müdürü, 1 İdari İşler Müdürü, (İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri) 23 Yüksek Kurum Uzmanı, 1 Uzman, 1 Avukat, 1 Muhasebeci, 8 Şef, 1 Grafiker, 6 Bilgisayar İşletmeni, 3 Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, 1 Ayniyat Saymanı, 3 Kütüphaneci, 2 Memur, 2 Memur (Şahsa Bağlı Kadro), 1 Santral Memuru, 2 Şoför, 1 Dağıtıcı, 1 Hizmetli (Şahsa Bağlı Kadro) olarak dağılmıştır. Kurumumuzda 62 kadrolu, 7 geçici, 10 sözleşmeli personel ve 35 sürekli işçi pozisyonunda çalışan olmak üzere toplam 114 personel görev yapmaktadır.

PERSONEL SAYISI			CİNSİYETİ		EĞİTİM DURUMU					
UNVANI	Toplam kadro sayısı	Dolu kadro sayısı	Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek lisans	Lisans	Ön lisans	Lise	İlköğretim
Kurum Başkanı	1	1		1	1					
Başkan Yardımcısı	1	1		1	1					
İç Denetçi	3	1	1			1				
İdari İşler Müdürü	2	1	1				1			
Strateji Geliştirme Müdürü	1	1		1			1			
Kütüphane Müdürü	1									
Yüksek Kurum Uzmanı	25	23	11	12	1	13	9			
Uzman	1	1	1			1				
Yüksek Kurum Uzman Yardımcısı	20									
Mali Hizmetler Uzmanı	5									
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	4									
Avukat	1	1	1				1			
Sayman (Muhasebe Yetkilisi)	1									
Araştırmacı	5									
Programcı	1									
Muhasebeci	1	1	1				1			
Şef	11	8	5	3	1	1	6			
Grafiker	1	1		1			1			
Bilgisayar İşletmeni	21	6	4	2		2	3	1		
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	3	1	2			1	1	1	
Daire Tabibi	1									
Hemşire	1									
Teknisyen	1									
Ayniyat Saymanı	1	1		1			1			
Kütüphaneci	5	3	3				3			
Veznedar	1									
Memur	13	2	1	1		1	1			
Memur (Şahsa Bağlı Kadro)	2	2	2						2	
Satın Alma Memuru	1									
Santral Memuru	2	1	1							1
Sekreter	1									
Şoför	4	2		2					2	
Dağıtıcı	1	1		1					1	
Hizmetli (Şahsa Bağlı Kadro)	1	1		1					1	
TOPLAM	149	62	33	29	4	19	29	2	7	1

TABLO 6: Türk Dil Kurumu Başkanlığı personelinin kadro durumuna göre unvanları ve eğitim durumları.

GEÇİCİ PERSONEL SAYISI	CİNSİYET		EĞİTİM DURUMU					
	Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek Lisans	Lisans	Ön Lisans	Lise	İlköğretim
7	6	1	-	1	4	1	1	-

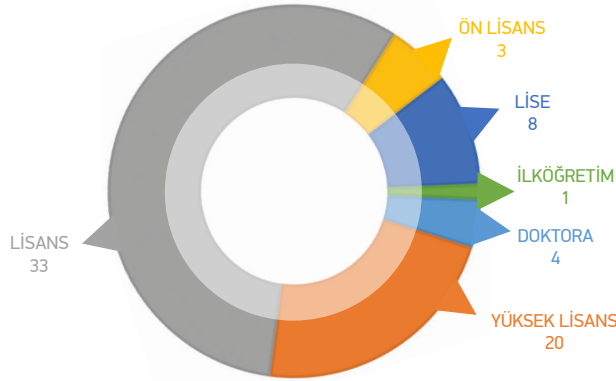
TABLO 7: Geçici personel durumu.

4.1. Personelin Eğitim Durumu

Personelin Eğitim Durumu: Başkanlığımızda 62 kadrolu, 7 geçici görevli olmak üzere çalışan toplam 69 personelin eğitim düzeyi olarak dağılımı aşağıdaki şekildedir.

Eğitim Seviyesi	Sayısı	Oran %
Doktora	4	5,80
Yüksek lisans	20	28,99
Lisans	33	47,83
Ön lisans	3	4,35
Lise	8	11,58
İlköğretim	1	1,45
TOPLAM	69	100,00

TABLO 8: Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumlarına göre sayısı. (Geçici personeller dâhildir.)

GRAFİK 5: Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumlarına göre dağılımı.

Başkanlığımızda 62 kadrolu, 7 geçici görevli olmak üzere çalışan toplam 69 personelin cinsî ayrımı aşağıdaki şekildedir.

Cinsiyet	Sayısı	Oran %
Erkek	30	43,48
Kadın	39	56,52
TOPLAM	69	100,00

TABLO 9: Türk Dil Kurumu personelinin cinsiyetlerine göre sayısı. (Geçici personel dâhildir.)

SÖZLEŞMELİ PERSONEL SAYISI	CİNSİYET		EĞİTİM DURUMU					
Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek Lisans	Lisans	Ön Lisans	Lise	İlköğretim
Arşiv Uzmanı	2			1	1			
Diğer Teknik Hizmet Personeli	1				1			
Tashihiçi	2			1	1			
Kütüphaneci	1				1			
Dizgi Operatörü	1	1				2		
Programcı	1	1			2			
Sistem Operatörü								
TOPLAM	8	2	0	2	6	2	0	0

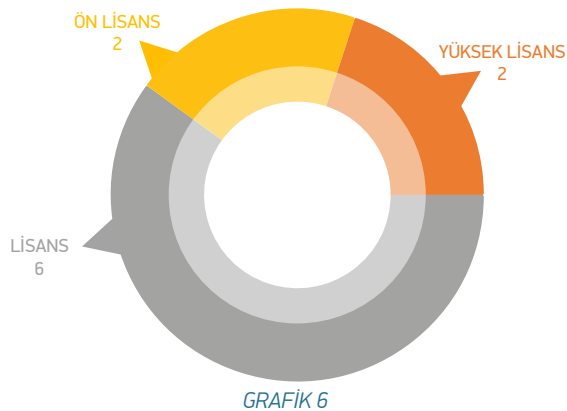
TABLO 10: Sözleşmeli personelin cinsiyet ve eğitim durumu.

Cinsiyet	Sayısı	Oran %
Erkek	2	20
Kadın	8	80
TOPLAM	10	100,00

TABLO 11: Sözleşmeli personelin cinsiyet durumu.

Eğitim Seviyesi	Sayısı	Oran %
Doktora	0	0,00
Yüksek lisans	2	20,00
Lisans	6	60,00
Ön lisans	2	20,00
Lise	0	0,00
İlköğretim	0	0,00
TOPLAM	10	100,00

TABLO 12: Sözleşmeli personelin eğitim durumu.

SÜREKLİ İŞÇİ SAYISI	CİNSİYET		EĞİTİM DURUMU					
Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek Lisans	Lisans	Ön Lisans	Lise	İlköğretim
Ambar-depo görevlisi		3			1	1	1	
Elektrik teknikeri		1				1		
Güvenlik görevlisi	2	6			1	4	2	1
Kapıcı-kalorifer bakım görevlisi		1						1
Tashi-h-grafik-tasarım	4	1		1	2		2	
Temizlik görevlisi	10	7			1	3	8	5
TOPLAM	16	19	0	1	5	9	13	7

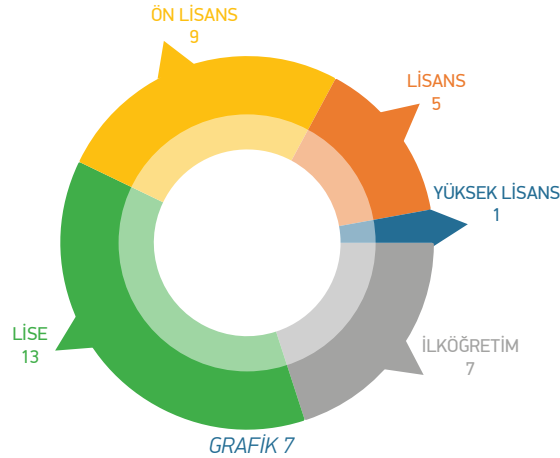
TABLO 13: Sürekli işçilerin cinsiyet ve eğitim durumu.

Cinsiyet	Sayısı	Oran %
Erkek	19	54,29
Kadın	16	45,71
TOPLAM	35	100,00

TABLO 14: Sürekli işçilerin cinsiyet durumu.

Eğitim Seviyesi	Sayısı	Oran %
Doktora	0	0,00
Yüksek lisans	1	2,86
Lisans	5	14,29
Ön lisans	9	25,71
Lise	13	37,14
İlköğretim	7	20
TOPLAM	35	100,00

TABLO 15: Sürekli işçilerin eğitim durumu.

5. Sunulan Hizmetler

Türk Dil Kurumu Başkanının görevleri; 17 Ağustos 1983 tarihli ve 18138 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 2876 sayılı Kanun'un 97'inci, 101'inci, 102'inci ve 103'üncü maddeleri ile "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bünyesinde Yer Alan Kurumların Başkan, Başkan Yardımcısı ve Müdürlüklerinin Görev Tanımları Yönergesi", 11.10.2011 tarihli ve 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesine, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 7. maddesine ve 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne dayanılarak hazırlanmış ve Başbakan Yardımcılığının 14.03.2018 tarihli ve 77 sayılı oluru ile yürürlüğe konulmuştur.

5.1 Kurum Başkanının Görevleri

Türk Dil Kurumu Başkanının görevleri şunlardır:

- Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak.
- Yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, temaslarda bulunmak.
- Yönetim Kuruluna sunulacak Kurum ile ilgili tüzük ve yönetmelik taslakları, bütçe taslakları, kısa ve uzun vadeli çalışma programları ile çalışma raporlarını hazırlatmak.
- Yönetim Kurulu gündemine alınacak Kurum faaliyetlerine ilişkin talepleri hazırlatmak.
- Yönetim Kurulunun Kurum faaliyetlerine ilişkin kararlarını uygulamak ve/veya uygulanmasını sağlamak.
- Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek; insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- Kurumun belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak etkin ve verimli çalışmasına yönelik gerekli tedbirleri uygulamak.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, ikincil mevzuatı ve diğer düzenlemelerde üst yöneticiye verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmek.
- Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.
- Kurumun her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili inceleme ve araştırma yaptırmak.
- Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan, Yönetim Kurulu ve Yüksek Kurum Başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.2 Başkan Yardımcısının Görevleri

Başkan Yardımcısının görevleri şunlardır:

- Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yürütülmesinde Başkana yardımcı olmak.
- Müdürlükler tarafından yürütülen faaliyetleri yönlendirmek, müdürlüklerin iş birliği içinde çalışmalarını sağlayarak sevk ve idare etmek; bu hususlarla ilgili bilgileri Başkana sunmak.
- Başkanın bilgisi dâhilinde yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, iç ve dış temaslarda bulunmak.
- Müdürlüklerin faaliyetlerine ilişkin rapor ve yazışmaların hukuka uygun olarak düzenlenmesini ve gizliliğinin korunmasını sağlamak.
- Kurumun faaliyetleri hakkında Başkana bilgi ve gerektiğinde rapor vermek.

- e) Kurum Başkanlığına vekâlet ettiği durumlarda, Yönetim Kurulu toplantılarına katılmak ve oy kullanmak.
- f) Kurum faaliyetleri ile ilgili toplantılara; başkanı veya üyesi olduğu Bilim Kurulu, çalışma grubu, kol ve komisyona katılmak.
- g) Kurum dışından gelen yazıları ilgili müdürlüklere havale etmek ve gerekli talimatları vermek.
- ğ) Milletvekilleri tarafından sorulan ve Kuruma intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini ilgili müdürlüklere yönlendirmek, soru önergelerinin takibini yaparak cevaplanmasını sağlamak.
- h) Kurum faaliyetlerinin genel ağ üzerinden duyurulmasını; sayfaya girecek haber, duyuru vb. metinlerin hazırlanmasını, güncellenmesini ve sosyal medya hesaplarının yönetimini sağlamak.
- ı) Yazılı ve görsel medyada yer alan Kurum ile ilgili haberleri iletişim personeli vasıtasıyla toplayıp, değerlendirerek üst yönetime sunmak.
- i) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.3 Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü

Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Kurumun görev alanına giren konularda bilimsel esaslar çerçevesinde Kurum içi araştırma ve çeviri projelerini öncelikli olarak hazırlamak veya hazırlatmak ve gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- b) Kurum dışından gelen araştırma ve çeviri proje başvurularını inceledikten sonra, gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- c) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projeleriyle ilgili idari işlemleri yürütmek.
- ç) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projelerinin gerçekleştirilmesini takip ederek tamamlanmış olan projelerin ödeme işlemlerinin yapılması için, söz konusu projelerle ilgili belgeleri İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- d) Basılması talebiyle teslim edilen eserleri (kitap, tez, araştırma, sayısal veri vb.) ve makaleleri teslim alarak kayıt altına almak ve bir nüshasını müdürlükte muhafaza etmek.
- e) Eserlerin ilk ve sonraki basımlarının yapılması teklif edilmeden önce yazarlarından / mirasçılarından gerekli izinleri almak.
- f) Basılması teklif edilen eserleri ve makaleleri; belirlenen ilke, esas, plan ve programlara uygunluk bakımından değerlendirmek, Yayın Komisyonuna iletmek, hakemlere incelettirilmesini sağlamak, gerekli belgeleri düzenlemek, basılması / basılmaması kararlaştırılanları Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- g) Basılması veya basılmaması kararı verilen eserlerin ve makalelerin 10.04.1985 tarihli ve 18721 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği

hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak inceleyici ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.

- ğ) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserlerin sözleşme, temlikname, hesap pusulası vb. hazırlamak, yazarı ile gerekli yazışmaları yapmak ve diğer işlemleri yürütmek.
- h) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserler ile makalelerin yayımlanacağı süreli yayınların teknik şartnamesini hazırlayarak basımı için İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- i) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünce satın alma işlemleri tamamlanarak sözleşmesi imzalanan eserlerin ve makalelerin basım sürecini ve TDK Yazım Kılavuzu esas alınarak tashih işlemlerini yürütmek.
- i) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce İLESAM numaralarını almak.
- j) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce sanal ortamda ISBN, ISSN numaralarını almak.
- k) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak telif ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- l) Yurt içi ve yurt dışı burslarının verilmesi ve takibi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek. Her ay, ödeme yapılacak veya bursu kesileceklerin listesini İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- m) Kurumun amaçlarına ve planlarına uygun olarak düzenlenecek yurt içi ve yurt dışı konferans, seminer, panel, sempozyum, kongre, sergi, gezi vb. bilimsel etkinlikleri planlamak; hazırlık çalışmalarını yapmak, takip etmek, katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- n) Bilimsel etkinliklerin yürütülmesi ile ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle iş birliğinde bulunmak, ilgili kurum ve kuruluşlara duyurmak, basın ve yayın organları temsilcilerine tanıtım için gerekli bilgileri ve dokümanları vermek.
- o) Kurumun görev alanında yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- ö) Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel kişilikler arasında yapılan bilimsel toplantı düzenleme, kazı ve yüzey araştırmaları (TTK) ile araştırmacılar tarafından yapılan bilimsel etkinliğe katılım destek başvurularını inceledikten sonra diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- p) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili idari işlemleri yürütmek.
- r) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili gerçekleşen faaliyetlerin belgelerini ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- s) YAYSIS, PROSIS, DESIS, BURSIS gibi Bütünleşik Bilgi Sistemi'nde yer alan müdürlüğü ilgilendiren sistemler üzerindeki işleri yürütmek.
- ş) Ödüllerle ilgili işlemleri yürüterek ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- t) Asli, şeref ve haberleşme üyelerinin seçimi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- u) Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Gruplarına üye seçimi ile ilgili işlemleri yürütmek.

- ü) Bilim Kurulu, Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Grupları çalışma programının ve gündeminin oluşturulması, kararların yazılması, ilgililere duyurulması, toplantılar için gerekli yazışmaların yapılması, evrakın arşivlenmesi vb. işleri yürütmek, alınan kararları uygulamak, ilgili müdürlüklerle paylaşmak.
- v) Kitap fuarlarında tanıtımı ve satışı yapılacak yayınları, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile birlikte belirlemek.
- y) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılım sağlayarak Kurum yayınlarının tanıtımını yapmak.
- z) Kurum Kütüphanesine kazandırılmasının uygun olacağı değerlendirilen yayın önerilerini Kütüphane Müdürlüğüne bildirmek.
- aa) Kurumun faaliyetlerinde kullanılacak bilişim sistemlerinin geliştirmesi çalışmalarını, Yüksek Kurum Bilimsel Çalışmalar Koordinasyon Dairesi Başkanlığı eş güdümünde yürütmek.
- bb) Özel ya da kamu kurumlarının talepleri doğrultusunda Kurumun görev alanı ile ilgili olarak verilen konferans ve eğitim hizmetlerini yürütmek.
- cc) Yurt içi ve yurt dışında ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak iş birliği çalışmalarını yürütmek.
- çç) Yurt içinde ve yurt dışında Kurumun faaliyet alanlarında çalışmalar yapan kişi ve kuruluşların faaliyetlerini takip etmek, iletişim bilgilerini güncel olarak tutmak.
- dd) Yapılan faaliyetlerle ilgili basın bültenleri hazırlamak ve basın-yayın kuruluşlarına ulaştırmak.
- ee) Diğer kamu kurum, kuruluş, basın ve yayın organlarının talepleri doğrultusunda görüş ve önerilerde bulunmak.
- ff) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- gg) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.4 Strateji Geliştirme Müdürlüğü

Strateji Geliştirme Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve Hükûmet Programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek; amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.
- b) İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek, bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.
- c) İdarenin yönetimiyle hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak.
- ç) İdarenin görev alanına giren konularda hizmetleri etkileyecek dış etkenleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.
- d) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.
- e) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak ve sonuçlarının birleştirilmesi çalışmalarını yürütmek.

- f) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak; idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- g) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili müdürlüklere gönderilmesini sağlamak.
- ğ) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak.
- h) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.
- ı) Muhasebe hizmetlerini yürütmek.
- i) Harcama müdürlükleri tarafından hazırlanan müdürlük faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.
- j) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
- k) İdarenin yatırım programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
- l) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
- m) Mali konulardaki kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.
- n) Ön mali kontrol faaliyetini yürütmek.
- o) İç Kontrol Sistemi'nin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.
- ö) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- p) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.5 İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) İnsan kaynaklarının, etkin ve verimli biçimde yönetilmesiyle ilgili belirlenmiş hedef, ilke ve yöntemler doğrultusunda çalışmalar yapmak.
- b) Kadrolu personelle ilgili atama, nakil, terfi, izin, görevlendirme, disiplin, maaş, emeklilik vb. özlük işlemlerini yürütmek.
- c) Sözleşmeli personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- ç) Yurt içi, yurt dışı görevlendirmelerini ve harcırah işlemlerini yürütmek.
- d) Personelin arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması ile ilgili işlemleri yürütmek.
- e) Aday memur işlemlerini yürütmek.
- f) Vekâlet, ikinci görev ve tedviren görevlendirmelere ilişkin işlemleri yapmak.
- g) Yönetim Kurulunca onaylanan asli, şeref ve haberleşme üyelerinin görevlendirilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

- ğ) Kurum dışından görevlendirmelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- h) Personele ilişkin bilgileri, ilgili kurumlara bildirmek.
- ı) Eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.
- i) Kurumun ihtiyacı olan her türlü araç, gereç ve malzemelerin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.
- j) Kurumun ihtiyacı olan bina, depo, arazi vb. taşınmazların kiralama ve satın alma işlemlerini yürütmek.
- k) Hizmet araçlarının sevk ve idaresini sağlamak, ihtiyaç hâlinde şoför ve araç görevlendirmelerini yapmak.
- l) Hizmet binası ve çevresinin temizliğini sağlamak.
- m) Kurumun tertip, düzen, temizlik, güvenlik ve taşıma işlerinin sevk ve idaresini yürütmek.
- n) Fiziki çalışma ortamlarını uygun ve standart hâle getirmek.
- o) Personelin öğle yemeği hizmetlerini yürütmek.
- ö) Üniversite, kütüphane, diğer kamu kurum, kuruluş ve kişilere ücretsiz dağıtılacak yayınları göndermek.
- p) Kurum yayınlarının satış fiyatlarını Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine göre belirlemek, kitap satış bürosu ile e-mağazada satış ve dağıtımını yapmak.
- r) Ücret ve huzur haklarının ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- s) Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce gönderilen listeler çerçevesinde bursların ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ş) Ödül ve desteklerin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- t) Bilimsel etkinliklerle ilgili olarak yapılan uçak, rezervasyon, otel, yolluk vb. organizasyon faaliyetlerinin satın alma ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- u) Kurumun ihtiyaç duyduğu her türlü mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin satın alma işlemlerini yapmak ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ü) Kurum Başkanının lojman ihtiyacının karşılanması, tahsisi ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- v) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce hesaplanarak bildirilen telif ve inceleyici ücretlerinin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- y) Harcama ve ihale yetkililiği işlemlerini yürütmek.
- z) Taşınır ve taşınmazların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kayıt ve kontrol hizmetlerini yürütmek; her yıl taşınır mal yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- aa) Gelen ve giden evrak kayıtlarının tutulmasını, gelen evrakın ilgili bölümlere sevki ile gizli ve kişiye özel evrakın yetkililere dağıtımını ve teslimini sağlamak.
- bb) Kurum genel arşiv hizmetlerini yürütmek.
- cc) Kurum içinden ve dışından yapılan proje başvurularının maliyet ve harcama bilgilerinin ön incelenmesini Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü eş güdümünde yapmak.
- çç) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarında stant açılması, kitapların taşınması ve satış işlemlerini yapmak.
- dd) Yayımlanacak eserlerin bandrol işlemlerini yapmak.

- ee) Personelin elektronik imza ile ilgili işlemlerini yapmak.
- ff) Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nin son kullanıcı desteği ile buna ilişkin idari işlemleri yürütmek.
- gg) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- ğğ) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.6 Kütüphane Müdürlüğü

Kütüphane Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Kurum Kütüphanesinin hizmet alanlarını, hedeflerini ve ihtiyaçlarını belirleyerek bir kütüphane ve belge arşiv politikası oluşturmak.
- b) Kütüphaneden yararlanan kullanıcıların bilgi ve belge ihtiyaçlarını en doğru, en hızlı ve en güvenilir biçimde karşılamak; gerek fiziki olarak gerekse genel ağ aracılığıyla kütüphaneden yararlanılabilmesi için gerekli şartları sağlamak.
- c) Kurumun hedef kitlesi ve kullanıcı profiline uygun olarak kütüphane dermesinin geliştirilmesi ve güncellenmesine yönelik, yurt içi ve yurt dışında yayımlanmış olan kaynakları tespit ve takip etmek.
- ç) Kurumun çalışma alanına ilişkin yurt içi ve yurt dışında yayımlanan bilgi kaynakları (kitap, süreli yayın, harita vb.), belge ve malzemeyi bağış, değişim veya satın alma yoluyla sağlamak.
- d) Yayın değişim programının; Kurumun çalışma alanlarında, yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren üniversite, enstitü, araştırma merkezi vb. kurum ve kuruluşlarla sağlıklı şekilde yürütülmesini ve geliştirilmesini sağlamak.
- e) Araştırmacılardan gelen materyal taleplerini değerlendirmek.
- f) Kütüphane Komisyonunun düzenli olarak toplanmasını, sekreteryaya işlerini yürütmek ve satın alma yoluyla temin edilmesi öngörülen bilgi kaynaklarını Komisyona sunmak.
- g) Satın alınmasına karar verilen eserlerin sağlanması için gerekli işlemleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile iş birliği içinde yürütmek.
- ğ) Kütüphane ve arşiv koleksiyonlarında bulunan materyallerin kayıtlarını 18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tutmak ve her yıl müdürlük kütüphane / müze yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kütüphane ve arşive sağlanan materyalleri uluslararası standartlara uygun şekilde kataloglamak, konu başlıkları ile anahtar kelimeleri tespit etmek; bunlara ilişkin verilerin kütüphane ve arşiv otomasyon sistemlerine sağlıklı bir şekilde girişini yapmak.
- ı) Kütüphane ve arşive sağlanan materyallerin diğer teknik (damgalamak, etiket, güvenlik çipi vb.) işlemlerini yapmak.

- i) Süreli Yayınlar Koleksiyonu'ndaki mevcut dergilerin aboneliklerini düzenli olarak takip etmek, varsa eksik sayılarını en kısa zamanda temin etmek ve cilt bütünlüğü sağlanan dergilerin cilt işlemlerini yürütmek.
- j) Yıpranan eserlerin onarımıyla ilgili gerekli iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak.
- k) Kullanıcıların ya da dış faktörlerin (doğal afet, yangın, su, nem ve zararlı mikroorganizmalar gibi) kütüphane ve arşiv koleksiyonlarına verebileceği zararları önlemek için gerekli önleyici ve etkin koruma tedbirlerini almak.
- l) Üniversitelerin, Kurumun çalışma alanıyla ilgili bölümleri ile Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinden zorunlu veya gönüllü olarak staj yapmak isteyenlerin çalışma, eğitim ve değerlendirme süreçlerini yürütmek.
- m) Kurumun yayımlayacağı kitapların bibliyografik künyesini, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlamak ve Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğüne göndermek.
- n) Kütüphane ve arşiv hizmetlerini kolaylaştıracak teknolojik yeniliklerin kütüphaneye kazandırılması için gerekli çalışmaları yapmak.
- o) Araştırmacılara kütüphane kullanımı, bilgiye erişim, ikincil kaynaklar (bibliyografya, indeks, abstrakt), kütüphanenin abone olduğu veri tabanları ve elektronik dergiler, bilgisayarda katalog tarama, fotokopi makinesi, kiosk vb. ekipmanların kullanımı konularında danışmanlık ve rehberlik hizmeti vermek.
- ö) Kütüphane ve arşiv hizmetlerinde, güncel bilgi teknolojilerini kullanarak bilgi kaynaklarının elektronik ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmasını sağlamak.
- p) Kütüphane ve arşiv otomasyon programlarını yönetmek.
- r) Gerçek ve tüzel kişilerin; resmî yazı, dilekçe, e-posta, faks ve telefonla gelen bilgi ve belge taleplerini kütüphane ve arşiv kaynaklarından karşılamak.
- s) Kütüphane ve arşive bağışlanacak özel koleksiyonları bağış politikası çerçevesinde değerlendirmek.
- ş) Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurum çalışanları ile üyelerine ödünç verilen eserlerin zamanında teslim edilmesini sağlamak.
- t) Özel izin gerektiren kütüphane materyallerinin kullanımlarıyla ilgili talepleri, değerlendirmek üzere Kütüphane Komisyonuna sunmak.
- u) Kurumun kütüphane ve arşivinde bulunan yayımlanmamış çalışmaların araştırmacılar tarafından yayına hazırlama taleplerini Kurum Başkanına sunmak.
- ü) Kütüphane ve arşivin fiziki şartlarının iyileştirilmesi için gereken çalışmaları yapmak.
- v) Kütüphane, arşiv koleksiyonu ve kullanıcı istatistiklerini tutmak, değerlendirmek ve Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- y) Kurumun yayınladığı süreli yayınların, ulusal ve uluslararası veri tabanlarında indekslenmesi için gerekli işlemleri gerçekleştirmek.
- z) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- aa) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.7 Müdürlüklerin Ortak Görevleri

Müdürlüklerin ortak görevleri şunlardır:

- a) Hazırlanacak kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı, yönetmelik vb. idari düzenleme çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- b) Kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı ve yönetmelik taslaklarını inceleyerek bunlar hakkında Kurum görüşünün oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- c) Müdürlük faaliyetlerinin yürütülmesinde ilgili kanun, KHK, tüzük, yönetmelik, genelge, kararname ve diğer mevzuatı uygulamak.
- ç) Milletvekilleri tarafından sorulan ve müdürlüğe intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini cevaplandırmak.
- d) Kurum stratejik planı ve performans programı, idare faaliyet raporu, iç kontrol ve bütçe çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- e) Müdürlükte etkili bir iç kontrol sistemi oluşturmak, uygulanmasını sağlamak ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- f) Stratejik plan ve performans programında belirlenen amaç, hedef ve göstergelerden müdürlükle ilgili olanları gerçekleştirmek ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- g) İdare bütçe teklifinin hazırlanması için gerekli bilgi ve belgeleri istenen sürelerde Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- ğ) İdare faaliyet raporu, kurumsal mali durum ve beklentiler raporu için gerekli olan bilgileri istenilen sürede Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kurumun genel ağ sayfasında görev alanıyla ilgili hususların yer almasını ve bilgilerin güncel tutulmasını sağlamak.
- ı) Kurumun lehinde veya aleyhinde açılmış bulunan her türlü dava ile Sayıştay sorgularına ilişkin savunmalara esas olacak görüşlerini bildirmek, konu ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri ilgili müdürlüğe göndermek.
- i) Müdürlük çalışanlarının, mesleki yeterliliklerini geliştirmek; bilgi, beceri ve donanımlarını artırarak daha etkili ve verimli olmalarını, yeni gelişmeleri öğrenmelerini, teknoloji kullanma kapasitelerini artırmaları amacıyla eğitim programlarına ve etkinliklere katılmalarını, mesleki yayınları ve yeni bilgi kaynaklarını takip etmelerini sağlamak.
- j) Yüksek Kurum ve müdürlüklerce yapılan toplantılara katılım sağlamak.
- k) Kurum projelerine katkı ve katılım sağlamak.
- l) Müdürlük hizmet envanterini ve hizmet standartlarını oluşturarak güncel tutulmasını sağlamak.
- m) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde yapılan müracaatlar ile CİMER aracılığıyla gelen taleplerden görev alanına girenleri, Başkan Yardımcısı ve CİMER takip görevlisinin eş güdümünde cevaplandırmak.
- n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilindeki uygulamaların müdürlükle ilgili veri girişlerinin doğru ve tam olarak yapılmasını, sürekli güncel tutulmasını ve güvenilirliğini sağlamak.
- o) Müdürlüğün ihtiyaç duyduğu satın alınacak mal, hizmet ve yapım işlerinin teknik şartnamesini hazırlayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne

göndermek; işin İhale Komisyonu, Kontrol Teşkilatı, Muayene ve Kabul Komisyonlarında görev almak.

- ö) Yönetim Kurulunun gündemine sunulması gerekli mali karar ve işlem ihtiva eden (mal, hizmet, yapım alımları, projeler vs.) konular için “Yönetim Kurulu Gündemine Alınması İstenen Mali Karar ve İşlemlere İlişkin Form”u hazırlayarak Harcama Yetkilisinin imzasını takiben incelenmesi için Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.

Müdürlükler görevlerini, Kurumlardaki diğer müdürlükler ve Yüksek Kurum hizmet birimleri ile iş birliği içinde yürüterek gerekli uyumu sağlarlar.

5.8 Bilimsel Faaliyetler

Türk Dil Kurumundaki bilimsel etkinlikler; Türk Dil Kurumunun yönetici, uzman, memur, hizmetli ve işçi kadrosundaki bütün çalışanları ve bilim insanlarının gayretleriyle gerçekleştirilmiştir.

11.10.2011 tarihli ve 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin Bilim Kurulları başlıklı 13’üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Yönetmelik’i gereği, Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluş, Görev ve Çalışma Usul ve Esasları şöyledir:

5.8.1 Bilim ve Uygulama Kollarının Çalışmaları ile İlgili Değerlendirme

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik’te yer alan Bilim Kurullarının Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları aşağıda belirtilmiştir.

5.8.2 Bilim Kurulunun Kuruluşu

- a) Bilim Kurulu; Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı ile seçilme usul ve esasları ilgili mevzuatla belirlenmiş en az 20, en çok 50 asli üyeden oluşur.
- b) Bilim Kurulu üyeleri, aynı anda alanlarıyla ilgili en fazla dört çalışma grubu ve komisyonda görev alabilir.

5.8.3 Bilim Kurulunun Görevleri

- a) Kurumun bilimsel çalışmalarının etkili bir biçimde yerine getirilmesi için ilke kararları almak; Bilim ve Uygulama Kolu, diğer Kol ve Komisyonlar ile Çalışma Gruplarının oluşması konusunda değerlendirmelerde bulunmak.
- b) Kurumun bilgi ve çeviri üretimi ile kültür faaliyetleri konusunda görüş bildirmek.
- c) Kurumun stratejik planı ile yıllık bilimsel ve kültürel çalışma programlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- ç) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanı veya Kurum Başkanınca önerilen yeni şeref ve haberleşme üyelerini belirlemek.
- d) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Kurumun vereceği bilim, hizmet ve teşvik ödüllерinin kimlere verileceğini ve miktarlarını belirlemek.
- e) Mevzuatın verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

5.8.4 Bilim Kurulunun Çalışma Usul ve Esasları

- a) Bilim Kurulu; Kurum Başkanının başkanlığında, bir sonraki yılın faaliyetlerinin planlanması ve yıllık faaliyet raporunun değerlendirilmesi amacıyla mayıs ve kasım aylarında olmak üzere yılda iki defa toplanır. Ayrıca Kurum Başkanının önerisi ile olağanüstü toplanabilir.
- b) Toplantı gündemi, Kurum Başkanı tarafından hazırlanır ve toplantıdan en az on beş gün önce üyelere gönderilir.
- c) Bilim Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılan üyelerin salt çoğunluğuyla karar verir. Oylamalarda çekimser oy kullanılamaz. Oyların eşitliği hâlinde, Başkanın oyu yönünde karar verilir.
- ç) İlgili Bilim Kurulu, Uygulama Kol, Komisyon ve Çalışma Grubu toplantılarına; bir yıl içinde üst üste üç defa, yılda toplam altı defa mazeretsiz olarak katılmayan üyenin üyeliği Yönetim Kurulunca yeniden değerlendirilir.

5.8.5 Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu

- a) Bilim ve Uygulama Kolları; Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur, bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Çalışmalarından Bilim Kuruluna ve bağlı bulunduğu başkana karşı sorumludur. Bilim ve Uygulama Kollarının bilimsel araştırmalarını desteklemek üzere yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir.
- b) Bilim ve Uygulama Kollarının başkan ve üyelerinin görev süreleri bir yıldır, süre sonunda tekrar seçilebilirler, görev süresi içinde herhangi bir sebeple üyeliğin sona ermesi durumunda aynı usulle seçim yapılır ve bu şekilde seçilenlerin görev süresi de bir yıldır.

5.8.6 Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri

- a) Görev alanlarıyla ilgili ilmî faaliyetleri yürütmek ve yönetmek.
- b) Bilim Kurulu ve diğer karar organlarınca istenen araştırmaları yapmak.
- c) Konuları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kaynakları, yayınları, belgeleri derlemek; konferans, seminer ve benzeri ilmî toplantıları takip etmek ve değerlendirmek.
- ç) Kurumca düzenlenecek konferans, panel, seminer, sempozyum, kongre gibi ilmî toplantı, kurs, gezi ve sergilerle ilgili çalışma ve planlamalarda verilecek görevleri yapmak.
- d) Kurumun görev alanları ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında gerçek veya tüzel kişilerle eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşlarıyla araştırma merkezleri, araştırmacı ve sanatçılarla bağlantı kurmak ve iş birliği yapmak.
- e) Kendilerine bağlı çalışma gruplarının raporlarını değerlendirerek Kurum Başkanına sunmak.

5.8.7 Bilim ve Uygulama Kolu Başkanlarının Görevleri

- a) Kendilerine verilen ilmî çalışmaları, hizmet ve görevleri, çalışma grupları ve kollarla iş birliği içinde uyumlu bir şekilde yürütmek ve sonuçlandırmak.
- b) Bilim ve Uygulama Kolu faaliyetlerinin stratejik planda belirlenen amaç, ilke ve çalışma esasları doğrultusunda yapılmasını sağlamak; bu amaçla gerekli tedbirleri almak ve ilgili Kurum Başkanlığına önerilerde bulunmak.
- c) Bilim ve Uygulama Kolu içinde iş bölümü yapmak, çalışmaları yürütmek ve çalışma konuları ile ilgili diğer birimlerle iş birliği ve yardımlaşmayı sağlamak.

- c) Kurum Başkanına Bilim ve Uygulama Kolu çalışmaları hakkında haziran ve aralık aylarında iki defa rapor vermek.

5.8.8 Bilim ve Uygulama Kolunun Çalışma Usul ve Esasları

- a) Bilim ve Uygulama Kolu; çalışmalarını Kurumca tahsis edilen yerlerde, belirlenecek düzen ve programa göre sürdürür.
- b) Bilim ve Uygulama Kolu, yıllık çalışma programını ve çalışma takvimini belirler ve Kurum Başkanlığına sunar.
- c) Bilim ve Uygulama Koluna verilen iş; belirlenen süre içinde bitirilemediği takdirde, Yönetim Kurulunun kararı ile süre uzatılabilir. Hizmet, belirlendiği şekilde yerine getirilemediği takdirde Bilim Kurulunun kararı, Kurum Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayıyla görev süresini tamamlamaları beklenilmeden ilgili Bilim ve Uygulama Kolunun başkan ve üyeleri yeniden belirlenir.
- c) Bilim ve Uygulama Kolunun raporları, varsa karşı görüşler de eklenerek Kurum Başkanlığına iletilir.

5.8.9 Komisyon ve Çalışma Gruplarının Kuruluşu

- a) Komisyonlar ve çalışma grupları, Yüksek Kurum ve ilgili Kurumun görev alanıyla ilgili konularda çalışan bilim adamları ve alanında yetkin kişilerden oluşur.
- b) Komisyonlar ve çalışma grupları; Yüksek Kurum veya Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur.
- c) Komisyonlar ve çalışma grupları, ilgili mevzuat çerçevesinde görevlendirilecek bilim adamlarından bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Bir üye, en fazla dört çalışma grubu veya komisyonda görev alabilir.
- c) Komisyonların ve çalışma gruplarının araştırma faaliyetlerini desteklemek üzere, yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir. Gerekliğinde çalışmalara katkı sağlayabilecek diğer personelden de yararlanılabilir.
- d) Kurumlardan burs alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılar, alanlarıyla ilgili çalışma gruplarına katılabilir.
- e) Çalışma grupları, gerektiğinde Kurumun teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile üniversitelerde de oluşturulabilir ve bu gruplar da çalışmalarını bu Yönetmelik hükümlerine göre yerine getirir.

5.8.10 Komisyon ve Çalışma Gruplarının Görevleri

- a) Komisyonlar ve çalışma grupları, Kurumun amaçlarında belirtilen görevleri yapar ve sonuçlandırır.
- b) Komisyonlar ve çalışma grupları, gerektiğinde diğer bilgi üretimi kümeleriyle iş birliğinde bulunur.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 05.11.2021 tarihli ve 829/09 sayılı kararı ile Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu toplam 47 bilim adamı ile oluşturulmuştur.

5.8.11 Kollar, Komisyonlar ve Kurullar

Kollar:

- Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu
- Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu
- Dil Bilgisi ve Dil Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
- Güncel Türkçe Sözlük Bilim ve Uygulama Kolu

- Tarihî Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu
- Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
- Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu
- Türk Edebiyatları Bilim ve Uygulama Kolu
- Yayın Kolu
- Yazıt Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu

Komisyonlar:

- Bilgisayar Tabanlı Dil Çalışmaları Komisyonu
- Çağdaş Türk Yazı Dilleri Konuşma Kılavuzları Komisyonu
- Dil Bilgisi ve Dil Bilimi Terimleri Sözlüğü Komisyonu
- Etimolojik Sözlük Projesi Yürütme Komisyonu
- Etkinlik Değerlendirme Komisyonu
- Karşılaştırmalı Çağdaş Türk Yazı Dilleri Sözlüğü Komisyonu
- Kütüphane ve Yazma Eserler Komisyonu
- Okul Sözlükleri Komisyonu
- Osmanlı Türkçesi Sözlüğü Komisyonu
- Proje Değerlendirme Komisyonu
- Tercüme Komisyonu
- Türk Dünyası Hikâye Antolojisi Komisyonu
- Türk Edebiyatlarının Zirve Şahsiyetleri Komisyonu
- Türkiye Türkçesinin Tarihsel Sözlüğü Komisyonu
- Yazım Kılavuzu Komisyonu

Kurullar:

- Türk Dili Yazı Kurulu
- TDAY-Belleten Yazı Kurulu
- Türk Dünyası Yazı Kurulu

5.8.12 Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar

Bilimsel araştırma ve çalışmaları yayına dönüştüren Türk Dil Kurumu; bir yandan da elde ettiği bulgu ve verileri bilimsel toplantılar düzenleyerek bilim dünyasına sunmakta, Türk dilinin kuşaklar arasında birleştirici ve bütünleştirici özelliklerini göz önünde tutarak özellikle de gençliğe yönelik söyleşilerle kamuoyunda Türkçe bilincinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Yeni nesillerde Türk dili sevgisini ve bilincini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygın hâle getirecek her türlü tedbirleri alarak bunları kamu kurum ve kuruluşları ile resmî-özel eğitim-öğretim kurumları ve kuruluşlarının, basın ve yayın organlarının hizmet ve yararına sunarak bu konuda gerekli her türlü iş birliğinde bulunmaktadır.

Bu etkinlikler; yalnızca Ankara'da değil, yurdumuzun hemen her bölgesinde ve yurt dışında da düzenlenmektedir.

Ancak 2021 yılında koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla birçok bilimsel etkinliklerimiz telekonferans yöntemiyle de gerçekleştirilmiştir.

Kurumumuzca düzenlenen etkinlikler:

1. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, ÇÜTAM Kültür Evi Etkinliklerine Konuşmacı Olarak Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 6 Ocak 2021 Çarşamba günü ÇÜTAM Kültür Evi etkinliklerine "Anadolu'da Oğuzcanın Yazı Dili Oluşu" başlıklı konuşmasıyla katıldı. İki oturum şeklinde düzenlenen program, Çukurova Üniversitesinden Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ayşehan Deniz ABİK'in yönetiminde gerçekleşti.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, programın ilk bölümünde; Oğuzlar ve Oğuzca, Oğuzcanın tarihi gelişimi ile Anadolu'da yazı dili olma süreci, bu sürece hangi ağız veya ağızların kaynaklık ettiği gibi konularda bilgiler aktardı. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, ikinci bölümde ise katılımcıların sorularını cevapladı.

2. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "Kenan Çarboğa Korkutname Kitap Tanıtımı"na Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 25 Ocak 2021 Pazartesi günü TÜRKSOY tarafından düzenlenen ve Kenan ÇARBOĞA'nın hazırladığı *Korkutname* adlı eserin kitap tanıtımına konuşmacı olarak katıldı.

TÜRKSOY Genel Sekreter Yardımcısı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Bilal ÇAKICI'nın yönetimindeki toplantının açış konuşmasını, TÜRKSOY Genel Sekreteri Prof. Düsen KASEİNOV yaptı. Toplantıya ayrıca Azerbaycan Milli Kütüphane Başkanı Kerim TAHİROV, T.C. Cumhurbaşkanlığı Uzmanı Dr. Kadir BAŞAR, Kazakistan Abay Üniversitesi Nemat Kelimbetov Türkoloji Merkezi Başkanı Doç. Dr. Askar TURGANBAYEV ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Türk Dünyası Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Başkanı ve *Korkutname* adlı eserin yazarı Kenan ÇARBOĞA katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında, kültürün millet hayatındaki önemine değinerek Türk kültürü hakkında bilgiler aktardı. Geniş bir coğrafyada yaşayan Türk halklarının ortak motiflere sahip olduğunu ifade eden GÜLSEVİN, bu ortaklıkların kültürel miraslarımızla günümüze kadar taşındığını vurguladı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, Türk halklarının ortak mirası olan Dede Korkut üzerine dünyada ve Türkiye'de yapılan araştırmalara değinerek Türk Dil Kurumunun

bu konudaki çalışmalarından ve yayınlarından söz etti. Dede Korkut hikâyelerinin Türk kültürünün en önemli ortak değerlerinden biri olduğuna dikkat çeken GÜLSEVİN, bu hikâyeleri şiirsel bir üslupla günümüz Türkçesine aktaran Kenan ÇARBOĞA'ya ve eseri yayımlayan TÜRKSOY'a teşekkürlerini ilettiler. Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca *Korkutname*'nin Dede Korkut hikâyelerinin aslına sadık kalınarak duru ve akıcı bir dille kaleme alındığını belirterek eserin bu yönüyle hem eğitimciler hem de hikâye veya senaryo yazarlar için bir rehber niteliği taşıdığını kaydetti.

3. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Paneli"ne Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 5 Şubat 2021 Cuma günü Yıldız Teknik Üniversitesi SOSYOPARK Disiplinler Arası Türkçe Çalışmaları Grubu tarafından "Yunus Emre ve Türkçe Yılı" faaliyetleri kapsamında düzenlenen "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Paneli"ne katıldı.

Yıldırım Beyazıt Üniversitesinden Dr. Yusuf GÜNAYDIN'ın yönetiminde gerçekleşen panelin açış konuşmasını, DATÇAG Koordinatörü Prof. Dr. Ali Fuat ARICI yaptı. Panelin konuşmacıları arasında Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'in yanı sıra, Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref ATEŞ, Yıldız Teknik Üniversitesi SOSYOPARK Müdürü Prof. Dr. Mehmet Akif OKUR ve Gazi Üniversitesi TÖMER Müdürü Prof. Dr. Nezir TEMUR yer aldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, panelde "Türkçe Öğretiminin Tarihî Seyri" başlıklı bir konuşma yaptı. GÜLSEVİN konuşmasında, Türkçe öğretiminin tarihî bir bakış açısıyla değerlendirdi. Prof. Dr. GÜLSEVİN, yabancı dil öğrenme ve öğretme süreciyle ilgili bilgiler aktararak Türkçe öğretimi faaliyetlerinin bu iki genel başlık altında ilerlediğini kaydetti.

GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bilinen ilk eser *Dîvânü Lugâtî't-Türk* ve bu amaçla yazılan diğer önemli kaynaklardan da söz etti. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkoloji araştırmaları için bir hazine değerindeki *Dîvânü Lugâtî't-Türk*'ten yola çıkarak dili kültür unsurlarıyla birlikte öğrenmenin ve öğretmenin önemini vurguladı. Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca tarihî süreçte yabancıların da kendi içlerinde Türkçe öğrenmek için eserler yazıp çeşitli çalışmalar yaparak Türkçe öğrenmeye yöneldiklerini ifade etti. Panelin sonunda, konuşmacılar katılımcılardan gelen soruları cevapladı.

4. "Türkoloji'ye Adanan Bir Ömür: Agatangel Krımskiy" Paneli Düzenlendi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 10 Şubat 2021 Çarşamba günü TÜRKSOY, EkoAvrasya ve Ukrayna Ankara Büyükelçiliği iş birliğinde Ukraynalı bilim adamı Agatangel Krımskiy'nin doğumunun 150. yılı münasebetiyle düzenlenen "Türkoloji'ye Adanan Bir Ömür: Agatangel Krımskiy" paneline katıldı.

Panelin açış konuşmalarını Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Ukrayna Ankara Büyükelçisi Andrii SYBIHA, TÜRKSOY Genel Sekreteri Prof. Düsen KASEİNOV, Altındağ Belediye Başkanı Doç. Dr. Asım BALCI ve EkoAvrasya Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet EREN yaptı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Ukrayna'nın Türkoloji çalışmaları açısından velut bir coğrafya olduğunu vurgulayarak bu coğrafyanın önemli Türkologlar yetiştirdiğine değindi. Türkoloji'nin önde gelen isimlerinden Ukraynalı Türkolog Krımskiy'nin çok yönlü araştırmalarıyla bilim ve kültür hayatındaki yerine değinen GÜLSEVİN, ünlü Türkoloğun Ermeni harfli Kıpçakça metinler üzerindeki çalışmalarından

söz etti. Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca Türk Dil Kurumunun Ukraynaca-Türkçe sözlük ve Ukraynacadaki Türkizmler üzerine çalışmalarının devam ettiğini aktardı.

Panelin konuşmacısı Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hülya KASAPPOĞLU ÇENGEL; Krımskiy'nin hayatı, eserleri ve çalışmaları hakkında katılımcıları bilgilendirdi. Prof. ÇENGEL, Krımskiy'nin Türkoloji'ye önemli katkıları olduğunu ifade etti ve Ukrayna'da Türkoloji çalışmalarının Krımskiy sayesinde başladığını belirtti. Ukrayna Bilimler Akademisinin kurucuları arasında yer alan Krımskiy'nin birçok alanda bilgi ve çalışmasının olduğunu söyleyen ÇENGEL, onun pek çok dili ve lehçeyi bildiğini de vurguladı. ÇENGEL, Kıpçak asıllı Krımskiy'nin Ermeni harfli Kıpçakça metinler üzerinde 1894'te çalışmaya başladığını dile getirerek Krımskiy'nin Doğu kökenli yazarlar ile Batılı düşünürlerin eserlerini Ukrayna diline ve Rusçaya çevirdiğini kaydetti. ÇENGEL, Krımskiy'nin İslam ilimleri üzerine çalışmalarından da bahsederek onun *Kur'an-ı Kerim* çevirileri yaptığını sözlerine ekledi.

5. Ulu Bozkırın Büyük Şahsiyetleri Abay, Farabi ve Jambıl İçin Anma Toplantısı Düzenlendi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; 22 Şubat 2021 Pazartesi günü Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği, Uluslararası Türk Akademisi ve Avrasya Yazarlar Birliği tarafından Abay, Farabi ve Jambıl için Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliğinde düzenlenen anma toplantısına katıldı. 2020 yılında Farabi ve Abay'ın doğum yıl dönümleri için başlatılan anma etkinliklerinin devamı niteliğindeki bu toplantı, Jambıl JABAYEV'in doğumunun 175. yıl dönümü vesilesiyle düzenlendi.

Toplantının açış konuşmalarını Kazakistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Abzal SAPARBEKULY, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Darhan KIDIRALİ, TÜRKSOY Genel Sekreteri Prof. Düsen KASEİNOV ve Avrasya Yazarlar Birliği Başkanı Doç. Dr. Yakup ÖMEROĞLU yaptı. Açış konuşmalarının ardından ünlü Türkolog Mirzatay JOLDASBEKOV'un hazırladığı Bozkırın *Ulu Ozanı Jambıl Jabayev* adlı kitabın sunumu yapıldı.

Toplantının sonunda; Abay ve Farabi'nin Türkiye'de tanınmasına katkıda bulunan bilim adamı, gazeteci ve hükümet yetkililerine madalya ve teşekkür belgesi verildi. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'e, Türkoloji alanına yaptığı katkılardan dolayı Uluslararası Türk Akademisinin yüksek ödülü "Wilhelm Thomsen Madalyası" takdim edildi.

6. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk Dili Üzerine Araştırma Yapan Öğrencilerle Buluştu.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 25 Şubat 2021 Perşembe günü DADA Akademi ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü iş birliğiyle düzenlenen programa "Türk Dili Araştırmalarının Bugünü ve Yarını" başlıklı konuşmasıyla katıldı.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ ve Prof. Dr. Cüneyt AKIN'ın yönetiminde düzenlenen toplantıda Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; Türk Dil Kurumunun Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu çalışmaları, yürüttüğü projeler, verdiği eğitim bursları ve Türk Dil Kurumu tarafından "2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı" kapsamında yapılması planlanan faaliyetler hakkında bilgi verdi.

Katılımcılardan gelen soruların da cevaplandığı toplantıda Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, disiplinler arası dil çalışmalarının önemine değinerek Türk dili alanında uzmanlaşmak isteyen araştırmacıların hem Türk dilinin tarihî dönemleri hem çağdaş Türk yazı dilleri bakımından disiplinler arası bir çalışma usulü benimsemesinin gerekli olduğunu ifade etti.

7. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Gazi Eğitim Fakültesinin Düzenlediği "Salı Konferansları"na Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 9 Mart 2021 Salı günü Gazi Eğitim Fakültesince düzenlenen "Salı Konferansları" kapsamındaki çevrim içi söyleşiye katıldı. Toplantının açış konuşmasını Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Musa YILDIZ yaparken söyleşiyi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Nazife Burcu TAKIL yönetti.

8. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "Dünya Dili Türkçe" Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 10 Mart 2021 Çarşamba günü Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türkçe Öğretim Uygulama ve Araştırma Merkezi (TOGÜ TÖMER) tarafından düzenlenen çevrim içi toplantıda "Dünya Dili Türkçe" başlıklı bir konferans verdi. Toplantının açış konuşmasını Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bünyamin ŞAHİN yaparken konferansı TOGÜ TÖMER Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Muhammed AVŞAR yönetti.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında, Türkçenin yaşayan diller arasındaki en köklü dillerden biri olduğunu, bugünkü konuşur sayısı açısından da üst sıralarda yer aldığını ifade etti. Prof. Dr. GÜLSEVİN; Türkçenin hem konuşma dili hem yazı dili hem devlet dili hem de eğitim dili olarak kullanıldığını, bu bakımdan ayrıcalıklı bir statüsü olduğunu vurguladı. Türkçenin günümüzde konuşulduğu coğrafya hakkında bilgiler veren Prof. Dr. GÜLSEVİN, dünya dillerine geçen Türkçe kelimelerden örnekler sundu. Konferans, katılımcılardan gelen soruların cevaplanmasıyla tamamlandı.

9. "Mehmet Âkif Ersoy ve Türk Dünyası" Paneli Düzenlendi.

Türk Dil Kurumu Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu tarafından 11 Mart 2021 Perşembe günü "Mehmet Âkif Ersoy ve Türk Dünyası" başlıklı çevrim içi bir panel düzenlendi. Paneli, Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY yönetti.

"2021 Mehmet Âkif ve İstiklal Marşı Yılı" kapsamında düzenlenen panelde, İstiklal Marşı'nın şairi ve Türk edebiyatının zirve şahsiyetlerinden Mehmet Âkif ERSOY, hem millî marşımız ve diğer edebî şaheserleri hem de yaşadığı coğrafyayı aşarak tüm Türk dünyasına ulaşan etkileri bakımından ele alındı.

Panelde; Türk Dil Kurumu Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu Başkanı Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL, Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU ve Prof. Dr. Kâmil Veli NERİMANOĞLU birer konuşma yaptılar.

10. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN “Türk Dünyasının Dünyü, Bugünü ve Geleceği” Sempozyumu’na Katıldı.

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve TÜRKPA (Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi) iş birliğiyle 17-18 Mart 2021 tarihlerinde Kırgızistan’ın başkenti Bişkek’te, “Türk Dünyasının Dünyü, Bugünü ve Geleceği” Sempozyumu düzenlendi. Sempozyum, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 100. yılı ve Türk devletlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının 30. yıl dönümü ile 2021 İstiklal Marşı Yılı’na ithaf edildi.

Sempozyumun açılış töreni, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörlük Konferans Salonu’nda yapıldı. Törende TBMM İstanbul Milletvekili ve TÜRKPA Türk Delegasyonu Başkanı Dr. İsmet UÇMA, TÜRKPA Genel Sekreteri Altınbek MAMAYUSUPOV, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN ile Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек KULMIRZAYEV birer açış konuşması yaptılar. Törende ayrıca T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Fahrettin ALTUN, Uluslararası Türk Kültür ve Miras Vakfı Başkanı Günay EFENDİYEVA ve Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Darhan KIDIRALİ’nin görüntülü mesajları sunuldu.

Sempozyuma, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP ve Jogorku Keneş Başkan Yardımcısı Aida KASIMALİYEVA onur konuğu olarak katıldı.

Sempozyum “Millî Egemenliğin Tecelligâhı Olarak TBMM ve İstiklal Marşı’nın Kabulü”, “Bağımsızlıklarının 30. Yılında Türk Devletleri ve Parlamentoların Rolü”, “Türk Dünyası Ortak Değerleri ve Kültürel Miras”, “Türk Dünyasının Gelecek Perspektifi: Beklentiler ve Fırsatlar” başlıklı dört oturumda düzenlendi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN sempozyuma “Dünya Dili Türkçe” başlıklı konuşmasıyla katıldı. Prof. Dr. GÜLSEVİN; Türk dilinin statüsü, konuşur sayısı, köklü tarihi ve bugün yayıldığı coğrafya hakkında bilgiler verdi. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin

konuşma ve yazı dili, edebî dil, devlet dili, eğitim ve bilim dili olarak yüksek bir statüye sahip olduğunu; bugün yaşayan diller içerisinde tarihi en köklü diller arasında yer aldığını vurguladı. Prof. Dr. GÜLSEVİN, yayıldığı coğrafya bakımından çok geniş sınırlara ulaşan Türkçenin hangi dünya dilleri ile ilişkileri olduğunu Türkçeden dünya dillerine geçen kelimeler üzerinden örnekler vererek sundu. Ayrıca Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; Türkçenin bugünkü yayılışında Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Maarif Vakfı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı gibi kurumlar ile TRT AVAZ gibi yayın kuruluşlarının önemli yerleri olduğunu vurgulayarak dizi ve filmlerin de Türkçenin yayılışında etkili bir rol oynadığını ifade etti.

Sempozyumun kapanış oturumunda TÜRKPA Genel Sekreteri Altınbek MAMAYUSUPOV, TBMM İstanbul Milletvekili ve TÜRKPA Türk Delegasyonu Başkanı Dr. İsmet UÇMA, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек KULMIRZAYEV değerlendirmelerini sundu.

11. “100. Yılında İstiklal Marşı ve Mehmet Âkif Sempozyumu” Düzenlendi.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi tarafından düzenlenen ve Türk Dil Kurumunca desteklenen “100. Yılında İstiklal Marşı ve Mehmet Âkif Sempozyumu”, 19 Mart Cuma günü gerçekleştirilen açılış töreni ile başladı.

Törende Tekirdağ Valisi Aziz YILDIRIM, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mümin ŞAHİN, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ ve Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY birer konuşma yaptı.

12. Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Fırat Üniversitesince Düzenlenen “Yunus Emre ve Türkçe” Programına Katıldı.

Fırat Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen “Yunus Emre ve Türkçe” başlıklı çevrim içi program 22 Mart Pazartesi günü gerçekleştirildi. Programda; Fırat Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkan Yardımcısı Abdulhadi TURUS, Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi, Türkoloji Müdürü ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU, Türkiye

Maarif Vakfı Müttevelli Heyeti Üyesi Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ ve Fırat Üniversitesi TÖMER Müdürü Doç. Dr. Süleyman Kaan YALÇIN birer konuşma yaptı.

Prof. Dr. Feyzi ERSOY konuşmasında; Türkçenin en eski ve köklü dillerden birisi olduğunu vurgulayarak 2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı kapsamında Türkiye’de ve yurt dışında “Dünya Dili Türkçe” konulu pek çok etkinlik yapılacağını, bu programın da Yunus Emre ve Türkçe Yılı kapsamında önemli bir etkinlik olduğunu belirtti. Prof. Dr. ERSOY, Türk Dil Kurumu olarak Yunus Emre ve Türkçe başlıklı bu programda yer almaktan son derece memnun olduklarını ifade etti.

Programın sonunda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının Türkiye Bursları kapsamında Türkiye’de eğitim gören Fırat Üniversitesi TÖMER öğrencileri, Yunus Emre şiirlerini seslendirdi.

13. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dünya Dili Türkçe” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

T.C. Karlsruhe Başkonsolosluğu Eğitim Ataşeliği tarafından düzenlenen “Eğitim Diplomasisi ve Mesleki Gelişim Seminerleri” kapsamında 31 Mart 2021 Çarşamba günü Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dünya Dili Türkçe” başlıklı bir konferans verdi.

2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı münasebetiyle düzenlenen toplantının açış konuşmasını T.C. Karlsruhe Başkonsolosu Banu TERZİOĞLU yaparken konferansı Karlsruhe Eğitim Ataşesi Dr. Uğur ACAR yönetti.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında; Türkçenin yaşayan diller arasındaki en köklü dillerden biri olduğunu, bugünkü konuşur sayısı açısından da üst sıralarda yer aldığını ifade etti. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin hem konuşma ve yazı dili hem resmî dil hem de eğitim ve bilim dili olarak kullanıldığını, bu bakımdan ayrıcalıklı bir statüsü olduğunu vurguladı. Prof. Dr. GÜLSEVİN; yayıldığı coğrafya bakımından çok geniş sınırlara ulaşan Türkçenin hangi dünya dilleri ile ilişkileri olduğunu, Türkçeden dünya dillerine geçen kelimeler üzerinden örnekler vererek sundu. Yurt dışında görev yapan okutmanlar ile Stockholm Eğitim Müşaviri Burak GÜL ve Paris Eğitim Ataşesi Dr. Şevket TÜFEKÇİ’nin de dinleyici olarak katıldığı konferans, katılımcılardan gelen soruların cevaplanmasıyla tamamlandı.

14. “Salgın Terimleri ve Türkçe Bilgi Şöleni” Düzenlendi.

Türk Dil Kurumu Terim Sözlükleri Komisyonu tarafından 8 Nisan 2021 tarihinde “Salgın Terimleri ve Türkçe Bilgi Şöleni” düzenlendi. Toplantının açış konuşmalarını Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ve Türk Dil Kurumu Terim Sözlükleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Ayşe İLKER yaptı.

Yüksek Kurum Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU konuşmasında; salgının toplumsal, kültürel ve dilsel etkilerinden söz ederek salgın süresince *pandemi*, *filyasyon*, *septom* gibi pek çok tıbbi kavramın günlük hayatımızın bir parçası hâline geldiğini belirtti. Dilimizin sağlığını korumanın görevimiz olduğunu vurgulayan Prof. Dr. HEKİMOĞLU, toplantının düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür etti.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, Kurumun terim çalışmalarına değinerek tıp terimleri ile ilgili yayımlanmış sözlüklerinden bahsetti. Toplantıda önemli bildirilerin sunulacağını belirten Prof. Dr. GÜLSEVİN, katılımcılara teşekkürlerini sundu.

Türk Dil Kurumu Terim Sözlükleri Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Ayşe İLKER konuşmasında, toplantının amacı ve kapsamını belirtti. Prof. Dr. Ayşe İLKER, “Oturumlara sağlık şehidi olarak kabul edebileceğimiz üç hekim ve bir hemşiremizin adlarını verdik. Unutulmamaları, hatıralarına saygı ve hizmetlerine vefa için.” diyerek Prof. Dr. Cemil TAŞÇIOĞLU, Dr. Soner OĞUZ, Dr. Yavuz KALAYCI ve Dilek AKÇABELEN hakkında bilgi verdi.

Türkçe tıp terimlerinin tarihî gelişim süreci ve güncel sorunlarının değerlendirildiği toplantı; Prof. Dr. Cemil TAŞÇIOĞLU, Dr. Soner OĞUZ, Dr. Yavuz KALAYCI ve Dilek AKÇABELEN’e ithaf edilen dört oturumda gerçekleştirildi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN’in yönettiği ilk oturumda; Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR “Türk Terim Tarihi İçinde Gelişmeler ve Sağlık Terimleri”, Prof. Dr. Zafer ÖNLER “Tarihsel Tıp Metinlerinde Sağlık Bilgisi Terimlerine Bir Bakış” ve Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH “TDK Türkçe Sözlük’te Salgın Terimleri” başlıklı bildirilerini sundular. Toplantının ikinci oturumunu Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN yönetti. Bu oturumda; Prof. Dr. İsmet EMRE “Güncel Yaşamın Tıbbileşmesi ve Salgının Dile Etkisi”, Dr. Ahmet Turan DOĞAN “Salgın Dönemi Televizyon Programlarında Hastalıkla İlgili Söz Varlığı ve Bunların Kullanım Sıklığı” ve Prof. Dr. Paşa YAVUZARSLAN ile Uzm. Ekrem BEYAZ “Terim Bilimi ve Türkçe Salgın Hastalıkları Terimleri” başlıklı bildirilerini sundular.

Prof. Dr. Leylâ KARAHAN’ın yönettiği üçüncü oturumda, Prof. Dr. Mustafa Necmi İLHAN “Türk Tıbbi ve Salgın Terimleri” ve Prof. Dr. Süleyman Sami İLKER “Sağlık Bakanlığı Covid19 Sözlüğü ve Salgın Terimlerine Katkıları” başlıklı bildirilerini sundular.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ’nin “Türk Dünyasında Terim Birliği ve Ortak Salgın Terminolojisi” ve Prof. Dr. Şerubay KURMANBAYULI’nın “Türk Dünyasında Tıp Terimleri” başlıklı bildirisini sunduğu toplantının son oturumunu ise Prof. Dr. İsmet ÇETİN yönetti.

15. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dünya Dili Türkçe” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

T.C. Bakü Büyükelçiliği Eğitim Müşavirliği tarafından düzenlenen “Deneyim Paylaşım Seminerleri” kapsamında, 9 Nisan 2021 Cuma günü Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN “Dünya Dili Türkçe” başlıklı bir konferans verdi.

2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı münasebetiyle düzenlenen toplantıya Bakü Büyükelçiliği Eğitim Müşaviri Dr. Nihat BÜYÜKBAŞ ile Bakü Türk Anadolu Lisesi, TDV Bakü Türk Lisesi ve TDAV Bakü Atatürk Lisesi öğretmenleri katıldı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında; Türk dilinin statüsü, konuşur sayısı, köklü tarihi ve bugün yayıldığı coğrafya hakkında bilgiler verdi. Prof. Dr. GÜLSEVİN; Türkçenin yüzyıllardır hem konuşma ve yazı dili hem resmî dil hem de eğitim ve bilim dili olarak kullanıldığını, bu bakımdan dünya dilleri arasında çok yüksek bir statüsü olduğunu, bugün yaşayan diller içerisinde tarihi en köklü diller arasında yer aldığını vurguladı. Prof. Dr. GÜLSEVİN; yayıldığı coğrafya bakımından çok geniş sınırlara ulaşan Türkçenin hangi dünya dilleri ile ilişkileri olduğunu, Türkçeden dünya dillerine geçen kelimeler üzerinden örnekler vererek sundu. Bakü Yunus Emre Enstitüsü Müdürü Selçuk KARAKILIÇ'ın da dinleyici olarak katıldığı konferans, katılımcılardan gelen soruların cevaplanmasıyla tamamlandı.

16. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri Sempozyumu”na Katıldı.

Uluslararası Balkan Üniversitesi himayesinde düzenlenen “Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri Sempozyumu” 10 Nisan 2021 Cumartesi günü başladı. Sempozyumun açılış töreninde Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Sempozyum Başkanı Prof. Dr. Nesrin SİS birer açış konuşması yaptılar.

İki gün süren sempozyumda, sosyal bilimler ve eğitim bilimleri alanında 215 bildiri sunuldu.

17. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dünya Dili Türkçe” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 28 Nisan 2021 Çarşamba günü Yunus Emre ve Türkçe Yılı Etkinlikleri çerçevesinde Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi tarafından düzenlenen çevrim içi toplantıda “Dünya Dili Türkçe” başlıklı bir konferans verdi. Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ'in yönetiminde gerçekleşen konferansın açış konuşmasını, Fırat Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fahrettin GÖKTAŞ yaptı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında; Türk dilinin statüsü, konuşur sayısı, tarihî seyri, konuşulduğu ve yayıldığı coğrafya hakkında bilgiler aktardı. GÜLSEVİN, Türkçenin diğer dillerle kıyaslanınca çok eski tarihî derinliğe sahip olduğunu belirtti. Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca Türkçenin hem konuşma ve yazı dili hem resmî dil hem de eğitim ve bilim dili olarak kullanıldığını, diğer binlerce dilin böyle bir statüye sahip olmadığını vurguladı. Türk dilinin diğer milletlerin tarihindeki yerine de değinen Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türkçenin pek çok dünya dili ile kelime alışverişi içinde olduğunu örneklerle anlattı. Konferans, katılımcılardan gelen soruların cevaplanmasıyla tamamlandı.

18. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dünya Dili Türkçe” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 6 Mayıs 2021 Perşembe günü Türkçenin resmî dil olarak kabulünün 744. yıl dönümü vesilesiyle Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi tarafından düzenlenen çevrim içi toplantıda “Dünya Dili Türkçe” başlıklı bir konferans verdi. Toplantı, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Turgay UZUN'un yönetiminde gerçekleşti.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında, Türkçenin dünya dili olarak adlandırılması üzerine değerlendirmelerde bulunarak dilimizin dünya dilleri arasındaki yeri ve önemi

hakkında bilgiler verdi. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin en eski dönemlerden bu yana konuşma dili, yazı dili, devlet dili ve eğitim dili olarak varlığını sürdüren bir dünya dili olduğunu ifade etti. Türk dilinin statüsü, tarihî derinliği, konuşur sayısı bakımından önemli bir yerde olduğunu vurgulayan GÜLSEVİN, Türkçenin yayılış sahasından da söz etti. Türkçenin dünya dilleriyle etkileşim hâlinde olduğunu belirten Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk dilinin gezdiği her coğrafyayı birçok açıdan beslediğini vurguladı.

19. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sertifika Programı'nın Açılış Dersine Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 17 Mayıs 2021 Pazartesi günü Gazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezince düzenlenen Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sertifika Programı'nın açılış dersine konuşmacı olarak katıldı. Çevrim içi olarak düzenlenen toplantının açılış konuşmasını, Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Musa YILDIZ yaptı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada katılımcıları, yabancılara Türkçe öğretiminin tarihi hakkında bilgilendirdi. Prof. Dr. GÜLSEVİN, *Dîvânu Lugâtî't-Türk*'ün yabancılara Türkçe öğretimi konusunda bilinen ilk kaynak olduğunu ifade etti ve eserin Türkoloji için bir el kitabı niteliğinde olduğunu vurguladı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN açılış dersinde, "dünya dili Türkçe" konusunda da bilgiler aktardı. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin dün ve bugün üzerinde durarak Türk dilinin tarihî ve kültürel derinliğinden söz etti. GÜLSEVİN, Türklerin tarih boyunca çok geniş bir coğrafyaya yayıldığını ve çeşitli milletlerle kültür alışverişinde bulunduğunu kaydetti. Türk dilinin konuşulduğu coğrafya itibarıyla büyük bir medeniyet ve kültür dili hâline geldiğini sözlerine ekleyen Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; Türk dilinin statüsü, konuşur sayısı, yaşayan diller arasındaki yeri hakkında bilgiler verdi. GÜLSEVİN konuşmasında, Türk dili ile Sümercenin tarihî ilgisi üzerine de değerlendirmelerde bulundu.

Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Maarif Vakfı, YTB, TİKA, TRT Avaz gibi kuruluşların Türkiye'nin ve Türkçenin itibarını arttırmak için yaptığı çalışmaların önemine de dikkat çekti.

20. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, TRTAkademi Dergisi'nin Instagram Yayınına Konuk Oldu.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 18 Mayıs 2021 Salı günü TRTAkademi Dergisi'nin Instagram yayınına konuk oldu.

Sezen YÜCE'nin yönettiği söyleşide; Türkçenin statüsü ve dünya dilleri arasındaki yeri, Türkçenin korunması ve geliştirilmesine yönelik faaliyetler, Türk Dil Kurumunun *Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu* çalışmaları konuşuldu. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN izleyenleri, Türk Dil Kurumunun "Türkiye Türkçesi Ağız Atlası" projesi ve Türk dünyasıyla olan ilişkileri hakkında da bilgilendirdi.

21. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "I. Uluslararası Balkanlarda Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Sempozyumu"na Katıldı.

Türk Dil Kurumunun destekleriyle Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen "I. Uluslararası Balkanlarda Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Sempozyumu" 20 Mayıs 2021 Perşembe günü başladı.

Sempozyumun açılış töreninde; Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'in yanı sıra, Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet BUDAK, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Nadim MACİT birer konuşma yaptı. Onur konukları Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi Kurucusu Prof. Dr. Nimetullah HAFIZ, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Kurucu Müdürü Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN ve *Balkanlarda Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları* Dergisi Bilim ve Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa İSEN de açılış törenine konuşmalarıyla katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında; "I. Uluslararası Balkanlarda Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Sempozyumu"nun Balkan coğrafyasının dili, edebiyatı ve kültürü üzerine düzenlenen önemli bir toplantı olduğunu ifade etti. GÜLSEVİN, Türk Dil Kurumunun da Balkan coğrafyasıyla ilgili birçok çalışma yürüttüğünü vurguladı. Türk Dil Kurumunun Balkan dilleri üzerine pek çok sözlük yayımladığını belirten Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, yapılan toplantılarda sunulan bildirilerin bir kısmının da kitap hâline getirildiğini aktardı. Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca Türk Dil Kurumunun Balkan coğrafyasıyla olan yakın ilişkilerinin her zaman devam ettiğini belirtti.

22. Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, 3. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi Sempozyumu'na Katıldı.

Türk Dil Kurumunun da destekleriyle Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi tarafından Bilge Tonyukuk anısına düzenlenen "3. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi Sempozyumu" 20 Mayıs 2021 Perşembe günü başladı.

Sempozyumun açılış töreninde Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY'un yanı sıra, Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Musa YILDIZ, TÜRKSOY Genel Sekreter Yardımcısı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Bilal ÇAKICI, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ, Gazi Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mahmut SELVİ ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi aynı zamanda sempozyumun Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. İsmet ÇETİN birer konuşma yaptı.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY konuşmasında, sempozyumun adına düzenlendiği Tonyukuk Anıtı'nın öneminden bahsederek Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri ve günümüzdeki durumu hakkında genel bilgiler aktardı. Bugün çok geniş bir coğrafyada konuşulan Türkçenin konuşur sayısı bakımından dünyanın önde gelen dillerinden biri olduğunu vurgulayan Prof. Dr. ERSOY ayrıca Türkçenin ikinci bir dil olarak öğrenilen ve en çok rağbet gören dünya dilleri arasında da yer aldığını söyledi. Konuşmasında, Türk dilinin gelişmesi ve korunmasına yönelik çalışmalar yapan kurumlara teşekkür eden ERSOY; Türk Dil Kurumu olarak dilimiz için önem arz eden etkinlikleri desteklemeye her zaman devam edeceklerini belirtti.

23. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Genç Türkologlar Bölgesel Öğrenci Kurultayı'na Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ve Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi, Türkoloji Müdürü aynı zamanda Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU, Zagreb Üniversitesi Felsefe Fakültesi Türkoloji Öğrencileri Kulübü ile Yunus Emre Enstitüsü tarafından 19-22 Mayıs 2021 tarihleri arasında Hırvatistan'da düzenlenen Genç Türkologlar Bölgesel Öğrenci Kurultayı'na katıldı.

Kurultayda; Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'in yanı sıra, Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi, Türkoloji Müdürü Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU ile Zagreb Üniversitesi Felsefe Fakültesi Dekanı Miljenko JURKOVIC ve Zagreb Üniversitesi Felsefe Fakültesi Türkoloji Bölümü Başkanı Azra ABADZIC NAVAHEY birer konuşma yaptı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, kurultayın geleneksel hâle gelmesini temenni ederek ilk kez gerçekleşen bu etkinliğin ülkeler arası ilişkilere büyük katkı sağlayacağını

ifade etti. GÜLSEVİN ayrıca Türk Dil Kurumunun böyle etkinlikleri desteklemeye her zaman hazır olduğunu vurguladı.

Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU ise konuşmasında, Türkoloji tarihinden kısaca bahsettikten sonra Yunus Emre Enstitüsünün kurultay bildirilerini yayımlayacağını ve Türkoloji ile ilgili her türlü çalışmayı bundan sonra da destekleyeceğini ifade etti.

Hırvatistan'ın yanı sıra Sırbistan ve Bosna Hersek'ten akademisyenler ve Türkoloji öğrencilerinin yer aldığı kurultayda, 33 bildiri sunuldu. Kurultay, Yunus Emre Enstitüsü Zagreb'te Yunus Emre Yılı kapsamında gerçekleştirilen Yunus Emre Şiirleri Çeviri Atölyesi Programı ile son buldu.

24. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinin Kuruluş Yıl Dönümü Etkinliklerine Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinin 14. kuruluş yıl dönümü vesilesiyle Karaman'da düzenlenen kutlama programına katıldı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 25 Mayıs 2021 Salı günü Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 15 Temmuz Konferans Salonu'nda düzenlenen programda "Dünya Dili Türkçe" başlıklı bir konferans verdi. Konferans öncesinde Yunus Emre Şiirleri Sergisi'nin açılışında bulunan GÜLSEVİN, Türk Dünyası Halk Ezgileri Konseri'nde de yer aldı.

Prof. Dr. GÜLSEVİN, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Namık AK'ın açış konuşmalarının ardından davetlilere seslendi.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, Türkçenin başkenti Karaman'da gerçekleştirilen bu önemli etkinlikte yer almaktan duyduğu mutluluğu ifade etti. GÜLSEVİN, Türkçenin dünya dili olarak adlandırılması hakkında değerlendirmelerde bulunarak dilimizin dünya dilleri arasındaki yeri ve önemi üzerinde durdu. Türkçenin korunması ve geliştirilmesine yönelik faaliyetlerden de söz eden Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türk Dil Kurumu olarak bu konudaki çalışmalarını titizlikle sürdürdüklerini söyledi.

Programın sonunda Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Namık AK, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'e katılımları için teşekkürlerini ilettiler.

25. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "Dünya Dili Türkçe" Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 26 Mayıs 2021 Çarşamba günü Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezinin "2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı Etkinlikleri" kapsamında "Dünya Dili Türkçe" başlıklı bir konferans verdi. Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Paki KÜÇÜKER'in sunumuyla gerçekleşen konferansın açış konuşmasını, Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Köksal ŞAHİN yaptı.

Yunus Emre ve Türkçe Yılı kapsamında düzenlenen konferansta, konuşmasına Yunus Emre'nin Türk dili tarihindeki öneminin altını çizerek başlayan Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; Türkçenin statüsü, dünya dili olarak adlandırılması ve yaşayan diller arasındaki yeri üzerinde durdu. Türk dilinin tarihî derinliği ve konuşur sayısına da değinen GÜLSEVİN konuşmasında, Türkçenin geniş yayılma alanından da bahsetti.

Konferansın kapanış konuşmasını, Sakarya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fatih SAVAŞAN yaptı. Rektör SAVAŞAN, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'e katılımları için teşekkürlerini sundu.

26. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, VIII. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu'na Katıldı.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Kazak Kızlar Pedagoji Milli Üniversitesi ve Bakü Avrasya Üniversitesi iş birliğiyle düzenlenen "VIII. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu" 2 Haziran 2021 Çarşamba günü yapıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; sempozyumun ilk gününde yapılan "Milli Kimlik ve Dil Paneli"ne, "Dilimiz Kimliğimizdir" başlıklı konuşmasıyla katıldı. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muhsin KAR'ın da katılımlarıyla gerçekleşen panel, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Bekir ÇINAR'ın yönetiminde yapıldı. Panelde ayrıca Michigan Eyalet Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hikmet KORAŞ da birer konuşma yaptı.

27. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Yunus Emre Sempozyumu'na Katıldı.

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde ve Türk Dil Kurumunun iş birliği ile düzenlenen "Yunus Emre Sempozyumu" 4 Haziran 2021 Cuma günü yapıldı.

Sempozyumun açılış töreni, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un katılımlarıyla gerçekleşti. Açılış töreninde; Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Tekirdağ Valisi Aziz YILDIRIM, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mümin ŞAHİN ve Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı aynı zamanda Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Celalettin VATANDAŞ birer konuşma yaptı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP yaptığı konuşmada, 2021 yılının "Yunus Emre ve Türkçe Yılı" ilan edilmesi vesilesiyle düzenlenen sempozyum için duyduğu memnuniyeti ifade etti ve emeği geçen herkese teşekkürlerini iletti. "Milletimizin en büyük ve tükenmez serveti ve hazinesi şüphesiz dilimiz Türkçedir." şeklinde konuşan Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Yunus Emre'nin Türkçenin anlam ve hayal

sınırlarını genişleterek işleyen bir usta olduğunu kaydetti. Vefatının 700. yılında Yunus Emre'yi saygı ve minnetle andığını dile getiren Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Yunus Emre ruhunun genç şair ve yazarlar tarafından geleceğe taşınacağına dair inancının tam olduğunu vurguladı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN sempozyumun açılış töreninde, Yunus Emre'nin edebî kişiliğine değindi ve Yunus Emre'nin diliyle Türk milletinin hafızasında asırlardır yaşadığını aktardı. Konuşmasında, Yunus Emre'nin Türkçe için önemi üzerinde duran Prof. Dr. GÜLSEVİN; Türkçenin yayılmasında ve ebedileşmesinde Yunus Emre'nin etkisinden söz etti. GÜLSEVİN ayrıca Türk Dil Kurumunun *Yunus Emre Divanı* ile ilgili yayın çalışmaları hakkında da bilgiler verdi.

28. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin “2021 Dünya Dili Türkçe Yılı Söyleşileri”ne Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 7 Haziran 2021 Pazartesi günü Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin “2021 Dünya Dili Türkçe Yılı Söyleşileri”ne “Bir Dünya Dili Olarak Türkçe” başlıklı konuşmasıyla katıldı. Söyleşi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Onur BALCI'nın yönetiminde gerçekleşti.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında; Türkçenin eğitim ve bilim dili olarak yüksek bir statüye sahip olduğunu belirterek köklü tarihine, bugünkü konuşur sayısına ve yayıldığı geniş coğrafyaya değindi. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin diğer dillere verdiği kelimelerden örnekler sundu ve Türkçenin yabancı dil olarak en çok talep gören dillerden birisi olduğunu söyledi.

29. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dilimiz Kimliğimiz” Başlıklı Söyleşiye Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 8 Haziran 2021 Salı günü Sakarya İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün “2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı” etkinlikleri kapsamında Türkçe ve edebiyat öğretmenlerine yönelik olarak düzenlediği “Dilimiz Kimliğimiz” başlıklı söyleşiye katıldı.

Sakarya İl Millî Eğitim Müdürü Fazilet DURMUŞ'un katılımlarıyla gerçekleşen söyleşi, Sakarya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Biriminden Dil Uzmanı Nilüfer TURHAN'ın yönetiminde yapıldı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN katıldığı söyleşide; dil ile kimlik arasındaki ilişki üzerinde durdu ve dilin, toplumsal kimliğin oluşmasındaki belirleyici rolünden söz etti. GÜLSEVİN, millî kimliğin en önemli göstergesinin dil olduğunu vurgulayarak Türk dili ile Türk kültürünün ilişkisi hakkında bilgiler aktardı. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında, Türklerin yayıldığı geniş coğrafyaya ve diğer milletlerin tarihindeki yerine değindi. GÜLSEVİN, Türk dilinin hem başka unsurlardan beslenerek hem de bu unsurları besleyerek dünyanın pek çok bölgesine yayıldığını ifade etti. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türkçenin diğer dillerle olan kelime alışverişini de örneklerle anlattı.

Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca Türkçeyi korumak için dilimizi kirletecek ve işgal edecek unsurlara özenilmemesi gerektiğini dile getirerek bu konuda duyarlı olmanın altını çizdi.

30. Uluslararası Yunus Emre ve Dünden Bugüne Türkçe Sempozyumu'nun Açılış konuşmasına Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN katıldı.

Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı ile Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümleri tarafından düzenlenen,

Türk Dil Kurumunca da desteklenen Uluslararası Yunus Emre ve Dünden Bugüne Türkçe Sempozyumu 10 Haziran 2021 Perşembe günü başladı. Sempozyumun açılış konuşmalarını Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Muharrem DAŞDEMİR, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN, Atatürk Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hüseyin ÖZER ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptı. Açılış programı Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ'ın sunduğu şiir dinletisi ile tamamlandı. İki günde yapılan 9 oturumda toplam 36 bildiri sunuldu.

31. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dünya Dili Türkçe” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 15 Haziran 2021 Salı günü Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin 2021 yılının “Yunus Emre ve Türkçe Yılı” ilan edilmesi vesilesiyle düzenlediği etkinlikte “Dünya Dili Türkçe” başlıklı bir konferans verdi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hamdullah ÇUVALCI ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Alaaddin YALÇINKAYA'nın katılımlarıyla gerçekleşen konferansı, Karadeniz Teknik Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ülkü ELİUZ yönetti.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri ve önemi hakkında bilgiler sundu. Prof. Dr. GÜLSEVİN; Türk dilinin statüsü, tarihî derinliği, konuşur sayısı bakımından önemli bir yerde olduğunu ifade ederek yayıldığı coğrafyadan söz etti. Türkçenin çok geniş bir coğrafyada etkili olduğunu aktaran GÜLSEVİN, pek çok dünya dili ile etkileşim hâlinde olduğunu örnekler yardımıyla anlattı. Prof. Dr. GÜLSEVİN konuşmasında, Türkçenin yabancı dil olarak en çok rağbet gören dünya dilleri arasında da yer aldığını vurguladı ve yayılış vasıtaları üzerinde durdu.

32. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, İnönü Üniversitesi Kariyer Merkezinin “Tecrübe Paylaşımı” Konulu Seminerine Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 16 Haziran 2021 Çarşamba günü İnönü Üniversitesi Kariyer Merkezinin “Tecrübe Paylaşımı” konulu seminerine konuk oldu. İnönü Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet KIZILAY'ın katılımlarıyla gerçekleşen seminerde, Üniversitenin akademik personeli ve öğrencileri de yer aldı. Semineri, Rektör Danışmanı ve Kariyer Merkezi Koordinatörü Dr. Öğr. Üyesi Hasan YILMAZ yönetti.

İnönü Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet KIZILAY, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'e katılımları için teşekkürlerini sundu.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında, öğrencilerin kariyer planlamalarına ve gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla tecrübelerini aktardı. Akademik ve mesleki hayatı üzerine paylaşımlarda bulunan Prof. Dr. GÜLSEVİN, öğrencilere tavsiyelerde bulundu.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, yaptığı konuşmada ayrıca Türk Dil Kurumunun çalışma alanlarından söz etti. Türk Dil Kurumunun günümüzdeki faaliyetlerine değinen GÜLSEVİN; Kurumun sürekli ve süresiz yayınları, sözlük ve yazım kılavuzu çalışmaları, yürüttüğü projeleri, düzenlediği bilimsel toplantıları ve alanda çalışan öğrencilere sunduğu başarı bursları hakkında bilgiler verdi.

İnönü Üniversitesinin hayatındaki yeri ve öneminden de bahseden Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, İnönü Üniversitesi Kariyer Merkezine nazik davetlerinden dolayı duyduğu memnuniyeti ilettili.

33. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Türk Dillerinin Ortak Özelliği: Ünlü Uyumu” Konulu Toplantıya Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 25 Haziran 2021 Cuma günü Uluslararası Kazak Dil Kurumunun düzenlediği “Türk Dillerinin Ortak Özelliği: Ünlü Uyumu” konulu toplantıya katıldı. Toplantı, Prof. Dr. Alimhan JUNISBEK’in *Singarmologiya ili neizvestniy singarmonizm* adlı monografisinde gündeme getirilen konulara ayrıldı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, Prof. Dr. Alimhan JUNISBEK’in Türk dil bilgisine yönelik yeni görüşler içeren eseri *Singarmologiya ili neizvestniy singarmonizm*’in Türk dünyasına hayırlı olmasını dileyerek Prof. Dr. JUNISBEK’e teşekkürlerini iletti. GÜLSEVİN ayrıca Kazakistan’da yürütülen büyük ölçekli dil ve alfabe reformu ile doğrudan bağlantısı olan bu toplantı için Uluslararası Kazak Dil Kurumuna şükranlarını sundu.

34. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Türkçenin Evrenselliği” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 30 Haziran 2021 Çarşamba günü Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının destekleriyle Young MÜSİAD Hessen tarafından düzenlenen programda “Türkçenin Evrenselliği” başlıklı bir konferans verdi.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada; Türkçenin tarih boyunca devlet dili, yazı dili ve eğitim dili olarak varlığını geliştiren bir dünya dili olduğunu ifade etti. Türkçenin zengin ve köklü tarihi hakkında bilgiler sunan Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yeri üzerinde durdu. Konuşmasında Türkçenin yayıldığı geniş coğrafyaya da değinen Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türkçenin diğer dünya dilleri ve kültürleriyle olan ilişkisini örnekler yardımıyla aktardı. GÜLSEVİN ayrıca Türkçenin günümüzdeki yayılış vasıtaları üzerinde durarak Türk dili, kültürü ve tarihinin tanıtılması hususunda hizmet eden kurumlardan söz etti.

35. Uluslararası Türkçenin Anadolu’da Yazı Dili Oluşu Sempozyumu Düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığının himayelerinde, Türk Dil Kurumu tarafından Yunus Emre’nin vefatının 700. yıl dönümü anısına düzenlenen “Uluslararası Türkçenin Anadolu’da Yazı Dili Oluşu Sempozyumu”nun açılış töreni, Türk Dil Kurumunun 89. kuruluş yıl dönümü olan 12 Temmuz 2021 tarihinde yapıldı. Törene, yurt içinden ve yurt dışından pek çok kurum başkanı ve bilim adamı katıldı.

Törenin açılış konuşmalarından önce Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı ve Ankara Olgunlaşma Enstitüsü iş birliğiyle hazırlanan “Yunus Emre Gel Gör Beni Sergisi”nin açılışı yapıldı.

Açılış konuşmalarını; Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir ALPASLAN, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı Genel Sekreteri Prof. Düsen KASEİNOV, Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref ATEŞ ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN gerçekleştirdi.

Kültür ve Turizm Bakan Yardımcımız Sayın Nadir ALPASLAN konuşmasında; 12 Temmuz 1932’de Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulan Türk Dil Kurumunun 89 yıldan bu yana Türkçemizin korunması, geliştirilmesi ve Türk dünyasında yaygınlaştırılması için önemli çalışmalara imza attığını ifade etti. Sayın ALPASLAN, bu vesileyle Türk Dil Kurumunun çalışmalarında emeği geçen herkese teşekkürlerini iletti. 2021 yılının Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile “Yunus Emre ve Türkçe Yılı” olarak ilan edilmesinin önemine değinen Bakan Yardımcımız Sayın Nadir ALPASLAN, Kültür Bakanlığının bu konuda planladığı etkinliklerden söz etti ve pek çok kurumun da iş birliği içerisinde çalışmalar yürüttüğünü aktardı.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, Türk Dil Kurumunun 89. kuruluş yıl dönümünde böylesine anlamlı bir toplantının düzenlenmesinden dolayı duyduğu memnuniyeti belirtti. Türk milletinin dili, tarihi ve kültürüyle dünyaya meydan okuduğunu vurgulayan Prof. Dr. HEKİMOĞLU; milli değerlerin bilhassa dilin, toplumun ortak paydası olduğu sözlerine ekledi. Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU; bu önemli günde, başta Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK olmak üzere Türk diline, tarihine ve kültürüne hizmet eden herkese teşekkür etti.

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı Genel Sekreteri Prof. Düsen KASEİNOV, 2021 yılının Yunus Emre ve Türkçe Yılı olarak ilan edilmesi vesilesiyle yapılan çalışmaların önemine değindi. Prof. KASEİNOV, TÜRKSOY'un bu kapsamda planladığı etkinlikler üzerinde durdu. Yunus Emre'nin Anadolu toprakları başta olmak üzere bütün Türk dünyasının ortak mirası olduğunu söyleyen Prof. KASEİNOV, bu toplantının büyük Türk bilgini Yunus Emre'nin daha iyi anlaşılması için önemli olacağını aktardı.

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref ATEŞ, Yunus Emre'nin Türk dünyası için yol gösterici olduğunu belirtti. "Yunus'un dili ve üslubu, Türk dilini estetik ve derinlik bakımından bir üst düzeye çıkarmıştır." şeklinde konuşan Prof. Dr. ATEŞ, 2021 yılının "Yunus Emre ve Türkçe Yılı" olarak ilan edilmesinin çok anlamlı olduğunu vurguladı. Yunus Emre'nin halkın içinden çıkan bir âlim olduğunun altını çizen ATEŞ; şiirlerindeki hoşgörü, dilindeki sadelik ve fikrî derinlikten bahsetti.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, 12 Temmuz 1932'de Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulan Türk Dil Kurumunun kuruluş amaç ve ilkeleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürdüğünü kaydetti. Türk Dil Kurumunun çalışma

alanlarından ve günümüzdeki faaliyetlerinden bahseden Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; Kurumun süreli ve süresiz yayınları, sözlük ve kılavuz çalışmaları, yürüttüğü projeleri, düzenlediği bilimsel toplantıları ve alanda çalışan öğrencilere sunduğu başarı bursları hakkında bilgiler verdi.

Sempozyumun açılış bildirisini, Türkoloji'ye büyük hizmetleri olan kıymetli hocamız Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ sundu.

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ'ın bildirisinin ardından *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü*'nün yayımlanışının 30. yılı münasebetiyle bu sözlüğe katkı sağlayarak Türk dünyasını dil paydasında tekrar bir araya getiren değerli bilim adamlarımıza "Türk Diline Hizmet Ödülleri" verildi.

Törende ayrıca yurt içinden ve yurt dışından bilim adamlarımıza TÜRKSOY tarafından Gyula NÉMETH'in doğumunun 130. yıl dönümüne özel olarak hazırlanan hatıra madalyon takdim edildi.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığının himayelerinde, Türk Dil Kurumu tarafından Yunus Emre'nin vefatının 700. yıl dönümü anısına düzenlenen "Uluslararası Türkçenin Anadolu'da Yazı Dili Oluşu Sempozyumu"nun kapanış oturumu 14 Temmuz 2021 tarihinde gerçekleşti.

Sempozyumun kapanış konuşmalarını Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptı. Oturumda, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Leylâ KARAHAN ve Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR sempozyum hakkında değerlendirmelerde bulundu.

36. Prof. Dr. Feyzi ERSOY, *TRTAkademi Dergisi*'nin Instagram Yayınına Konuk Oldu.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, 13 Temmuz 2021 Salı günü *TRTAkademi Dergisi*'nin Instagram yayınına konuk oldu.

Sezen YÜCE'nin yönettiği söyleşide, Türkçenin yapıtları ve önemli şahsiyetleri konuşuldu. Prof. Dr. Feyzi ERSOY izleyenleri, güçlü bir medeniyet dili olan Türkçenin yayıldığı geniş coğrafya, dünya tarihindeki yeri ve kültürel sürekliliği hakkında da bilgilendirdi.

37. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "Dünya Dili Türkçe" Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 10 Eylül 2021 Cuma günü T.C. Münih Başkonsolosluğu Eğitim Ataşeliğinin 2021 yılının "Yunus Emre ve Türkçe Yılı" ilan edilmesi vesilesiyle düzenlediği etkinlikte "Dünya Dili Türkçe" başlıklı bir konferans verdi. Konferansı, Münih Başkonsolosluğu Eğitim Ataşesi Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR yönetti.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konferansta, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri ve önemi hakkında bilgiler sundu. Türk dilinin dünya dilleri ve kültürleriyle olan ilişkileri üzerinde duran Prof. Dr. GÜLSEVİN; Türkçenin devlet dili, yazı dili ve eğitim dili olarak gelişen köklü bir dünya dili olduğunu vurguladı. GÜLSEVİN, Türkçenin konuşur sayısı ve statüsü bakımından yaşayan diller arasında önemli bir noktada olduğunu belirtti.

Konuşmasında Türkçenin yayıldığı geniş coğrafyadan söz eden Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türkçe unsurların yayıldığı coğrafyaları örnekler yardımıyla anlattı. GÜLSEVİN ayrıca Türkçenin yabancı dil olarak rağbet gören dillerden olduğunun altını çizdi ve yayılış vasıtalarından bahsetti. Konferans, katılımcılardan gelen soruların cevaplanmasıyla tamamlandı.

38. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "Yunus Emre Paneli"ne Katıldı.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yunus Emre Enstitüsü ve Marmara Üniversitesi iş birliğiyle düzenlenen "Yunus Emre Paneli", 17 Eylül 2021 Cuma günü Marmara Üniversitesinde gerçekleştirildi.

Panelde; Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Sayın Ahmet Misbah DEMİRCAN ile Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk Tarih Kurumu Başkanı Prof. Dr. Birol ÇETİN, Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref ATEŞ, Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa KURT, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU, Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN, Prof. Dr. Musa DUMAN ve çok sayıda akademisyen katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN panelde, "Türkçenin Yazı Dili Oluşu Sürecinde Yunus Emre" başlıklı bildirisini sundu. Prof. Dr. GÜLSEVİN'in yer aldığı oturumu, Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi ve Türkoloji Müdürü ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU yönetti.

Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN panelin ikinci oturumuna, "Yunus Emre'de Sözün Gücü" başlıklı bildirisiyle katıldı. Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Musa DUMAN ise panelin "Değerlendirme ve Katkı Oturumu"nun başkanlığını yaptı.

39. “IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı”

Türk Dil Kurumu tarafından 27-30 Eylül 2021 tarihlerinde çevrim içi olarak düzenlenen “IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı”nın açılış töreni, 26 Eylül 2021 Pazar günü Dil Bayramı’nın 89. yıl dönümünde yapıldı.

Açılış törenine Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Sayın Nadir ALPASLAN’ın yanı sıra, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Anadolu Mektebi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Sami GÜÇLÜ, AKDITYK bünyesinde bulunan kurumların başkan ve başkan yardımcıları ile Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyeleri ve çok sayıda akademisyen katıldı. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcımız Sayın Nadir ALPASLAN konuşmasında, 89. Dil Bayramı’nı kutladı ve IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı’nın verimli sonuçlanacağına dair olan inancını dile getirdi. Sayın Nadir ALPASLAN, Türk Dil Kurumunca 1932 yılından bu yana düzenlenen kurultayların hem güncel Türkoloji araştırmalarının paylaşıldığı hem de Türk dili özelinde ilmi çalışmaların sunulduğu uluslararası nitelikli bir yapıya sahip olduğunu aktardı. Sayın Nadir ALPASLAN ayrıca Türkçenin nesilden nesile kültür taşıyıcısı olduğunu vurgulayarak Karamanoğlu Mehmet Bey’den Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’e ve bugün Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN’a bütün devlet büyüklerimizce himaye edildiğinin altını çizdi.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU konuşmasına, Dil Bayramı’nın 89. yılını kutlayarak başladı. Varoluşun temel koşullarından birinin “dil” olduğunu ifade eden Prof. Dr. HEKİMOĞLU; kültürüne, değerlerine ve millî kimliğine saygı duyan her bireyin evvela koruması gereken şeyin dili olduğunu ifade etti. Türk Dil Kurumunun da bu amaçla kurulduğunu belirten Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, 2017’nin “Türk Dili Yılı” ve 2021’in “Yunus Emre ve Türkçe Yılı” ilan edilmesinin millî kimliğimizi korumadaki öneminden söz etti.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk Dili Kurultaylarının tarihçesinden söz ederek Dil Bayramı’nın 89. yılını kutladı. Konuşmasında Türk Dil Kurumunun ilke ve amaçlarından bahseden GÜLSEVİN, Kurumun kuruluşundan bu yana aynı ilke ve amaçlar doğrultusunda çalışmalarını sürdürdüğünü kaydetti. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ayrıca Türk Dil Kurumunun son üç yılda tamamlanan ve devam etmekte olan çalışmalarına değindi. Törende; Türk tarihi, kültürü ve Türk yazı dilleri alanlarında yaptığı çalışmalarla Türkoloji’ye büyük katkıları bulunan Ukraynalı Türkolog Prof. Dr. Aleksandr N. GARKAVETS’e yapılan çevrim içi bağlantı ile “Türk Diline Hizmet Ödülü” takdim edildi.

Törende ayrıca Türk dili araştırmalarına hizmetleriyle tanınan kıymetli bilim adamı Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR'a 80. yaşı münasebetiyle hazırlanan armağan kitap verildi. Uzun yıllardır Türk Dil Kurumuna hizmet veren Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN'a da Türk Dil Kurumu Kütüphanesine yapmış olduğu kitap bağışı ve katkılarından dolayı teşekkür belgesi sunuldu.

IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın Kapanış Oturumu, 30 Eylül 2021 Perşembe günü yapıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'in başkanlığında yapılan oturuma; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ, Türk Dil Kurumu Haberleşme Üyesi Dr. Lindita XHANARİ LATİFİ ve Türk Dil Kurumu Haberleşme Üyesi Dr. Nurdin USEEV katıldı.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, Dil Bayramı gibi anlamlı bir günde başlayan ve dört gün süren IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın verimli geçmesinden dolayı duyduğu mutluluğu ifade ederek emeği geçen bütün çalışma arkadaşlarına teşekkürlerini iletti. Konuşmasında tarihten bugüne Türk dünyasının bir bütün olduğunu vurgulayan Prof. Dr. HEKİMOĞLU, Türk Dil Kurumunun Türk dünyası alfabe birliğinin sağlanmasına yönelik birçok çalışmaya imza attığını dile getirdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında, IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın değerlendirmesini yaptı. Prof. Dr. GÜLSEVİN; 27 Eylül 2021 tarihinde başlayan ve iki salonda kırk oturum hâlinde tamamlanan kurultayda, yurt içinden ve yurt dışından yüz altmış iki bildirinin sunulduğunu aktardı. Sunulan bildirilerin; eski Türk yazıtları, Türk sözlükçülüğü, çağdaş Türk yazı dilleri, dil politikaları ve alfabe sorunları gibi konular üzerine olduğunu belirten Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türk Dil Kurumunun sunulan bildiriler doğrultusunda çalışmalarına yön vereceğini belirtti.

Oturumun sonunda, IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın sonuç bildirgesi okundu.

40. Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Orhun Abideleri Okuma Programı'na Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, 27 Eylül 2021 Pazartesi günü Anadolu Mektebi ve Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlenen "26 Eylül Türk Dil Bayramı Orhun Abideleri Okuma Programı"na katıldı.

Millî Kütüphane Konferans Salonu'nda yapılan programda; Eski Tarım ve Köy İşleri Bakanı ve Anadolu Mektebi Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Sami GÜÇLÜ, Eski Millî Eğitim Bakanı Vehbi DİNÇERLER, Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdür V. Ali ODABAŞ ile öğrenciler yer aldı.

Prof. Dr. Feyzi ERSOY yaptığı konuşmada, Orhun Abidelerinin Türk milletinin kimliğini oluşturduğunu ifade ederek bunlara sahip çıkmamız gerektiğini vurguladı. Türk dilinin yaşayan diller arasındaki yerine de değinen Prof. Dr. ERSOY, Türkçenin yayıldığı coğrafya ve konuşur sayısı bakımından önemli bir noktada olduğunu belirtti.

41. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Siirt"

Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları"nın birincisi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinden Prof. Dr. Erdoğan BOZ'un sunumuyla 29 Eylül 2021 Çarşamba günü Siirt'te gerçekleşti.

Siirt Valiliği Konferans Salonu'nda düzenlenen etkinliğe; Siirt Vali Yardımcısı Fatih KURT, ildeki kamu kurumlarının il müdürleri ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ yaptığı konuşmada; Yunus Emre'nin hayatı, eserleri, dil ve üslup özellikleri, dilimize ve sözlü kültürümüze katkıları üzerinde durdu. Yunus Emre'nin *Risâletü'n-Nushiyye* ve *Dîvân* adlı eserlerinden seçtiği beyitleri sunan Prof. Dr. BOZ, Yunus'un şiirlerindeki zenginliğe ve kullandığı arı Türkçeye dikkat çekti.

Konferans sonrasında Prof. Dr. Erdoğan BOZ, Siirt Valisi Sayın Osman HACİBEKTAŞOĞLU'nu makamında ziyaret etti.

42. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Batman"

Türk Dil Kurumu tarafından düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları"nın Batman'daki etkinliği, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinden Prof. Dr. Erdoğan BOZ'un sunumuyla 30 Eylül 2021 Perşembe günü Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Merkezi Konferans Salonu'nda gerçekleşti.

Etkinliğe; Batman Vali Yardımcısı Sayın Kadir KILIÇ, Batman İl Millî Eğitim Müdürü Mahmut KURTARAN, Batman İl Kültür ve Turizm Müdürü Mehmet İhsan ASLANLI ile Batman Üniversitesinden öğretim üyeleri ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ konferansta; Yunus Emre'nin hayatı, eserleri, dil ve düşünce dünyası hakkında bilgiler aktardı. Yunus Emre'nin kültürümüzün en meşhur simalarından olduğunu ifade eden Prof. Dr. BOZ, onun çağlar ötesini aşan bir şair olduğunun altını çizdi. Prof. Dr. Erdoğan BOZ ayrıca şairin eserlerinden seçtiği beyitlerle Yunus'un dünya görüşü üzerinde değerlendirmelerde bulundu.

43. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Kars"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin Kars'taki etkinliği, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hayati DEVELİ tarafından 30 Eylül 2021 Perşembe günü Kars İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Merkezi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Konferansa; Kars Valisi ve Belediye Başkan Vekili Türker ÖKSÜZ, Kafkas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüsnü KAPU, İl Jandarma Komutanı Albay Hıdır AYÇİÇEK, İl Emniyet Müdürü Yavuz SAĞDIÇ, İl Kültür ve Turizm Müdürü Hayrettin ÇETİN, ildeki diğer kamu kurumlarının müdürleri ile akademisyen, öğretmen ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ yaptığı konuşmada, Yunus Emre'nin Anadolu'ya yerleşen Türklerin 700 yıl önce yetiştirdiği büyük bir sanatçı olduğunu vurgulayarak hem Anadolu Türk

kimliğinin oluşmasında hem de Türk dilinin kendi mecrasına girip akmasında Yunus'un çok büyük bir rolü olduğunu dile getirdi.

Programın sonunda, Dil Bayramı münasebetiyle Kars İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü tarafından "Dil, Kitap, Kütüphane ve Okuma" konularında düzenlenen slogan yarışmasının ödül töreni yapıldı.

44. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Ardahan"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin Ardahan'daki etkinliği, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hayati DEVELİ tarafından 1 Ekim 2021 Cuma günü Ardahan Valiliği Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Etkinliğe; Ardahan Vali Yardımcısı Sayın Şahin DEMİR, ildeki kamu kurumlarının müdürleri, akademisyenler ile öğretmen ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ; Yunus Emre'nin hayatı, kişiliği, insan sevgisi ve dünya görüşü üzerine bir konuşma yaptı. Konuşmasında Yunus'un Türk kültürünün ölümsüz şahsiyetlerinden olduğunu vurgulayan Prof. Dr. DEVELİ, şairin yaşadığı ve yetiştiği dönem üzerinde durdu. Prof. Dr. Hayati DEVELİ, Yunus Emre'nin yazdığı şiirlerde zaman ve mekân ile sınırlı olmayarak tüm insanlığa hitap ettiğini aktardı ve şairin sadece kendi dönemine değil, yüzyıllar ötesine seslendiğini sözlerine ekledi. Prof. Dr. DEVELİ ayrıca Yunus Emre'nin eserleri *Risâletü'n-Nushiyye* ve *Dîvân* hakkında da bilgiler verdi.

45. Karaman Uluslararası Yunus Emre ve Türkçe Bilgi Şöleni.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 7-9 Ekim 2021 tarihleri arasında Türk Dil Kurumunun iş birliğiyle Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesince Karaman'da düzenlenen "Karaman Uluslararası Yunus Emre ve Türkçe Bilgi Şöleni"ne katıldı. Sempozyumun açılış töreni, 7 Ekim 2021 Perşembe günü Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Şehit Ömer Halisdemir Konferans Salonu'nda yapıldı.

Sempozyumun açılış konuşması, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Namık AK tarafından gerçekleştirildi. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN programda, "Türkçenin Yazı Dili Oluşu Süreci ve Yunus Emre" başlıklı açılış bildirisini sundu.

Sempozyumdan önce, Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN Yunus Emre Anıtı ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Yunus Emre Yerleşkesi İlim Kapısı ile Türk dokumaları sergisinin açılışına katıldı.

46. “3. Uluslararası Karadeniz Dil ve Dil Eğitimi Sempozyumu” Gerçekleşti.

Türk Dil Kurumunun desteğiyle 8-9 Ekim 2021 tarihleri arasında Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından çevrim içi olarak düzenlenen “3. Uluslararası Karadeniz Dil ve Dil Eğitimi Sempozyumu” 8 Ekim 2021 Cuma günü başladı.

Sempozyumun açılış konuşması, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yavuz ÜNAL tarafından gerçekleştirildi.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, sempozyumun açılış oturumuna “Türkçenin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri” başlıklı konuşmasıyla katıldı.

Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesinden Prof. Dr. Bekir ŞİŞMAN’ın yönetimindeki oturumda, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ da “Uluslararası Diller ve Türk Dili” başlıklı konuşmasını yaptı.

Prof. Dr. Feyzi ERSOY yaptığı konuşmada, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri ve diğer dünya dilleriyle olan ilişkisini değerlendirdi. Prof. Dr. ERSOY, Türk dilinin tarihî derinlik ve yayıldığı alan bakımından zengin bir birikime sahip olduğunu ifade etti. Türkçenin konuşur sayısı bakımından dünyanın önde gelen dillerinden olduğunu vurgulayan ERSOY, dilimizin yabancı dil olarak en çok tercih edilen dünya dilleri arasında olduğunu da belirtti.

47. Yunus Emre Anadolu Konferansları “Kilis”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” dizisinin Kilis’teki etkinliği, 8 Ekim 2021 Cuma günü Kilis 7 Aralık Üniversitesi Kütüphane ve Kongre Merkezinde yapıldı. Konferans, Haliç Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN’in sunumuyla gerçekleşti.

Etkinliğe; Kilis Valisi Sayın Recep SOYTÜRK, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Doğan KARACOŞKUN, Vali Yardımcısı ve Polateli Kaymakamı Semih DOĞANOĞLU, İl Emniyet Müdürü Ahmet KURT, İl Jandarma Komutanı Albay Selami AKŞİT, Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Halil ALDEMİR ve Prof. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM, Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı İsmail SEZGİN, Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Cengiz HAMDEMİRCİ, İl Kültür ve Turizm Müdürü Cuma ÖZDEMİR, İl Millî Eğitim Müdürü Mehmet Emin AKKURT ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN konuşmasında, Yunus Emre’nin gönle yüklediği anlamlar ile söze verdiği önem üzerinde durdu. Yunus Emre’nin gönlü, Allah’ın sarayı olarak değerlendirdiğini ifade eden BİLGİN ayrıca Kâbe ve hürmet makamı olarak gördüğünü de belirtti. Prof. Dr. BİLGİN, Yunus Emre’nin söz için “kudret dili” kavramını kullandığını da sözlerine ekledi.

Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN etkinlik çerçevesinde, Kilis Valisi Sayın Recep SOYTÜRK ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Doğan KARACOŞKUN’u makamlarında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim etti.

48. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “TRT Geleceğin İletişimcileri Yarışması”nın Ödül Törenine Katıldı.

“TRT Geleceğin İletişimcileri Yarışması”nın ödül töreni, 8 Ekim 2021 Cuma günü yapıldı. TRT 2 ekranından canlı olarak sunulan törenin açılış konuşmalarını, Türkiye Cumhuriyeti

İletişim Başkanı Sayın Prof. Dr. Fahrettin ALTUN ve TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI gerçekleştirdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, yarışmanın “Güzel Türkçe” kategorisindeki ödülleri sahiplerine takdim etti.

49. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Dünya Dili Türkçe” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 13 Ekim 2021 Çarşamba günü Trabzon Avrasya Üniversitesi Ömer Yıldız Yerleşkesinde “Dünya Dili Türkçe” başlıklı bir konferans verdi.

Konferansa; Avrasya Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ersan BOCUTOĞLU, Avrasya Üniversitesi TÖMER Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Adiye ŞİMŞEK, Avrasya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÇELİK, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Konferans sonrasında, Avrasya Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ersan BOCUTOĞLU Kurum Başkanımız Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN’e günün anısına bir plaket takdim etti.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Avrasya Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kenan İNAN’ı makamında ziyaret ederek kendilerine Kurum yayınlarımızdan sundu.

50. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, XIII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu’na Katıldı.

Türk Dil Kurumunun destekleriyle Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinin ev sahipliğinde düzenlenen “XIII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu”, 14 Ekim 2021 Perşembe günü Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi Konferans Salonu’nda yapılan açılış töreniyle başladı.

Törene Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN’in yanı sıra; Rize Valisi Kemal ÇEBER, Rize Belediye Başkanı Rahmi METİN, Rize Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet PATLAK, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüseyin KARAMAN, İl Jandarma Komutanı Albay Hakan DEDEBAĞI, Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Sıtkı BİLGİN, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Leylâ KARAHAN, Prof. Dr. Ayşe İLKER, Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR, Prof. Dr. Celal DEMİR ve Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Sempozyumun açılış konuşmasını Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüseyin KARAMAN yaptı.

Sempozyumun selamlama konuşmalarını ise Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi ve Türkoloji Müdürü ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU ile Rize Valisi Kemal ÇEBER, Rize Belediye Başkanı Rahmi METİN, UNESCO Temsilcisi Prof. Dr. Ali YAKICI, Eski Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL ve TÜRKSOY Daire Başkanı Sancar MÜLAZIMOĞLU gerçekleştirdi.

Konuşmaları, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Türk Halk Müziği Topluluğunun müzik dinletisi ve TÜRKSOY tarafından hazırlanan Türk Dünyası Kültür Başkentleri Sergisi'nin açılışı takip etti.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, sempozyumun "Açılış Oturumu"nun başkanlığını yaptı.

51. Yunus Emre Anadolu Konferansları "İğdır"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin İğdır'daki etkinliği, 14 Ekim 2021 Perşembe günü İğdır İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Merkezi Konferans Salonu'nda yapıldı.

Konferans, Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Osman MERT'in sunumuyla gerçekleşti.

Etkinliğe; Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY ile İğdır Valisi Hüseyin Engin SARIİBRAHİM, İğdır Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Hakkı ALMA, Vali Yardımcısı Ömer Said KARAKAŞ, İl Emniyet Müdürü Dr. Oğuzhan YONCA, İl Kültür ve Turizm Müdürü Nebi IŞIK, ildeki diğer kamu kurumlarının müdürleri ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, akademisyenler ve öğrenciler katıldı. Konferansın açılış konuşmasını İğdır Valisi Hüseyin Engin SARIİBRAHİM yaptı.

Prof. Dr. Osman MERT konuşmasında, Yunus Emre'nin dil ve üslup özellikleri ile felsefesi üzerinde durarak dil, kültür ve edebiyat tarihimiz için öneminden söz etti. Yunus'un sadece Anadolu'dan değil, tüm İslam dünyasının tasavvuf kaynaklarından beslendiğini belirten MERT, şairin Türk tasavvuf edebiyatı sahasında kendine has bir tarzın kurucusu olduğunu ifade etti.

Prof. Dr. Osman MERT ayrıca Yunus Emre'nin herkese hitap ettiğini söyledi ve onun evrensel bakış açısı özelliğine dikkat çekti. Prof. Dr. MERT, "Yunus Emre şiirlerinde; insan ve doğa sevgisi, hoşgörü, kardeşlik ve barış gibi evrensel kavramları en duru Türkçe ile işlemiş ve bu şiirlerle din, dil ve ırk ayrımı gözetmeksizin tüm insanlığa seslenmiştir." şeklinde konuştu.

Prof. Dr. Feyzi ERSOY ve Prof. Dr. Osman MERT etkinlik çerçevesinde, İğdır Valisi Hüseyin Engin SARIİBRAHİM'i makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu* takdim etti. Prof. Dr. ERSOY ve Prof. Dr. MERT ziyaretleri sırasında, Valilik Şeref Defteri'ni imzaladı.

52. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Ağrı"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin Ağrı'daki etkinliği, 15 Ekim 2021 Cuma günü Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Selçuklu Konferans Salonu'nda yapıldı.

Konferans, Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Osman MERT'in sunumuyla gerçekleşti.

Etkinliğe; Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Ağrı Valisi Dr. Osman VAROL, Vali Yardımcısı V. Kerem TÜRKER, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Önder ŞİMŞEK, İl Kültür ve Turizm Müdürü Ebumuhsin BULUT ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Osman MERT konferansta, “Yunus Emre ve Türkçe” başlıklı bir konuşma yaptı. Prof. Dr. MERT konuşmasında, Anadolu’nun Yunus dönemindeki durumu ve Türk yazı dili tarihi içinde Yunus’un rolü üzerinde durdu. Yunus Emre’nin Anadolu Oğuzcasının yazı dili olmasında önemli bir rol oynadığına değinen MERT, şairin yaşadığı çağın düşüncü biçimi ile kültürünü yalın ve akıcı bir söyleyişle dile getirdiğini vurguladı.

Prof. Dr. Feyzi ERSOY ve Prof. Dr. Osman MERT etkinlik çerçevesinde, Ağrı Valisi Dr. Osman VAROL’u makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim etti.

53. Yunus Emre Anadolu Konferansları “Van”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen Yunus Emre Anadolu Konferansları kapsamında 15 Ekim 2021 Cuma günü Van’da bir panel düzenlendi. Selâhaddin Eyyubi İMKB Anadolu Lisesi Konferans Salonu’nda gerçekleştirilen panelde; Prof. Dr. Mustafa ERGÜN, Prof. Dr. Erdoğan BOZ ve Prof. Dr. Cüneyt AKIN konuşma yaptı.

Panelde; Van Vali Yardımcısı Yavuz ARSLAN, Gevaş Kaymakamı ve Vali Yardımcısı Vekili Hamit GENÇ, İpekyolu Kaymakamı ve İpekyolu Belediye Başkan Vekili İhsan Emre AYDIN, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Elvan OCAK, İl Kültür ve Turizm Müdürü Abdurrahman ŞAHİN, İpekyolu İlçe Millî Eğitim Müdürü İsa ŞİPAL ile öğretmen ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Mustafa ERGÜN panelde, “Tasavvuf Eğitimi Açısından Yunus Emre” başlıklı konuşmasıyla Yunus’un tasavvufi yönü ve eğitimci kişiliği üzerinde durdu. Yunus Emre’nin Türk eğitim tarihi için farklı bir eğitimci olduğunu aktaran Prof. Dr. ERGÜN, şairin tasavvuf eğitiminde insan şahsiyetine en çok önem veren velilerden olduğunu belirtti. ERGÜN ayrıca Yunus’un tasavvufta ve tasavvuf eğitiminde sevgiye ağırlık veren bir yol geliştirdiğini vurguladı.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ yaptığı konuşmada; Yunus Emre’nin dil, edebiyat ve kültür tarihimiz açısından öneminden söz etti. Yunus’un hayatını ve eserlerini anlayabilmek için yaşadığı devri iyi bilmek gerektiğini ifade eden Prof. Dr. BOZ, şairin dünya görüşü hakkında değerlendirmelerde bulundu. Prof. Dr. Erdoğan BOZ konuşmasında, Yunus Emre’nin özgün diliyle vermiş olduğu beyitlerden örnekler de sundu.

Prof. Dr. Cüneyt AKIN ise Yunus Emre ve Mevlana’da yenilik düşüncesi hakkında konuştu. Yenilenmenin bir süreç olduğuna değinen AKIN, Yunus Emre’nin ve Mevlana’nın yenilenme vurgusu yaptığı mısralarından bahsetti. Prof. Dr. AKIN ayrıca Yunus’a göre manevi olarak Allah’ı gönlünde taşıyan canların her an bir yenilenme içinde olduğunu aktardı ve şairin mısralarında tabiatın yenileşmesine de işaret ettiğini söyledi.

Etkinlik çerçevesinde Van Valisi Mehmet Emin BİLMEZ makamında ziyaret edilerek kendilerine *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim edildi.

54. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Tarihî Leksikoloji ve Tarihî Karşılaştırmalı Çalışmalar” Konulu Panele Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; 15 Ekim 2021 Cuma günü Türk Dil Kurumu, Abay Üniversitesi Nemat Kelimbetov Türkoloji Merkezi ve Tokat Gaziosmanpaşa

Üniversitesi Erbaa Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi iş birliğiyle düzenlenen “Tarihî Leksikoloji ve Tarihî Karşılaştırmalı Çalışmalar” konulu panele katıldı.

Panelin açılış konuşmalarını Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Abay Üniversitesi Rektörü Dr. Darhan BILYALOV ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bünyamin ŞAHİN adına Prof. Dr. Kubilay ÖZYER yaptı.

Paneye ayrıca Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL ve Prof. Dr. Zeki KAYMAZ ile Türk Dil Kurumu Haberleşme Üyeleri Prof. Dr. Gulbanu KOSSYMOVA ve Prof. Dr. Magripa YESKEYEVA da konuşmacı olarak katıldı.

55. Yunus Emre Anadolu Konferansları “Elâzığ”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” dizisinin Elâzığ’daki etkinliği, 18 Ekim 2021 Pazartesi günü Nurettin Ardıçoğlu Kültür Merkezi’nde yapıldı.

Konferans, Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. İsmet ÇETİN’in sunumuyla gerçekleşti. Prof. Dr. İsmet ÇETİN konferansta, “Yunus ve Düşünce Dünyası” başlıklı bir konuşma yaptı.

Etkinliğe; Elâzığ Vali Yardımcısı İsmail ALSANCAK, İl Kültür ve Turizm Müdürü Ahmet DEMİRAĞ ile akademisyenler, öğretmenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. İsmet ÇETİN etkinlik çerçevesinde, Vali Yardımcısı İsmail ALSANCAK’ı makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim etti.

56. Yunus Emre Anadolu Konferansları “Tunceli”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” dizisinin Tunceli’deki etkinliği, 19 Ekim 2021 Salı günü Tunceli İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür Merkezi Konferans Salonu’nda yapıldı.

Etkinliğe; Tunceli Valisi Mehmet Ali ÖZKAN, Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Nurettin ALKAN, Munzur Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ubeyde İPEK, İl Kültür ve Turizm Müdürü İsmet Hakan ULAŞOĞLU ile öğretmenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. İsmet ÇETİN etkinlik çerçevesinde, Tunceli Valisi Mehmet Ali ÖZKAN’ı makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük*, *Yazım Kılavuzu* ve *Türk Dili* dergisinin özel sayılarından takdim etti.

57. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Türkçemiz ve Yunus Emre” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 19 Ekim 2021 Salı günü Türk Dil Kurumunun destekleriyle Bartın Üniversitesinin ev sahipliğinde düzenlenen etkinlikte “Türkçemiz ve Yunus Emre Konferansı” başlıklı bir konferans verdi.

Bartın Kültür Merkezinde gerçekleştirilen konferansın açılış konuşmasını, Bartın Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sedat YAZICI yaptı. Konferansın selamlama konuşmasını ise etkinliğe telekonferans yöntemiyle bağlanan UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ yaptı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN konuşmasında, Yunus Emre’nin Türkçe için öneminden söz etti ve Yunus’un asırlardır Türk milletinin hafızasında yaşamaya devam ettiğini vurguladı. GÜLSEVİN ayrıca Yunus Emre’nin geride çok kıymetli eserler bıraktığını belirtti. Türk kültürünün tarih boyunca pek çok milleti ve kültürü etkilediğini hatırlatan Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türkçenin çok zengin bir dil olduğunu da ifade etti.

58. Yunus Emre Anadolu Konferansları “Bingöl”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” dizisinin Bingöl’deki etkinliği, 20 Ekim 2021 Çarşamba günü Bingöl Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Kongre Merkezinde yapıldı.

Konferans, Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. İsmet ÇETİN’in sunumuyla gerçekleşti.

Etkinliğe; Bingöl Vali Yardımcısı Muhammed Deniz KILIÇ, Bingöl Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hasan ÇİFTÇİ, İl Müftüsü Ahmet SÜZEN, İl Kültür ve Turizm Müdürü Kasım BARMAN ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. İsmet ÇETİN yaptığı konuşmada, Yunus Emre’nin yaşadığı dönem ve düşünce dünyası üzerinde durdu. Yunus Emre’nin toplumun aydınlanması için büyük çaba sarf ettiğine değinen Prof. Dr. ÇETİN, Türk milletinin Yunus Emre’yi ve fikirlerini benimsediğini vurguladı.

Prof. Dr. İsmet ÇETİN etkinlik çerçevesinde, Bingöl Valisi Kadir EKİNCİ’yi makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük*, *Yazım Kılavuzu* ve *Türk Dili* dergisinin özel sayılarından takdim etti.

Prof. Dr. İsmet ÇETİN ayrıca Bingöl Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK’ı da makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* sundu.

59. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Şanlıurfa’da “Türkçe Nedir, Ne Türkçedir?” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 21 Ekim 2021 Perşembe günü Şanlıurfa Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde “Türkçe Nedir, Ne Türkçedir?” başlıklı bir konferans verdi.

Konferansa, Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ekrem BEKTAŞ ile Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim üyeleri ve öğrencileri katıldı.

60. Yunus Emre ve Türkçe Paneli “Erzurum”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” kapsamında 22 Ekim 2021 Cuma günü Erzurum’da bir panel düzenlendi. Erzurum Lisesi Konferans Salonu’nda gerçekleştirilen panelde; Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Osman MERT, İstanbul Haliç Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN ile Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ali YAKICI konuşma yaptı.

61. Prof. Dr. Feyzi ERSOY, 5. Uluslararası Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi’ne Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Türk Dil Kurumunun destekleriyle 26-27 Ekim 2021 tarihleri arasında düzenlenen “5. Uluslararası Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi”nin açılış törenine davetli konuşmacı olarak katıldı.

Kongrenin açılış konuşmalarını; Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Orhan KURTOĞLU, Gazi Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Bekir BULUÇ, Prof. Dr. Haşim ÖZÜDOĞRU, Prof. Dr. Turhan ÇETİN ve Prof. Dr. Ali Fuat ERSOY gerçekleştirdi. Prof. Dr. Feyzi ERSOY kongrede, “Türkçenin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri” başlıklı bir konuşma yaptı.

62. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN "Dilimiz Kimliğimizdir" Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 27 Ekim 2021 Çarşamba günü Millî Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulunda "Dilimiz Kimliğimizdir" başlıklı bir konferans verdi.

Kara Harp Okulu Dekanlığı Dil ve Edebiyat Kulübünce düzenlenen konferansa, Kara Harp Okulu Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Sadık Emre KARAKUŞ ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

63. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Pamukkale Üniversitesinde "Dünya Dili Türkçe" Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 3 Kasım 2021 Çarşamba günü Pamukkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığı ile Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü iş birliğinde düzenlenen etkinlikte "Dünya Dili Türkçe" başlıklı bir konferans verdi.

Prof. Dr. İsmail Çetışli Konferans Salonu'nda düzenlenen etkinliğe; PAÜ Fen Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Süleyman SOLMAZ, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü Başkanı Prof. Dr. Nergis BİRAY ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

64. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN "Mehmet Âkif Ersoy ve İstiklal Marşı Sempozyumu"na Katıldı.

Pamukkale Üniversitesi tarafından düzenlenen "Mehmet Âkif Ersoy ve İstiklal Marşı Sempozyumu"nın açılış töreni, 4 Kasım 2021 Perşembe günü Prof. Dr. Hüseyin Yılmaz Kongre Kültür Merkezinde yapıldı.

Denizli Valisi Ali Fuat ATİK, Denizli Büyükşehir Belediyesi Başkanı Osman ZOLAN, Pamukkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet KUTLUHAN ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'in açılış konuşmaları ile başlayan program, İstiklal Marşı ve Disiplinler Arası Çalışmalar Özel Oturumu ile devam etti.

65. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Erzincan"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin Erzincan'daki etkinliği, 5 Kasım 2021 Cuma günü Erzincan İl Müftülüğü Konferans Salonu'nda yapıldı. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Erdoğan BOZ'un verdiği konferansa; Erzincan Vali Yardımcısı Hüseyin Remzi KONAK, Belediye

Başkan Yardımcısı Savaş SİNANOĞLU, İl Kültür ve Turizm Müdürü Arda HEB ile kamu kurumlarının temsilcileri ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ yaptığı konuşmada, Yunus Emre'nin hayatından ve yaşadığı dönemdeki rolünden bahsederek Yunus'un şiirlerinin 700 yılı aşkın bir süredir dilden dile dolaşıp bugüne ulaştığını belirtti. Prof. Dr. Erdoğan BOZ; Yunus'un tasavvufi öğretisini halka, onların diliyle ve onlardan biri olarak sunduğunu kaydetti. Konuşmasında Yunus Emre'nin eserlerinden de bahseden Prof. Dr. BOZ, onun dünya görüşünü eserlerinden verdiği örneklerle anlattı.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ etkinlik çerçevesinde, Erzincan Valisi Mehmet MAKAS ile Vali Yardımcısı Hüseyin Remzi KONAK'ı makamlarında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük, Yazım Kılavuzu* ve *Türk Dili* dergisinin özel sayılarından takdim etti.

66. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Adıyaman"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin Adıyaman'daki etkinliği, 5 Kasım 2021 Cuma günü Adıyaman Valiliği Konferans Salonu'nda yapıldı. Harran Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ahmet Turan DOĞAN'ın verdiği konferansa; Adıyaman Valisi Mahmut ÇUHADAR, Adıyaman Cumhuriyet Başsavcısı Bozan ÇEVİK, Adıyaman Üniversitesi Rektör Yardımcısı Cumhur KIRILMIŞ, Vali Yardımcıları İhsan MASKAR ve Mehmet Yasin ERKAN, İl Emniyet Müdürü İbrahim ERGÜDER, İl Jandarma Komutanı Albay Bilgihan YEŞİLYURT, İl Kültür ve Turizm Müdürü V. Ahmet GÜNAYDIN ile kamu kurumlarının yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler katıldı.

Doç. Dr. DOĞAN konuşmasında, Yunus'un döneminde Türkçenin Anadolu ve civarındaki durumu ile Oğuz Türklerinin bu coğrafyadaki etkisi hakkında bilgi verdi. Arapça ve Farsçanın etkisinin fazlasıyla görüldüğü ve Batı Türkçesinin henüz yazı dili olmadığı bu dönemde Yunus Emre'nin Anadolu Türkçesinin bir yazı dili olmasına sağladığı büyük katkıya değinen Doç. Dr. DOĞAN; Yunus'un bir şairden çok, derviş olduğunu belirterek Yunus Emre'nin hayatı, yaşadığı yerler, şahsiyeti ve eserlerinden bahsetti.

Doç. Dr. Ahmet Turan DOĞAN etkinlik çerçevesinde, Adıyaman Valisi Mahmut ÇUHADAR'ı makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük, Yazım Kılavuzu* ve Kurum yayınlarımızdan takdim etti.

67. Yunus Emre ve Türkçe Paneli "Gaziantep"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" kapsamında 5 Kasım 2021 Cuma günü Gaziantep'te bir panel düzenlendi.

Gaziantep Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Konferans Salonu'nda düzenlenen panelde; Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL, Gazi Üniversitesi Öğr. Üyesi Prof. Dr. Ali YAKICI ile Haliç Üniversitesi Öğr. Üyesi ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN birer konuşma yaptı.

Etkinliğe; Gaziantep Valisi Davut GÜL, Gaziantep Ü Rektör Yrd. Prof. Dr. Ayşe BALAT, Büyükşehir Belediye Bşk. V. Erdem GÜZELBEY, Gazi Kültür AŞ Genel Md. ve Rektör Danışmanı Prof. Dr. H. İbrahim YAKAR, İl Kültür ve Turizm Md. M. Bülent ÖZTÜRK ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL, Yunus'un Türk milletinin buhranlar içinde olduğu 13. yy.da yaşayan mutasavvıf bir şair olduğunu ve bu buhranlar devrinde kendine düşen görevi hakkıyla yerine getirdiğini belirtti. Prof. Dr. GÜZEL, Yunus Emre'nin "sevgi, saygı, hoşgörü, birlik beraberlik, ilim, irfan, din, iman, Allah sevgisi"ni herkese vermeye çalıştığını ve bunu başardığını ifade etti.

Prof. Dr. Ali YAKICI yaptığı konuşmada, Yunus'un 13. yy.ın ikinci yarısıyla 14. yy.ın ilk çeyreğinde yaşadığı kabul edilen bir çiftçi, mutasavvıf, şair, düşünür, eğitimci, din adamı, müzisyen, sosyolog, psikolog ve kültür bilimci olduğundan bahsederek Yunus Emre'nin şiirlerinde kullandığı Türkçe ile birlikte yer verdiği sevgi, bilgi ve aklın günümüz insanının eğitiminde başvurulabilecek bir model olduğunu kaydetti.

Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN ise Yunus Emre'nin, Oğuz Türkçesini Anadolu'da yazı dili hâline getiren şair olduğunu belirtti. Yunus'un Oğuz Türkçesinin unutulmaya yüz tutmuş kelimelerini canlandırdığını vurgulayan Prof. Dr. BİLGİN, Yunus'un söz sanatı endişesi taşımadığını ifade etti. Panel heyeti, Gaziantep Valisi Davut GÜL'ü makamında ziyaret ederek kendisine Kurum yayınlarımızdan takdim etti.

68. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Mardin"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin Mardin'deki etkinliği, 8 Kasım 2021 Pazartesi günü Mardin Artuklu Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi Vali Koçaklar Salonu'nda yapıldı.

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL'ın verdiği konferansa; Mardin Valisi Mahmut DEMİRTAŞ, Mardin Artuklu Ü Rektör Yrd. Prof. Dr. Serhat HARMAN, İl Kültür ve Turizm Md. M. Sabahattin GENÇ, İl Millî Eğitim Md. Mehmet POLAT ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL yaptığı konuşmada, Yunus'un doğum ve ölüm yerleri meselesinin hâlâ muğlaklığını koruduğunu belirterek bazı bilgilere velayetnameler vasıtasıyla ulaşıldığını ifade etti. Prof. Dr. KÖKSAL; Yunus Emre'nin mezar ve makamlarının bulunduğu yerler ile ilgili bilgiler aktardıktan sonra, halk irfanına göre kim olduğunu menkıbevi hayat hikâyesinden öğrendiğimizi kaydetti. Prof. Dr. KÖKSAL; Yunus Emre'nin Anadolu insanına inanç, duygu ve düşüncelerini Türkçe ifade etme gayreti ile hareket ettiğini, Anadolu'da Türkçenin kapısı olduğunu belirtti.

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL etkinlik kapsamında, Mardin Valisi Mahmut DEMİRTAŞ'ı makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim etti.

69. Yunus Emre Anadolu Konferansları "Şırnak"

Türk Dil Kurumunca düzenlenen "Yunus Emre Anadolu Konferansları" dizisinin Şırnak'taki etkinliği 9 Kasım 2021 Salı günü Şırnak Üniversitesi 15 Temmuz Kongre ve Kültür Merkezi'nde yapıldı.

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL'ın verdiği konferansa; Şırnak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Emin ERKAN, Vali Yrd. Murat EKİNCİ, İl Kültür ve Turizm Md. Ramazan ACAR, İl Millî Eğitim Md. Ahmet ÖZDEMİR ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL yaptığı konuşmada, Yunus Emre'nin millî bir değer olduğunu ifade ederek bu toplantılar aracılığıyla Türk kültürü ve Anadolu irfanı için ne denli önemli bir şahsiyet olduğunun daha geniş kitlelere anlatıldığını belirtti. Yunus Emre Divanı'nın kendi dönemine ait ve Yunus'un elinden çıkmış bir nüshası olmadığını belirterek mevcut nüshalara dair bilgiler veren Prof. Dr. KÖKSAL; Yunus'un şiirlerinden hareketle kelime hazinesi, üslubu ve kullandığı söz sanatlarına dair değerlendirmelerde bulundu.

Etkinlik sonunda Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL, Şırnak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Emin ERKAN'a *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim etti.

Prof. Dr. M. Fatih KÖKSAL etkinlik kapsamında, Şırnak Valisi Ali Hamza PEHLİVAN'ı makamında ziyaret ederek kendisine Kurumumuz yayınlarından armağan etti.

70. Yunus Emre ve Türkçe Paneli “Malatya”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” kapsamında 12 Kasım 2021 Cuma günü Malatya’da bir panel düzenlendi. Panelin açılış konuşmasını İnönü Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet KIZILAY yaptı.

İnönü Üniversitesi Turgut Özal Kongre ve Kültür Merkezi Büyük Salon’da düzenlenen ve TDK Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN’in yönettiği panelde; İstanbul Ü Öğr. Üyesi ve TDK Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hayati DEVELİ ile Prof. Dr. Mustafa ERGÜN birer konuşma yaptı. Etkinliğe; İnönü Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet KIZILAY, Malatya Vali Yrd. Mustafa ŞAHİN, Yeşilyurt Belediyesi Bşk. Mehmet ÇINAR, İl Kültür ve Turizm Md. V. Levent İSKENDERÖĞLU ile akademisyenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN; Türkçenin her dönemde bizzat devlet başkanları tarafından korunduğunu, 2021 yılında da Cumhurbaşkanlığımızca “Dünya Dili Türkçe” başlığıyla bir seferberlik ilan edildiğini belirterek içinde bulunduğumuz “Yunus Emre ve Türkçe Yılı”nın öneminden bahsetti. Türk Dil Kurumunun bilimsel çalışmalarına da değinen Prof. Dr. GÜLSEVİN, Kurumun eğitim ve araştırma bursları hakkında bilgi verdi.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ yaptığı konuşmada, Türkçe yazma geleneğinin tarihî sürecinden söz ederek Anadolu Türkçesiyle yazılmış bilinen ilk eserler hakkında bilgi verdi. Bu eserler arasında Yunus Emre’nin şiirlerinin halkın içinden ve halkın anlayacağı mecazlarla öne çıktığını ifade eden Prof. Dr. DEVELİ, şiirlerinden örneklerle Yunus’un edebî şahsiyeti üzerine değerlendirmelerde bulundu.

Prof. Dr. Mustafa ERGÜN ise konuşmasında, Yunus Emre’nin şiirlerini tasavvuf eğitimi açısından değerlendirdi. Prof. Dr. ERGÜN, Yunus Emre’nin hem söyleyiş güzelliği hem anlam yükü olan bir şiir dehası olduğunu kaydetti.

Etkinlik kapsamında Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile panel heyeti, Malatya Valisi Aydın BARUŞ ve İnönü Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet KIZILAY’ı makamlarında ziyaret ederek kendilerine Kurum yayınlarımızdan takdim etti.

71. Yunus Emre Anadolu Konferansları “Muş”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” dizisinin Muş’taki etkinliği, 12 Kasım 2021 Cuma günü Muş Alparslan Üniversitesi Sabahattin Zaim Konferans Salonu’nda yapıldı.

Gazi Ü Öğr. Üyesi Prof. Dr. Ali YAKICI’nın verdiği konferansa; Muş Vali Yrd. Hasan TAŞ, Muş Alparslan Ü Rektör Yrd. Prof. Dr. Murad Aydın ŞANDA, İl Kültür ve Turizm Md. Mehmet ŞENGÜL ile çeşitli kurum yöneticileri, akademisyen ve öğrenciler katıldı.

Gazi Ü Öğr. Üyesi Prof. Dr. Ali YAKICI konuşmasında; Yunus’un şiirlerinde İslam akaidini sevgi, bilgi ve akılla sentezleyerek din, ırk, mezhep farkı gözetmeden yediden yetmişe bütün insanların hayatına dokunmayı başarmış bir söz ustası, bir akıl hocası ve bilge olduğunu belirtti.

Prof. Dr. YAKICI, dil eğitiminde Yunus’un dilinin ve kültür eğitiminde Yunus’un şiirlerinin örnek alınması gerektiğine işaret etti.

Prof. Dr. Ali YAKICI, etkinlik kapsamında Muş Valisi Doç. Dr. İlker GÜNDÜZÖZ’ü makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük* takdim etti.

72. Yunus Emre ve Türkçe Paneli “Diyarbakır”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” kapsamında 19 Kasım 2021 Cuma günü Diyarbakır’da bir panel gerçekleştirildi. Cahit Sıtkı Tarancı Kültür Merkezi Konferans Salonu’nda düzenlenen panelde; Haliç Ü Öğr. Üyesi ve TDK Bilim

Kurulu Üyesi Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN ile Prof. Dr. Mustafa ERGÜN ve Afyon Kocatepe Ü Öğr. Üyesi Prof. Dr. Cüneyt AKIN birer konuşma yaptı. Panele; Dicle Ü Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Giray TOPAL, İl Kültür ve Turizm Md. Cemil ALP, TDK Bilim Kurulu Üyesi ve Dicle Ü Öğr. Üyesi Prof. Dr. Sadettin ÖZÇELİK ile akademisyen, öğretmen ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN konuşmasında; Yunus'un gönülleri birleştirmeye, gönül yapmaya gelmiş bir sufi olduğunu belirterek Türkçenin, Yunus Emre ile Anadolu'da en büyük temsilcisini yetiştirdiği üzerinde durdu. Prof. Dr. Mustafa ERGÜN yaptığı konuşmada, Yunus'un Türk eğitim tarihinde bir eğitimci-veli kişiliği sergilediğini belirterek ışığının yüzlerce yıldan beri bütün Anadolu'yu aydınlatıldığını ifade etti. Prof. Dr. Cüneyt AKIN ise Yunus Emre'nin 700 değil, 7000 yıl anılsa az olacağını belirterek Sezai Karakoç'un *Yunus Emre* adlı çalışmasından bahsetti. Prof. Dr. AKIN, şiirlerinden verdiği örneklerle Yunus'un şiirlerindeki ideal dünya unsurlarını izah etti.

Panel heyeti, Diyarbakır Vali Yrd. Ömer COŞKUN'u makamında ziyaret ederek kendisine Kurumumuz yayınlarından *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim etti.

73. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesince Düzenlenen Etkinliklere Katıldı.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesince 17-18 Kasım tarihlerinde Bişkek'te düzenlenen etkinliklere katıldı.

17 Kasım 2021 Perşembe günü Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde düzenlenen panelde Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile KTMÜ Edebiyat Fakültesi Dekanı ve Rektör Danışmanı Prof. Dr. Ahmet BEŞE ve Türkoloji Bölümü Bşk. Prof. Dr. Burul SAGINBAYEVA birer konuşma yaptı. Konuşmasında Türk Dil Kurumunun tarihi ve faaliyetleri hakkında bilgiler veren

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, "Türk" ve "Türkçe" kavramlarının ifade ettiklerine değindi ve panel sonunda öğrencilerin sorularını cevapladı.

18 Kasım 2021 Cuma günü düzenlenen "Doğumlarının 120. Yılı Anısına Kırgızistan'da Bilime Yön Veren Âlimler: Kasım Tınıstanov, Kuseyin Karasayev Konferansı"nda hem açış konuşması yapan hem de kapanış oturumuna katılarak değerlendirmelerde bulunan Prof. Dr. GÜLSEVİN'e, Kırgızistan-Türkiye Manas Ü Rektörü Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN ve Rektör V. Prof. Dr. Asilbek KULMIRZAYEV tarafından katılım sertifikası takdim edildi.

Yaptığı açış konuşmasında 12 Kasım 2021’de ilan edilen “Türk Devletleri Teşkilatı” adını kutlayan Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk dünyasında alfabe meselesine değindi ve Kırgızistan’ın alfabe değişikliği süreci hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Kapanış oturumunda da yer alan Prof. Dr. GÜLSEVİN, Kasım Tınıstanov ve Kuseyin Karasayev’in doğumlarının 120. yılı münasebetiyle düzenlenen faaliyetin önemini vurgulayarak Tınıstanov ve Karasayev’in Türk dünyasının ortak şahsiyetleri olduğunu belirtti. Prof. Dr. GÜLSEVİN ayrıca Karasayev hakkında Türkiye’de yapılan bilimsel çalışmalardan bahsetti.

74. Yunus Emre Anadolu Konferansları “Hakkâri”

Türk Dil Kurumunca düzenlenen “Yunus Emre Anadolu Konferansları” dizisinin Hakkâri’deki etkinliği, 26 Kasım 2021 Cuma günü Hakkâri Halk Eğitim Merkezi Konferans Salonu’nda gerçekleştirildi.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ’un verdiği konferansa; Hakkâri Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer PAKİŞ, Vali Yrd. Tefvik KUMBASAR, Rektör Yrd. Prof. Dr. Abdurrahman DODURGALI, İl Kültür ve Turizm Md. İdris AĞACANOĞLU, İl Millî Eğitim Md. Bilal GÜR ile kamu kurumlarının temsilcileri, öğretmenler ve öğrenciler katıldı.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ yaptığı konuşmada, Yunus Emre’nin Türk edebiyatının en güçlü şairlerinden biri olduğunu ifade ederek Yunus’un yaşadığı dönem ve bu dönemdeki rolünden bahsetti. Prof. Dr. BOZ, Yunus Emre’nin evrensel insanlık değerlerini İslami süzgeçten geçirdiğini belirterek Yunus’un eğitimi, misyonu ve eserleri üzerinde durup şiirlerinden hareketle dünya görüşünü değerlendirdi.

Prof. Dr. Erdoğan BOZ etkinlik kapsamında, Hakkâri Valisi İdris AKBIYIK ile Hakkâri Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ömer PAKİŞ’i makamında ziyaret ederek kendilerine *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* takdim etti.

75. Prof. Dr. Feyzi ERSOY “Kâşgarlı Mahmud ve Eseri *Dîvânu Lugâti’t-Türk*” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY, 29 Kasım 2021 Pazartesi günü Gazi Üniversitesi Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezince düzenlenen

"Türk Dünyasının Öncü Bilim İnsanları Konferanslar Dizisi" kapsamında "Kâşgarlı Mahmud ve Eseri *Divânu Lugâti't-Türk*" başlıklı bir konferans verdi. Konferansın açış konuşmasını Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Musa YILDIZ yaptı.

Konuşmasında *Divânu Lugâti't-Türk*'ün ne zaman yazıldığı ile yazıldığı dönemin siyasi ve kültürel ortamı hakkında bilgiler veren Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Kâşgarlı'nın hayatı ve dilciliğinden bahsetti. Bilinen ilk Türkçe sözlük olarak *Divânu Lugâti't-Türk*'ün ihtiva ettiği tarihî, dilsel ve folklorik bilgilere değinen Prof. Dr. ERSOY, eserin bulunuş hikâyesini anlattı. Konferans, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Salih ŞAHİN'in değerlendirmeleri ve izleyicilerin sorularının cevaplanmasının ardından tamamlandı.

76. Prof. Dr. Feyzi ERSOY, İletişim ve Çeviri Çalıştayı'na Katıldı.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından 15 Aralık 2021 tarihinde İletişim Başkanlığı Konferans Salonu'nda "İletişim ve Çeviri Çalıştayı" düzenlendi.

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Feyzi ERSOY çalıştayın kapanış oturumuna, "Türkçenin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri" başlıklı konuşmasıyla katıldı.

77. "Yunus Emre ve Türkçe Paneli" Düzenlendi.

Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Buca Eğitim Fakültesi ve Türk Dil Kurumu iş birliği ile 16 Aralık 2021 Perşembe günü Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü 15 Temmuz Şehitler Salonu'nda "Yunus Emre ve Türkçe Paneli" düzenlendi.

Dokuz Eylül Üniversitesi Rektör Yrd. Prof. Dr. Uğur MALAYOĞLU'nun açış konuşmalarıyla başlayan panelde, TDK Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı ve TDK Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hayati DEVELİ birer konuşma yaptı. Paneli, Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekan V. Prof. Dr. Türkmen TÖRELİ yönetti.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türkçenin her dönemde bizzat devlet başkanları tarafından korunduğunu, 2021 yılında da Cumhurbaşkanlığımızca "Dünya Dili Türkçe" başlığıyla bir seferberlik ilan edildiğini belirterek içinde bulunduğumuz "Yunus Emre ve Türkçe Yılı"nın öneminden bahsetti. "Türk nedir" ve "Türkçe nedir" soruları etrafında Türkçenin

millî kimliğimiz olduğunu vurgulayan Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin dünya dilleri arasındaki yerinden söz etti.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ ise yaptığı konuşmada, Yunus Emre'nin yaşadığı dönemden bahsederek eserlerinden hareketle edebî şahsiyeti üzerinde durdu. Yunus Emre'nin gerçek bir eren olduğunu belirten Prof. Dr. DEVELİ, eserlerinin ruha hitap eden bir dille evrensel değerleri anlattığını kaydetti ve şiirlerinden örnekler verdi.

Panelin sonunda, dinleyicilerden gelen sorular cevaplandı.

Etkinlik kapsamında Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Prof. Dr. Hayati DEVELİ, Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nükhet HOTAR'ı makamında ziyaret ederek kendisine Kurum yayınlarımızdan takdim etti.

78. "Yunus Emre ve Dünya Dili Türkçe" Paneli Düzenlendi.

"Yunus Emre ve Türkçe Yılı" etkinlikleri kapsamında 17 Aralık 2021 Cuma günü Türk Dil Kurumu tarafından İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Hekim Hacı Paşa Konferans Salonu'nda "Yunus Emre ve Dünya Dili Türkçe" başlıklı bir panel düzenlendi.

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Saffet KÖSE'nin açış konuşmalarını yaptığı ve yönettiği panelde, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hayati DEVELİ birer konuşma yaptı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Türk” ve “Türkçe” kavramlarını açıklayarak bu iki kavram arasındaki sıkı ilişkiden söz etti. Türkçenin en eski dönemlerden beri edebî dil, devlet dili ve eğitim dili olarak varlığını sürdüren bir dünya dili olduğunu ifade eden Prof. Dr. GÜLSEVİN; Türkçenin statüsü, konuşur sayısı, tarihî seyri, konuşulduğu ve yayıldığı coğrafya hakkında bilgiler aktardı.

Prof. Dr. Hayati DEVELİ ise konuşmasında Yunus Emre’nin yaşadığı dönemden, eserlerinden ve edebî şahsiyetinden bahsetti. Yunus Emre’nin eserlerinden verdiği örneklerle onun gerçek bir eren olduğunu vurgulayan Prof. Dr. DEVELİ, Yunus’un şiirlerindeki evrensel değerler ile anlam derinliğinden söz etti.

Etkinlik kapsamında Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile Prof. Dr. Hayati DEVELİ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Saffet KÖSE’yi makamında ziyaret ederek kendisine Kurum yayınlarımızdan takdim etti.

79. “Yunus Emre ve Dünya Dili Türkçe” Paneli Düzenlendi.

“Yunus Emre ve Türkçe Yılı” etkinlikleri kapsamında 20 Aralık 2021 tarihinde Türk Dil Kurumu tarafından Bursa Uludağ Üniversitesi Prof. Dr. M. Mete Cengiz Kültür Merkezi Piyade Kurmay Yarbay İlker Çelikcan Salonu’nda “Yunus Emre ve Dünya Dili Türkçe” başlıklı bir panel düzenlendi.

Bursa Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hatice ŞAHİN’in yönettiği panelde, Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hayati DEVELİ birer konuşma yaptı.

Panelin açış konuşmasını Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Saim KILAVUZ gerçekleştirdi. Prof. Dr. KILAVUZ, “Yunus Emre ve Türkçe Yılı” kapsamında Üniversitelerde gerçekleştirilen kültürel etkinliklerden memnuniyet duyduğunu dile getirdi.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN yaptığı konuşmada, Türk dilinin dünya dilleri ve kültürleriyle olan ilişkileri üzerinde durarak Türklerin tarihin her döneminde dilleriyle var olduğunu ifade etti. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin konuşur sayısı ve statüsü bakımından yaşayan diller arasında önemli bir yerde olduğunu belirtti.

2021 yılının Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile “Yunus Emre ve Türkçe Yılı” olarak ilan edilmesinin önemine değinen Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türk Dil Kurumunun bu kapsamda birçok etkinlik düzenlediğini vurguladı.

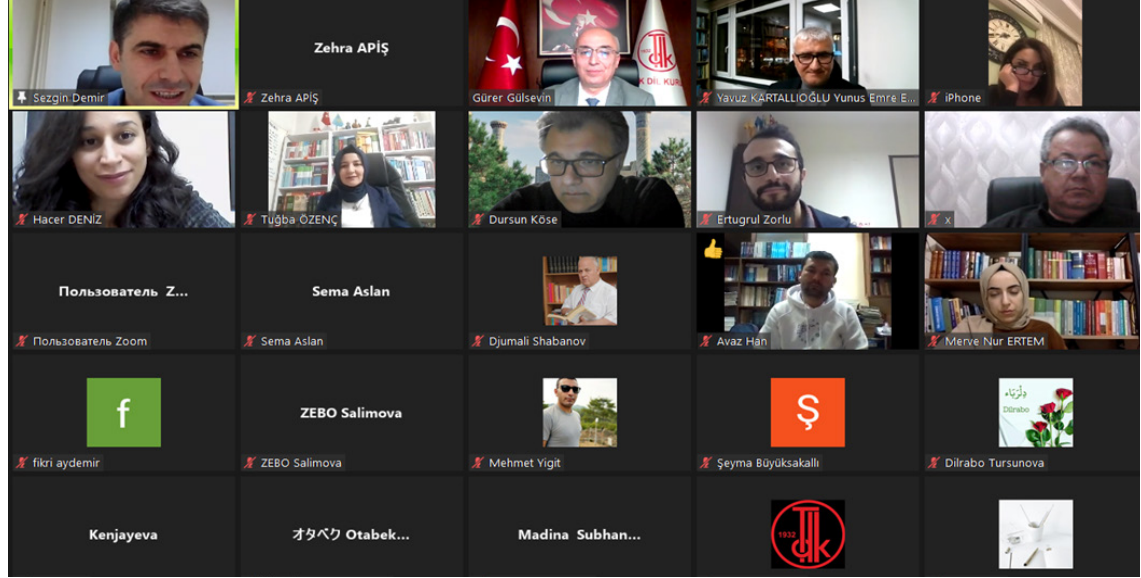
Prof. Dr. Hayati DEVELİ; Türk kültürünün ve Anadolu irfanının kurucularından büyük mutasavvıf Yunus Emre’nin hayatı, kişiliği, insan sevgisi ve dünya görüşü üzerinde bir konuşma yaptı. Prof. Dr. DEVELİ konuşmasında, Yunus’un şiirlerindeki evrensel değerler ile anlam derinliğinden söz etti.

Dinleyicilerden gelen soruların cevaplanmasıyla devam eden panel, Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Saim KILAVUZ ve Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN’in hediye takdimleriyle sona erdi.

80. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Türk Dilinin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, 21 Aralık 2021 tarihinde Türk Dil Kurumu, Taşkent Devlet Şarkşinaslık Üniversitesi ve Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle çevrim içi olarak düzenlenen etkinlikte “Türk Dilinin Dünya Dilleri Arasındaki Yeri” başlıklı bir konferans verdi.

Taşkent Devlet Şarkşinaslık Üniversitesi Türk Filolojisi Bölümünden Doç. Dr. Sezgin DEMİR'in yönettiği konferansın açış konuşmasını Taşkent Devlet Şarkşinaslık Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Gülçehre RİHSİYEVA yaptı.

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Türk nedir” ve “Türkçe nedir” soruları etrafında Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri ve önemini örneklerle anlattı. Konuşmasında Türkçenin günümüzde konuşulduğu geniş coğrafyadan söz eden Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin zengin ve köklü tarihi üzerinde durdu.

81. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, “Türkçe Nedir, Ne Türkçedir?” Başlıklı Bir Konferans Verdi.

Trabzon Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER) tarafından 24 Aralık 2021 tarihinde “Yunus Emre, Ahi Evran, Hoca Ahmet Yesevî ile Dünya Dili Türkçe Panel Dizisi” kapsamında “Yunus Emre” konulu bir panel düzenlendi.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN panelin sonunda, “Türkçe Nedir, Ne Türkçedir?” başlıklı bir konferans verdi. Konuşmasında Türkçenin Türklerin konuştuğu dil olduğunu belirten Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Türk dilinin Türk milletinin kimliği

olduğunu vurguladı. Prof. Dr. GÜLSEVİN, Türkçenin tarih boyunca çok geniş bir coğrafyada pek çok dünya dili ile etkileşim hâlinde olduğunu aktardı. GÜLSEVİN ayrıca Türkçenin bugünkü yayılış vasıtaları üzerinde durdu ve Türkçe için uluslararası alanda hizmet veren kurumlardan söz etti.

Trabzon Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Emin Aşıkutlu'nun da katıldığı panelde; Yıldız Teknik Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ali Fuat ARICI, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Dil Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yusuf GÜNAYDIN ve Trabzon Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Suat UNGAN birer konuşma yaptı.

Yukarda tanıtılan bilimsel etkinliklere toplam 4.820 bilim adamı katkı ve katılım sağlamış ve bilimsel etkinliklerin dağılımı tabloda gösterilmiştir.

2021 YILI BİLİMSEL ETKİNLİK TÜRLERİ VE DAĞILIMI

KURUM ADI: TÜRK DİL KURUMU											
Organizasyon Türü	YURT İÇİ										Yurt İçi Toplam
	ULUSAL					ULUSLARARASI					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	İdarece Düzen-lenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	
Kongre					0	1			1	2	2
Sempozyum			1	1	2	1		6	2	9	11
Çalıştay			1		1					0	1
Konferans	21		11	1	33			3		3	36
Panel	1	2	3		6			2		2	8
Seminer			2		2			1		1	3
Diğer	1		12		13		1	3		4	17
TOPLAM	23	2	30	2	57	2	1	15	3	21	78
Organizasyon Türü	YURT DIŞI										Yurt Dışı Toplam
	ULUSAL					ULUSLARARASI					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	İdarece Düzen-lenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	
Kongre					0					0	0
Sempozyum					0			1		1	1
Çalıştay					0					0	0
Konferans					0			1		1	1
Panel					0					0	0
Seminer					0					0	0
Diğer					0			1		1	1
TOPLAM	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	3
GENEL TOPLAM	23	2	30	2	57	2	1	18	3	24	81

TABLO 16: 2021 Yılında Yapılan Bilimsel Etkinliklerin Türlerine Göre Dağılımı.

5.9. Yayın Faaliyetleri

İlmî araştırma ve çalışmalarını ilmî etkinliklerle ve söyleşilerle bilim dünyasının hizmetine sunan Türk Dil Kurumu, bu araştırma ve çalışmaların sonuçlarını yayına da dönüştürerek kalıcı duruma getirmektedir.

2021 yılında baskısı ilk kez yapılan kitap sayısı 75 adettir. Tıpkıbasımı yapılan eser sayısı 22 ve süreli yayın sayısı ise 16 olup toplam 113 adet eserin baskısı yapılmıştır.

5.9.1. Kurumumuzda Basımı Yapılan Yeni Yayınlar

1. *(Ayna) Şık* (e-kitap)
2. *Ben Deli Miyim?* (e-kitap)
3. *Cadı* (e-kitap)
4. *Eşkıya İninde* (e-kitap)
5. *Evlere Şenlik Kaynanam Nasıl* (e-kitap)
6. *Gönül Bir Yel Değirmenidir Sevda Öğütür* (e-kitap)
7. *Gulyabani* (e-kitap)
8. *Hakk'a Sığındık* (e-kitap)
9. *Hayattan Sahifeler* (e-kitap)
10. *Kesik Baş Zabıta Romanı* (e-kitap)
11. *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç* (e-kitap)
12. *Muhabbet Tılsımı* (e-kitap)
13. *Şipsevdi* (e-kitap)
14. *Mürebbiye* (e-kitap)
15. *Toraman* (e-kitap)
16. *V. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı Bildirileri: 7-8 Kasım 2019* (Bildiri kitabı) (e-kitap)
17. *Can Pazarı* (e-kitap)
18. *Efsuncu Baba* (e-kitap)
19. *İffet* (e-kitap)
20. *NimetŞinas* (e-kitap)
21. *Son Arzu* (e-kitap)
22. *Billur Kalp* (e-kitap)
23. *Dirilen İskelet* (e-kitap)
24. *Dünyanın Mihveri Kadın mı Para mı?* (e-kitap)
25. *Mezarından Kalkan Şehit* (e-kitap)
26. *Şeytan İşi* (e-kitap)
27. *Kazak Türkçesi-Türkiye Türkçesi ve Türkiye Türkçesi-Kazak Türkçesi Sözlüğü* (Sözlük) (2 cilt)
28. *Altun Yaruk Sudur Onuncu Kitap*

29. *Hüseyin Baykara Dîvân* (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)
30. *Karahanlı Türkçesinde Fiil*
31. *Kazakça Atasözü ve Deyimlerde Eskicil* (Aktif Olmayan) *Uysurlar*
32. *Kemal Paşazâde Dîvânı ve Diğer Şiirleri*
33. *Hatîb-i Ayasofya Hamdullah Hamdî Mevlûdu'n-Nebî*
34. *Türk Yazı Dilleri ve Lehçelerinde Yansımali Fillerin Yapısı*
35. *Lisân-ı Osmânîde Müstamel Lügât-ı Ecnebiyye*
36. *Moğol Dili Grameri*
37. *Özbek Destanları 7 Çamlıbel Kuşatması* (Çambıl Kamali)
38. *Sagay Destanları Ay Tolızı*
39. *Dillik Ölçütlere Göre Eski Uygurca Metinlerin Tarihlendirilmesi*
40. *Lügat-i Hoş-edâ* (Arapça-Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)
41. *Şehzâde Alaaddin Gaybî Kaygusuz Abdâl Külliyyatı* (e-kitap)
42. *Türk Mitoloji Sözlüğü*
43. *Bilge Tonyukuk Yazıtları*
44. *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Fiil Çekim Kılavuzu*
45. *+{DAN} Durum Biçimbirimi* (Yükleyenlerin Üye Yapısı ve Anlamsal Roller)
46. *Çağdaş Sibirya Türk Lehçelerinde Zamirler*
47. *Arap Lehçelerindeki Türkçe Kelimeler*
48. *Ardanuç-Artvin (Merkez)-Posof-Şavşat-Yusufeli Ağızlarında Türkçe Söz Varlığı*
49. *Dede Korkut –Günbed Yazması- Kazan Bey Oğuznâmesi*
50. *Eliyahu Ben Yosef Qılcı'nın Mecmuası* (Kırım Karaycası ve Türkçe Mecmuası)
51. *Eski Türkçe Tantrik Bir Metin: Usnîsa Vijayâ Dhâranî Sûtra*
52. *Eski Uygur Dönemine Ait Tantrik Bir Metin: Sitatapatradharani*
53. *Eski Uygurca Abitaki Metinlerinin Söz Varlığı*
54. *Ferağî'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğü*
55. *Göktürk Yazısıyla Oluşturulmuş Uygur Kağanlığı Yazıtlarının Metin Dil Bilimsel İncelenmesi*
56. *Halaç Türkçesi* (Merkezi İli Ağızları)
57. *Heikki Paasonen ve Çuvaşça Masal Derlemeleri*
58. *Irak Türkmen Ağızları*
59. *Isparta Merkez İlçe Ağızları*
60. *Kurtuluş Savaşı'nın Unutulmuş Şairi Şerafettin Özdemir (1889-1922) Toplu Şiirleri*
61. *Mektup Yazdım Okura* (Türk Romanında Mektup 1860-1908)
62. *Osmanlı Konuşma Dili*
63. *Türk Dillerinin Tarihî Tipolojik Sesbilimi*

64. *Türkçenin Ekranla İmtihanı* (e-kitap)
65. *VIII. Uluslararası Türk Dili Kurultayı* (2. cilt) (Bildiri kitabı) (e-kitap)
66. *Hamza Zülfikar Armağanı*
67. *Atatürk'ten Bugüne Dil ve Alfabe*
68. *A. Besim Atalay*
69. *Bitlis Halk Ağzı ve Kültürü*
70. *Memtili Ependi* (Tevfik) ve *Şiirleri*
71. *Memlûk Türkçesinde Ekler ve İşlevleri*
72. *Terceme-i Celâl ü Cemâl*
73. *Türkçe-Özbekçe / Özbekçe-Türkçe Ekonomi Terimleri Kılavuzu*
74. *Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü Anısına Uluslararası Türkçenin Anadolu'da Yazı Dili Oluşu Sempozyumu* (e-kitap)
75. *IX. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bilge Tonyukuk Anısına* (2 cilt) (e-Kitap)

5.9.2. Kurumumuzda Tıpkıbasımı Yapılan Yayınlar

1. *Dede Korkut Kitabı 1-2* (Birleştirilmiş 3. Baskı)
2. *Türk Diline Genel Bir Bakış* (2. Baskı)
3. *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü* (4. Baskı)
4. *Dîvânu Lugâti't-Türk* (8. Baskı)
5. *Uygurca Altun Yaruk Giriş, Metin ve Dizin* (2. Baskı)
6. *Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları* (Türkiye Türkçesi) (5. Baskı)
7. *Malatya İli Ağızları* (2. Baskı)
8. *Yeryüzünde Bir Melek* (2. Baskı)
9. *Türk Boylarının Destanları* (5. Baskı)
10. *Diplomalı Kız* (3. Baskı)
11. *Okullar İçin Türkçe Sözlük* (10. Tıpkıbasım)
12. *Okullar İçin Yazım Kılavuzu* (9. Tıpkıbasım)
13. *Yazım Kılavuzu* (27. Baskının Tıpkıbasımı)
14. *Türkçe Verintiler Sözlüğü* (2. Baskı)
15. *Türk Dilinin ve Lehçelerinin Tarihî Seyri* (2. Baskı)
16. *Dil Biliminin Esasları* (3. Baskı)
17. *Lügat-i Nâcî* (Sözlük) (2. Baskı)
18. *Şair Ömer Seyfettin Bütün Şiirleriyle* (3. Baskı)
19. *Cumhuriyet Tarihi Boyunca Hukuk Dilindeki Değişmeler ve Gelişmeler* (2. Baskı)
20. *Çağatayca El Kitabı* (2. Baskı)
21. *Çuvaş Türkçesi Grameri* (2. Baskı)
22. *Türkçe-Arapça / Arapça-Türkçe Karşılıklar Kılavuzu* (2. Baskı)

5.9.3. Kurumumuzda Basımı Yapılan Süreli Yayınlar

1. *Türk Dili* dergisi 829. sayı (Ocak 2021)
2. *Türk Dili* dergisi 830. sayı (Şubat 2021)
3. *Türk Dili* dergisi 831. sayı (Mart 2021)
4. *Türk Dili* dergisi 832. sayı (Nisan 2021)
5. *Türk Dili* dergisi 833. sayı (Mayıs 2021)
6. *Türk Dili* dergisi 834. sayı (Haziran 2021)
7. *Türk Dili* dergisi 835. sayı (Temmuz 2021)
8. *Türk Dili* dergisi 836. sayı (Ağustos 2021)
9. *Türk Dili* dergisi 837. sayı (Eylül 2021)
10. *Türk Dili* dergisi 838. sayı (Ekim 2021)
11. *Türk Dili* dergisi 839. sayı (Kasım 2021)
12. *Türk Dili* dergisi 840. sayı (Aralık 2021)
13. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* 51. sayı / Bahar 2021
14. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* 52. sayı / Güz 2021
15. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı BELLETEN* dergisi 71. sayı (Haziran 2021)
16. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı BELLETEN* dergisi 72. sayı (Aralık 2021)

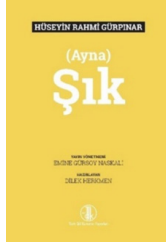
BASIMI YAPILAN YENİ YAYINLARIN GÖRSEL VE AÇIKLAMALARI:

1. (AYNA) ŞIK (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Dilek HERKMEN

Yanlış Batılılaşmanın ele alındığı eserde, ana kahraman Şatırzade Şöhret Bey'in yaşadığı trajikomik olaylar işlenir. Türk toplumunda alay konusu olan alafranga tipin anlatıldığı romanda, yaşanan aşağılık duygusu çarpıcı bir şekilde sunulur. Eserde, müspet ve menfi alafranga tipler vardır.

Edebiyat araştırmacıları, Hüseyin Rahmi'nin (Ayna) Şık romanını Ahmet Midhat Efendi'nin *Felatun Bey ve Rakım Efendi* adlı eserinden esinlenerek kaleme aldığını belirtir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1368, 157 sayfa)

2. BEN DELİ MİYİM? (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Ahmet KOÇAK

Romanın esas konusu; çok gülmek, biraz düşünmek ve aylarca deliler âleminde dolaşmak şeklinde özetlenebilir.

Hâli vakti yerinde ancak işsiz güçsüz ve akıl hastası olan Şadan Bey "Ben deli miyim?" şüphesi içinde kıvrınmaktadır. Esas meselesi ise "Birbirini gülererek aldatan dost yüzlü düşman ve sahtekâr insanların arasında ben nasıl yaşayacağım?" sorusunun cevabını bulmaktır. Yazar, romanın sonunda, "Deli nedir? Akıllı kimdir? Anlayamadım." ifadeleriyle okuyucunun kendi içine de ayna tutar.

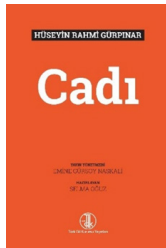
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1369, 411 sayfa)

3. CADI (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Selma OĞUZ

Romanın kahramanı Naşit Nefi Efendi ile evlenmeye mecbur bırakılan Fikriye Hanım, Rumelihisarı'ndaki bir yalıda tuhaf bir cinayetler dizisinin ortasında kalmıştır. Bir cadı, bu evliliği ve hayatı altüst etmektedir.

Cadı romanının yayımlanmasından sonra devrin kültür hayatında, bu romanın edebî değeri ve Hüseyin Rahmi'nin romancılığı üzerinden bir tartışma başlamıştır. "Sanat için sanat mı yapılmalı yoksa toplum için sanat mı?" tartışmalarının sonunda Hüseyin Rahmi, *Cadı Çarpıyor* (1913) ve *Şakâvet-i Edebiyye* (Edebiyat Eşkîyalığı) (1913) kitaplarıyla sanatını ve halk için sanat tezini savunmuştur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1370, 295 sayfa)

4. *EŞKIYA İNİNDE* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni ve Hazırlayan: Emine GÜRSOY NASKALİ

Eşkiya konusunun ele alındığı roman, kırsal tehlikeli bir hâle sokan zorbalara dikkat çeken ilk Türk romanıdır. İstanbul'un sokak ve konak hayatını romanlarında ustalıkla işleyen Hüseyin Rahmi, macera romanı alanındaki başarısını da bu eseriyle ortaya koyar. Eserde, romanın ana kahramanı Nefi Bey ve diğer tutsakların soluk kesen macerası anlatılırken eleştiri okları gizlice İstanbul hükûmetine yönelir. Merkezî idarenin etki alanının daraldığı, saray otoritesinin İstanbul sınırları dışına çıkamadığı ve memlekette artık eşkıyaların sözünün geçtiği gerçekleri bu romanda gözler önüne serilir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1371, 303 sayfa)

5. *EVLERE ŞENLİK, KAYNANAM NASIL KUDURDU?* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayanlar: Çiğdem USTA - Aysun KANMAZ - Emre TÜRKMEN

Hüseyin Rahmi'nin kendisine özgü mizahi üslubuyla yazdığı roman, bir İstanbul konağında gerçekleşen olayları ele alır. Genç yaşta kendisinden olgun biriyle evlenen ve kocasının ölümüyle birlikte büyük bir servet sahibi olan Makbule Hanım'ın, genç bir avukat olan Vassaf Bey'le yaşadığı aşk etrafında şekillenir. Konakta yaşayan oğlu, kızı ve damadının bu evliliği engelleme çabaları etrafında Hüseyin Rahmi, toplumsal bozuklukları ve batıl inançları mizahi bir dille eleştirerek bilimin ışığında hareket etmenin gerekliliğini vurgular.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1372, 181 sayfa)

6. *GÖNÜL BİR YEL DEĞİRMENİDİR SEVDA ÖĞÜTÜR* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Asiye Figen KALKAN

Kadın erkek ilişkileri, aile hayatı ve toplumdaki bozulmalar ele alınır. Olaylar, ana kahraman Şadan üzerinden anlatılarak dönemin ilişkileri irdelenir. Şadan'ın ilk gençliğinden evliliğine kadar olan çapkınlıkları ve evlendikten sonraki hayatı mizahi şekilde anlatılır. Şadan Bey'in çapkınlıklarından usanan ailesi; onu alalecele evlendirir, eğitilmiş ve aydın biri olan karısının köşküne iç güveyisi olarak gönderir. Şadan Bey evlenmiştir ancak çapkınlıktan vazgeçmez.

Hüseyin Rahmi, genel toplumsal ahlakı irdelerken kurguladığı olay örgüsü, ilginç karakterleri ve mizahi diliyle okuruna sürükleyici bir hikâye anlatır.

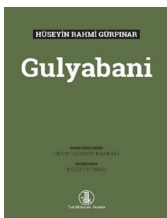
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1373, 313 sayfa)

7. *GULYABANİ* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Nilüfer TANÇ

Dönemin toplumsal yapısına ayna tutan romanda; batıl inançlar mizahi bir dille eleştirilmiş, bilimsel düşünce savunulmuştur. Cin, peri, cadı gibi doğaüstü varlıkları konu edinerek halkın boş ve yanlış inançları ele alınmıştır.

Roman ayrıca o dönemdeki İstanbul halkını bütün özellikleriyle yansıttığı gibi bilmeceleri, tekerlemeleri, mahallî kelimeleriyle de Türkçenin en güzel örneklerini barındırır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1374, 189 sayfa)

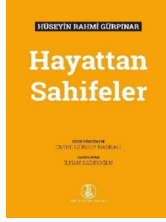
8. *HAKK'A SIĞINDIK* (e-kitap)
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR
Yayın Yönetmeni: **Emine Gürsoy NASKALİ**
Hazırlayan: **Duygu TURP KAYA**

Hüseyin Rahmi bu romanında, bir dönem dünyayı kasıp kavuran ve yoksulları kırıp geçiren İspanyol nezlesini konu edinmiştir. Yoksul insanların kırıldığı bu salgın sırasında servetlerine servet katan devrin zenginlerini ve üfürükçülerden medet uman halkı, bir polis sorgusu suretinde anlatmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1375, 169 sayfa)

9. *HAYATTAN SAHİFELER* (e-kitap)
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR
Yayın Yönetmeni: **Emine Gürsoy NASKALİ**
Hazırlayan: **İlhan SADIKOĞLU**

Hayattan Sahifeler, 1334 (1918) yılında kaleme alınmıştır. Hüseyin Rahmi bu romanında; İstanbul'u ve İstanbul'dan insan manzaralarını gözler önüne sermiş, açlık ve sefalet içinde yaşayan insanların ahlaki değerlerini ekonomik menfaatleri için göz ardı edebilecekleri konusunu kadın kahramanlar üzerinden kurgulamıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1376, 125 sayfa)

10. *KESİK BAŞ-ZABITA ROMANI* (e-kitap)
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR
Yayın Yönetmeni: **Emine Gürsoy NASKALİ**
Hazırlayan: **Emine GÜRSOY NASKALİ**

Kesik Baş Zabita Romanı'nda, sorunlu bir hayatı olan ve çözümünü içkide arayan Nafiz Efendi'nin hikâyesi anlatılmıştır. Çözdükçe düğümlenen bir cinayetin anlatıldığı bu eser, ilk polisiye romanlarımızdandır. İki "yaman" dedektifin korkunç bir cinayeti aydınlatmaya çalışırken karşılaştıkları insan manzaraları trajikomik bir şekilde gözler önüne serilir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1377, 201 sayfa)

11. *KUYRUKLU YILDIZ ALTINDA BİR İZDİVAÇ* (e-kitap)
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR
Yayın Yönetmeni: **Emine Gürsoy NASKALİ**
Hazırlayan: **Arzu ÖZTÜRK-Erhan KIVANÇ**

Romanda; Halley kuyruklu yıldızının, 5 Mayıs 1910 tarihinde Dünya'ya çarpacağı söylentisi üzerine, bu durumla eğlenmek üzere konferanslar yapan İrfan Galip ile mektuplaştığı esrarengiz bir kadının evliliğe doğru giden serüveni anlatılır. Yazar, bu söylentilere inanan halkın gülünç yanlarını mizahi bir üslupla ortaya koyarken bilimin ve düşüncenin savunmasını da yapar. Hüseyin Rahmi ayrıca toplumun gündelik hayatına, davranışlarına ve değer yargılarına eleştirel bir üslupla yaklaşır.

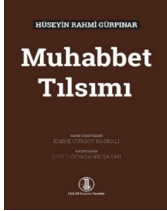
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1378, 229 sayfa)

12. *MUHABBET TILSIMI* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Sezer ÖZYAŞAMIŞ ŞAKAR

Eserde; 20. yüzyılın başlarında kendi tatmin edilemez heveslerinin tutsağı olan ahlakça düşkün, içinde bulunduğu sefih durumu kavrayamayan insanlar anlatılır. Falcılara, sahte dervişlere, büyüye, muskaya, üfürükçülüğe inanan insanların içinde bulunduğu bu hâl, "acı bir hakikat" olarak görülür.

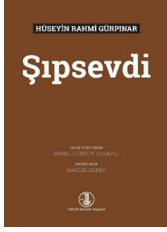
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1379, 255 sayfa)

13. *ŞİPSEVDİ* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Habibe DEMİR

Eserlerinde Türk toplumunun geleneklerine tezat teşkil ettiği için gülünç durumlara düşen, alafranga, züppe ve dejenere tipleri sık sık kullanan yazar; bu romanında, olayların merkezinde yer alan Meftun karakteri üzerinden mesajlarını iletmektedir. Tanzimat sonrası dönemin zihniyeti çarpıcı biçimde yansıtılmış, Batılılaşmayla birlikte trajik bir şekilde ikileşen toplum gözler önüne serilmiştir. Yanlış Batılılaşmanın aile üzerindeki etkileri işlenmiş, toplumsal yozlaşma ironik bir dille anlatılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1380, 559 sayfa)

14. *MÜREBBİYE* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Ayşe ŞEKER

Eserde, Fransa'dan İstanbul'a gelip Dehri Efendi ve ailesinin yaşadığı konağa mürebbiye olarak giren Anjel ile onun etrafında gelişen olaylar anlatılır. Anjel'in gelişiyile konağın erkekleri baştan çıkar ve konaktaki düzen bozulur. Romanda; çocukların eğitiminin, kim olduğu ve eğitimden ne derece anladığı bilinmeyen mürebbiyelere bırakılmasının doğurduğu sonuçlar ortaya konmuştur.

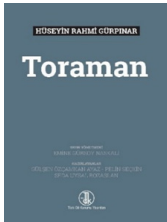
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1381, 217 sayfa)

15. *TORAMAN* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayanlar: Gülşen ÖZÇAMKAN AYAZ - Pelin SEÇKİN - Seda UYSAL BOZASLAN

Aile ilişkilerinin merkeze alındığı romanda, evlilik kurumu eleştirilir. Dönemin kadın algısı ve aile yaşantıları, Şuayip Efendi ve ikinci eş olarak aldığı kızı yaşındaki Binnaz'ın hikâyesi üzerinden işlenir. Genel olarak aile içindeki yasak aşk söz konusu edilse de asıl tartışma konusu olarak erkeğin birden fazla kadınla evlenme ehliyeti ile aralarında yaş farkı olan çiftlerin yaşadığı sorunlar ele alınır. İlişkilerdeki düğüm çözülürken insan ruhunun karmaşık hâli gözler önüne serilir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1382, 223 sayfa)

16. *V. ULUSLARARASI TÜRKİYE TÜRKÇESİ AĞIZ ARAŞTIRMALARI ÇALIŞTAYI BİLDİRİLERİ* (e-kitap)

TÜRK DİL KURUMU

Türk Dil Kurumu tarafından Türkiye Türkçesi ağız araştırmalarına ivme kazandırmak ve alanın uzmanları arasında bilgi alışverişini sağlamak amacıyla 7-8 Kasım 2019 tarihlerinde V. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı düzenlendi. Ağız araştırmalarının Türkiye'deki öncü isimlerinin açış paneli ile başlayan çalıştayda, "Ağızlar (Yerli ve Göçmen Ağızları) Arası İlişkiler" konulu bildirilere yer verildi.

Eser, V. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı'nda sunulan bildirilerden oluşur.

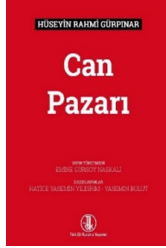
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1383, 768 sayfa)

17. *CAN PAZARI* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Hatice Yasemin YILDIRIM-Yasemin BULUT

Polisiye kurgu ile felsefi bir bakış açısının harmanlandığı roman, eğlendirirken yaşam dersi veren bir yapıttır. Gelir dağılımındaki dengesizliğin beraberinde getirdiği sosyal sorunlar çarpıcı bir şekilde ele alınır; ahlak, dürüstlük ve namus kavramları üzerinden toplumsal yozlaşmaya ışık tutulur.

Savaş yıllarındaki yoksulluk İstanbul'u bir nevi "can pazarı"na çevirmiş, toplumun her kesiminde bozulmalar belirmiştir. Evlilik ilişkileri sarsılmış, başkalarının haklarını gasbedenler çoğalmış, insanlar arasında âdeta bir muharebe başlamıştır. Ortaya çıkan bu toplumsal panorama ironik bir dille okuyucuya aktarılır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1384, 527 sayfa)

18. *EFSUNCU BABA* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Bünyamin TAN

Dünyanın fikren içinde bulunduğu tehlike, efsuncu bir ihtiyar ve iki Ermeni genç üzerinden gözler önüne serilir. Sihir, büyü, tılsım gibi şeylerle uğraşan, define arayan, yıldızlar âleminin sırrını çözmeye çalışan insanlar, nükteli bir şekilde ele alınır.

Varlığın iç yüzünü anlamayarak havada mutluluk, kuyu dibinde cennet arayan, birbirinden keramet bekleyen, dipsiz boş şeylere kapılan kimseler resmedilir. Toplumdaki batıl inancın had safhada olduğundan dem vurulup eleştirel düşüncenin önemi vurgulanır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1385, 123 sayfa)

19. *İFFET* (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Gökçe BULUT

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın kendi deyimiyle "naif bir gençlik ürünü" olan bu romanda, bir ailenin başına gelen felaketler neticesinde yaşadığı maddi düşüş ve bu düşüşün yol açtığı manevi sınavlar işlenir. Bir genç kızın çok zor koşullar içerisinde ahlakını ve iffetini koruma yolundaki acımasız savaşı aktarılır. Romanın ana kahramanı İffet, yaşadığı tüm sefaletle rağmen kendini korumayı

başaran bir namus timsali olarak öne çıkmış, tüm çatışmaların sonrasında iffetini kaybetmektense aklıktan ölmeye razı gelmiştir.

Açlıkla yoksulluğun insan hayatında ve psikolojisinde neden olduğu tahribatların dile getirildiği romanda, mizahi ve ironik bir yaklaşım göstermeden ciddi bir sosyal eleştiri yapılmıştır.

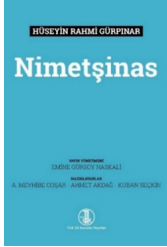
(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1386, 225 sayfa)

20. NİMETŞİNAS (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayanlar: A. Mevhibe COŞAR - Ahmet AKDAĞ - Kuban SEÇKİN

Bir konağın hanımı, beyi ve hizmetçisi arasındaki aşk üçgeninin anlatıldığı romanda; eski İstanbul, devrin insanı, aile hayatı, usta ve gerçekçi bir dille tasvir edilir.

Roman, hizmetçi olarak girdiği konağın beyi ile (ikinci eş olarak) evlenmesi söz konusu olan Neriman'ın yaşadığı ahlaki ikilem üzerine şekillenir. Neriman, evin hanımına karşı nankörlük yapmak istemediği için evliliğe mesafelidir.

Arka planda ise Hüseyin Rahmi'nin toplumun kadınlara bakışına getirdiği eleştiri vardır. Hüseyin Rahmi, kadın ve erkek ilişkilerine dair kendine özgü tespitlerde bulunurken ahlak ve doğruluktan ayrılmayan bir iradenin toplum yapısı üzerindeki etkisini de benzersiz bir üslupla gösterir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1387, 221 sayfa)

21. SON ARZU (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Bihter GÜRIŞIK KÖKSAL

Tipik bir "genç kız romanı" olan *Son Arzu*'da, üç genç kızın sevgilileriyle olan ilişkileri anlatılır. Zişan, Vicdan ve Nuruyezdan, bambaşka karakterlere sahip üç genç kızdır. Âşık olurlar ancak toplumun ve özellikle yaşlıların geleneksel baskıları yüzünden mutlu olamazlar.

Yazarın gerçekçi ve doğalcı bir anlatımla kaleme aldığı roman, gülmece öğeleriyle hüznü harmanlayan bir yapıttır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1388, 309 sayfa)

22. BİLLUR KALP (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Memduha BAĞDAŞ KÜÇÜKKAYA

İç içe iki romandan oluşan *Billur Kalp*, Cumhuriyet'in ilanını takip eden dönemde İstanbul'da geçer ve İstanbul'un gündelik hayatına dair pek çok sosyolojik malzeme içerir.

Geçim sıkıntısı yüzünden çalışmak zorunda kalan genç kızların karşılaştıkları meseleler ele alınır. Kamusal alana çıkmak zorunda kalan Türk kadınının yaşadığı zorlu serüven, yazarın ahlakçı tutumuyla birlikte okuyucuya aktarılır.

Kadınların çalışma hayatına girmeleri ve erkeklerin bu duruma karşı tutumunu gözler önüne serer. Hüseyin Rahmi; Batı'ya bakışını, aşk-nefret ilişkisi bağlamında ele alır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1390, 419 sayfa)

23. DİRİLEN İSKELET (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Habibe DEMİR

Hurafe ve batıl inançların etkin olduğu bir toplumda bilimsel akli arayanların düşebileceği durumlar anlatılır. Romanın bir tarafını, yaygın olarak görülen batıl inanç sahipleri; diğer tarafını ise batıl inanç konusuna tamamen rasyonel yaklaşan tipler oluşturur.

Bilimsel akli arayanların düşebileceği durumlar anlatırken Batılılaşma serüveninin yanlış ve eksik yönlerine işaret edilir.

Bir sevda hikâyesinin trajikomik olarak işlendiği romanda; okuyucunun dikkati toplumsal noktalara çekilmiş, güldürücü öğelerin altında derin bir eleştiri dile getirilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1391, 343 sayfa)

24. DÜNYANIN MİHVERİ KADIN MI, PARA MI? (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Mine KILIÇ

Evlilikte yaş farkı, sadakatsizlik, güçlünün zayıfı ezmesi gibi konular etrafında kurgulanmıştır. Aşk, namus ve açlık ilişkisi irdelenir. Ezilen tarafın şantaja, dolandırmaya yönelmesi meşru bir davranış olarak öne sürülür.

Yazar; karamsar bir bakış açısıyla yaşamı, ahlakı ve toplumu yargılar.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1392, 233 sayfa)

25. MEZARINDAN KALKAN ŞEHİT (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayan: Kudret Ayşe YILMAZ

Materyalist bir gencin şehir efsaneleriyle mücadelesi anlatılır. Polisiye özellikler taşıyan ve fantastik unsurlarla dolu, materyalizmin ruhçuluğa üstünlüğünü savunan bir romandır.

İstanbul'un gündelik hayatından ve siyasi tartışmalardan sıkılan Şevki, eski bir dostunun Kartal'daki kır evine misafir olarak gider. Buradaki insanların cinli köşk olarak andığı yerin sırrını çözmeye niyetlenir. Anlatılanlara göre Sarıkamış Harekâtı'nda şehit düşen evin büyük oğlu, cuma geceleri torununu kaybetmenin üzüntüsüyle aklını yitirmiş olan büyükanneyi ziyaret etmektedir. Üstelik bu ziyaretin başka şahitleri de vardır. Peri masallarına inanmayan Şevki, bu hikâyenin aslını öğrenmek için araştırmalara başlar. Köşkün sırrını çözmeye çalışırken bu evin sakinleriyle tanışır ve bir süre sonra bu tekinsiz köşke damat olarak girer.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1393, 205 sayfa)

26. ŞEYTAN İŞİ (e-kitap)

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Yayın Yönetmeni: Emine Gürsoy NASKALİ

Hazırlayanlar: Dilek KOÇAK - Aysel GÜNEŞ

Yaşlı ve zengin ama cahil ve akıllı kıt bir kadın olan Hayriye Hanım'ın bir şaka dolayısıyla başına gelenler, eğlenceli bir anlatımla öykülenir. Birbirleriyle cilveleşen kedilerin rahatsız edici miyavlamalarıyla başlayan, Hayriye Hanım'ın tımarhaneye düşmesiyle acıklı bir sona ulaşan bu romanda; zamanın İstanbul yaşamından doğal sahneler, etkileyici bir dille betimlenir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1394, 113 sayfa)

27. KAZAK TÜRKÇESİ-TÜRKİYE TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ (1. cilt)

Kenan KOÇ - Ayabek BAYNİYAZOV - Vehbi BAŞKAPAN

Kazakistan ve Türkiye sözlükçülük geleneklerinin tecrübe ve birikimlerinin birleştirilmesiyle hazırlanan eser, lehçeler arası bir sözlük olma niteliğindedir.

Sözlüğe, Kazak Türkçesinin canlı ve yaygın olarak kullanılmakta olan söz varlığının tamamının alınmasına gayret gösterildi. Eser, Kazak Türkçesinin zaman içerisinde türetme yoluyla kazandığı kelimeler ile başka dillerden aldığı kelimeleri; çeşitli ilim, spor ve sanat sahalarındaki terimleri de ihtiva eder. 40.000 madde başı ve 15.000 kadar da madde içi söz varlığına sahiptir. Sözlük bu hâliyle Kazak kültür hayatı ve etnografyasını tüm yönleriyle yansıtır.

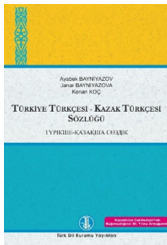
Madde başlarında kelimelerin sırasıyla temel, yan ve mecaz anlamları verildi. Madde başını teşkil eden her kelime Kazakistan millî alfabesi ile yazıldı. Bunu takiben kelimenin Türk dünyası ortak Latin alfabesi ile transkripsiyonu, kelime türü, başka bir dilden girmişse kökeni, terim ise hangi alana ait olduğu sistematik olarak gösterildi.

Sözlüğün hazırlanma safhasında, Türkiye ve Kazakistan'da yayımlanan çalışmalar başta olmak üzere diğer Türk lehçe ve şiveleriyle ilgili çok sayıda sözlükten de yararlanıldı.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1395/1, 1. Cilt, 1133 sayfa)

TÜRKİYE TÜRKÇESİ-KAZAK TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ (2. cilt)

Ayabek BAYNİYAZOV - Janar BAYNİYAZOVA - Kenan KOÇ

Kazakistan ve Türkiye sözlükçülük geleneklerinin tecrübe ve birikimlerinin birleştirilmesiyle hazırlanan eser, lehçeler arası bir sözlük olma niteliğindedir.

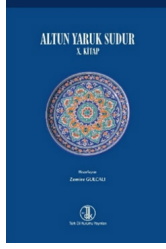
Türkçe-Kazakça olarak yayımlanan en büyük sözlüklerden olan çalışma, 50.000 kelime ve kelime grubundan oluşur. İki lehçedeki söz varlığını işleyerek Kazak ve Türkiye Türkleri arasında aracısız anlaşma; bilim, kültür ve sanat eserlerinin aracısız olarak anlaşılması ile her iki Türk lehçesine aktarılması konularına hizmet eder. Kültür, dil kullanımı ve sözcük anlamının birbiriyle ne derece ilişkili olduğunu gösteren önemli bir çalışmadır.

Sözlükte geçen madde başları ağırlıklı olarak *Türkçe Sözlük*'ün 10. baskısından alındı ve bu sözlükteki imlaya uyuldu. Seçilen madde başlarını anlamlandırmada ise izahlı sözlüklerden büyük oranda yararlanıldı.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1395/2, 2. Cilt, 1114 sayfa)

28. ALTUN YARUK SUDUR X. KİTAP

Hazırlayan: Zemire GULCALI

Sanskritçesi "Suvarnaprabhasasutra" olan *Altun Yaruk Sudur*, Budist Uygur nesri içerisindeki en hacimli kitaplardan biridir. Bu çalışmada, Radloff-Malov tarafından yayımlanan *Suvarnaprabhāsa* (*Sutra zolotogo bleska; Radloff 1913*) adlı eserin 601-677. sayfaları arasında bulunan X. kitap (26-31. bölümler) içinde yer alan metin incelenir.

Yedi ana bölümden oluşur. Birinci bölüm olan "Giriş" kısmında; *Altun Yaruk Sudur* hakkında kısaca bilgi verildikten sonra X. kitabın içeriği, üzerinde yapılan çalışmalar ve çalışmada kullanılan yöntemler aktarılır. Daha sonra Berlin fragmanlarının yazı çevirimi ve harf çevirimi verilir. Sonrasında, St. Petersburg yazmasına dayanan metnin yazı çevirimi ve harf çevirimi yapılır.

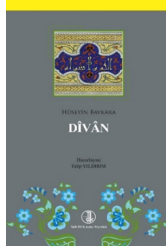
Dördüncü kısımda ise metin Türkçeye aktarılır. Hemen ardından Uygurca metin ve Çince metnin karşılaştırılmasıyla tespit edilen önemli söz ve ibareler üzerinde açıklamalar bulunur.

Altıncı bölümde ise metinde geçen sözcüklerin Türkçe, Çince ve Çağdaş Uygurca karşılıkları ile birlikte yer aldığı sözlük hazırlanmıştır. Kaynaklar verildikten sonra gelen sonuç ve ekler kısmı ile çalışma sona erer.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1396, 730 sayfa)

29. HÜSEYİN BAYKARA: DÎVÂN (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)

Hazırlayan: Talip YILDIRIM

Hüseyin Baykara *Dîvân*'ının Türkiye'deki sekiz nüshası karşılaştırılarak ortak bir metin oluşturuldu. Bütün nüshalardan ortak bir metin oluşturma yoluna gidilmesinden dolayı tam anlamıyla esas olarak alınan bir nüsha olmadı. Buna rağmen en geniş nüsha olmasından dolayı Fatih Kütüphanesi (F1) 3806 numarada kayıtlı nüshaya göre sıralama yapıldı ve genelde farklılıklar dipnot olarak F1 nüshasına göre verildi. Bunun yanında beyitlerin anlamına göre diğer nüshalardaki kelimeler de tercih edildi.

Nüshaların karşılaştırılması ile hazırlanan metinde; 201 gazel, 2 muhammes, 6 rubai ve 3 beyit bulunur. Oluşturulan eserin ses ve şekil bilgisi özellikleri Eski Türkçe, Karahanlı Türkçesi ve Harezmi Türkçesi ile karşılaştırılarak eserin dil bilgisi özellikleri ortaya konulmaya çalışıldı.

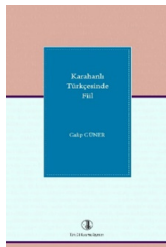
"Dizin" bölümünde, metinde geçen bütün kelimelerin metindeki anlamları verilerek kelimelere gelen ekler sıraya konuldu.

Son olarak F1 olarak kısaltılan Fatih Kütüphanesi 3806 numarada kayıtlı Fatih nüshası tıpkıbasım olarak verildi.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1397, 438 sayfa)

30. KARAHANLI TÜRKÇESİNDE FİİL

Galip GÜNER

Karahanlı Türkçesindeki fiillerin ayrıntılı ve kapsamlı olarak incelendiği eser, dönemin metinlerinde geçen fiiller üzerinde yapılmış ilk genel çalışmadır.

Çalışma, beş temel eserin fişlenmesi sonucu elde edilen verilerin işlendiği yedi ana bölümden oluşur. Bu bölümler; "Basit Fiiller", "İsimden Fiil Türeten Ekler", "Fiilden Fiil Türeten Ekler", "Birleşik Fiiller", "Fiil Çekimi", "Sıfat-Fiiller" ve "Zarf-Fiiller" şeklinde sıralanır.

Basit fiiller, ses terkibi esasına dayanan bir sınıflandırmaya göre düzenlendi. Türemiş fiiller ortaya konulurken öncelikle eklere göre bir tasnif sistemi gözetildi;

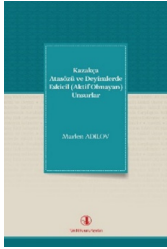
eklerin yapıları ve fonksiyonları tek tek incelendi. Birleşik fiiller ise kuruluş biçimleri bakımından sınıflandırıldı ve bu biçimlerin değerlendirmesi yapıldı. Karahanlı Türkçesindeki fiiller, girdikleri kip biçimine göre (bildirme ve tasarlama) değerlendirmeye tabi tutularak bu kip eklerinin fiile ve cümleye kattığı anlam özellikleri ortaya konuldu. Ayrıca şahıslara göre çekimler değerlendirildi ve örneklerle gösterildi.

Sıfat-fiil yapan ekler zaman ifadelerine göre ele alındı, taşıdıkları ve eklendikleri fiillere kattıkları anlam özellikleri gösterildi. Zarf-fiiller de sıfat-fiiller gibi eklere göre sınıflandırıldı, eklerin yapıları ve anlam özellikleri tespit edildi.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1398, 606 sayfa)

31. KAZAKÇA ATASÖZÜ VE DEYİMLERDE ESKİCİL (AKTİF OLMAYAN) UNSURLAR

Marlen ADILOV

Atasözü ve deyimlerdeki eskiçil unsurları eş ve art zamanlı incelemeyi ve karşılaştırmayı amaçlayan metin merkezli bir çalışmadır. Kazak edebî dilinde tek başına kullanılmayan, kullanılıyor olsa bile tek başına anlamı çıkarılamayan, atasözü ve deyimlerde anlam kazanan kelimeler, tarihî ve çağdaş Türk lehçelerindeki anlamlarıyla açıklanmaya çalışıldı.

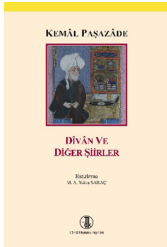
Atasözü ve deyimlerdeki eskiçil kelimeler, İsmet Keleşbayev'in *Kazak Tilinin Frazelogiyalık Sözdüğü* (Kazak Dilinin Deyimler Sözlüğü) ile *Babalar Sözi* kitabının Kazak atasözlerine ait olan 65-69. ciltlerindeki atasözü ve deyimler temel alınarak tespit edildi.

Temel olarak tarihî karşılaştırmalı yöntem, istatistiki yöntem, betimleme ve tümevarım yöntemi kullanıldı. Derleme, tarama ve fişleme tekniklerinden de yararlanıldı. Bir kelimenin eski ve çağdaş kullanımına dikkat çekildi, bununla birlikte kelimelerin asıl anlamı ve hangi dillere ait olduğu da gösterildi.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1399, 512 sayfa)

32. KEMAL PAŞAZADE: DÎVÂN VE DİĞER ŞİİRLER

Hazırlayan: M. Yekta SARAÇ

Kemal Paşazade Dîvân'ının ilk ilmî neşridir. İbni Kemal'in Dîvân'ı dışında bırakılmış şiirlerinin de dâhil edildiği çalışma iki bölümden oluşur.

Birinci bölümde, Kemal Paşazade ya da diğer adıyla İbni Kemal'in hayatı ve eserleri hakkındaki muhtasar bilgiden sonra onun edebî şahsiyeti ile ilgili bir değerlendirme yapıldı.

İkinci bölümde ise şairin *Dîvân*'ının mevcut nüshalarında olsun ya da olmasın ulaşabilen bütün şiirleri bir tenkit süzgecinden geçirilerek bir araya getirilmek suretiyle ilgililerin istifadesine sunuldu.

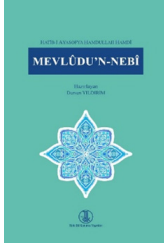
Kemal Paşazade *Dîvân*'ının yeniden tertip ve tasnifi olarak da değerlendirilebilecek çalışmanın ikinci bölümündeki metin kısmı; biri *Kaside-i Bürde*'nin diğeri *Kaside-i Tantaraniyye*'nin manzum tercümesi, 3'ü *Yûsuf u Zelihâ*'dan müstahreç 10 kaside, 1 murabba, 1'i Yavuz Sultan Selim Mersiyesi 2 terciibent, *Dîvan* nüshaları ve iki mecmuadan alınan 467 gazel, 9 kıta, 1 müfret ve 77 beyitlik bir mesnevi olan *Usûlnâme*'den meydana gelir.

Çalışmanın sonunda, Kemal Paşazade *Dîvân*'ı nüshaları içinde en çok şiir ihtiva eden Millî Kütüphane yazmasının tıpkıbasımı yer alır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1400, 624 sayfa)

33. HATÎB-İ AYASOFYA HAMDULLAH HAMDÎ: MEVLÛDU'N-NEBÎ

Hazırlayan: Dursun YILDIRIM

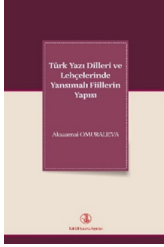
Üzerinde çalışılan metin 16. yüzyıla aittir. İstinsah tarihi, üzerinde kayıtlı olmamasına rağmen kullanılan dil ve imla hususiyetleri ile aynı dönem içinde kaleme alındığı bellidir. Eserin sahibi Ayasofya Hatibi Hamdullah Hamdi, hatipliğinin yanı sıra Ayasofya Medresesinde uzun yıllar müderrislik yapmıştır. *Mevlûdu'n-Nebî* adlı eseri, hiçbir zaman Süleyman Çelebi'nin eseri kadar şöhrete ulaşamamış ve halk arasında rağbet görmemiştir.

Eser 11 ana bölüme ayrılmıştır. Her bölüm, şairin dileğine göre çeşitli fasıllara bölünmüştür. Bu bölümlerin kimi uzun tutulmuş kimi ise çok kısa geçilmiştir. Çalışmada *Mevlûdu'n-Nebî*'nin çeviri yazılı metni verildi ve abece sırasıyla dizini yapıldı.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1401, 208 sayfa)

34. TÜRK YAZI DİLLERİ VE LEHÇELERİNDE YANSIMALI FİİLLERİN YAPISI

Aksaamai OMURALIEVA

Ses yansimalı fiiller, biçim bakımından incelenerek Türk yazı dilleri ve lehçeleri arasındaki kullanılış farklılıkları ve benzerlikleri üzerinde duruldu.

Öncelikle tarihi ve yaşayan Türk yazı dilleri ve lehçelerindeki yansimalı kelimeler üzerine yapılmış çalışmalar toplanıp değerlendirildi. Daha sonra her yazı dili ve lehçenin mevcut sözlüklerinde gösterilmiş olan ses yansimalı fiiller fişlendi. Tarihi lehçelerde ise Orhun Türkçesinden başlayarak Çağatay Türkçesine kadar o döneme ait bazı tarihi eserler tarandı ve ses yansimalı fiiller tespit edildi.

Tarihi ve günümüz yazı dillerindeki ses yansimalı fiillerin fişlemeleri yapıldıktan sonra fiiller yapıları bakımından sınıflandırıldı. Bütün yazı dilleri ve lehçelerin malzemesi kendi içinde sınıflandırılıp karşılaştırıldıktan sonra eklerle ilgili inceleme yapıldı.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1402, 436 sayfa)

35. ALÎ SEYDÎ: LİSÂN-I OSMÂNÎDE MÜSTAMEL LÜĞÂT-İ ECNEBİYYE

Hazırlayan: Recep TOPARLI

Özellikle Tanzimat Dönemi'nden sonra dilimize girmeye başlayan Batı kökenli kelimelerin bir arada verildiği bir sözlük olması bakımından büyük önem arz eden *Lisân-ı Osmânîde Müstamel Lüğât-ı Ecnebiyye*'nin Latin harflerine aktarımını içerir. Arap harfli metin, belirlenen ilkeler çerçevesinde Latin harflerine aktarıldı ve çalışmanın sonuna da Arap harflerine göre yapılan dizin eklendi.

Çalışmada 1.250 madde başı bulunur. Alındıkları dillere göre kelime sayıları şöyledir: Laponca (1), Müşterek (1), Portekizce (1); Arnavutça (2), Bulgarca (2), Ermenice (2), İbranice (2), Japonca (2), Kıptice (2); Hintçe (3), Süryanice (3); Lehçe (4); Macarca (6), Slavca (6); İspanyolca (7); Rusça (9); Almanca (11); hangi dilden alındığı belirtilmeyen (22); hangi dile ait olduğu tam anlamıyla anlaşılamayan (43), Latince (43); İngilizce (55); Rumca (127); Yunanca (128); İtalyanca (215); Fransızca (553).

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1403, 142 sayfa)

36. MOĞOL DİLİ GRAMERİ

Feyzi ERSOY

Çağdaş Moğolcanın gramerine yönelik temel bilgiler ana hatlarıyla işlendi. Altay dilleri ailesinin önemli kollarından biri olan Moğolca “ses bilgisi, şekil bilgisi ve söz dizimi” özellikleri bakımından ele alındı.

“Giriş” bölümünde Moğolistan, Moğollar ve Moğol dili hakkında kısa bilgiler aktarıldı; Moğolcanın önemli dil yadigârları tanıtılmaya çalışıldı.

“Ses Bilgisi” bölümünde temel olarak ünlüler ve ünsüzler özellikleri ile birlikte incelendi.

“Şekil Bilgisi” bölümünde ise çekim ekleri ve yapım ekleri ile isimler, sıfatlar, zarflar, zamirler, fiiller, edatlar ve bağlaçlar gibi kelime türleri anlatıldı. Bu bölümde, örnek olarak taranan Moğolca metinlerden alınan veriler kullanıldı.

“Söz Dizimi” bölümünde Moğolcanın bazı temel söz dizimi özellikleri, Türkiye Türkçesi ile de karşılaştırılarak verildi; Moğol cümle yapısı kısaca anlatıldı.

Çalışmanın son bölümünde ise Moğolcanın metin örnekleri Türkiye Türkçesindeki karşılıklarıyla birlikte sunuldu.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1404, 408 sayfa)

37. ÖZBEK DESTANLARI 7 ÇAMLIBEL KUŞATMASI (ÇAMBİL KAMALI)

Hazırlayan: Ayşe SOLMAZ

Köroğlu destanları, Özbek destancılık geleneğinde oldukça geniş bir yer tutar. Bu gelenek içinde yer alan Köroğlu destanlarından biri de *Çambil Kamali Destanı*'dır. Bu destan Muhammedkul Canmuradoğlı Polken'den derlenmiş, Muhammednadir Saidov ve Zübeyde Hüseyinova tarafından yayıma hazırlanmıştır. Şair, *Hasanhan Destanı*'nı bitirdiği cümlelerle *Çambil Kamali Destanı*'nı başlatır. Olaylar, bu destanın devamı şeklindedir. Bu yüzden bu çalışmada, *Hasanhan Destanı*'nın özet şeklinde verilmesi konu bütünlüğünün sağlanması açısından uygun görüldü.

Destanın büyük bir kısmı nazım şeklindedir. Bu manzum kısımların bir bölümünde hece ölçüsü düzenlidir, bazı yerlerde ise ölçüde bozulmalar görülür. Mensur kısımlar ise genellikle söz geçişlerinde kullanılmıştır.

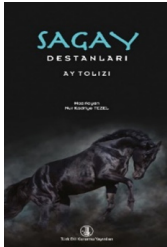
Destanın orijinal metni Kiril alfabesi ile oluşturulmuştur. Çalışmada bu metnin Latin harflerine transkripsiyonu yapıldı ve Türkiye Türkçesine aktarılmış şekli ile karşılıklı sayfalar hâlinde verildi.

Çalışmanın sonunda “Kaynakça” ile destan metninde geçen “Şahıs ve Yer Adları Dizini” yer alır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1405, 156 sayfa)

38. SAGAY DESTANLARI AY TOLIZI

Hazırlayan: Nur Kadriye TEZEL

Çalışmada, W. Radloff'un *Proben* adlı eserinin 2. cildinde yer alan ve bizzat kendisi tarafından yazıya geçirilip derlenmiş olan destanlardan biri, Sagayların *Ay Tolızı Destanı* ele alındı.

Ay Tolızı Destanı'nın yazı çevirimi, Türkiye Türkçesine aktarımı, dil bilgisel dizini ve dil bilgisi incelemesi yapıldı. Dil bilgisel dizinde çalışmaya konu olan destan çerçevesinde o dönemdeki Sagay ağzının söz varlığı ortaya kondu. Dil

bilgisi incelemesi bölümünde destan yazıya geçirildiği ağız bakımından yine destandan verilen örneklerle açıklandı.

Eser, "Giriş, İnceleme, Metin-Çeviri Yazı-Aktarma ve Sözlük-Dizin" olmak üzere dört ana bölümden oluşur. "Giriş" bölümünden önce, "Çeviri Yazı Alfabeti" Kiril ve Latin alfabeleri olarak verildi. Radloff kaynak alınarak bazı seslerin açıklamaları parantez içinde yapıldı. Hemen sonrasında "Kısaltma ve İşaretler" başlığı altında çalışma yapılırken başvurulmuş olan kısaltma ve işaretler belirtildi.

Çalışma bu yönleriyle halk bilimi, betik bilimi ve dil bilimi ile ilgilidir ve bu bilim dallarına kaynaklık teşkil eder.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1406, 200 sayfa)

39. DİLLİK ÖLÇÜTLERE GÖRE ESKİ UYGURCA METİNLERİN TARİHLENDİRİLMESİ Ferruh AĞCA

Eski Uygurca yazmalar veya basılı metinlerin dil özelliklerine göre tasnif edilmesi ve yüzyıllara göre tarihlendirilmesi ile hazırlandı.

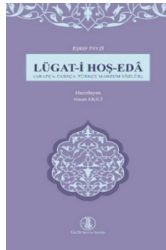
Araştırmanın kapsamını genel olarak Manihaist ve Budist Türk çevresi metinleri oluşturur. Dinî çevrelere ait metinlerin yanı sıra bazı din dışı Uygur metinleri de çalışmaya dâhil edildi.

Uygurların Mani, Soğd, Uygur, Brahmi, Tibet ve Süryani alfabeleriyle yazılmış metinleri dikkate alındı. Türk runik alfabesiyle yazılmış Uygur yazıtları, gerek kullanılan malzeme gerekse dil özellikleri ve söz varlığı bakımından Köktürk yazıtları ile hemen hemen aynı olduğu için araştırmanın kapsamı dışında tutuldu.

Eski Uygurca metinlerin tarihinin tespitinde dillik ve dil dışı ölçütler kullanıldı ayrıca karşılaştırmalı dil biliminden istifade edildi.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1407, 458 sayfa)

40. EŞREF FEYZİ: LÜGAT-İ HOŞ-EDÂ (Arapça-Farsça-Türkçe Manzum Sözlük) Hazırlayan: Hasan EKİCİ

Eşref Feyzi tarafından kaleme alınan Arapça-Farsça-Türkçe manzum bir sözlük olan *Lügat-ı Hoş-edâ* adlı eserin günümüz araştırmacılarının hizmetine sunulması amaçlandı.

Bu eser, 11 kıtadan/bölümden ve 341 beyitten oluşan manzum bir sözlüktür. Yapılan ayrıntılı katalog taramalarına rağmen *Lügat-ı Hoş-edâ*'nın iki nüshası tespit edilebilmiştir. Bu çalışma, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi'nde bulunan 188 ve 253 numarada kayıtlı eserler üzerinde yapıldı.

Çalışma; Giriş, inceleme, transkripsiyonlu metin, sözlük ve dizinden oluşur. "Giriş" bölümünde manzum sözlükler hakkında genel bilgiler aktarıldı. Klasik Türk edebiyatında manzum sözlük yazma geleneğinin tarihî seyri üzerinde duruldu. Birinci bölümde Eşref Feyzi'nin hayatı hakkında kısaca bilgi verildi ve yazarın bilinen tek eseri olan *Lügat-ı Hoş-edâ* tanıtıldı.

İkinci bölümde tespit edilen nüshaların tavsifleri yapıldı, metin hazırlanırken takip edilen yöntem hakkında bilgiler sunuldu. Daha sonra *Lügat-ı Hoş-edâ*'nın transkripsiyonlu metni verildi.

Üçüncü bölümde ise *Lügat-ı Hoş-edâ*'daki söz varlığını ortaya çıkarmak ve araştırmacıların istifadesine sunmak amacıyla metnin sözlüğü hazırlandı.

Dördüncü bölümde T1 (Türk Dil Kurumu Kütüphanesi Yz. A/188) ve T2 (Türk Dil Kurumu Kütüphanesi Yz. A/253) nüshalarının tıpkıbasımı sunuldu.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1408, 148 sayfa)

41. ŞEHZADE ALAADDİN GAYBÎ: KAYGUSUZ ABDÂL KÜLLİYATI (e-kitap)

Hazırlayan: Abdurrahman GÜZEL

Asıl adı Alâeddin Gaybî olan Kaygusuz Abdâl, Alâiye Sarayı'nda dinî, tarihî, felsefî, tasavvufî ve dönemin birçok ilmî disiplinlerinde köklü bir eğitim alarak bir şehzade olarak yetiştirilir. İdari, sosyal ve beşerî faaliyetlerinin yanında bilimsel olarak da manzum, mensur ve manzum-mensur karışık türde eserler yazar. Onun bu eserleri, hem nicelik hem nitelik itibarıyla bir hayli yekûn tutar. Bu eserler günümüze kadar ulaşabilmiştir.

Çalışma "Giriş", "İnceleme", "Kaynaklar", "Metinler", "Sözlük" ve "İndeks"ten oluşur. Giriş'te Kaygusuz Abdâl'ın yaşadığı dönemde Teke ilinin tarihî ve kültürel yapısı kısaca belirtilmiştir. Birinci bölümde Kaygusuz'un menkıbevi, tarihî hayatı ve eserleri özet hâlinde sunulmuş; ikinci bölümde eserlerinin tavsif ve özetleri verilmiştir.

Üçüncü bölümde Kaygusuz'un dinî-tasavvufî Türk edebiyatına ait kullandığı nazım türleri tespit edilmeye çalışılmış; dördüncü bölümde ise eserlerinde dil-üslup özellikleri ve anlatım şekilleri üzerinde durulmuştur.

Beşinci bölümde Kaygusuz'un Türkçesi ve hamse sahibi oluşu hakkında bilgilere; altı, yedi ve sekizinci bölümlerde ise Kaygusuz'un manzum, mensur ve manzum-mensur karışık eserlerinden bazılarının metinlerine yer verilmiştir. Dokuzuncu bölüm *Abdâl Mûsâ Velâyet-nâmesi* ve *Kaygusuz Abdâl Menâkıb-namesi* metinlerinden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1409, 1257 sayfa)

42. TÜRK MİTOLOJİ SÖZLÜĞÜ

İbrahim DİLEK

Bu çalışma, *Resimli Türk Mitoloji Sözlüğü* (Altay/Yakut-2015) adlı eserin içeriğinin bütün Türk boylarının mitolojik unsurlarını ele alacak şekilde genişletilmiş hâlidir ve 3.300 madde başını içermektedir. Sözlükte yer alan madde başlarının yanında verilen kısaltmalarla, ilgili maddenin hangi Türk boy ve topluluğuna ait olduğu belirtilmiştir. Madde başları oluşturulurken "tanrılar sistemi, yukarı (gökyüzü), orta (yeryüzü) ve aşağı (yer altı) dünya ile ilgili unsurlar, Şamanik öğeler, olağanüstü varlıklar, hayvanlar, bitkiler, göksel unsurlar, ölüm başta olmak üzere insan hayatının mitolojiyle ilgili dönemleri, ruh anlayışı, halk inanışları" gibi hususlar dikkate alınmıştır. Sözlük içinde Türk boy ve topluluklarının ortak unsurları tek madde altında verilmek yerine müstakil maddeler olarak yazılmıştır. Sözlüğün sonuna daha çok bitki, hayvan, hastalık, tabiat olayları gibi kavramları içeren bir dizin eklenmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1411, 951 sayfa)

43. BİLGE TONYUKUK YAZITLARI

Cengiz ALYILMAZ

Bilge Tonyukuk Yazıtları, II. Türk Kağanlığı Dönemi'ne damgasını vuran ve adı bu dönemle özdeşleşen Bilge Tonyukuk'un bizzat kendisi tarafından diktirilmiş iki yazıttan oluşmaktadır.

Bilge Tonyukuk'un ve Bilge Tonyukuk Yazıtları'nın birçok yönden araştırılıp incelendiği bu çalışma; "Giriş: Eski Türk Yazıtlarıyla İlgili Yapılan Çalışmalar Üzerine", "Bilge Tonyukuk Yazıtları ve Anıt Mezar Kompleksi", "Bilge Tonyukuk Yazıtları'nda Kullanılan Alfabe ve Yazıtların Epigrafik Belgelemelerinde, Çeviri Yazılarının Hazırlanmasında ve Türkiye Türkçesine Aktarılmasında Uygulanan

Yöntemler", "Bilge Tonyukuk Yazıtları'nın İçerikleri, Epigrafik Belgelemeleri, Yazı Çevirimleri ve Türkiye Türkçesine Aktarımları", "Sözlük ve Dizin", "Özel Adlar Dizini", "Bibliyografya" başlıklarını taşıyan bölümlerden meydana gelmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1412, 518 sayfa)

44. KARŞILAŞTIRMALI TÜRK LEHÇELERİ FİİL ÇEKİM KILAVUZU

Yayına Hazırlayan: Feyzi ERSOY

Bu çalışmada çağdaş yirmi Türk lehçesi esasında fiil çekimleri karşılaştırmalı olarak topluca gösterilmeye çalışılmıştır. Türkçenin sıklık sözlüğünden hareketle tespit edilen yirmi beş fiil esas alınmıştır. Bu fiiller alfabetik sıraya göre şu şekildedir: *al-, anla-, bak-, bekle-, bil-, de-, duy-, düşün-, gel-, gir-, git-, gör-, iç-, iste-, konuş-, otur-, öğren-, sev-, sor-, uyu-, ver-, yaşa-, yaz-, ye-, yürü-*. Tespit edilen bu fiiller, Türkçede genellikle dokuz sınıfa ayrılarak işlenen zaman ve tasarlama kipleri ile bunlara ilave edilen yeterlilik biçimlerinde yirmi Türk lehçesinde çekimlenmiş ve bu biçimler her fiil için ayrı ayrı tablolar hâlinde gösterilmiştir. Çekimler *olumlu, olumsuz ve olumlu soru* şeklinde yapılmıştır. Fiil çekimlerinin karşılaştırmalı tabloları hazırlanırken Türkiye Türkçesi dışında kalan on dokuz Türk yazı dili için alan uzmanlarının hazırladıkları çekim tablolarından yararlanılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1413, 850 sayfa)

45. +{DAn} DURUM BİÇİM BİRİMİ (Yükleyenlerin Üye Yapısı ve Anlamsal Roller)

Nazmi ALAN

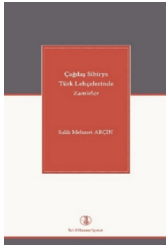
+{DAn} durum biçim biriminin eylem ile ad arasında kurduğu morfosentaktik ilişki ele alınmıştır. Üye yapısı, durum dil bilgisi ve anlamsal roller gibi dil bilgisel yaklaşımlardan faydalanılmıştır. Söz dizimsel yapıda üyelerine +{DAn} durum biçim birimi yükleyen eylemler ve bu eylemlerin üye yapıları saptanarak +{DAn} durum biçim birimi yüklenen üyelerin mantıksal düzeyde yüklendiği anlamsal roller belirlenmeye çalışılmıştır.

Söz dizimsel yapıda 815 anlama sahip 468 eylem esas alınmıştır. Bu eylemlere Cumhuriyet Dönemi'nde yazılmış 139 edebî eserden örnekler bulunmuştur. Bulunan örneklerden hareketle bu eylemlerin üye yapısı ve üyelerine yüklediği anlamsal roller saptanmış ve rollerin dağılımı ortaya konulmuştur. Yükleyici eylemlerin ve yüklenici adların özellikleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1414, 289 sayfa)

46. ÇAĞDAŞ SİBİRYA TÜRK LEHÇELERİNDE ZAMİRLER

Salih Mehmet ARÇIN

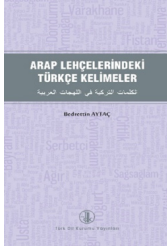
Zamirler, biçimsel ve işlevsel özelliklerinin daha iyi ortaya konması adına Proto-Altaycadan Altay dilleri olarak tasavvur edilen Türkçe, Moğolca, Tunguzca (Mançu-Tunguzca), Korece ve Japoncaya; Proto-Türkçeden tarihî Türk lehçelerine ve tarihî Türk lehçeleriyle mukayeseli olarak da çağdaş Sibirya Türk lehçelerine gelişimleri doğrultusunda incelenmiştir. Söz konusu edilen diller ve dillerin dönemlerinde zamirlerin bugüne kadar uğradıkları değişimler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çalışma, "Giriş (1.1. Altay Dillerinde Zamirler, 1.2. Proto-Türkçede ve Tarihî Türk Lehçelerinde Zamirler)" ve "Çağdaş Türk Lehçelerinde Zamirler" olmak üzere iki ana bölümden meydana gelmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1415, 428 sayfa)

47. ARAP LEHÇELERİNDEKİ TÜRKÇE KELİMELER

Bedrettin AYTAÇ

Araştırma niteliğindeki eser, belirli kaynaklardan yapılan bir derleme ve bu derlemenin bilimsel değerlendirilişidir. Türkçenin Arapça üzerindeki etkisi ele alınmıştır. Arapçada kullanılan Türkçe kelimelerin yanı sıra, Türkçe aracılığıyla Arapçaya geçen Farsça, Fransızca, Rumca vb. kelimeler ile çeşitli Arapça kelimelere Türkçe eklerin eklenmesi sonucu oluşan kelimeler de incelenmiştir. Cezayir, Fas, Filistin, Irak, Libya, Mısır, Sudan, Suriye, Ürdün, Yemen lehçelerinde kullanılan Türkçe kelimelere yer verilmiş; Körfez ve Suudi Arabistan lehçeleri kapsam dışı tutulmuştur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1416, 152 sayfa)

48. ARDANUÇ-ARTVİN (MERKEZ)-POSOĞ-ŞAVŞAT-YUSUFELİ AĞIZLARINDA TÜRKÇE SÖZ VARLIĞI

Sevgi ŞENOL

Türkiye Türkçesinde kullanılmayan, ancak yüzyıllar öncesinden gelerek Ardanoç, Artvin (Merkez), Posoğ, Şavşat, Yusufeli ağızlarında yaşayan Türkçe sözler derlenmiş, ilgili kaynaklar taranarak pek çok söze tanıklar gösterilmiştir.

Örnek cümleler, ağız özelliğini de yansıtmaları için yöresel ağızla yazılmıştır.

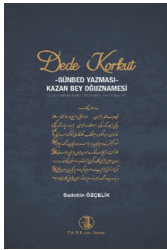
Türkçe Sözlük'te bulunan sözlerle sesteş ve anlamdaş olan sözler derlemeye alınmamıştır. Sesteş ve anlamdaş olsa da Ardanoç, Artvin (Merkez), Posoğ, Şavşat, Yusufeli ağızlarında, *Türkçe Sözlük*'tekinden başka bir anlamı daha olan sözler derlemeye alınmıştır.

Sözlük bölümünün sonunda, "Çocuk Dili", "Kalıp Sözler, Edatlar ve Ünlemler"e yer verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1417, 282 sayfa)

49. DEDE KORKUT -GÜNBEĐ YAZMASI- KAZAN BEY OĞUZNAMEŚİ (Giriş-İnceleme-Notlar-Metin-Dil İçi Çeviri-Dizinler)

Sadettin ÖZÇELİK

Dede Korkut Oğuznamelerinin Günbed yazması metni üzerine hazırlanmış olan eser; Giriş, Notlar, İnceleme, Metin, Dil İçi Çeviri, Dizin ve Özel Adlar Dizini bölümlerinden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde, Dede Korkut Oğuznamelerinin bulunuşu ve yazmaların metinleri üzerine yapılmış kitap yayınları hakkında bilgi verilmiştir.

Notlar bölümünde, Günbed yazmasıyla ilgili bazı yazım ve okunma sorunlarına dikkat çekilmiş ve bu bölüm birtakım tekliflere yer verilen notlara ayrılmıştır.

İnceleme bölümünde belirli ve sınırlı konular ele alınmış; yazım konusuyla ilgili olarak yalnızca metinde harekelenmiş olan kelimelere değinilmiştir.

Metin bölümü; çift numaralı sayfada yazmanın fotoğrafı, tek numaralı sayfada ise metnin transkripsiyonu olacak şekilde hazırlanmıştır.

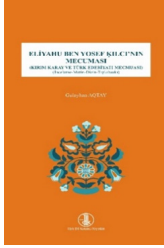
Dil İçi Çeviri bölümünde üslubun korunması için metnin cümle yapılarına mümkün olduğunca müdahale edilmemiştir.

Dizin bölümünde ise Günbed yazmasının söz varlığı tespit edilmiş; Özel Adlar Dizini'nde tanımlar kısa tutulmaya çalışılmıştır. Gerekli durumlarda kısa ansiklopedik bilgilere de yer verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1418, 348 sayfa)

50. ELİYAHU BEN YOSEF KILCI'NIN MECUMASI (KIRIM KARAY VE TÜRK EDEBİYATI MECMUASI) (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)

Gulayhan AQTAY

İnceleme niteliğindeki eser, Kırım Karaycası ve Kırım Türkçesinde yazılmış mecmuanın ilk tenkitli yayınıdır.

Adı geçen mecmua, Bahçesaraylı Eliyahu b. Yosef Kılıcı tarafından 1903-1910 yılları arasında İbrani harfleriyle istinsah edilmiştir. İçine; masal, hikâye, bilmece, türkü, mani, tekerleme gibi çeşitli edebî türleri almaktadır. Bunlardan bazıları Türk bazıları Kırım Tatar bazıları da Kırım Karaylarının kendi edebiyatından alınmıştır. Eserlerin dili karışıktır. Hem Türkiye Türkçesi hem Kırım Tatarcası hem de Kırım Karaycasının dil özelliklerini taşımaktadır. Türkiye Türkçesinin etkisi tüm eserlerde görülmektedir. Buna karşın, mecmuanın Türkiye Türkçesi standart değildir. Anadolu ağızlarından bilinen pek çok yapı, şekil özelliği ve kelime içermektedir.

Eser; Giriş, İnceleme, Transkripsiyonlu Metin, Dizin ve Tıpkıbasım bölümlerinden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1419, 886 sayfa)

51. ESKİ TÜRKÇE TANTRİK BİR METİN: USNİSA VİJAYĀ DHĀRANĪ SŪTRA

Hazırlayan: Hasan İSİ

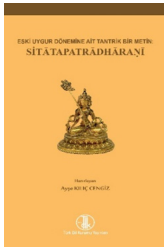
14. yüzyılda Tibetçeden Eski Uygurcaya aktarılan Usnisa Vijayā Dhāranī Sūtra, bünyesinde barındırdığı *dhāranī*ler (büyülü sözler), *mudrā*lar (el kol hareketleri) ve *mandalalar* (büyüsel daireler) gibi tenkitler ile Budalık yoluna ulaşmayı daha kolay bir hâle getirmeyi amaçlayan bir metindir. İnanırlarına uzun yaşam, hastalıklardan kurtulma gibi çeşitli kurtuluş reçeteleri sunan bu metin, Uygurlar arasında popüler bir öğreti kitabı olma özelliği taşımaktadır.

Çalışma; Giriş, Berlin Fragmanları, Karşılaştırmalı Metin, Türkiye Türkçesine Aktarım, Açıklamalar ve Dizin bölümlerinden meydana gelmektedir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1420, 342 sayfa)

52. ESKİ UYGUR DÖNEMİNE AİT TANTRİK BİR METİN: SĪTĀTAPATRĀDHARANĪ

Hazırlayan: Ayşe KILIÇ CENGİZ

Çalışmada, Budizm'e ait Tantrik metinlerden birisi olarak bilinen Eski Uygurca *Sitātapatrādharaṇī* adlı metin ele alınmıştır. "Beyaz şemsiyeli tanrıça" olarak bilinen *Sitātapatrā*'nın kendisine inananlar tarafından okunan ya da taşınan dharanīsi ile inanırlarını kara büyü, şeytan ve çeşitli felaketlere karşı koruduğuna inanılmaktadır. Eserin Sanskritçe, Hotan-Sakaca, Tibetçe, Çince gibi çeşitli dillerde nüshaları vardır. Eski Uygurcaya 13 ya da 14. yüzyılda çevrildiği düşünülmektedir.

Çalışma; "Giriş", "Metin", "Çeviri", "Notlar", "Dizin" ve "Tıpkıbasım" olmak üzere altı bölümden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1421, 495 sayfa)

53. ESKİ UYGURCA ABİTAKİ METİNLERİN SÖZ VARLIĞI (Giriş-Metin-Aktarma-Açıklamalar-Dizin)

Tümer KARAAYAK

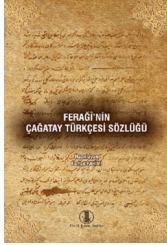
Amitābha kültüne dair Pekin, St. Petersburg, İstanbul, Ankara ve Paris'te bulunan yazmalara ait metinlerin yayımını ve söz varlığını içermektedir. 184 adet yazma üzerinde çalışılmıştır. Yazmaların çeviri yazıları, harf çevirileri, tercümeleri, kısa açıklamaları ve dizinlerine yer verilmiştir.

Çalışma, beş bölümden meydana gelmiştir. Bölümler; "Giriş, Eski Uygurca Metinler, Eski Uygurca Metinlerin Türkiye Türkçesine Aktarımı, Metinlere İlişkin Açıklamalar ve Okuma Farkları, Dizinler ve Kaynakça" şeklinde sıralanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1422, 872 sayfa)

54. FERAĞÎ'NİN ÇAĞATAY TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ

Hazırlayan: Farhad RAHİMİ

1642'de İran'da Muhammed bin Ziyâ'ü'd-din el-Hüseyni Ferâğî tarafından Safevi Şahı Safi bin Safi adına yazılan *Miftāhu'l-Luğat* adlı Türkçe-Farsça sözlüğü incelemek, eserden elde edilen dil bilgisel ve sözlüksel malzemeyi ortaya koymak ve başka eserlerle karşılaştırarak bu eserin Türk dilinin gelişme sürecine olan katkısını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Aynı zamanda Çağatay Türkçesi metinlerinin okunması ve değerlendirilmesinde karşılaşılan sorunların bu eser sayesinde giderilmesi ve böylelikle de Türk dil biliminin bazı sorunlarının çözülmesi amaçlanmıştır.

Eserde kırmızı mürekkeple yazılı 631 madde başı bulunmaktadır. Yazılışı aynı olan farklı sözcükler bir arada tek bir madde gibi verildiği için maddelerin gerçek sayısı daha fazladır. Dizinden elde edilen madde sayısı toplam 719'dur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1423, 344 sayfa)

55. GÖKTÜRK YAZISIYLA OLUŞTURULMUŞ UYGUR KAĞANLIĞI YAZITLARININ METİN DİL BİLİMSEL İNCELENMESİ

Hasan GÜRGÜN

Göktürk yazısıyla oluşturulmuş Uygur Kağanlığı yazıtları, en az 5.500 yıllık bir geçmişe sahip ve yaklaşık olarak 1.320 yıldır yazılı metinler aracılığı ile tarihi seyri kesintisiz izlenebilen Türkçenin önemli eserlerindendir.

Bu çalışmada, Göktürk yazısı ile oluşturulmuş Uygur Kağanlığı yazıtlarının metin dil bilimi alanının yöntemi aracılığıyla incelenmesi amaçlanmıştır. Metne dayalı bu inceleme ile yazıtların metinlerindeki öğelerin birbirleri ile kurduğu dil bilgisel ve anlamsal ilişkiler bir bütünlük içinde ortaya konulmuştur. Göktürk yazısıyla oluşturulmuş Uygur Kağanlığı eserlerinin ayrıntılı bir okuması gerçekleştirilerek ve bu eserlerdeki metin içi ilişkiler ağının ve bu ağın öğelerinin varlığı üzerinde çalışılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1424, 304 sayfa)

56. HALAÇ TÜRKÇESİ (MERKEZİ İLİ AĞIZLARI)

Mina DOLATİ

Türk dillerinin sınıflandırılmasında Halaç Türkçesi, taşıdığı Altayistik ses özelliklerinden dolayı başlı başına bir Türk dili kolu olarak değerlendirilmiştir. Günümüzde 51.000 konuşura sahip olan bu lehçe, UNESCO tarafından savunmasız derecede tehlikedeki diller arasına alınmıştır.

Merkezi ilinin köyleri olan Keşe, Bonçenar ve Vaşegan köylerinde görsel, işitsel çalışmalar yapılarak çalışmanın amacına uygun belgeler seçilmiştir. Seçili kaynaklardan yararlanarak dil bilgisel çalışmalar yapılmış ve Halaç Türkçesinin bahsedilen köylerdeki dil bilgisi ve söz varlığı ortaya konulmuştur. İşitsel ve görsel kayıtlar Halaç Türkçesinin farklı diyalektlerini konuşmakta olan Keşe, Bonçenar ve Vaşegan halkından derlenmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1425, 374 sayfa)

57. HEİKKİ PAASONEN VE ÇUVAŞÇA MASAL DERLEMELERİ

Sinan GÜZEL

Çalışmanın malzemesini Heikki Paasonen'in Novoye Yakuşkino [Çuvaşça: Şinyakal] köyünden derlemiş olduğu masal metinleri oluşturmaktadır. Söz konusu masallar, doğrudan alandan kayıt altına alınan bir malzemeyi barındırdıkları için ilgili yerleşimde konuşulan Çuvaşçanın tarihsel bir tanığı olma özelliği de taşımaktadır. İlgili derleme metinleri; Novoye Yakuşkino özelinde konuşulan dilin gelişimini ve değişimini gösterme, Sovyet sonrası dönemde standartlaşan kullanımlarla izi silinen diyalektolojik verileri belirleme ve bölgedeki dil ilişkilerinin tarihsel görünümüne ışık tutma noktasında oldukça önemli veriler sunmaktadır.

Heikki Paasonen'in Çuvaşça masal derlemelerinin farklı yönleriyle değerlendirildiği çalışma, Giriş'i takip eden sekiz ana bölümden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1426, 390 sayfa)

58. IRAK TÜRKMEN AĞIZLARI (Giriş-Metinler-Sözlük)

Çoban ULUHAN (BEŞİRLİ)

Irak Türkmen ağızlarıyla ilgili olan bu çalışma, Anadolu ağızları araştırmalarının bir halkasını oluşturmaktadır. Çalışma; araştırma bölgesi olan Kerkük il merkezi, Tisin Mahallesi, Beşir köyü ve Bayat köylerinden Bastamlı, Abbut, Zengili, Biravçılı, Çardaklı'dan banda alınan metinlere dayanmaktadır.

Giriş'te Irak Türkmenlerinin tarihi ve yerleşme bölgeleri verilmiş-tir. Ayrıca Irak Türkmen ağızlarının Türk diyalektleri arasındaki yeri belirtilmeye çalışılmıştır. Yukarıda da belirtildiği gibi metinler; Kerkük il merkezi, Tisin Mahallesi, Beşir köyü ve Bayat köylerinden yapılan derlemelerle oluşturulmuştur.

Sözlük'te metinlerde geçen kelimelerin Türkiye Türkçesindeki karşılıkları verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1427, 172 sayfa)

59. ISPARTA MERKEZ İLÇE AĞIZLARI

Osman YILDIZ

Eser, mukayeseli bir çalışmadan çok tasvirî bir çalışmadır. Ancak gerektiği yerlerde tarihî ve çağdaş Türk lehçeleri gramerlerine de müracaat edilmiştir. "Giriş"ten sonra "Dil İncelemesi", "Metinler" ve "Gramatikal Dizin" bölümlerinden meydana gelmiştir.

Giriş'te; Isparta'nın tarihi, ağız özelliklerini şekillendiren etnik yapı ve yörenin fiziki coğrafyasına dair genel bilgiler verilmiştir.

"Dil İncelemesi" bölümünde, derlenen metinlerden hareketle Isparta Merkez ilçe ağızlarının "Ses Bilgisi" ve "Şekil Bilgisi" özellikleri ele alınmıştır. "

"Metinler" bölümünde 60 metne yer verilmiştir.

"Gramatikal Dizin"de, metinlerde geçen tüm kelimeler alfabetik sırayla ve gramatikal unsurlara göre dizilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1428, 584 sayfa)

**60. KURTULUŞ SAVAŞI'NIN UNUTULMUŞ ŞAİRİ ŞERAFETTİN ÖZDEMİR (1889-1922)
TOPLU ŞİİRLERİ**

Hazırlayanlar: Timur KOCAOĞLU, Tülay GENÇTÜRK DEMİRCİOĞLU, Akartürk KARAHAN

Şerafettin Bey, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde yaşamış; Balkan, Birinci Dünya ve Kurtuluş Savaşlarına katılmış; birçoğu yayımlanmamış şiirleri, şarkıları, piyesleri ve hikâyeleri olan bir tıp doktorudur.

Genç yaşta ölen Şerafettin Bey hakkında bugüne kadar çok az bilgi verilmiş ve adı henüz Türk edebiyatı tarihlerinde yer almamıştır. Onun ve şiirleri hakkında belirlediğimiz ilk kaynak 1967'de yayımlanan *Şâir Tabibler* adlı bir antolojidir. Şerafettin Bey'e ayrılan 7 sayfada onun hayatı ve 7 şiiri yer almaktadır.

Şerafettin Bey'in şiirlerinin büyük çoğunluğu kendi el yazısıyla çeşitli defterlerde, mektuplarda, posta kartlarında bulunmaktadır, çok azı ise Dertli gazetesinde yayımlanmıştır.

Çalışmada okuyucuya, Şerafettin ÖZDEMİR'in 130 şiiri sunulmuştur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1429, 287 sayfa)

61. MEKTUP YAZDIM OKURA (TÜRK ROMANINDA MEKTUP 1860-1908)

Süheyla YÜKSEL

Türk romanında, bir anlatım tarzı olarak mektubun nasıl ve hangi amaçla yer aldığına tespitine yönelik bir çalışmadır. Çalışmanın tarihi zemini olan 1860-1908 arası Tanzimat ve I. Meşrutiyet Dönemi'ni kapsamaktadır. Bu zaman dilimi; Türk edebiyatının Batı'yı örnek alarak şekillenmesine, Türk romanının acemilikten ustalıkla geçişine tanıklık eder.

1860 sonrası gelişen Türk edebiyatı, basın ile iç içedir. Bu sebeple çalışmanın "Giriş" bölümü, bu zaman diliminin basın ve edebiyatına mektup penceresinden genel bir bakışa ayrılmıştır.

İncelenen romanların bazıları, edebiyat tarihlerinde adı geçen bilindik eserlerdir. Bazılarının adı, özellikle yüksek lisans, doktora tezlerinde veya biyografik çalışmalarda geçmektedir.

Çalışmanın temelini teşkil eden, bir anlatım tarzı olarak mektubun roman-da nasıl ve ne amaçla yer aldığına dair tespitler 11 başlık altında toplanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1430, 228 sayfa)

62. OSMANLI KONUŞMA DİLİ

Yavuz KARTALIOĞLU

Osmanlı Dönemi'ndeki kişilerin nasıl konuştuklarının tespit edilmeye çalışıldığı bu çalışmada asıl veri tabanını, Batılı araştırmacılar tarafından yazılan çeviri yazılı (Latin harfli) metinlerdeki konuşmalar oluşturmıştır. Genel olarak halkın konuşmalarının yer aldığı şeriye sicilleri ve hem halkın hem de saray çevresi gibi daha geniş bir kesimin konuşmalarının kaydedildiği Osmanlı kronikleri ve *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*'ndeki konuşmalar ile de desteklenmiştir.

Osmanlı Dönemi'nde konuşulan dil, çeviri yazılı metinlerden tespit edilen 21 farklı konuda konuşma kalıbı ve bu konuşma kalıplarının kullanıldığı -bazılarının çeşitli alt başlıklarının da bulunduğu- 46 farklı konudaki karşılıklı konuşmayla tematik olarak örneklendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışma, "Giriş", "Saray ve Saray Çevresinin Dili", "Halkın Dili" ve "Kısa Konuşma Metinleri" bölümlerinden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1431, 456 sayfa)

63. TÜRK DİLLERİNİN TARİHİ-TİPOLOJİK SES BİLİMİ

Çevirenler: Oktay Selim KARACA, Kenan KOÇ

Bu kitap, yazarın daha önceden yayımlanmış olan *Türk Dillerinin Tarihi-Tipolojik Yapısı* (1975) ve *Türk Dillerinin Tarihi-Tipolojik Biçim Bilgisi* (1978) adlı eserlerinin devamı niteliğindedir. Türk dillerinin ses bilimsel yapısının art zamanlı yönden gelişim ve oluşumunun çözümlenmesine ayrılmıştır. Çeşitli Türk dillerinin dil bilgisel yapısı, sözlüksel kadrosu, ses bilgisel ve ses bilimsel yapısı konusunda uzun yıllar süren araştırmalar ve gözlemlerin bir genellemesidir.

Kitapta, Sovyetler Birliği Türkologlarıyla Batı Avrupa Türkologlarının çoğunluğu tarafından kabul edilen ve araştırmalarında kullanılan ses bilgisel-ses bilimsel çeviri yazı kullanılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1432, 266 sayfa)

64. TÜRKÇENİN EKRANLA İMTİHANI (e-kitap)

Mustafa ERTEM

Çevirinin sadece bir dil aktarımı değil, aynı zamanda amaca yönelik bir kültürel faaliyet olduğu göz önüne alınarak televizyon programlarında ve filmlerde kullanılan İngilizce kaynak metinlerin Türkçe çevirilerinde gözlenen hatalar tespit edilmiştir. Bu hatalara alternatif çeviri önerileri sunularak Türkçenin inceliklerini yansıtan çeviri teknikleri ve bu anlamda dil ve kültür bağlamında dikkat edilmesi gereken hususlarla ilgili bilgilendirici bir içerik sunulması amaçlanmıştır.

Program metinlerinde tespit edilen anlamsal ve yapısal anlatım bozukluklarına sebep olan çeviri hatalarının ne gibi eksiklikler yüzünden ortaya çıktığı üzerinde durulmuştur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1433, 288 sayfa)

65. VIII. ULUSLARARASI TÜRK DİLİ KURULTAYI (2 cilt) (e-kitap)

Türk Dil Kurumu

Türk Dil Kurumunun genel ağ sayfasında e-kitap olarak yayımlanan çalışma, 22-26 Mayıs 2017 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen VIII. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nda sunulan bildirilerden oluşur. 2 ciltten meydana gelmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1434/1-2, 2 Cilt, 2924 sayfa)

66. HAMZA ZÜLFİKAR ARMAĞANI

Türk Dil Kurumu

2021 yılı, hem çeşitli idari görevler yürüterek hem bilimsel çalışmalarıyla eserler üreterek hem de Türk Dil Kurumunu ve faaliyetlerini yurt içinde ve dışında liyakatle temsil ederek Kuruma üstün hizmetleri bulunan Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR'ın 80. doğum yılıdır.

Türk Dil Kurumuna her zaman yuvası nazarıyla bakan Prof. Dr. ZÜLFİKAR, 1983'ten bugüne kadar yapılan neredeyse her tür çalışmanın içinde yer almıştır. Hâlâ Kurumun dergilerinde makaleler yayımlamakta; Kurum adına çeşitli kurum ve kuruluşlarda konferanslar vermekte, panellere katılmakta, konuşmalar yapmaktadır.

Eser, Türk Dil Kurumu tarafından Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR'ın 80. yaşında armağan olarak hazırlanmıştır. Değerli bilim adamlarının bu armağan kitaba yönelik olarak hazırladığı yazılarından oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1435, 688 sayfa)

67. ATATÜRK'TEN BUGÜNE DİL VE ALFABE

Hamza ZÜLFİKAR

Mustafa Kemal Atatürk'ün girişiyle 1928 yılında yeni Türk harfleri kabul edilmiş, dildeki özleşme ve türetme imkânlarının yolu açılmıştır.

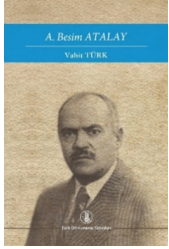
Bu çalışmada, Atatürk'ün dil ve alfabe konusunda başlatmış olduğu etkinlikler değerlendirilmiş, kazançlar ve kayıplar üzerinde durulmuştur. Kendisinin vefatından sonra yaşanan bazı gelişmeler veya sapmalar incelenmiş, özellikle yazımda alınan mesafe açıklanmaya çalışılmıştır.

Çalışmada mümkün olduğu ölçüde bilimsel çizgiden ayrılmadan yalın bir ifade kullanılmıştır. Alfabe ve dille ilgili gelişmeler yer yer hikâye üslubuyla anlatılmış; konular işlenirken örneklere ağırlık verilmiştir. Ayrıca dönemin yazarlarından atıflar yapılırken veya *Nutuk*'tan alınan örnek parçalarda yabancı kelimelerin karşılıkları ayrıç içinde gösterilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1436, 380 sayfa)

68. A. BESİM ATALAY

Vahit TÜRK

Besim Atalay, Milli Mücadele öncesinde, sırasında ve sonrasında Türk kültür hayatına ve Türklük bilimine yaptığı büyük katkılarla unutulmazlar arasında yerini almış önemli bir kişiliktir.

Başından beri Milli Mücadele'nin içinde yer almış, milletvekili olarak uzun yıllar (yedi dönem-yirmi altı yıl) Mecliste bulunmuş ve Cumhuriyet'in ilanından sonra da hemen bütün dil çalışmalarına katılmıştır.

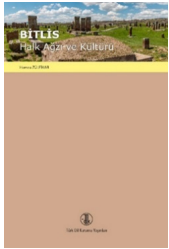
Küçüklü büyüklü otuz yedi eserin ve pek çok makalenin yazarı olan Atalay'ın çalışma alanları olarak Türk dili başta olmak üzere din, edebiyat, tarih, coğrafya ve genel kültür konuları sayılabilir.

Bu çalışmanın başlıca amacı; bilim adamı, siyasetçi, eğitimci, din adamı, şair, yazar gibi sıfatlarla anabileceğimiz Besim Atalay'ın kim olduğunu anlatabilmek ve eserlerini gereğince tanıtabilmektir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1437, 136 sayfa)

69. BİTLİS HALK AĞZI VE KÜLTÜRÜ

Hamza ZÜLFİKAR

Doğu Anadolu ağızları olarak adlandırılan geniş bölgenin içinde bulunan Bitlis halk ağzı, kendine has birtakım özellikler göstermesi bakımından dikkate değerdir.

Bitlis ve çevresi coğrafi konumu nedeniyle stratejik bir özelliğe sahiptir. Bilinen tarihe göre Bitlis yüzyıllar içinde Bizans, Selçuklu, Kıpçak, Eyyubi, Akkoyunlu, Karakoyunlu, Safavi ve Osmanlı gibi devlet ve beyliklerin sınırları içinde kalmıştır. Bu yönüyle bölge, zengin bir dil malzemesine ve kültür öğelerine sahiptir.

Bu çalışmada bölgenin dil ve kültürel özellikleri işlenmiş, söz varlığı tespit edilmiş, kelimelerin kökenleri araştırılmıştır. Türkçe kelime ve eklerin yanı sıra bölge ağızında yaşayan Arapça, Farsça, Ermenice, Rumca kelimeler üzerinde durulmuştur.

Çalışmalar yürütülürken çevre ağızlarını ele alan eserlere de başvurulmuş ve o eserlerle ilgili bazı tespitlerde, eleştirilerde bulunulmuş, ortak özellikler belirlenmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1438, 606 sayfa)

70. MEMTİLİ EPENDİ (TEVFİK) VE ŞİİRLERİ

Reyila KAŞGARLI

Eser, Uygur Türklerinin önde gelen aydınlarından biri olan eğitimci ve şair Memtili Ependi'nin günümüzde Çin Halk Cumhuriyeti'nin idaresi altında bulunan ve Şinciang Uygur Özerk Bölgesi olarak adlandırılan Doğu Türkistan'da yayımlanan şiir kitabındaki şiirleri ile öğrencisinden temin edilen el yazısı şiirleri üzerinde yapılan çalışmadır.

Memtili Ependi'nin yaşam öyküsünü, mücadelesini, çalışmalarını Türk okurlarıyla paylaşmayı, şiirlerini Türkiye Türkçesine kazandırmayı hedeflemektedir. Uygur millî eğitiminin ve Uygur aydınlarının geçmişi, bugünü ve geleceğinin anlaşılabilmesi; Uygur aydınları ile Türkiye aydınları arasındaki bağın doğru bir şekilde değerlendirilebilmesi açısından önemlidir.

Şiirlerin dili, Çağatay Türkçesinden Çağdaş Uygur Türkçesine geçiş döneminin özelliklerini içerdiği için çalışma, dönemin dil özelliklerine ışık tutacaktır.

İçerik olarak giriş, altı bölüm, kaynakça ve eklerden oluşmaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1439, 392 sayfa)

71. MEMLÜK TÜRKÇESİNDE EKLER VE İŞLEVLERİ

Ragıp MUHAMMED

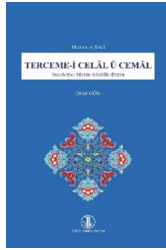
Memlûk Türkçesi, Eyyubi Devleti'nin yıkılmasının ardından XIII-XVI. yüzyıllar arasında Mısır ve Suriye'de hüküm süren Memlûk Devleti'nde yaşayan Türkler tarafından meydana getirilmiştir.

Bu çalışmada, Memlûk Türkçesi sahasında kaleme alınan metinler ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Söz konusu metinlerdeki eklerin işlevleri, kullanılışları ve eklerle ilgili o dönemin gramercileri tarafından verilen bilgiler bir araya getirilerek örneklerle gösterilmiştir. Arapça üzerinden iki dilli eserlerin aslından yararlanılmış, çalışmanın konusuna uygun bir şekilde kullanılmıştır. Gerek duyuldukça taranan metinlerden elde edilen eklerle ilişkin dil malzemesi Eski Türkçe ve Orta Türkçe metinlerindeki eklerle karşılaştırılmış, art ve eş zamanlı biçimde incelenmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1440, 336 sayfa)

72. MUSTAFA SÂFÎ: TERCEME-İ CELÂL Ü CEMÂL

Hazırlayan: Ömer GÖK

Mustafa Sâfi Efendi tarafından kaleme alınan *Terceme-i Celâl ü Cemâl*'in metin neşri ve kaynak metin ile karşılaştırmalı incelemesini içeren bu çalışmanın girişinde, Eski Türk edebiyatında tercüme meselesi ele alınmıştır. Mustafa Sâfi'nin eseri, "telif mi, tercüme mi" tartışmaları ekseninde değerlendirilmiş ve *Terceme-i Celâl ü Cemâl*'in rahatlıkla tercüme eserler arasında sayılabileceği delilleriyle (gerek mütercimmin metin içindeki ifadeleri gerek karşılıklı okumalarımızdan hareketle) gösterilmiştir.

Eser, edebî sanatlar, ahenk unsurları ve farklı nazım şekilleri bakımından da karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Metinde geçen atasözü ve deyimler tanıklanarak verilmekle beraber bunların kaynak metinde ve o dilin söz varlığında ne şekilde geçtiği tespit edilmeye çalışılmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1441, 520 sayfa)

73. TÜRKÇE-ÖZBEKÇE/ÖZBEKÇE-TÜRKÇE EKONOMİ TERİMLERİ KILAVUZU

Aynur ÖZ ÖZCAN- Ayhan ÇELİKBAY

Özbekistan-Türkiye ilişkilerindeki gelişmenin son yıllarda ivme kazanmasıyla iki ülke arasındaki bilimsel, askerî, ticari, ekonomik ve başka alanlardaki iş birliği

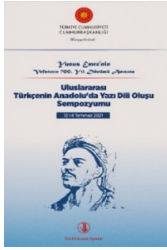
de artmıştır. Bu iş birliği sonucunda Özbekistan'a giden ya da Türkiye'ye gelen kişiler için her alanda başvuru kılavuzlarına ihtiyaç duyulmaya başlamıştır.

Bu çalışma, Özbekistan'a giderek çeşitli alanlarda yatırım ve ticaret yapacak olan iş adamları ve bu yatırım alanlarında çalışanlar ile Türkiye'ye gelen iş adamlarının başvuracakları bir kılavuz olarak düşünülmüştür. Kılavuz, Türkçe-Özbekçe ve Özbekçe-Türkçe olarak hazırlanmış ve iki ayrı lehçede iki ayrı bölüm olarak verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1442, 168 sayfa)

74. YUNUS EMRE'NİN VEFATININ 700. YIL DÖNÜMÜ ANISINA ULUSLARARASI TÜRKÇENİN ANADOLU'DA YAZI DİLİ OLUŞU SEMPOZYUMU (e-kitap)

Türk Dil Kurumu

2021 yılı, Türk dili ve kültürünün en önemli şahsiyetlerinden Yunus Emre'nin vefatının 700. yıl dönümü olması münasebetiyle UNESCO tarafından anma ve kutlama yıl dönümleri arasına alındı. 30 Ocak 2021 tarihli *Resmî Gazete*'de yayımlanan Genelge ile 2021 yılı Cumhurbaşkanlığımız tarafından "Yunus Emre ve Türkçe Yılı" olarak ilan edildi.

Türk Dil Kurumu bahsi geçen Genelge doğrultusunda, 12-14 Temmuz 2021 tarihleri arasında Ankara'da "Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü Anısına Türkçenin Anadolu'da Yazı Dili Oluşu Sempozyumu" düzenledi.

Sempozyum ile Anadolu'da Türkçenin yazı dili hâline gelmesinde etkisi olan yazarlar ve eserleri değerlendirildi; yazı dilini oluşturan fikrî ve edebî zemin hakkında çıkarımlarda bulunuldu. Ayrıca Türkçenin yazı dili olarak kurulmasında çok önemli bir yere sahip Anadolu Beylikleri Dönemi eserleri, çeşitli açılardan değerlendirildi.

Eser, Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yıl Dönümü Anısına Türkçenin Anadolu'da Yazı Dili Oluşu Sempozyumu'nda sunulan bildirilerden oluşur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1444, 629 sayfa)

75. IX. ULUSLARARASI TÜRK DİLİ KURULTAYI Bilge Tonyukuk Anısına (2 cilt) (e-Kitap)

Türk Dil Kurumu

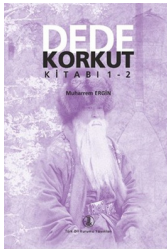
Türk Dil Kurumunun 1932'den bu yana yürüttüğü ve uluslararası bilim çevrelerince kurumsallaşmış bilimsel toplantı olarak kabul edilen Türk Dili Kurultaylarının dokuzuncusu, 26-30 Eylül 2021 tarihlerinde çevrim içi olarak düzenlendi. Kurultay, Tonyukuk Anıtı'nın dikilişinin 1300. yıl dönümü münasebetiyle Bilge Tonyukuk'a ithaf edildi. Eser, IX. Uluslararası Türk Dil Kurultayı'nda sunulan bildirilerden oluşur ve 2 ciltten meydana gelmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1445/1-2, 2 Cilt, 2094 sayfa)

TIPKIBASIMI YAPILAN YAYINLARIN GÖRSEL VE AÇIKLAMALARI:

1. DEDE KORKUT KİTABI I-II

Muharrem ERGİN

Dede Korkut Kitabı'nı metni, lügatçesi, dili ve açıklamaları ile ilmi bir şekilde ortaya koymak amacıyla hazırlanan eser, alandaki mevcut boşluğu dolduran önemli bir çalışmadır. "Giriş, Metin, Faksimile, İndeks ve Gramer" bölümlerinden oluşur. "Giriş" bölümünde *Dede Korkut Kitabı*'nı aydınlatmak başlıca konular ele alınmış ve eserle ilgili bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Metin ortaya konulurken Dresden nüshası esas alınmış, Vatikan nüshası da yardımcı nüsha olarak kullanılmıştır. Kitabın "Faksimile" bölümünde ise eserin her iki nüshasının faksimilesi yer alır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 169, Birleştirilmiş 3. Baskı, 1032 sayfa)

2. TÜRK DİLİNE GENEL BİR BAKIŞ

A. DİLÂÇAR

Türkiye Türkçesini inceleyecek kişiler için Türk dili ve lehçelerinin tarihi, kuruluşu, oluşumu, yayılımı ve ilişkileri hakkında genel bir bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Dört ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde dünya dilleri, dil aileleri, Ural ve Altay dilleri, Altay dillerinin yapısı, ses düzeni, ortak ekler gibi konular işlenmiştir. "Türk Dilleri" adını taşıyan ikinci bölümde Türk dilinin yapısı, yayılma alanları ve çeşitli sınıflamalar ele alınmıştır. Üçüncü bölümde Oğuzlar, Oğuz destanları, Oğuz lehçelerinin sınıflaması ve bunun Türkmençe, Azerice gibi kolları, Batı Oğuzca gibi konular üzerinde durulmuştur. Dördüncü bölümde ise Gagavuzca, Kırım Osmanlıcası, Balkan Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi, Osmanlıca ve Türkiye Türkçesine kadar pek çok husus incelenmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 227, 2. baskı, 282 sayfa)

3. ESKİ UYGUR TÜRKÇESİ SÖZLÜĞÜ

Ahmet CAFEROĞLU

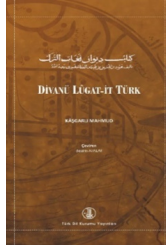

Uygur Türkleri, IX. yüzyıldan XIII. yüzyıla kadar olan dönemde bir kültür geleneği oluşturmuştur. Bu gelenek içerisinde Eski Uygur Türkçesi, Orta Asya'da var olan kültüre önemli ölçüde rehberlik etmiş ve bir nevi uluslararası kültür dili hâline gelmiştir. O dönemin Uygur Türkçesi metinleri daha çok dinî metinlerin çevirileridir. Budist metinlerinin çevirisiyle Sanskrit; Mani metinlerinin çevirisiyle İranî; Hristiyan metinlerinin çevirisiyle Süryani unsurlar Uygur Türkçesinde kullanılmaya başlanmıştır. Bu nedenle Uygur Türkçesinde yabancı kökenli kelimeler daha çok din felsefesine ait kavramlardan ibarettir.

Birinci baskısı 1968 yılında yayımlanan sözlükte, 7.500 kelimeye yer verilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 260, 4. baskı, 336 sayfa)

4. DİVANÜ LÛGAT-İT TÜRK: KÂŞGARLI MAHMUD

Çeviren: Besim ATALAY

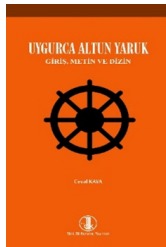
Divanü Lûgat-it Türk, Araplara Türk dilini öğretmek amacıyla Kâşgarlı Mahmud tarafından yazılmış Türkçenin bilinen ilk sözlüğüdür. Dil araştırmaları için bir kılavuz olmasının yanı sıra içerdiği coğrafi, kültürel, sosyolojik ve folklorik bilgiler bakımından Türk tarihinin önemli kaynakları arasında yer alır.

Besim Atalay'ın hazırladığı bu çalışma, *Divanü Lûgat-it Türk*'ün Türkçeye çevirisidir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 521-524, 8. baskı, 2320 sayfa)

5. UYGURCA ALTUN YARUK GİRİŞ, METİN VE DİZİN

Ceval KAYA

Radloff ve Malov tarafından *Altun Yaruk*'a ilişkin olarak dökme Uygur harfleriyle yapılan yayının transkripsiyonunu içermektedir. "Giriş"; "Metin"; "Dizin" olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Girişte; eserin adı, dili, konusu ve Uygurcaya çevireni (Şingko Şeli Tutung) hakkında geniş bir bilgi verilmektedir. Metin kısmında, on bölümlük Uygurca metnin transkripsiyonu ile esere eklenen "Buyan Evirmek" bölümünün transkripsiyonu yer almaktadır. Üçüncü bölümü oluşturan "Dizin" ise; "Genel Dizin", "Çekim Ekleri Dizini", "Sözlük Dizini" ve "Sondan Dizin" olmak üzere dört alt başlık altında incelenmektedir. Dizinde toplam 3.560 madde başı yer almaktadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 607, Gözden geçirilmiş 2. baskı, 1014 sayfa)

6. *TÜRK DİLİ GRAMERİNİN TEMEL KURALLARI (TÜRKİYE TÜRKÇESİ)*

Jean DENY

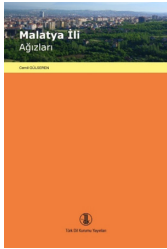
Çeviren: Oytun ŞAHİN

Jean DENY'nin bu çalışması Türkçenin incelenmesine bir çeşit giriş oluşturmaktadır. Eser, daha sonra yapılacak ve ismi morfolojik açıdan daha yakından ele alacak olan çalışmaya bir anahtar sunmak amacını taşımaktadır. Kitapta incelenen Türkçe, İstanbul ağzını esas almaktadır. Eserin başında Jean DENY tarafından yazılmış bir "Ön Söz" ile "Türk Dilleri", "Türk Dilinin Şekil Özellikleri", "Alfabe" adlı bölüm başlıklarının yer aldığı bir "Giriş" bulunmaktadır. Türkçenin gramer, "Sesler" ve "Kelime" olmak üzere iki bölümde incelenmektedir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 620, 5. baskı, 164 sayfa)

7. *MALATYA İLİ AĞIZLARI İnceleme-Metinler-Sözlük-Dizinler*

Cemil GÜLSEREN

Eserde, Malatya ili ağızı toplanan metinlere dayalı olarak fonetik, morfolojik ve sözlük bakımından incelenmiştir. Malatya'nın bütünü ele alacak bir çalışmaya gidilmiş, merkez ilçe ile birlikte diğer on üç ilçe ile bunlara bağlı bir kısım köylerden derleme ve taramalar yapılmıştır. Derleme yerlerinin seçiminde köylerin birbirine yakınlığı, göç hareketliliği, tarihi geçmişleri ve kültürel yapıları gibi hususlar göz önünde tutulmuştur. Metinler, çoğunlukla yaşlı kişilerden bilhassa kadınlardan derlenmiştir.

Çalışmanın "İnceleme" bölümünde ses ve şekil bilgisi üzerinde durulmuştur. "Söz Dizimi" ise fikir vermesi açısından ele alınmıştır. "Sözlük"te de metinlerde geçen, yazı diline göre farklılık gösteren kelime ve kelime gruplarının kullanışlarına yer verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 737, 2. Baskı, 464 sayfa)

8. *AHMET MİDHAT EFENDİ: AHMET MİDHAT EFENDİ BÜTÜN ESERLERİ, ROMANLAR IV, YERYÜZÜNDE BİR MELEK*

Hazırlayan: Nuri SAĞLAM

Eser, Ahmet Midhat Efendi'nin *Yeryüzünde Bir Melek* adlı romanının Latin harflerine aktarılmış şeklini içermektedir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 747, 2. Baskı, 372 sayfa)

9. *TÜRK BOYLARININ DESTANLARI -Gelenekler, Şekiller, Şiir Yapısı-*

Karl REICHL

Çeviren: Metin EKİCİ

Eser, Türk Dil Kurumunun "Türk Dünyası Destanlarının Tespiti, Türkiye Türkçesine Aktarılması ve Yayımlanması" projesi kapsamında hazırlanan yayınların ikinci kitabıdır. Türkiye'de daha önce adı bile duyulmamış Türk boylarına ait destani yaratmaların Türkiye Türkçesine kazandırılması amacıyla hazırlanan çalışmalardandır.

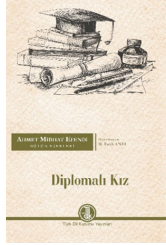
Türk boylarının millî hafızası niteliğinde olan Türk destanları üzerine incelemeleri içerir. On bölümden oluşan çalışmada bölümler, "Türk Boyları", "En Eski Belgeler", "Destan Anlatıcısı, Şaman, Âşık ve Şair", "Anlatım", "Tür", "Hikâye Kalıpları", "Destanî Şiirde Formel İfade ve İfade Çeşitliliği", "Anlatım Anında Düzenleme

ve Hatırlama Sanatı", "Retorik Stil ve Anlatım Tekniği" ve "Zaman ve Yere Göre Değişmeler" biçiminde sıralanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 805, 5. Baskı, 463 sayfa)

10. AHMET MİDHAT EFENDİ: DİPLOMALI KIZ

Hazırlayan: M. Fatih ANDİ

Eser, Ahmet Mithat Efendi'nin *Diplomalı Kız* adlı romanının Latin harflerine aktarılmış şeklini içermektedir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 819/2, 3. baskı, 122 sayfa)

11. OKULLAR İÇİN TÜRKÇE SÖZLÜK
TÜRK DİL KURUMU

Okullar İçin Türkçe Sözlük, öğrencilerin okul yıllarında ihtiyaç duyacakları ölçüde, söz dağarcıkları göz önünde tutularak hazırlanmıştır. Türk Dil Kurumunun *Türkçe Sözlük*'ü temel alınmış, okul müfredatına göre seçilen tanımlar ve anlamları öğrencilerin yaş düzeyine göre yeniden yazılmıştır. Öğretim programına uyumlu olarak hazırlanan sözlükte, madde başı olarak 11.630 söz yer almaktadır. Öğrencilere sözlük kullanma alışkanlığı kazandıracak ilk kaynak niteliğindedir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 857, 10. Baskı (Tıpkıbasım), 706 sayfa)

12. OKULLAR İÇİN YAZIM KILAVUZU
TÜRK DİL KURUMU

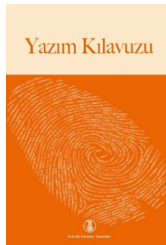
Okullar İçin Yazım Kılavuzu, öğretim programına uyumlu bir şekilde hazırlanmış ve yazılı dilde uyulması gereken temel kuralları gösteren bir kılavuz eserdir.

"Yazım Kuralları", "Konu Dizini", "Genel Dizin" bölümlerinden oluşur. Kuralların anlatımında öğrencilerin kavrayabileceği düzey dikkate alınmış ayrıca Türkçe dersinde yararlı olabilecek bilgilere de yer verilmiştir. "Konu Dizini" bölümü, yazım ile ilgili çeşitli konuların "Kurallar" bölümünün hangi sayfasında yer aldığının kolayca bulunabilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. "Dizin" bölümünde ise sözlerin yazılışları alfabetik bir biçimde verilmiştir.

Okullar İçin Yazım Kılavuzu, öğrencilere doğru yazma alışkanlığı kazandıracak ilk kaynak niteliğindedir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 858, 9. Baskı (Tıpkıbasım), 236 sayfa)

13. YAZIM KILAVUZU
TÜRK DİL KURUMU

Eser, Türk Dil Kurumu "Güncel Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu Çalışma Grubu"nun çalışmalarıyla hazırlanan *Yazım Kılavuzu*'nun yirmi yedinci baskısının tıpkıbasımıdır. *Türkçe Sözlük* ile eş güdüm içerisinde hazırlanan kılavuz; yazım kurallarını kalıcı hâle getirmek, kökleştirmek, böylece yazımda birliği sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. *Yazım Kılavuzu*'nun bu baskısında da yerleşmiş kurallarla ilgili herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir. Türk Dil Kurumunun 1996 yılında yayımladığı kılavuzda yazımı gelenekleşmiş biçimleri esas alma, yazımdaki tartışmalara son verme amacıyla yazımda orta yolun tutturulması ilkesi bu baskıda da gözetilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 859, 27. Baskının Tıpkıbasımı, 600 sayfa)

14. TÜRKÇE VERİNTİLER SÖZLÜĞÜ

Günay KARAĞAÇ

Türkçe Verintiler Sözlüğü; Türkçenin değişik lehçelerinde yer alan sözleri de bünyesinde barındırarak Türkçeden bir başka dile bilgi taşımış, gittiği dilin anlam örgüsünde kendisine yer bulmuş sözlük birimlerinden oluşmaktadır.

Sözlük kısmından önce Türkçenin diğer dillerle ilişkileri ve Türkçedeki yabancı dil unsurları üzerinde durulmuştur. Türkçenin etkilediği ve etkilendiği şu dillere yer verilmiştir: Çince, Farsça, Urduca, Arapça, Rusça, Ukraynca, Ermenice, Macarca, Fince, Romence, Bulgarca, Sırp-Hırvatça, Lehçe, Çekçe, İtalyanca, Arnavutça, Makedonca, Yunanca, Fransızca, İngilizce ve Almanca.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 919, 2. baskı, 1035 sayfa)

15. TÜRK DİLİNİN VE LEHÇELERİNİN TARİHİ SEYRİ

Cevat HEYET

Çeviren: Mürsel ÖZTÜRK

Tarih boyunca birbirinden uzaklaşmış ve her biri ayrı bir ihtisas gerektiren Türk lehçelerinin başlangıcından günümüze kadar geçirmiş olduğu tarihi serüven bir bütün hâlinde ele alınarak incelenmiştir. Türkçenin tarih boyunca geçirdiği evreler, muhtelif coğrafyalarda aldığı adlar, uğradığı değişimler, kullanılan alfabeler ve her lehçenin yazılı ürünleri ayrı ayrı örnekleriyle açıklanmıştır.

Çalışma; haritalar, tablolar ve şekillerle de zenginleştirmiştir. Bilimsel metotlara dayanarak hazırlanan eserde ayrıca kolayca okunan manzum ve mensur örneklere yer verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 937, 2. Baskı, 436 sayfa)

16. DİL BİLİMİNİN ESASLARI

Kaken AHANOV

Aktaran: Murat CERİTOĞLU

Kaken AHANOV'un Sovyet dil bilimi kaynakları esasında Kazakça başta olmak üzere diğer Çağdaş Türk lehçeleri merkezli yazdığı *Til Biliminiñ Negizderi* adlı kitabın aktarması olan eser, genel dil bilimine giriş kitabıdır.

Dipnotları ve bölüm sonlarındaki kaynakçalarıyla etraflı Sovyet dil bilimi bibliyografyası sunmaktadır. Dil Bilimi ve Diğer Bilimlerle İlişkisi; Dilin Sosyal Önemi, Dizgesi ve Yapısı; Söz Bilimi; Sözlük Bilimi; Ses Bilgisi; Dil Bilgisi; Yazı ve Gelişme Devirleri; Dilin Doğuşu, Dillerin Oluşması ve Gelişmesi; Dillerin Sınıflandırması ana bölümlerine sahiptir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 943, 3. baskı, 464 sayfa)

17. MUALLİM NÂCÎ: LÜGAT-İ NÂCÎ

Hazırlayan: Ahmet KARTAL

Muallim Nâcî tarafından kaleme alınan *Lügat-i Nâcî*, klasik metinlerde en fazla kullanılan Arapça ve Farsça kelimeler ile Batı dillerinden Türkçeye giren bazı kelimeleri içine almaktadır. *Lügat-i Nâcî*'nin dikkati çeken özelliklerinden biri de Türk, Arap ve Fars asıllı şair, sanatkar ve âlimler hakkında bilgi verip özellikle şairlerin şiirlerinden örnekler ihtiva etmesidir.

Lügat-i Nâcî'nin diğer önemli bir özelliği de bazı Arapça ve Farsça kelimelerin Türkçede yeni kullanılmaya başladığını bazılarının kullanımdan düştüğünü bazılarının kullanımının uygun olmadığını bazılarının da kullanılması gerektiğini bildirmesidir. Sözlükte yer yer çok sayıda deyim ve atasözlerine yer verilmesi de onu değerli kılan bir başka husustur.

Bu çalışmada *Lügat-i Nâcî*, önce Latin harflerine aktarılmış daha sonra da bugünkü Türk alfabesine göre sıralanmıştır. Eser, Latin harflerine aktarılırken Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan *Türkçe Sözlük* ve *Yazım Kılavuzu* esas alınmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 992, Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, 960 sayfa)

18. ŞAİR ÖMER SEYFETTİN BÜTÜN ŞİİRLERİYLE
Nâzım Hikmet POLAT

Ömer Seyfettin, Türk edebiyatının en önemli hikâyecilerindendir. Onun hikâyecilikteki başarısı şairliğini gölgede bırakmıştır. Hâlbuki Ömer Seyfettin, önce Edebiyatıcedide zevkiyle daha sonra da Milli Edebiyat hareketinin ve Şairler Derneğinin tercihleriyle hem manzum hem mensur şiirler yazmıştır. Çokça takma ad ve rumuz kullanması şiirleri üzerinde çalışanları zaman zaman yanıltmış, Ömer Seyfettin'e ait olmayan metinlerin kendisine mal edildiği pek çok kez görülmüştür.

Eserde, Ömer Seyfettin'in şiirdeki serüveni akademik boyutta incelenmiş ve manzum (86), mensur (21) bütün şiirleri bir arada verilmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1107, Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, 256 sayfa)

19. CUMHURİYET TARİHİ BOYUNCA HUKUK DİLİNDEKİ DEĞİŞMELER VE GELİŞMELER
Hakan ÖZDEMİR

Anayasaların söz varlığı çeşitli karşılaştırmalar yapılarak dizinler hâlinde ortaya konulmuş, sadeleşmenin hukuk terimleri temelinde safhaları ele alınmış, varılan sonuçlar değerlendirilmiştir.

Tablolar hâlinde anayasaların söz varlığının değerlendirildiği bu çalışmada; Türkçenin yabancı hukuk terimlerini karşılamadaki imkânlarını ortaya koymak, günümüzde türetilecek terimlere, yabancı sözcüklere bulunacak karşılıkların tespitinde yol gösterici olmak amaçlanmıştır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1116, 2. baskı, 374 sayfa)

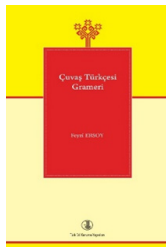
20. ÇAĞATAYCA EL KİTABI
János ECKMANN
Çeviren: Günay KARAAĞAÇ

Yeni Türk şivelerinin en azından birinde hazırlığı olan Türk dili araştırmacıları için metin ve sözlükle birlikte bir başvuru dil bilgisi olarak hazırlanmıştır. Eser, özellikle, Türk dilinin tarihsel dil bilgisi ile ilgilenenler veya günümüz Asya Türkçesi hakkında detaylı bilgi sahibi olmak isteyenler için önemli bir çalışmadır.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1202, 2. baskı, 232 sayfa)

21. ÇUVAŞ TÜRKÇESİ GRAMERİ
Feyzi ERSOY

Çuvaşçanın gramer kurallarının derli toplu sunulmasının amaçlandığı çalışmada daha önce hazırlanan Çuvaşça gramerler temel alınmış olsa da eserin meydana getirilişinde Çuvaş yazılı edebiyatından seçilen kaynaklar ve bu kaynaklardan taranan cümleler esas oluşturmıştır. Eş zamanlı bir gramer olarak hazırlanan eserde, Çuvaşçanın eskicil özellikleri göz önüne alınarak kimi zaman art zamanlı bir yöneme de başvurulmuştur.

Çalışma, "Giriş", "Ses Bilgisi", "Şekil Bilgisi", "Söz Dizimi", "Metinler" ve "Kaynakça" bölümlerinden meydana gelmiştir.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1237, 2. Baskı, 484 sayfa)

22. TÜRKÇE-ARAPÇA / ARAPÇA-TÜRKÇE KARŞILIKLAR KILAVUZU

Osman DÜZGÜN

Eser, Türk dilinin doğru yorumlanması ve kültürler arasındaki temel iletişim ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hazırlandı.

İlk ve ortaöğretim çağındaki çocukların pedagojik düzeyleri göz önünde bulundurularak hazırlanan eser, ülkemizde Türkçe öğrenen okul çağındaki Arap öğrenciler ile günlük ihtiyaçlarını karşılamak isteyen Arap aileler için bir kılavuz niteliğindedir.

Eser hazırlanırken öncelikle Türk toplumunun dağarcığından yola çıkıldı, sözlerin özü ve gerçek hayattaki karşılıkları Türk dili ve kültüründeki tanımlarıyla açıklandı.

Türkçeden Arapçaya olan bölümünde Türk Dil Kurumunun yayımladığı *Okullar İçin Türkçe Sözlük*'ün 8. baskısı esas alındı. Arapçadan Türkçeye olan bölümünde yer alan madde başlarında ise Türk dilinde eş değer bir karşılığı bulunan Arapça maddeler esas alındı, bu alanda yurt içi ve yurt dışında telif edilen öğrenci sözlüklerinden faydalandı.

Kılavuzun Türkçeden Arapçaya olan bölümünde 17.830 madde, Arapçadan Türkçeye olan bölümünde ise 11.730 madde bulunur.

(Türk Dil Kurumu Yayınları: 1367, 2. Baskı, 870 sayfa)

BASIMI YAPILAN SÜRELİ YAYINLARIN GÖRSEL VE AÇIKLAMALARI:

1. *Türk Dili* dergisinin 2021 yılı içinde yayımlanan sayılarında yer alan eserler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2021 Yılında *Türk Dili*

Dergi	Dil ve Edebiyat Yazıları (İnceleme, vefat haberleri, belgelik, anı vb.)	Öykü/ Deneme	Şiir	Günlük	Kitap Tanıtım/ Değerlendirme	Gündem	Söyleşi	Çeviri
Ocak 829. Sayı	9	2	3	-	6	-	1	1
Şubat 830. Sayı	10	2	4	-	2	-	1	1
Mart 831. Sayı	15	-	4	-	-	-	1	-
Nisan 832. Sayı	10	2	5	-	6	-	2	1
Mayıs 833. Sayı	11	3	4	-	5	-	1	-
Haziran 834. Sayı	8	3	6	-	4	-	1	-
Temmuz 835. Sayı	8	5	3	-	3	-	1	-
Ağustos 836. Sayı	7	7	3	-	2	1	1	-
Eylül 837. Sayı	13	1	3	-	4	-	-	-
Ekim 838. Sayı	7	7	2	-	2	-	-	-
Kasım 839. Sayı	10	7	6	-	1	-	1	-
Aralık 840. Sayı	9	4	3	-	6	-	-	-
Toplam	117	43	46	-	41	1	10	3

TABLO 17: 2021 yılının yazılarının sayılara göre dağılım tablosu.

Türk Dili Dergisi **Türk Dil Kurumu**

Yayın hayatına 1951 yılının Ekim ayında başlayan *Türk Dili* dergisi; okuruyla buluştuğu ilk günden bu yana ülkemizin sanat, dil, edebiyat ve düşünce hayatının şekillenmesinde öncü bir rol üstlenerek dil ve edebiyat dergiciliği bakımından önemli ve değerli bir yere sahip olup kültür dünyasında kalıcı izler bırakmıştır.

Başlangıcından günümüze dek her ay okuyucusuna ulaşan *Türk Dili*, alanında yayımlanan en uzun soluklu dergilerden biridir.

Türk Dili dergisi; gerek sayfalarında yer verdiği Türk ve dünya edebiyatının seçkin kalemlerine ait edebî eserler gerek dilimiz, kültürümüz ve edebiyatımıza dair çeşitli konuları geniş bir bakış açısıyla ele alan eleştiri ve inceleme yazıları gerekse yayımlandıkları dönemde ilgiyle karşılanan

özel sayı ve bölümleriyle hem nitelik hem de nicelik bakımından zengin ve canlı bir içerikle okurlarımızın karşısına çıkmayı sürdürmektedir.

Türkçe hassasiyeti taşımak ve dilimizle bağı bulunmak kaydıyla her türdeki edebî ve bilimsel metne sayfalarını açan *Türk Dili*'nde; birçok yazar, şair ve araştırmacı eserlerini yayımlama imkânını bulmuş, bunun yanı sıra dergimiz Türk edebiyatına yeni şair ve yazarların kazandırılmasına da vesile olmuştur. *Türk Dili*'nin Mart 2021 tarihli 831. sayısı "Mehmet Âkif Ersoy ve İstiklâl Marşı Özel Sayısı" olarak yayımlanmış, söz konusu sayıda Mehmet Âkif Ersoy ve İstiklâl Marşı'nın kültür, düşünce ve edebiyat dünyamız bakımından ifade ettikleri değerler ortaya konulmasına çalışılmıştır. Dergimizin Eylül 2021 tarihli 837. sayısında ise "Yunus Emre ve Türkçe Özel Bölümü"ne yer verilmiştir.

Türk Dili'nin 840. sayısı 2021 yılı Aralık ayında yayımlanmıştır.

2. Türk Dünyası **Türk Dil Kurumu**

Yirminci yüzyılın sonlarında Türk dünyasıyla ilişkilerin yeni bir yönde gelişmeye başlamasıyla birlikte, Türkiye ile Türk cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, edebiyatı ve tarihi konularında çalışmalar artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, dil bilgisi ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış; alanla ilgili eserler yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın içerisinde değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi; çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik ilmi ve edebî çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Bu doğrultuda Türk yazı dilleri, lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî ve günümüzdeki özelliklerini, eserlerini, yazarlarını ve sorunlarını ele alan bilimsel yazılarla dil ve edebiyat araştırmalarına yer verilmektedir. Bunun yanı sıra Türk dünyasının dili, kültürü, tarihi, sanatı ve edebiyatına ilişkin kitaplarla ilgili değerlendirme ve tanıtma yazılarının ile bu konulardaki etkinlik haberleri, duyurular ve edebî metinler de yayımlanmaktadır.

Derginin genel yayın dili Türkiye Türkçesidir. Bununla birlikte çağdaş Türk yazı dilleriyle yazılmış yazılara ve İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça yazılara da yer verilmektedir.

Dergi Yazı Kurulu, derginin düzenli bir biçimde ve yayımcılık ilkeleri doğrultusunda yayın hayatını sürdürmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Kurul; gönderilen yazıları değerlendirmekte, inceleyicilere göndermekte, gelen raporlar doğrultusunda makalelerin yayımı konusunda kararlar vermekte, böylece derginin sayılarının içeriğini belirlemektedir. Milletlerarası hakemli dergi olan *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, Bahar (Mart) ve Güz (Ekim) sayıları olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanmaktadır. 2021 yılı Ekim ayında *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*'nin 52. sayısı yayımlanmıştır.

Derginin görünürlüğünün artırılması için alan indekslerine başvurular yapılmıştır. MLA, ERIH Plus, MIAR, OAJI, Brill Online, SOBIAD, ESJI, ADVANCED Science Index, ResearchBib, EuroPub, DRJI, Root Indexing, SIS ve Google Scholar dizinleri tarafından taranan *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*'nin 2019 yılında uluslararası standartlar gözetilerek yazım ilkeleri güncellenmiştir. Dergi 2020 yılında TR Dizin, Index Copernicus dizinleri tarafından da taranmaya başlamıştır.

Derginin daha nitelikli çalışabilmesi için Yayın Danışma Kurulu ve Yurt Dışı Temsilcilikler'i oluşturulmuş ve buralara alanında yetkin akademisyenler seçilmiştir. DOI (sayısal nesne tanımlayıcısı / digital object identifier) sistemiyle yazılara uluslararası ulaşım sağlanmaktadır.

3. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten

Türk Dil Kurumu

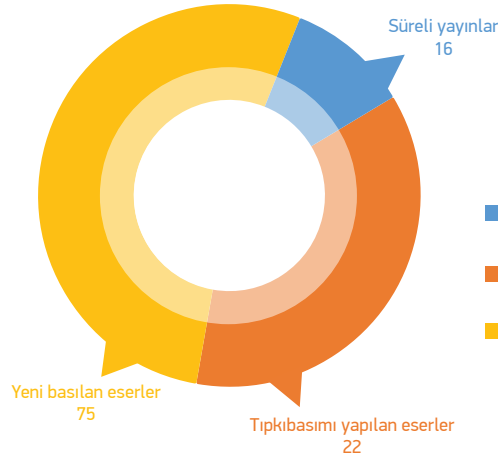
1933'te yayın dünyasına "Türk Dili Türk Dili Tetkik Cemiyeti Bülteni" adıyla kazandırılan bu süreli yayın, 1937'de *Türk Dili Türkçe Fransızca Belleten* adıyla yayımlanmıştır. Derginin 1940'tan itibaren 20 sayı sürecek II. serisinin çıkarılmasına başlanmış ve adı da *Türk Dili – Belleten* olmuştur. 1951 yılından itibaren bu süreli yayın *Türk Dili* olarak aylık ve *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten* olarak yıllık yayımlanmaya başlayan iki bağımsız dergi olmuştur. Türkiye'nin yıllık ilk akademik dergisi olan *Türk Dili Araştırmaları – Belleten*, 1953'ten beri kesintisiz olarak yayımlanmaktadır.

1984 yılından sonra yapısal değişikliklerden ötürü derginin yayımında bazı gecikmeler olmuşsa da bir süre sonra bu gecikmeler giderilmiş ve dergi olağan yayımına devam etmiştir. 1998 yılından itibaren yılda iki sayı yayımlanma kararı alınan dergide; Türk dilinin tarihi, günümüzdeki durumu, grameri ve güncel sorunlarını ele alan ilmi yazılara yer verilmektedir.

Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan ve Türklük bilimi alanının marka dergilerinden birisi olan *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*'in 71. sayısı 2021 yılının Haziran ayında, 72. sayısı Aralık ayında yayımlanmıştır.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten; ULAKBİM TR Dizin ve SOBIAD'ın yanı sıra uluslararası tarama gruplarından MLA, ERIH PLUS, MIAR, Brill Online, CiteFactor ve Scopus tarafından da dizinlenmektedir.

Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'ın başkanlığını yaptığı Yazı Kurulunda, Prof. Dr. Ahmet KARADOĞAN, Prof. Dr. Bilâl YÜCEL, Prof. Dr. Osman MERT ve Prof. Dr. Sadettin ÖZÇELİK yer almaktadır. Ayrıca çok yönlü bir "Yurt Dışı Temsilcileri" listesi bulunan *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten*'in bütün sayılarına Dergipark üzerinden ulaşılabilir.

GRAFİK 8

Eser Türü	Adet	%
1 Sürelî yayınlar	16	14,15
2 Tıpkıbasımı yapılan eserler	22	19,47
3 Yeni basılan eserler	75	66,38
Basımı yapılan toplam eser sayısı	113	100

TABLO 18: 2021 yılında basılan eserlerin türlerine göre sayıları.

5.9.4 Türk Dili Dergisi Abonelik Sistemi Hakkında

Türk Dili dergisi aboneliği için <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresi kullanılmaktadır. E-mağaza sisteminin içinde yer alan abonelik sistemi üyelik üzerinden çalışmaktadır. Türk Dili dergisi aboneliği için, üye girişi veya e-devlet girişleri kullanılabilir. Üye girişi ile yapılan işlemlerde abonelere, abonelikleri ile ilgili bilgi e-postalarına otomatik olarak gitmektedir. Havale ile ödemelerde ödemenin onaylandığına dair, aylık dergi çıkışlarında dergilerinin kargoya teslim edildiğine dair, iadelerinin sisteme girilmesi sonucunda iade sayılarının olduğuna dair ve abonelikleri bittiği zaman abonelik sürelerinin dolduğuna dair e-posta bilgilendirmesi yapılmaktadır.

Aboneler, konuyla ilgili herhangi bir bilgi almak istediklerinde abonelik@tdk.gov.tr adresine yazabilmektedir.

Aboneler; e-mağaza üyelikleri üzerinden kitap satın alabileceği gibi, hesaplarındaki abonelik kısmından abonelik adres bilgilerini güncelleyebilmektedir.

5.10. Kütüphane Faaliyetleri

Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük ihtisas kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinin 2021 yılına ait yıllık çalışma raporu aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Kütüphanemize, yurt içi ve yurt dışı yayın katalogları izlenerek ve okuyucularımızdan gelen yayın istekleri değerlendirilerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar satın alınmıştır. Yayın değişimi yaptığımız kuruluşlardan gelen yayın teklif listeleri incelenerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar temin edilmiştir. Ayrıca Kütüphane kullanıcılarımızdan gelen bağışlar da kütüphanemize büyük katkı sağlamıştır.

Ayrıca Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük uzmanlık kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde; Agâh Sırrı Levend, Prof. Dr. İsmail Ünver ve Prof. Dr. Hasan Eren'e ait koleksiyonlar da yer almaktadır.

2021 yılında kütüphane demirbaşına bağış, değişim ve satın alma yoluyla 1774 kitap, 211 ansiklopedi, 387 süreli yayın, 30 CD, 132 tez, 60 yazma eser, 30 nadir eser ve 252 sözlük olmak üzere toplam 2.876 yayın kazandırılmıştır. Demirbaş kayıtlarının ayrıntısı aşağıdaki gibidir.

Tür	Kurumca Basılan	Satın Alma	Bağış Gelen	Toplam
Kitap	162	289	1.323	1.774
Sürelî Yayın	0	91	296	387
Yazma Eser	0	60	0	60
Nadir Eser (El Yazması Olmayan)	0	13	17	30
Mikrofilm	0	0	0	0
Mikrofiş	0	0	0	0
Küpür	0	0	0	0
Tez	0	0	132	132
Harita	0	0	0	0
DVD/CD	0	0	30	30
Sözlük	24	88	140	252
Ansiklopedi	0	2	209	211
Gazete	0	0	0	0
Mevzuat Kitapları	0	0	0	0
TOPLAM	186	543	2.147	2.876

TABLO 19: 2021 yılında kütüphaneye kazandırılan demirbaş ve materyal türlerinin dağılımı.

Koleksiyona katılan yayınların kütüphaneye giriş işlemleri yapılmış; Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarına göre katalog fişleri hazırlanmış; Dewey Sınıflandırma Sistemine göre sistematik konu numaraları verilip bibliyografik künyeleri hazırlanarak kütüphane veri tabanına aktarılmıştır.

2021 yılı içerisinde kütüphanemizden 283 öğrenci, 1.225 araştırmacı, 263 diğerleri olmak üzere toplam 1.771 kişi yararlanmıştır.

KÜTÜPHANEDEN YARARLANAN KİŞİ	
Öğrenci	283
Araştırmacı	1.225
Diğer	263
TOPLAM	1.771

TABLO 20: Kütüphaneden yararlananların sayıları.

Bu okuyucular için toplam 18.762 kitap, 14.352 süreli yayın hizmete sunulmuştur. Okuyucularımıza verilen fotokopi hizmetine devam edilmiş, bu dönemde **22.995** sayfa fotokopi çekilmiştir.

Kütüphane yönergesinin ilgili maddesi uyarınca ödünç verilen kitap sayısı **537**'dir.

05.05.2017 tarihli 30057 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 2017/10091 sayılı Bakanlar Kurulu kararınca **91** kişinin dijital görsel talebi ücretsiz olarak karşılanmıştır.

Kütüphanemize yazılı olarak başvurmak suretiyle kütüphanemiz ve koleksiyonumuz hakkında bilgi isteyen **157** kişinin bilgi isteğine cevap verilmiştir.

Kütüphanemizce 2021 yılı içerisinde 105 kurum içi, 153 kurum dışı, 20 Başkanlık oluru olmak üzere toplam **278** yazışma yapılmıştır.

Kütüphanemizde güncel olarak **118** adet süreli yayının aboneliği devam etmektedir. Bunların 44 adedi satın alma yoluyla, 74 adedi ise bağış ve değişim yoluyla sağlanmaktadır. Kütüphanemizde bulunan süreli yayınların eksik sayıları tespit edilerek eksik sayılar sağlanmış, abonelik yenileme işlemleri yapılmıştır.

Kütüphanemizdeki yayınların eskimiş ve yıpranmış olanları tespit edilerek **99** adet yayın cilde gönderilmiştir.

Yıllık sayım yapılarak kütüphane demirbaş kayıtları kontrol edilmiş, depolardaki kitapların temizliği yapılmıştır.

Kütüphanemizde bulunan eserlerin bilgisayar ortamına geçirilmesi için çalışmalar sürdürülmüş **2.795** yayının, **2.777** makalenin bibliyografik künyesi bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

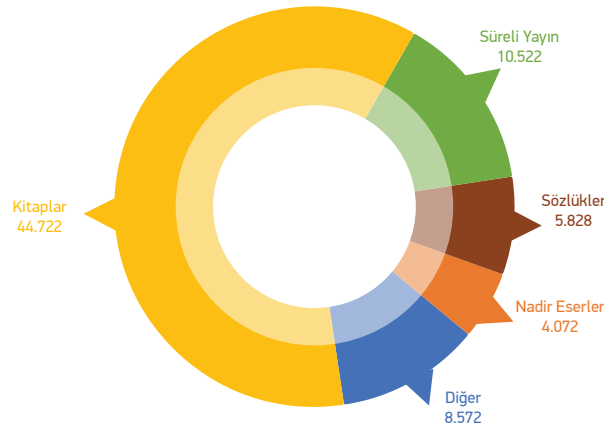
Kütüphanemizde dijitalleştirme çalışmalarına devam edilmekte olup 2021 yılı içerisinde **177** adet yayının dijital görüntüsü kataloğa eklenmiştir. Kurumumuz yayınlarının dijitalleştirilme işlemi devam etmekte olup **608** adet yayının dijitalleştirilmesi yapılmıştır. Ayrıca 2021 yılında Prof. Dr. İsmail ÜNVER'in kitapları ailesi tarafından kütüphanemiz koleksiyonuna bağışlanmıştır. İsmail ÜNVER kitapları kütüphane demirbaşımıza kaydedilerek okuyucularımızın araştırmasına sunulmuştur.

Kütüphanemize yeni gelen yayınların duyurusu internet sayfamızdan duyurulmaya devam edilmiştir.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla kütüphane demirbaşımızda toplam **73.716** adet yayın bulunmaktadır.

MATERYAL TÜRLERİ	2021 YILI İTİBARIYLA BİRİKİMLİ TOPLAM (Adet)	ORAN (%)
Ansiklopediler	2.751	3,73
Arşivlenen Kütüphane Materyalleri	2.254	3,06
CD'ler ve DVD'ler	520	0,71
Gazeteler	0	0
Harita	0	0
Kitaplar	44.722	60,67
Kupür	0	0
Mevzuat Kitapları	110	0,15
Mikrofilm Makaraları	305	0,41
Mikrofiş	0	0
Nadir Eserler (El Yazması Olmayanlar)	4.072	5,52
Sözlükler	5.828	7,91
Sürelî Yayınlar	10.522	14,27
Tezler ve Araştırmalar	1.388	1,88
Yazma Eser	1.244	1,69
TOPLAM	73.716	100

TABLO 21: Türk Dil Kurumu Kütüphanesi'nde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.

GRAFİK 9

Okuma Salonu (Prof. Dr. Hasan EREN koleksiyonu)

Türk Dil Kurumu El Yazması ve Nadir Eserler Veri Tabanı Kitaplığı

Türk kültürünün zenginliklerinden biri de yüzyıllar boyunca binbir emek ve göz nuru ile ortaya konulan yazma eserlerdir. Türk yazı dilinin başlangıcında kayalara, taşlara, ağaç kabuklarına Türkçe sözleri kazıyan atalarımız; en eski dönemlerden matbaanın kullanılışına ve yaygınlaşmasına kadar geçen yüzlerce yıllık dönemde edebî ürünlerini, bilim ve sanat eserlerini el yazılarıyla kâğıda dökerek ölümsüzleştirmişler ve bizlere miras bırakmışlardır. Bu eserlerle yazı, Türklerde geleneksel bir sanata dönüşmüştür. Şairlerin, yazarların, bilginlerin kaleme aldığı eserler, hattatların usta elinden çıkan her nüshada can bulmuş; kâğıdıyla, minyatürleriyle, süslemeleriyle, cildiyle, büyük bir kültür ve sanat hazinesi oluşmuştur.

Hemen her konuda yazılan bu eserler; kültürümüzün zenginliği kadar dilimizin de tarihsel dönemlerini, yaşadığı gelişmeleri somut bir biçimde gözler önüne seren ve söz varlığını, anlatım gücünü gösteren en mühim kaynaklarımızdır.

Türkçenin beslendiği kaynakları, Türkçenin en güzel örneklerinin verildiği edebî ürünleri, Türk diliyle ilgili araştırma eserlerini toplayarak bir uzmanlık kütüphanesi kuran Türk Dil Kurumu; satın alma, bağış, açık artırma yoluyla raflarını yazmalarla, nadir basma eserlerle zenginleştirmektedir. Bu eserler, bir yandan Türk Dil Kurumunun yürüttüğü ilmî araştırmalara konu ve malzeme olarak işlenirken bir yandan da araştırmacıların yararlanmasına sunulmaktadır.

Kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı, daha sonra posta yoluyla mikrofilmlerini veya tıpkıçekimlerini getirterek edindiği yazma eserler; artık tam metin olarak sayısal ve sanal ortama aktarılmış bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu Kütüphanesindeki yazma eserler, 12 Temmuz 2011 gününden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 1 Ekim 2013 gününden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır.

Okuma Salonu (Ansiklopediler kısmı)

5.11. Eğitim Faaliyetleri

2021 yılında Türk dili alanında lisans (1.000 TL), yüksek lisans (2.500 TL), yüksek lisans araştırma görevlisi (1.250 TL), doktora (3.000 TL) ve doktora araştırma görevlisi (1.500 TL) düzeylerinde öğrenim gören öğrencilere her ay burs ücreti ödenmektedir. Yılın en yüksek ayında ödenen burslu öğrenci sayılarına göre, 285 lisans, 64 yüksek lisans, 76 doktora öğrencilerine burs verilmiş ve gelecek yıllarda da burs verilerek, öğrenciler desteklenmeye devam edilecektir.

Ödenen toplam destek miktarı, aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir (Verilen burs sayısı; 285 lisans, 64 yüksek lisans ve 76 doktora).

Açıklama	Tutar (TL)
Burslar (lisans, yüksek lisans, doktora)	7.486.900,00

TABLO 22: Türk Dil Kurumu tarafından eğitim gören öğrencilere 2021 yılında ödenen maddi destek miktarı.

Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda uzmanlarımız; Türkçe Dil Bilgisi Kuralları, Etkili Türkçe Kullanımı Eğitimi, Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları, Türkçenin Doğru ve Etkili Kullanımı Eğitimi, Resmî Yazışma Kuralları ve Yazım Kuralları ve Yazışma Teknikleri ilgili seminerleri başarıyla vermişlerdir.

Eğitim Verilen Kurum	Konusu	Tarihler
1 T.C. Cumhurbaşkanlığı	Resmî Yazışmalar	15.01.2021
2 Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	19.03.2021
3 Dışişleri Bakanlığı Tercüme Dairesi Başkanlığı	Birleşmiş Milletler Coğrafi Adlar Uzmanlar Grubu (UNGEGN) 2. Genel Oturumu Toplantısı	3-7.05.2021
4 Türkiye Radyo- Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü 1	Etkili Türkçe Kullanımı Eğitimi	Haziran-Aralık aylarında haftada 4 gün periyotlar hâlinde günde 3 saat süren eğitim programı.
5 Türkiye Radyo- Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü 2	Etkili Türkçe Kullanımı Eğitimi	Haziran-Aralık aylarında haftada 4 gün periyotlar hâlinde günde 3 saat süren eğitim programı.

6	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü 3	Etkili Türkçe Kullanımı Eğitimi	Haziran-Aralık aylarında haftada 4 gün periyotlar hâlinde günde 3 saat süren eğitim programı.
7	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü 4	Etkili Türkçe Kullanımı Eğitimi	Haziran-Aralık aylarında haftada 4 gün periyotlar hâlinde günde 3 saat süren eğitim programı.
8	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	29.06.2021
9	Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	03.08.2022
10	TBMM	Etkili Türkçe Kullanımı Eğitimi	23-24.08.2021
11	Bilgisayar Mühendisleri Bölüm Başkanları	Terimlerin Türkçeleşmesi ve Türk Cumhuriyetlerinde Ortak Bilişim Terimleri Kılavuzu	15-17.09.2021
12	Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	28.09.2021
13	Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	12.10.2021
14	TBMM	Türkçenin Doğru ve Etkili Kullanımı Eğitimi	Haziran-Aralık aylarında haftada 4 gün periyotlar hâlinde günde 3 saat süren eğitim programı.
15	TÜRKSOY	Resmî Yazışma Kuralları	Haziran-Aralık aylarında haftada 4 gün periyotlar hâlinde günde 3 saat süren eğitim programı.
16	TÜRKSOY	Yazım Kuralları ve Yazışma Teknikleri	Haziran-Aralık aylarında haftada 4 gün periyotlar hâlinde günde 3 saat süren eğitim programı.

TABLO 23: Türk Dil Kurumu tarafından 2021 yılında verilen eğitimlerin kurumlara göre eğitimi ve günleri.

5.12. Diğer Faaliyetler

Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki üniversite kütüphaneleri ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına, Kurumumuz yayınları ücretsiz gönderilerek yayın desteğinde bulunmaktadır.

Armağan Yayınları

2021 YILI ÜCRETSİZ DAĞITILAN YAYINLAR

	Kitap	Sürelî yayın	CD
YURT İÇİ			
Üniversiteler	1.098	629	0
Kütüphaneler	3.484	125	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	417.989	11.752	0
YURT İÇİ TOPLAM	422.571	12.506	0
YURT DIŞI			
Üniversiteler	2	0	0
Kütüphaneler	33	3	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	472	16	0
YURT DIŞI TOPLAM	507	19	0
GENEL TOPLAM	423.078	12.525	0

TABLO 24: 2021 Yılı Armağan yayının çizelgesi.

2021 Yılı Kitap Satışı Yapılan Fuarlar ve Üniversiteler

Kurum yayınlarının, satışının ve tanıtımının yapılması amacıyla iki satış mağazası, sanal mağaza, yayın satış aracı ile personel görevlendirilerek illere ve üniversitelere gönderilmektedir. Ayrıca yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılım sağlanarak yayın tanıtımı ve satışı yapılmaktadır. Türk Dil Kurumu; 2021 yılında toplamda 13 defa kitap satış aracı ile illere, çeşitli üniversitelere gitmiş, kitap fuarlarına katılmış ve yayınlarını okuyucusuyla buluşturmuştur.

	Katılım sağlanan yerler	Tarihler
1	Karaman Araç Satış	07.10.2021 - 08.10.2021
2	Rize Araç Satış	14.10.2021 - 15.10.2021
3	Antalya Kitap Fuarı	14.10.2021 - 24.10.2021
4	Çubuk Yıldırım Beyazıt Üniversitesi kitap satışı	15.10.2021
5	Konya Kitap Fuarı	22.10.2021 - 28.10.2021
6	Erzurum Araç Satış	22.10.2021
7	Osmaniye Kitap Fuarı	22.10.2021 - 31.10.2021
8	Ankara Kitap Fuarı	22.10.2021 - 31.10.2021
9	İstanbul Araç Satış	28.10.2021
10	Denizli Üniversitesi Araç Satış	03.11.2021 - 05.11.2021
11	Malatya Üniversitesi Araç Satış	11.11.2021 - 12.11.2021
12	Isparta Kitap Fuarı	10.12.2021 - 19.12.2021
13	9 Eylül Üniversitesi Araç Satış	15.12.2021 - 17.12.2021

TABLO 25: Türk Dil Kurumunun 2021 yılında katıldığı fuarlar ve gittiği üniversitelere ait tablo.

5.12.1 Evrak İşleri

2009 yılında, hizmete giren Elektronik Bilgi Arşiv Yönetimi Sistemi'nden Yüksek Kurum ve bağlı kuruluşlar için oluşturulan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne geçilmiştir. Kurumun organizasyon şemasına uygun olup "İş Akış Sistemi"ne göre çalışmaktadır. Bu sistem, kurum içi ve kurum dışı "Genel Yazışma Kuralları"na uygun olup evraklar otomatik numaralama sistemi ile tutulmaktadır. Numaranın yeniden kullanımını önleyecek mekanizmalar mevcut olup, sistemden kayıt silinmeyip, silinmesi gereken kayıt pasif hâle getirilmektedir. EBYS, istenilen boyutlarda taranan belgeleri Tiff/Tiff Grup IV, JPEG, kelime işlemci, metin gibi düzenlerde saklama desteğine sahiptir.

Kullanıcı, EBYS ile yöneticinin vereceği kararlar doğrultusunda Kurumun defter kayıtlarında kullanılacak olan tarih ve evrak sayısını otomatik olarak kayda alma işlemi gerçekleştirmektedir. Evrak kayıt numarasında tekrara yer verilmemektedir. Bununla birlikte bir evrak üzerinde (Örneğin A kullanıcısı evrakı sorgularken B kullanıcısı evrakın eklerine bakıyor olabilir.) bu sistemden Kurumun isteyeceği defter ve raporlar (Çıkan Evrak-Giren Evrak Kayıt Defteri, Zimmet Defteri vb.) alınabilmektedir. Sistemde dolaşan evraklar, evrak kayıt bilgileri üzerinden (konu, gelen evrak sayısı, tarihi, evrak içinde geçen kelime gibi) sorgulanabilmektedir.

EBYS sisteminden evrakın defter kaydı sırasında; evrakın kayıt tarihi, evrak tarihi, gelen evrak numarası, konusu, geldiği / gittiği yer, geliş biçimi, gizlilik derecesi bilgileri tutulmaktadır. Gelen ve giden evraklara, ilgi tutulan evraklardan da ulaşılabilmektedir. Evrak, ilgili tarafından yetkisi dâhilinde bir birimden diğer birime havale edilebilmekte, diğer kurum ve kişilere ise posta veya e-posta ile evrak gönderilmektedir. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan Kurumlar EBYS (elektronik yazışma) sistemine geçmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamında yapılmasına olanak sağlayan yazılımdır. Resmî belgelerin üretim, kayıt, erişim ve muhafaza işlemlerini belli bir plan dâhilinde yürütülerek kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

Başkanlığımızın bütün birimlerine gelen evrakların dağıtımını yaptıktan sonra evraklar asıllarıyla birlikte ilgili birimlere gönderilmektedir. Başkanlığımıza 2021 yılında gelen dış yazı 4.456, giden dış yazı 7.437, gelen iç yazı 1.216, giden iç yazı ise 2.193 olmak üzere toplam yazı sayısı 15.302 adettir.

Açıklama	Sayısı
Gelen dış yazı	4.456
Giden dış yazı	7.437
Gelen iç yazı	1.216
Giden iç yazı	2.193
Toplam	15.302

TABLO 26: Evrak durum tablosu.

5.12.2 Bilgi Edinme

Dilekçe veya e-posta iletilmesi göndererek, telefon ederek, bilgi edinme belgesi doldurarak Türk dili ile ilgili sorularını Kurumumuza ulaştıran herkese en kısa süre içerisinde istedikleri bilgiler iletilmektedir. Kurumumuz Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğüne 2021 yılında ulaşan bilgi edinme başvurularının sayısı 1.422 olup bunlardan 1.303'ü Kurumumuza CİMER üzerinden ulaşmıştır. Olumlu cevaplanarak bilgi veya belgelere erişim sağlanan başvuru sayısı 1.412'dir. 4982 sayılı Kanun'un ve ilgili Yönetmelik'in istisnalarına girdiği için "olumsuz cevaplanan başvurular" ile Yönetmelik'in 9, 10, 11 ve 14'üncü maddelerinde belirtilen şekli şartları taşımadığı için işleme konulamayan ve ilgisine bildirilen başvuruların sayısı ise 10'dur.

5.12.3. Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri

Tür	Sayı
Açık ihale sayısı	7
Doğrudan temin sayısı	238
Pazarlık usulü ihale sayısı	0
Yevmiye sayısı	2.819

TABLO 27: Gerçekleştirilen ihale ve hazırlanan yevmiye durum tablosu.

Taşıt durumu

Açıklama	Sayısı
Demirbaşa kayıtlı araç sayısı	6
Kiralanan araç sayısı	1
Toplam	7

TABLO 28: Taşıt durumu.

Açıklama	Tutarı (TL)
03.02.30.02 Akaryakıt ve Yağ Alımları	57.187,79
03.07.30.02 Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	67.885,78
03.07.30.03 Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	49.955,36
Toplam	175.028,93

TABLO 29: Yıllık akaryakıt yedek parça ve öbür giderler.

Açıklama	Tutarı (TL)
03.07.10.01 Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	14.320,50
03.07.10.02 Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	55.961,50
03.07.10.90 Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	5.664,00
06.01.10.01 Büro Mefruşat Alımları	49.680,00
06.01.20.02 Bilgisayar Alımları	250.303,23
06.01.60.01 Basılı Yayın Alımları ve Yapımları	16.442,65
06.01.60.02 El Yazması Alımları ve Yapımları	423.311,99
Toplam	815.683,87

TABLO 30: Mamul Mal Alımları.

Açıklama	Tutarı (TL)
03.02.10.01 Kırtasiye Alımları	364.497,00
03.02.10.05 Baskı ve Cilt Giderleri	5.584.506,44
03.02.10.90 Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	13.425,45
03.02.20.01 Su Alımları	0,00
03.02.20.02 Temizlik Malzemesi Alımları	52.429,40
03.02.30.01 Yakacak Alımları	149.871,40
03.02.30.03 Elektrik Alımları	259.262,33
03.02.40.01 Yiyecek Alımları	17.691,48
03.02.40.02 İçecek Alımları	32.610,81
03.02.50.01 Giyecek Alımları	15.832,80
03.02.50.90 Diğer Giyim ve Kuşam Alımları	13.524,84
03.02.60.01 Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımları	95.085,10
03.02.60.90 Diğer Özel Malzeme Alımları	57.821,18
03.02.90.90 Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	23.612,39
Toplam	6.680.170,62

TABLO 31: Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları (03.02).

Açıklama	Tutarı (TL)
06.03.10.01 Bilgisayar Yazılımı Alımları	212.777,60
03.07.20.01 Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	59.948,72
03.07.20.02 Fikri Hak Alımları	1.558.869,85
03.07.20.90 Diğer Gayrimaddi Hak Alımları	500,29
Toplam	1.832.096,46

TABLO 32: Gayrimaddi hak alımları.

Açıklama	Adet
Tüketim malları	351.664

TABLO 33: Demirbaş ve tüketim malları ambar toplam çıkışları.

Bilgisayarlar

Açıklama	Sayısı
Cep bilgisayarı	1
Dizüstü bilgisayar	66
Kişisel bilgisayar (kasa ve monitör dâhil)	192
Sunucu kabini	1
Sunucular	9
Tarayıcı	30
Yazıcı	42
Yazıcı, belge tarayıcı, tıpkıçekim (fotokopi)	4

TABLO 34: Kurumumuz birimlerinde kullanılan bilgisayar ve öbür malzemeler.

Açıklama	Tutarı (TL)
03.05.20.03 İnternet Erişimi Gideri	165.488,98

TABLO 35: İnternet giderleri.

GSM hattı

Açıklama	Sayısı
GSM hat sayısı	2

TABLO 36: GSM hat sayısı.

Sabit telefon hattı

Açıklama	Sayısı
Belgegeçer hattı sayısı	3
Dâhili hat sayısı	150
Telefon hattı sayısı	25
TTNET Fiber optik (Metroeternet) özel devre 30 Mb.	1

TABLO 37: Birimlerde kullanılan haberleşme hatları sayısı.

Açıklama	Tutarı (TL)
03.05.20.01 Posta ve Telgraf Giderleri	373.423,38
03.05.20.02 Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	41.925,38
Toplam	415.348,76

TABLO 38: Yıllık toplam haberleşme giderleri.

Yurt içi ve yurt dışı görevler

Açıklama	Tutarı (TL)
03.03.10.01 Yurt İçi Geçici Görev Yollukları	64.363,60
03.03.10.03 Yurt Dışı Geçici Görev Yollukları	17.643,10
03.03.20.01 Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	4.495,45
Toplam	86.502,15

TABLO 39: Yurt içi ve yurt dışı görevlendirmeler.

Satın alma hizmetleri

Açıklama	Sayısı
Pazarlık usulü ihale	0
Belli istekliler arasında	0
Yıllık yapılan açık ihale	7
Yıllık yapılan doğrudan temin	238
Toplam	245

TABLO 40: İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünce yapılan ihalelerin sayısı.

Açıklama	Sayısı
Ödeme Emri Belgesi	408

TABLO 41: Toplam satın alma işlem sayısı.

Burslar ve harçlıklar

Açıklama	Tutarı (TL)
05.4.1.01 Yurt içi burslar ve harçlıklar	7.486.900,00

TABLO 42: Burslar ve harçlıklar.

5.12.4. Proje Bilgileri

Türk Dil Kurumunun Türk dilinin çeşitli alanlarına, dönemlerine ve konularına yönelik bilimsel araştırmaları bilim ve uygulama kollarının çalışmaları ile sınırlı değildir. Bilim ve uygulama kollarının yürüttüğü çalışmaların yanı sıra Türk Dil Kurumunun desteklediği projelerle Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda da araştırmalar yürütülmesi, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile bilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılması amaçlanmaktadır.

a) Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğü Projesi

Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi ile TDK, Türkiye Türkçesinin söz varlığındaki kelimelerin kökenlerini, yapı özelliklerini, tarihî gelişmelerini ve anlam özelliklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda Türkçe Sözlük'ün son baskısında yer bulan söz varlığının köken bilgisi izahının yapılması hedeflenmektedir. Projenin başlangıcı ve sonrasındaki gelişmelerle ilgili bazı önemli tarihleri de gösteren bilgiler kısaca şu şekilde özetlenebilir:

- 2010 yılı bütçe döneminde proje, Kalkınma Bakanlığına teklif edilir.
- 2011 yılında proje, Bakanlık tarafından kabul edilir ve 2011 Yılı Yatırım Programı ve Eki Cetveli'ne alınır.
- 2012 yılında Kurumda idari değişiklikler yaşanır.
- 2015 yılında projeye işlerlik kazandırmak için başlatılan hazırlık çalışmaları tamamlanır ve projenin çalışma usulü ile proje ekibi yeniden şekillendirilir (27.11.2015 tarihli ve 6 sayılı Proje Değerlendirme Komisyonu).
- 2016 yılı Ocak ayında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Proje Eş Güdüm Komisyonu projenin hazırlık çalışmalarını uygun bulur (01.01.2016 tarihli ve 6 sayılı).
- 2016 yılı Mart ayında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulu çalışma usulü ile proje ekibine ilişkin düzenlemeleri kabul eder (10.3.2016 tarihli ve 717/1 sayılı).
- 2016 yılı Haziran ayında vuku bulan kalkışma dolayısıyla projenin işleyişi durur.
- 2017 yılı Ekim ayında sözlüğün hazırlanacağı yazılımla ilgili farklı firmalarla görüşmeler başlar.
- 2018 yılı Şubat ayında sözlük yazılımının Servisnet firması tarafından hazırlanması kararlaştırılır.
- 2018 yılı Haziran ayında Kurumda idari değişiklikler yaşanır.
- 2019 yılında, Proje yürütücüsünün değişmesine bağlı olarak yeni bir Proje Yürütme Komisyonu oluşturulur.
- 2019 yılı Haziran ayında Yönetim Kurulu kararıyla yeni proje ekibi oluşturulur (28.6.2019 tarihli ve 778 sayılı).
- 2019 yılı Temmuz ayı itibarıyla sözlük yazılımı deneme sürümünde geliştirmelere başlanır.
- 2019 yılı Ağustos ayında sözlük maddeleri yazılmaya başlanır.
- 2019-2020'de a harfindeki 779 madde tamamlanır.
- Türkçenin Köken Bilgisi Sözlüğü Projesi'nde 2021 yılında tamamlanan madde sayısı 780'den 1803'e ulaştı. Tamamlanma yüzdesi ise %1,67'den %3,98'e çıkmıştır. Hâlihazırda /A/ harfinde tamamlanmayı bekleyen yalnızca 8 madde kalmıştır.
- 2021'de /B/ harfi üzerindeki çalışmalar başlamıştır. İlk olarak bu harfteki hangi maddelerin sözlükte yer alıp almaması gerektiği üzerinde çalışılmıştır. Netice itibarıyla, köken bilgisi izahı yapılması kararlaştırılan madde sayısı 1327 olmuştur. Hâlihazırda /B/ harfinde, 658 madde üzerinde çalışmalar sürmektedir.

b) Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Kampüs Yapımı Projesi

Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan kurumların görev ve hizmet alanlarının genişlemesi, kurumların fiziki yapılarındaki yetersizlik, personel sayısındaki artış sebebiyle yer temin etmenin zorluğu ve Yüksek Kurum ile bünyesindeki kurumların Ankara ilinin farklı bölgelerinde bulunan üç ayrı hizmet binasında faaliyetlerini sürdürüyor olmaları; hizmet standartlarının istenilen düzeyde olmasını engellemektedir. Bütün bu etkenler, hizmet binası kira giderleri de dâhil genel giderlerde önemli bir artışa yol açmaktadır. Bunların önlenmesi için hizmet binası, konferans ve toplantı salonları, sosyal tesis alanları gibi ek tesislerin yaptırılması gerektiği öngörülmüştür.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kurumları; dış paydaşlarına (Kamu Kurumları, Üniversiteler, Yurt Dışındaki Türkoloji merkezleri, Yurt İçindeki Türkiyat Araştırma Enstitüleri, Yurt Dışındaki Türk Okulları, Yunus Emre Kültür ve Sanat merkezleri, TÖMER Başkanlıkları, Kitle İletişim Araçları, Sivil Toplum Örgütleri, Kütüphaneler ve Yararlanıcılar) tek bir merkezden ilmî çalışmalarını etkili, verimli ve iktisadi olarak sunacaktır.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kurumlar (Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi), Eskişehir yolu 9. km Lodumlu/Çankaya/Ankara 29.173 ada 1 parselde bulunan 499.820 m² arsanın 98.350 m²'lik taşınmazın 68.350 m² yüz ölçümlü bir yerleşke içinde toplanacaktır. Yerleşke içerisinde; hizmet binası, konferans ve toplantı salonları, sosyal tesis alanları, halkın yararlanacağı kütüphaneler ve kitap satış mağazaları yer alacaktır.

Bu kapsamda hizmet binasının, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından inşa edilmesi için hizmet satın alınarak protokol yapılmış; Kampüs Projesinin Master Planı Konsept Tasarımı ve Avam Projesi çizdirilmiş; bütün uygulama projesi, detay projesi, yangın tahliye projesi ve raporu, mahal listeleri, hizmet alım işine ait mimari kesin proje ve 3D perspektifleri uygun olarak hazırlanmış; Başbakanlık, ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlardan projeye ait binanın yapılması için onay ve uygunluk alınmıştır.

Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Yerleşkesi Yapımı Projesi inşaatının ilk ihalesi 14.12.2017 tarihinde TOKİ tarafından yapılmış, yüklenici firma ile 26.01.2019 tarihinde sözleşme imzalanmış, iş bitirme tarihi olarak 13.11.2019 tarihi (650 gün) olarak belirlenmiştir. Projenin 2018 yılında %56'sı, 2019 yılında da %44'ü tamamlanması öngörülmüştür. Bu kapsamda TOKİ'ye beş hak ediş ödemesi yapılmış ve fiziki yatırım gerçekleşme oranının 2018 yılı için %56 olması gerekirken %4,70 olduğu görülmüş ve öngörülen net imalat miktarının çok gerisinde kaldığı tespit edilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı da işin fiziki ilerlemesinin %4,70 olduğunu tarafımıza bildirilmiş olup yüklenici firmanın 21.01.2019 tarihinde, 18.01.2019 tarihli ve 30659 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "7161 nolu Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"da yapılan değişiklikten ötürü Sözleşme'nin tasfiyesi talebinde bulunmuştur.

TOKİ Başkanlığı bahse konu işin mevzuat çerçevesinde, 30.07.2019 tarih 88021 sayılı Başkanlık oluru ile tasfiye edildiğini tarafımıza bildirmiş ve bu gelişmeler, Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ile Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu arasında yapılan 09.06.2016 tarihli Protokol'ün yürürlükte olması sebebiyle Yerleşke inşaatının tasfiye edilmesiyle "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi İnşaatları İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İkmal İşİ" ihalesi TOKİ tarafından 15.02.2021 tarihinde yeniden yapılmış, 02.03.2021 tarihinde yüklenici firma ile sözleşme imzalanmış, sözleşmeye göre işin süresi 650 gün olarak tespit edilmiş ve iş bitim tarihi de 14.12.2022 olarak

belirlenmiştir. İkmal inşaatı işinin inşaat alanı 98.287,45 m² olup 05.03.2021 tarihinde yer teslimi yapıldığı TOKİ tarafından tarafımıza bildirilmiştir.

Ancak %10 iş artışına gidilmesi sebebiyle 7.500 m² ilave inşaat alanı ile birlikte toplam inşaat alanı 105.787,45 m²'dir. Birinci ihalenin fiziki ilerleme oranı %4,70, ikinci ihalenin fiziki ilerleme oranı %28 olup toplam fiziki ilerleme %32,70 oranındadır. Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Yerleşkesi İnşaatı 2023 yılı ortalarında tamamlanması öngörülmektedir. İkmal inşaatı işinin yapımı 2016 yılında imzalanan protokol çerçevesinde TOKİ yükümlülüğünde devam etmektedir.

c) Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi

Projenin Genel Amacı:

Türkiye Türkçesi, 80 milyondan fazla kişinin çok geniş bir coğrafyada “ana dili” olarak kullandığı bir dildir. Birçok ağız vardır. Gerek bu coğrafyanın Türkleşmesinde rol alan boyların, aşiretlerin farklılığı ve dağılımı gerekse tarih içinde yaşanan komşuluk ilişkileriyle siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkiler, ağızların oluşumunda etkili olmuştur. Her ağız bölgesinin değişik etkilerle yüz yüze kalması da bugün birçok ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı farklılığını ortaya çıkarmıştır. Bazen aynı bölgede gelişmiş, aynı olaylardan etkilenmiş ağızlarda birbirinden tamamen farklı ses ve biçim özellikleri görülürken bazen de birbirine çok uzak ve bağlantısız bölgelerde varlığını sürdürmüş ağızlarda tıpatıp aynı ses ve şekil özellikleri tespit edilmektedir. Birbirinden uzak ve bağlantısız bölgelerde görülen bir ortak özellik, tesadüfi bir özellik midir? Aynı coğrafyada, 500 - 1.000 metre gibi coğrafi olarak çok yakın sayılabilecek bölgelerdeki ağız özelliklerinin farklılaşması da tesadüf müdür? İşte, bu coğrafi yakınlık ve uzaklıkla koşut olmayan önemli özelliklerin sebepleri ancak geniş bir alanı kapsayan ağız araştırmasıyla ortaya çıkarılabilecektir. Batı Türkçesinin son gelişmiş yazı dillerinden biri olan Türkiye Türkçesinin ve ağızlarının art zamanlı ve eş zamanlı dil bilimsel sorularına, söz konusu araştırmanın verilerinin incelenip yorumlanmasıyla cevap bulunabilecektir.

Bu projedeki temel amaç; yaklaşık 200 ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı ölçütünü bütün Türkiye Türkçesi coğrafyasında derlemek, elde edilen verileri bilgisayarda harita programlarına işleyerek eşit dil çizgilerini gösterip Türkiye Türkçesi ağız atlasını hazırlamaktır.

Projenin Hedefleri:

Proje, Türkiye Türkçesi ağızlarının özelliklerini yaklaşık 180 harita şeklinde ortaya koyacak ve eşit dil çizgilerini gösterecektir. Bu, hem Türkiye'deki hem de Türkiye dışındaki bilim dünyasına; projede zikredilen coğrafyadaki Oğuz Türklerinin ve onlara bağlı boy, oba,

tayfa, aşiret gibi küçüklü-büyükü etnik birleşmelerini; yer değiştirme, göç ve belki de zorunlu iskânlarından doğan eşit dil çizgilerini ve tarihteki etnik hareketlerin izlerini göstermeyi sağlayacaktır.

Dil araştırmacılarının hazırlayacağı bu çalışma; tarihçiler, halk bilimciler, sosyologlar, etnologlar ve etnolingüistikle ilgilenen araştırmacılar ve bilim adamları tarafından da kaynak olarak kullanılabilir.

Türkiye, Irak, Suriye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Bulgaristan, Yunanistan, Makedonya, Romanya, Karadağ, Kosova ve Rodos'ta 80 milyondan fazla konuşurun kullandığı Türkiye Türkçesinin ağız atlası henüz yapılamamıştır. Bu atlas yapıp hizmete sunulduğunda 11. yüzyıldan itibaren Batı'ya göç eden Oğuzların ağızlarını gösteren eşit dil çizgileri ortaya konulmuş olacaktır.

Planlanan yaklaşık 200 harita; dil, tarih, halk bilimi, kültür, sosyoloji alanlarının araştırmacıları tarafından kendi alanlarıyla ilgili olarak kullanılıp yorumlanabilecektir.

Türkiye Türkçesi dışındaki yaşayan Türk yazı dilleri ve lehçeleri üzerine çalışanlar da bu haritaları kullanacak ve kendi alanlarıyla ilgili bazı sorunları çözecek verilere ulaşacaklardır.

Ağızlar dillerin yaşayan farklılaşmış şekilleri olsa da o dilin eski bazı özelliklerini de en iyi saklayan dallardır. Türkiye Türkçesi ağızları, Türk dilinin en kalabalık konuşuru olan grubudur. Yapılacak olan Türkiye Türkçesi Ağız Atlası'ndaki haritalar, Türk dilinin geçmişinin anlaşılması için de en önemli kaynaklardan bir olacaktır.

Sahada çalışma koşulları uygun olduğu zaman, Kerkük'ten Kosova'ya kadar uzanan Türkiye Türkçesinin ağızlarını tamamıyla ele alan bir atlas hazırlanacak; yaklaşık 200 ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı ölçütünü bütün Türkiye Türkçesi coğrafyasında derlemek; elde edilen verileri bilgisayarda harita programlarına işleyerek eşit dil çizgilerini gösterip Türkiye Türkçesi ağız atlasını hazırlamaktır. Proje, Türkiye Türkçesi ağızlarının özelliklerini yaklaşık 180 harita şeklinde ortaya koyacak ve eşit dil çizgilerini gösterecektir.

Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi "2020 ve 2021 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar"ın eki cetvelde, 2020H04-136633 proje numarası ile yer almış ve 2020-2023 tarihleri arasında tamamlanması için süre verilmiştir.

2020 yılında Proje Yürütme Komisyonu oluşturulmuş, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış, projenin alt yapı çalışmalarına başlanmıştır. Ancak projenin sahada çalışarak hazırlanacak olması sebebiyle 2020 yılında başlayan ve hâlen devam eden koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla, projenin ihalesi yapılamamıştır. Dünyada ve dolayısıyla ülkemizde salgın hâle gelen ve insan sağlığını tehdit eden koronavirüs (Covid-19) salgını sebebiyle projenin ihalesi yapılamamıştır.

2021 yılı içerisinde ise;

- Projenin yazılım ve öteki ihaleleri için konuyla ilgili teknik şartnameler hazırlanmıştır.
- Bölge ve il sorumluları belirlenmiş, ön çalışmalar için yönerge hazırlanmış ve veri elde edilecek yerleşim yerlerinin belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda Yürütme Komisyonu ilk toplantısını 22 Ekim 2021 günü yapmıştır.
- Bu toplantıda TDK Bilim Kurulu Üyeliği süresi dolan Prof. Dr. M. Mete Taşlıova yerine Yürütme Komisyonu Üyesi olarak Prof. Dr. Ahmet Günşen'in önerilmesi kararı alınmış; bu karar, değerlendirilmesi amacıyla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kuruluna bildirilmiştir. Yönetim Kurulunun 831/19 sayılı kararıyla bu değişim uygun görülmüştür.
- Projede kullanılmak üzere hazırlanan formların dijital biçimlerinin oluşturulmasına başlanmıştır.

- Projede kullanılacak çalışma kılavuzu hazırlanmıştır.
- Projeyle ilgili ihalelerin yapılabilmesi amacıyla Yaklaşık Maliyet Komisyonu kurulmuştur. Sonrasında kurulacak İhale Komisyonu ile ihalelerin tamamlanmasının (6 Aralık 2021) ardından mevsim şartlarının uygun olduğu yerlerde derleme çalışmalarına başlanacaktır.
- Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi'nde kullanılacak derleme formlarının hem veri işleme yazılımını üretecekler hem de derleme yapacaklar için daha anlaşılır ve kullanışlı biçimde düzenlenmiştir.
- Proje'nin yazılım ihalesine konu işin mevzuat kapsamında teknik şartnamesi ve gerekli ihale dokümanları hazırlanmıştır.
- 6 Aralık 2021 günü yapılacak Proje'nin yazılım ihalesine, piyasadan ihale tarih ve saatinde isteklilerin teklif sunmaması sebebiyle 6 Aralık 2021 günü yapılması planlanan yazılım ihalesi iptal edilerek ileri bir tarihe ertelenmiştir. Uygun olan en kısa sürede projenin ihalesi yeniden yapılacaktır.
- Saha çalışmalarında derleme ekibine kolaylık gösterilmesi ve ilgili birimlerin çalışmadan haberdar olması amacıyla, il sorumluları listesi ve proje bilgi yazısıyla birlikte 81 il valiliğine, 81 il belediye başkanlıklarına ve il sorumlularının bağlı olduğu üniversitelere yazı gönderilmiştir.
- Bölge sorumluların il sorumlularıyla video konferans yoluyla yaptığı toplantılar devam etmektedir.

Bu kapsamda Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

ç) Rami Kışlası Projesi

Eyüpsultan Belediye Meclisinin 2020 yılı 1. olağanüstü toplantısında alınan 2020/65 sayılı karar ile birlikte Kültür ve Turizm Bakanlığı, Eyüpsultan Belediyesi, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu arasında 1 Temmuz 2020 tarihinde imzalanan "Rami Kışlasının Restorasyonu Tahsisi ve Kullanımına İlişkin Protokol" gereğince Eyüpsultan ilçesi Rami Yeni Mahallesi 50 pafta 268 ada 17 parselde bulunan Rami Kışlası, 2013/245 sayılı Meclis kararına istinaden Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğüne yapılan 25 yıllık tahsisata ek olarak Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumuna da aynı şartlarda tahsis edilmiştir.

Rami Kışlasının, imzalanan Protokol gereği Eyüpsultan Belediyesi tarafından Türk Dil Kurumuna 25 yıllık tahsisatı söz konusudur. Rami Kışlasında yapılması planlanan yenileme sonrasında kullanım amacına uygun olarak Türk Dil Kurumu yayınlarının kütüphane, okuma ve sergi salonlarında, kitap satış alanlarında tanıtımı yapılacak; çalışma salonlarında, grup çalışma odalarında ve ofislerde bilimsel araştırmalar yapılmasına imkân sağlanacak; toplantı ve sunum salonlarında, kongre merkezinde, Türk dili alanında yapılacak, ulusal ve uluslararası kongre, seminer, sempozyum vb. ilmî toplantıların düzenlenmesi mümkün olacak; bir dünya dili olarak Türkçeyi tanıtacak, koruyacak ve geliştirecek çalışmaların 16 milyonluk yerleşik nüfusa doğrudan hizmet etmesi ve tarihi birikimiyle uluslararası çapta kültürel, ticari, ilmî turizm merkezlerinden birisi olan İstanbul'da çok geniş bir kitleye hitap etmesi sağlanacaktır. Hazırlanan projenin gerekçesi, bu hizmetlerin sağlanacağı bir yapı oluşturmaktır. Bu kapsamda Kurumumuzun 2019-2023 Stratejik Planı'nda, üç adet amacı ve dört adet hedefi bulunmaktadır.

Proje, protokol gereği, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Projenin ihalesi, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından 30.07.2021 tarihinde yapılmış, yüklenici firma ile 23.08.2021 tarihinde sözleşme imzalanmış, 24.08.2021 tarihinde yer teslimi yapılmış, işin süresi 500 gün olarak belirlenmiş, sözleşmeye göre 06.01.2023 tarihi, iş bitirme tarihi olarak taahhüt edilmiştir.

Yüklenici firma Rami Kışlasının yenilenmesi ile ilgili; 31.12.2021 tarihi itibarıyla orta bina temel izolasyon ve nervürlü demir döşeme çalışmalarına, L1 blok avlu cephesi tuğla saçak

üzeri silme taşı yerleştirme çalışmalarına, L1 blokta derz yapma çalışmalarına, 1 no.lu ana kolda temel kazı ve blokaj çalışmalarına, 1 no.lu ana kolda duvar örüm çalışmalarına, 1 nolu ana kol dış cephe plaster örüm çalışmalarına, 1 no.lu ana kolda pencere kemeri örüm çalışmalarına, 8 no.lu ana kolda duvar örüm çalışmalarına, 8 no.lu ana kolda pencere kapı kemeri örüm çalışmalarına, 8 no.lu ana kolda kazı ve blokaj çalışmalarına, Hünkar Kasrı alanında kazı çalışmalarına, onaylı projesine uygun olarak L4 blok kazı ve blokaj çalışmalarına devam etmektedir. Bu çalışmalar için üç adet hak ediş ödemesi yapılmış olup işin fiziki gerçekleşme oranı:%30, işin nakdi gerçekleşme oranı: %23 olarak gerçekleşmiştir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde iç kontrolün tanımı: İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Türk Dil Kurumu, 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmış ve bir harcama birimi mevcuttur. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun mali hizmetler başlıklı 60'ıncı maddesinin birinci fıkrası ile 5436 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevlerin yerine getirildiği strateji geliştirme birimi 01.01.2010 tarihinde oluşturulmuştur.

Mali hizmetler biriminin görevleri arasında olan ön mali kontrol işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu kapsamda, Mülga Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040/3'üncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelik uyarınca üst yöneticinin tasdiki ile çıkartılan ve 04.01.2016 tarihinde yürürlüğe giren 2016/1 sayılı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ve genel mevzuat çerçevesinde ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, 2021 yılı içerisinde 4 (dört) adet ihalenin ön mali kontrolü yapılmıştır. **1'incisi**, 17.02.2021 tarihinde, 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile eser baskı hizmeti satın alınması işi (I. Kısım 9 adet tıpkıbasım yapılacak eser, II. Kısım 13 adet yeni eser baskısı, III. Kısım 3 adet ciltli eser baskısı olmak üzere toplam 25 adet eserin baskısının yapılması işi), **2'ncisi**, 26.02.2021 tarihinde, 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile eser baskı hizmeti satın alınması (*Okullar İçin Türkçe Sözlük* Basım İş) ve **3'üncüsü**, 02.07.2021 tarihinde 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile eser baskı hizmeti satın alımı işi (I. Kısım 19 adet yeni eserin, II. Kısım 7 adet tıpkıbasım eser, III. Kısım 6 adet ciltli eserin baskısı yapılacak, toplam 32 eserin baskısının yapılması işi), **4'üncüsü** 2022 yılı personel taşıma hizmeti olmak üzere dört adet ihalenin ön mali kontrol yönünde uygun olduğu görüşü verilmiş olup bu ihalelerin ön mali kontrolleri ilgili mevzuat ve 2016/1 sayılı ön mali kontrol işlemleri yönergesi çerçevesinde yapılmıştır.

6.1. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı

5018 sayılı Kanun'un 56'ıncı maddesinde iç kontrolün amaçları:

- a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

- b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- c) Her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- ç) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- d) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirtilmiştir.

6.2. Eylem Planı Hazırlama Süreci

Türk Dil Kurumu 2021-2022 İç Kontrol Eylem Planı'nın hazırlanması için çalışmaları koordine edecek ve bizzat katılacak gruplar kurulmuştur. Bu kapsamda İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu teşkil edilmiştir.

Bu unsurların katılımı ile Türk Dil Kurumu Başkanlığının İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (01.01.2021-31.12.2022) hazırlanarak üst yöneticinin onayını müteakip 15.01.2021 tarihli ve 2872 sayılı yazı ile Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır.

Bu kapsamda; Türk Dil Kurumu; 2019-2020 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nı yenileyerek 2021-2022 dönemini kapsayan Uyum Eylem Planı'nı hazırlamıştır. Uyum Eylem Planı'nda belirtilmiş hususların hayata geçirilmesi çalışmalarına 03.01.2021 tarihinde başlanmış ve bununla birlikte, konuya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı yayınları dikkatle takip edilerek Uyum Eylem Planı'nda değişiklik yapılması ve yenilenmesi gerekliliği göz önünde bulundurulmaktadır.

6.3. Eylemlerin Plan İçindeki Dağılımı

Kamu İç Kontrol Standartları, milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak, bütün kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte düzenlenmiştir.

Kurum; iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken temel yönetim kurallarını göstermekte olan ve bütün kamu idarelerinde tutarlı, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulmasını ve uygulanmasını amaçlamaktadır.

Kamu İç Kontrol Standartları; 5 bileşeni içeren, 18 standart ve 79 genel şarttan oluşmaktadır. Bileşenlere göre dağılım ve öngörülen eylem sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Bileşen	Standart	Şart
Kontrol Ortamı	4	26
Risk Değerlendirmesi	2	9
Kontrol Faaliyetleri	6	17
Bilgi ve İletişim	4	20
İzleme	2	7
TOPLAM	18	79

TABLO 43: İç Kontrol Standartları bileşenlerine göre dağılımı.

Türk Dil Kurumunun 2021-2022 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda bileşen, standart ve şartlara göre dağılım ve öngörülen eylem sayıları ile 2021 yılı içinde gerçekleşen eylem sayıları aşağıda gösterilmiştir.

Unsur	Standart Kodu ve Adı	Genel Şart	Belirlenen Eylem	Gerçekleşen Eylem
1. Kontrol Ortamı	1. Etik değerler ve dürüstlük	6	2	2
	2. Misyon, teşkilat yapısı ve görevler	7	2	2
	3. Personelin yeterliliği ve performansı	8	3	3
	4. Yetki devri	5	0	0
Toplam		26	7	7
2. Risk Değerlendirmesi	5. Planlama ve programlama	6	0	0
	6. Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi	3	3	3
Toplam		9	3	3
3. Kontrol Faaliyetleri	7. Kontrol stratejileri ve yöntemleri	4	4	4
	8. Prosedürlerin belirlenmesi ve belgelendirilmesi	3	0	0
	9. Görevler ayrılığı	2	0	0
	10. Hiyerarşik kontroller	2	0	0
	11. Faaliyetlerin sürekliliği	3	0	0
	12. Bilgi sistemlerinin kontrolleri	3	1	1
Toplam		17	5	5
4. Bilgi ve İletişim	13. Bilgi ve iletişim	7	1	1
	14. Raporlama	4	0	0
	15. Kayıt ve dosyalama sistemi	6	1	0
	16. Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi	3	1	1
Toplam		20	3	2
5. İzleme	17. İç kontrolün değerlendirilmesi	5	4	4
	18. İç denetim	2	2	1
Toplam		7	6	5
Genel Toplam		79	24	22

TABLO 44: 2021-2022 Dönemi, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda bileşen, standart ve şartlara göre belirlenen ve gerçekleşen eylemlerin dağılımı.

Kurumun misyonunu gerçekleştirmede, sürekli gelişimi ve öğrenmeyi sağlayacak stratejik yönetimin gereklerindendir. İç kontrol, stratejik yönetim için makul güvence sağlamak üzere tasarlanmış süreçlerden oluşan bir sistemdir. Kamu İç Kontrol Standartları; bu sistemin oluşturulması, izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla 5 bileşen altında, 18 standart ve 79 genel şarttan oluşan temel yönetim kurallarını gösterir.

Kurum çalışanlarında bu kavramlara yönelik farkındalık düzeyini görmek, bugüne kadar alınan mesafe sonrası sisteme yönelik güçlü ve zayıf yönlerin neler olduğunu bilmek, standartlara ait eylemlerin yerine getirilme derecesi ve kontrol mekanizmalarının oluşturulma düzeyini değerlendirmek, iç kontrol sisteminin kurulmasına ne derece katkı yaptığını ortaya çıkarmak ve elde edilen veriler ışığında iç kontrol sistemine yönelik tekliflerin sunulması sağlanacaktır. Diğer yandan gelecek yıllarda sisteme ilişkin izleme ve değerlendirme yoluyla iç kontrol standart ve prosedürlerinin Kurum genelinde uygulanma kabiliyetini görmek için elde edilen bilgi ve bulguların kullanılması yoluyla 2021-2022 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 15.01.2021 tarihli ve 2872 sayılı yazı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğüne gönderilmiş, genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır.

Uyum Eylem Planı ile ilgili yapılan değerlendirme çalışmaları sonucunda, 2021-2022 yılı İç Kontrol Uyum Eylem Planı'na göre 5 bileşenin altında oluşan 24 adet genel şart için eylem öngörülmüştür. Sorumlu birimler; öngörülen 24 eylemin 2021 yılı içerisinde %91,67'sine karşılık gelen 22 adedini gerçekleştirmiştir, %8,33'üne karşılık gelen 2 adedi gerçekleştirememiştir.

İç kontrol mevzuatı gereği Uyum Eylem Planı'nda öngörülen eylemlerin 2021 yılı gerçekleşme sonuçları eylem planı formatında hazırlanan raporlar; Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından, yılda iki defa izlenerek değerlendirilmiş ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun uygun görüşüyle üst yönetici onayına sunulmuştur.

Mevzuat gereği, 2021 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Değerlendirme Raporu hazırlanmış olup 13.01.2022 tarihli ve 5815 sayılı yazı ile Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğüne gönderilmiş, genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır.

2021 Yılı, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Değerlendirme çalışmaları ile ilgili Sayıştay Başkanlığı tarafından 2020 yılı dış denetimi yapılmış ve kamu zararı oluşturacak bir bulguya rastlanmamıştır.

2021 YILI (DÖNEMİ) KAMU İÇ KONTROL UYUM EYLEM PLANI

KURUMUN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

BİRİMLER	KOS %	RDS %	KFS %	BİS %	İS %
STRATEJİ GELİŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	79,81	100,00	97,06	90,00	71,43
BİLİMSEL ÇALIŞMALAR MÜDÜRLÜĞÜ	75,00	100,00	91,18	85,00	78,57
İNSAN KAYNAKLARI VE DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	85,58	94,44	100,00	97,50	85,71
KÜTÜPHANE MÜDÜRLÜĞÜ	75,00	100,00	91,18	77,50	78,57

KURUM GENEL TOPLAMI

2021 yılı – 1. Form		2021 yılı – 2. Form	
Soru Sayısı	316	Soru Sayısı	316
Verilebilecek En Büyük Toplam Değer	632	Verilebilecek En Büyük Toplam Değer	632
Verilen Puan	545	Verilen Puan	551
Gerçekleşme Değeri	%86,23	Gerçekleşme Değeri	%87,18

KURUM GENEL ORTALAMASI

2021 yılı – 1. Form	
Gerçekleşme Değeri	%86,23
2021 yılı – 2. Form	
Gerçekleşme Değeri	%87,18
2021 YILI DEĞERLENDİRME SONUCU	%87,18

D) DİĞER HUSUSLAR

Milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak Kamu İç Kontrol Rehberi'nde istenilen süreç ve uygulamalar kapsamında Kurumumuza ait 2021-2022 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış olup 62 (altmış iki) kadrolu, 7 (yedi) geçici, 10 (on) sözleşmeli personel ve 35 (otuz beş) işçi olmak üzere toplam 114 (yüz on dört) çalışan personel ile uygulanma çalışmaları yürütülecektir.

Bu alandaki temel politikalarımız: Kurumun iş ve işleyişini, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütmek; faaliyet ve düzenlemelerinde öncelikle riskli alanlara dikkat etmek; mali ve mali olmayan bütün işlemleri yürütmek; düzenleme ve uygulamalarda mevzuata uygunluk, saydamlık, hesap verilebilirlik, ekonomiklik, etkinlik, etkililik gibi iyi mali yönetim ilkelerini esas almak; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olmak; mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yönetici ile personele vermek; mevzuata aykırı faaliyetleri önlemektir.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A) TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI (2019-2023)

2.3.9. Kültür ve Sanat

a) Amaç

629. Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılması temel amaçtır.

b) Politika ve Tedbirler

635. Türkçenin doğru ve yetkin bir şekilde kullanılması için örgün eğitim başta olmak üzere, her türlü medya, yasal düzenleme gibi araçlar etkin bir şekilde kullanılacaktır.

635.1. Türkçenin zenginliğinin kayıt altına alınması için Etimolojik Sözlük tamamlanacaktır.

635.2. Yurt dışında Türk dili ve kültürünün öğretimi ve tanıtımı faaliyetleri geliştirilecektir.

635.3. Her türlü basın, yayın ve medya ortamında Türkçenin güzel kullanılması özendirilecek, mesajını dille ileten tüm sanat eserlerinde kelime zenginliği teşvik edilecektir.

635.4. Türk kültür ve medeniyetine dair referans niteliğindeki metinler belirli bir program dâhilinde akademik niteliği haiz üniversiteler, yayınevleri ve ilgili kamu kurumlarınca yayınlanacaktır.

644. Kitap ve süreli yayın yayıncılığı alanlarının geliştirilmesine yönelik faaliyetler desteklenecektir.

644.1. Elektronik yayınlar da dâhil olmak üzere yayıncılık faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.

644.2. Nitelikli kültürel yayınlara daha fazla sayıda okurun ulaşımını temin etmek üzere e-kitap formatında daha fazla sayıda eserin kamu yayını olması sağlanacaktır.

644.3. Yurt dışına telif satışını artırmak ve Türk edebiyatının dünya çapındaki tanınırlığının artırılması için gerekli olan tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecek ve mevcut destek programlarının içeriği geliştirilecektir.

644.4. Edebî üretimi teşvik etmek ve yayımlanma imkânı bulamamış nitelikli edebî üretimlerin okura ulaştırılmasını sağlamak üzere uygulanan ilk eser desteği geliştirilecektir.

644.5. Türk edebiyatı ve yayıncılığının yurt dışında tanıtımına yönelik faaliyetlerin ve bu faaliyetlerde kullanılan bilgilendirici içeriklerin çevrim içi ortamlarda da yer alması sağlanacaktır.

ORTA VADELİ PROGRAM (2021-2023) YENİ DENGELENME | YENİ NORMAL | YENİ EKONOMİ

KAMU MALİYESİ

Kamu hizmet sunumunun ve idari yapısının etkinliğini artıracak ve gereksinimlerini dinamik bir yapıda karşılayacak program bütçe sistemine 2021 yılında geçilerek kamu kaynaklarının verimli kullanılması sağlanacaktır.

Salgın sürecinin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldırmaya yönelik alınan tedbirler nedeniyle bütçeye yansıyan maliyetler, salgınla mücadelede yakalanan

başarıyla orantılı olarak önümüzdeki dönemde azalacak, ekonomik faaliyetlerde yaşanan iyileşmeye bağlı olarak bütçe gelirleri artacaktır.

Politika ve Tedbirler:

Teşvik ve destek sisteminin verimliliğinin artırılması amacıyla destek uygulamaları ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılacak etki değerlendirme çalışmaları dikkate alınarak revize edilecektir.

Devlet Malzeme Ofisinin ülke kalkınmasında ihtiyaç duyulan kamu alım politikalarını destekleyen uluslararası ölçekte öncü bir merkezi satın alma kurumuna dönüşümü sağlanacaktır.

Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihalelere ilişkin mevzuat ve uygulamalar sadeleştirilerek başta KOBİ'ler olmak üzere, yerli ve yerel üreticilerin ihalelere katılımı kolaylaştırılacaktır.

Dijital olarak alınıp satılabilen ve transfer edilebilen, dijital bir değeri temsil eden sanal varlıklar kullanılarak yapılan işlemlerin vergilendirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülecek, bu varlıkların suçun finansmanında kullanılmasının önlenmesine yönelik bir takip mekanizması tesis edilecektir.

Kamu kaynaklarının daha etkin şekilde değerlendirilmesi ve hazine nakit rezervinin güçlendirilmesi için Tek Hazine Kurumlar Hesabının kapsamı genişletilecektir.

ORTA VADELİ MALİ PLAN (2021-2023)

Mali Plan döneminde maliye politikasının temel hedefi, mali disipline kararlilikla devam edilmesidir. Bu kapsamda 2021-2023 döneminde kamu hizmet sunumunun ve idari yapısının etkinliğini artıracak ve gereksinimlerini dinamik bir yapıda karşılayacak program bütçe sistemine geçilerek kamu kaynaklarının daha verimli kullanılması sağlanacaktır.

Orta Vadeli Mali Plana dayalı olarak hazırlanacak 2021-2023 yılları merkezi yönetim bütçesi, kaynakların belirlenen politika öncelikleri doğrultusunda tahsisini, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını amaçlamaktadır. Mali Plan dönemi boyunca, Kovid-19 salgını ile mücadele nedeniyle ekonomide ortaya çıkan etkiyi bertaraf etmek için alınan kamu maliyesi tedbirleri geçici süreyle uygulanacak, ekonomide kalıcı toparlanmayla bütçe dengesinde kademeli iyileşme sağlanacaktır.

Harcama gözden geçirmeleri sonucunda verimsiz harcama alanları tasfiye edilecek, bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesi sağlanacaktır.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN DAYANDIĞI TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE POLİTİKALAR

1.1. Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar

- 2021-2023 döneminde, kamu harcama politikasının çok yıllık bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, belirlenen politika öncelikleri dikkate alınarak ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesi esas olacaktır.
- Harcama önceliği geliştirme konusunda toplumun beklentilerine daha fazla odaklanan, kamu kaynakları ile kamu hizmetleri arasındaki bağı güçlendiren, şeffaflığı ve hesap verebilirliği artıran program bütçe sistemi 2021 yılı bütçesi ile birlikte hayata geçirilecektir.
- Kamu harcamalarının değerlendirilmesi, önceliklendirilmesi ve kaynakların etkin kullanımının gözetilmesi amacıyla harcama gözden geçirmeleri yapılacak, harcama programlarının uygulama süreçlerinde etkinlik artırılacak, harcamalar kontrol altında tutulacak ve yeni harcama programı oluşturulması sınırlandırılacaktır.

- Bütçe harcamalarının içinde ekonominin uzun dönem üretkenliğini ve verimliliğini artıracak harcama kalemlerinin payı artırılacaktır.
- Teşvik ve destek sistemi sadeleştirilerek mükerrerliği önleyici bir yapıda kurgulanacak, teşviklerin makroekonomik hedefler ve bütçe hedefleri ile uyumu sağlanacaktır. Teşvik ve destek sisteminin verimliliğinin artırılması amacıyla destek uygulamaları ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılacak etki değerlendirme çalışmaları dikkate alınarak revize edilecektir.
- Devlet Malzeme Ofisinin ülke kalkınmasında ihtiyaç duyulan kamu alım politikalarını destekleyen uluslararası ölçekte öncü bir merkezi satın alma kurumuna dönüşümü sağlanacaktır.
- Kamu idareleri tarafından dijital ortamlarda sunulan hizmetler daha da genişletilecek, hizmet sunum kanalları çeşitlendirilecek, kamunun verimliliğini, etkinliğini, şeffaflığını ve hesap verebilirliğini artırmak için e-devlet hizmetlerinin sunumunda yeni teknoloji ve yönelimlerden yararlanılacaktır. E-devlet Kurumsal Mimarisi oluşturularak kamu kurumlarında yaygınlaştırılacaktır. Kamu kurumları arasındaki her türlü veri, bilgi ve belge paylaşımları ile gerçek ve tüzel kişilere kamu idarelerince yapılacak tebligatlar, gerekli bilgi sistemlerinin mevcut olması durumunda, elektronik ortamda gerçekleştirilecektir.
- Kamu taşıtlarının tedarikinde, kullanımında ve tasfiyesinde etkinlik ve verimliliği artıracak politikaların sağlıklı şekilde yürütülmesine imkân tanıyacak kamu taşıt filo yönetim sistemi kurulacak, uygulama modeli yaygınlaştırılacaktır.
- İç Denetim Koordinasyon Kurulunun etkinliği artırılarak tüm kamu kuruluşlarında iç denetim uygulamaları ve kültürü yaygınlaştırılacaktır. İç denetim sisteminin idarelerde daha etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla insan kaynakları altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalara hız verilecektir.
- Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Projesi kapsamında, Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi ile Harcama Yönetim Sistemi geliştirilecek, e-belge altyapısına yeni belgeler dâhil edilerek kamu harcama süreçlerinde kullanılan belgelerin elektronik ortama taşınması yaygınlaştırılacak, kamu tahsilat süreci tahakkuka dayalı olarak elektronik ortamda gerçekleştirilecek ve Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi'nin Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine entegrasyonu tamamlanacaktır.
- Merkezi yönetim bütçesinin sade ve anlaşılabilir bir dille kamuoyuna açıklanmasını amaçlayan Vatandaşın Bütçe Rehberi program bütçeye uygun olarak hazırlanacak ve yayımlanacaktır.
- Kamu yatırımlarının büyümeyi ve özel kesim yatırımlarını destekleyici nitelikte, bölgelerin gelişme potansiyelini harekete geçirecek, üretim, istihdam ve ülke refahını artırmaya azami katkı sağlayacak projeler ile üretimin yenilikçi ve rekabetçi gelişimini destekleyecek ve özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyecek ekonomik ve sosyal altyapı projelerine odaklanması sağlanacaktır.
- Kovid-19 salgını ile birlikte önemi daha da artan yeni küresel yatırım eğilimleri analiz edilerek küresel yatırım pastasından ülkemizin daha fazla pay alması için Türkiye'nin Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi hazırlanacaktır. Dönüşüm sürecinde olan küresel yatırım hareketlerinde, ülkemizin bölgesindeki pozisyonunu güçlendirecek, yüksek istihdam sağlayacak, ülkemizin dış ticaret açığını azaltacak ve ekonomik büyümesine katkı sağlayacak teknoloji ve Ar-Ge yoğun büyük ölçekli yatırımların ülkemize kazandırılması için çalışmalar yapılacaktır.

Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar

- Kamu gelir politikaları 2021-2023 döneminde makroekonomik dönüşüm sürecinin desteklenmesi, kamu harcamaları için ihtiyaç duyulan finansmanın sağlanması, sosyoekonomik kalkınma ve adaletin desteklenmesi, ekonominin uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılması ve yurt içi tasarruflara katkı sağlanması hedefleri doğrultusunda yürütülecektir.
- Kamu gelirlerinin kalitesi artırılarak, bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla vergi tahsilatında etkinliğin artırılması, vergi ve diğer gelirlerin sürekli ve kalıcı kaynaklardan modern yöntemlerle ve en az maliyetle toplanması sağlanacaktır.

B) İDARENİN STRATEJİK PLANINDA YER ALAN AMAÇLAR VE HEDEFLER

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Bu kapsamda Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak; Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Türkçenin ticari hayatta, kitle haberleşme araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak, girişimlerde bulunmak, kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek; Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı kelimelerin ve yazış biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek. Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak. Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak, yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak; ilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.

Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına dair dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak. Türkçeyi dünya milletlerine tanıttacak ve kullanımını yaygınlaştıracak milletlerarası etkinlikler düzenlemek.

Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek. Görevleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler; eğitim, ilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları; araştırma merkezleri; araştırmacı, yazar ve sanatkarlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş birliğinde bulunmak.

Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayınları izlemek, incelemek, değerlendirmek. Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştıracı bilimsel çalışmalar yapmak. Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt içinde ve yurt dışında yürütülen çalışmaları desteklemek.

Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı esas eserler ile bu konulardaki tarihî, bilimsel ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.

Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek. Diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dillerindeki klasikleşmiş ilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya

özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.

Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak. Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmektir.

Türk Dil Kurumu yapacağı bu çalışmaları ile şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda Kurumun genel ağ sayfası aracılığıyla kamuoyuna sunulan Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2019-2023 dönemini kapsayan Stratejik Planı ile misyonuna, vizyonuna, çalışmalarında temel aldığı değerlere, amaçlarına, hedeflerine ve uygulayacağı stratejilerine ilişkin bilgilenmelerin sağlanması amaçlanmaktadır.

Türk Dil Kurumunun Stratejik Amaçları ve Hedefleri şöyledir:

Stratejik Amaç ve Hedefleri

Stratejik Amaç 1: Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.

Hedef (H 1.1.) Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 250 kitap, 3 süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımı yapılarak yayımlanacaktır.

Hedef (H 1.2.) Türk dili konularında millî ve milletlerarası kongre, panel, konferans, çalışma toplantısı, bilgi şöleni vb. ilmî toplantı düzenlenecek ve desteklenecektir.

Hedef (H 1.3.) Türk dili alanında kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.

Hedef (H 1.4.) Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 125 kişiye lisans, 50 kişiye yüksek lisans ve doktora eğitimi alan 50 bilim adamına burs sağlanacaktır.

Hedef (H 1.5.) Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi ve Osmanlı Türkçesi sözlükleri ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunarak 25 adet sözlük hazırlanacaktır.

Stratejik Amaç 2: Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.

Hedef (H 2.1.) Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Hedef (H 2.2.) Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.

Hedef (H 2.3.) Türkçenin halkın farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik olarak fuarlarda açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.

Hedef (H 2.4.) Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek; ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.

Stratejik Amaç 3: Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.

Hedef (H 3.1.) Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.

Hedef (H 3.2.) Türkçenin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktaracak belgesel hazırlattırılacaktır.

Hedef (H 3.3.) Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserler, günümüz alfabesine kazandırılacaktır.

Hedef (H 3.4.) Yaşayan dillerde iki dilli sözlükler hazırlanacaktır.

Stratejik Amaç 4: Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.

Hedef (H 4.1.) Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.

Hedef (H 4.2.) Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.

Hedef (H 4.3.) Kurumun fiziki ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.

Hedef (H 4.4.) Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.

Hedef (H 4.5.) Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.

C) DİĞER HUSUSLAR

Stratejik Planlar; kurumların misyon, amaç ve stratejik alanlarını özetleyen aynı zamanda planlama ve hesap döngüsünün kilit belgeleridir. Kapsamlı, kapsayıcı ve şeffaf bir stratejik planlama süreci sonunda hazırlanan 2019-2023 Stratejik Planı Kurumumuzun güçlü ve zayıf yönlerini, iyileştirilmesi gereken alanlarını görmemize olanak sağlamıştır.

Türk Dil Kurumunun temel stratejisi, Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamak misyonu ile faaliyet göstermektedir.

Türk Dil Kurumu Başkanlığı; bu misyonunu yerine getirmek için 2019-2023 Dönemi Stratejik Planını hazırlama çalışmalarına ilişkin kalkınma plan ve programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve saydamlığı sağlamak üzere katılımcı yöntemlerle Stratejik Planı'nı hazırlamıştır.

2019-2023 Stratejik Planı'nın yapısı, Kurumun geleceği için dört amaç altında bulunan önemli hedeflere ulaşmak için çok boyutlu yaklaşımları kapsamaktadır. Kurumsal yapı alanlarında belirlenen her bir hedefe ulaşmak için ayrıntılı göstergeler belirlenmiştir.

Hazırlanan planın gerçekleşme durumlarının tespiti ve gerekli önlemlerin zamanında ve etkin biçimde alınabilmesi için 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı izleme ve değerlendirme modelini geliştirmiştir.

Değerlendirme raporunun temelini oluşturan izleme, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Türk Dil Kurumu; 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı'nda belirtilen amaç, hedef, faaliyet ve performans göstergeleri doğrultusunda çalışmalarını yürütmüştür.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Türk Dil Kurumu, 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmıştır. Türk Dil Kurumu Başkanlığı giderleri için 2021 yılında 23.600.000 TL (yirmi üç milyon altı yüz bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup yıl içerisinde 438.435.500,00 TL (dört yüz otuz sekiz milyon dört yüz otuz beş bin beş yüz lira) ödenek ekleme yapılmış, toplam 462.035.500,00 TL (dört yüz altmış iki milyon otuz beş bin beş yüz lira) ödeneğin %49,87 oranında olan 230.419.115,33 TL (iki yüz otuz milyon dört yüz on dokuz bin yüz on beş lira otuz üç kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

2021 yılı geliri olarak 225.175.000,00 TL (iki yüz yirmi beş milyon yüz yetmiş beş bin lira) öngörülmüş, yıl sonunda %39,14'ü olan 88.124.860,36 TL (seksen sekiz milyon yüz yirmi dört bin sekiz yüz altmış lira otuz altı kuruş) gelir gerçekleşmiştir.

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2021 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri			
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2021 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	225.161.000,00	87.708.875,59
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	4.000,00	36.503,00
05	Diğer gelirler	10.000,00	379.481,77
06	Sermaye gelirleri	0,00	0,00
08	Alacaklardan tahsilat	0,00	0,00
09	Ret ve iadeler (-)	0,00	0,00
GENEL TOPLAM		225.175.000,00	88.124.860,36

TABLO 45: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri (TL).

2021 Yılı İki Düzeyli Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri

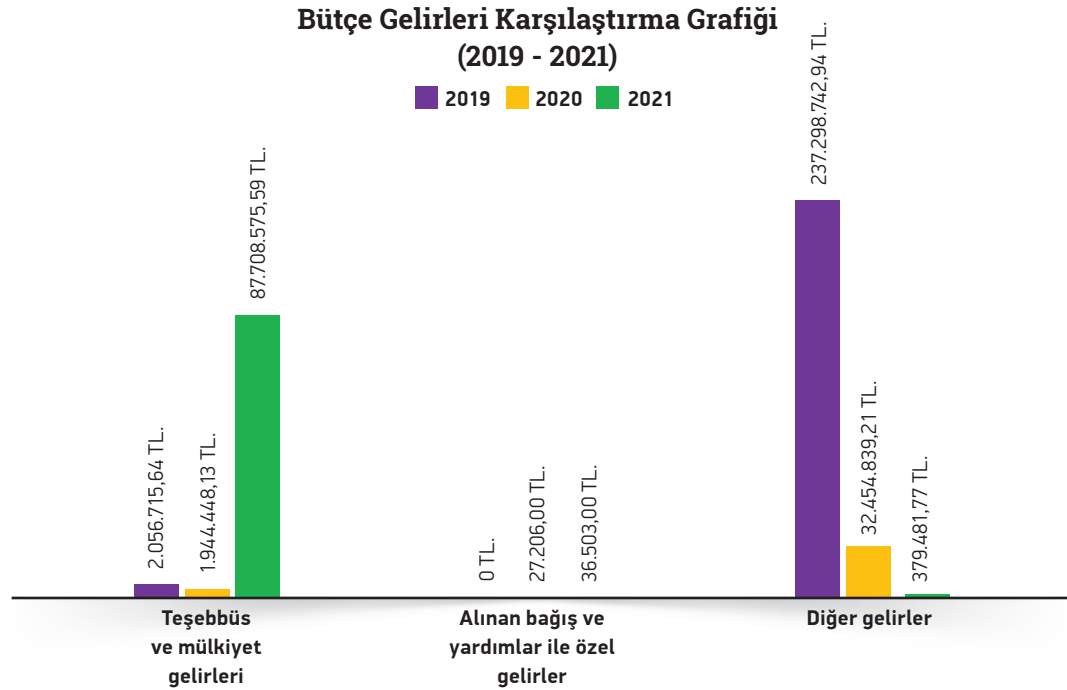
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2021 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	225.161.000,00	87.708.875,59
1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.475.000,00	2.518.017,71
1	Mal Satış Gelirleri	1.475.000,00	2.518.017,71
01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	0,00	0,00
02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	1.475.000,00	2.518.017,71
99	Diğer Mal Satış Gelirleri	0,00	0,00
2	Hizmet Gelirleri	0,00	0,00
99	Diğer Hizmet Gelirleri	0,00	0,00
3	Kit ve Kamu Bankaları Gelirleri	223.686.000,00	85.190.857,88
1	Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	223.686.000,00	85.190.857,88
02	İştirak Gelirleri	223.686.000,00	85.190.857,88
9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00
9	Diğer Gelirler	0,00	0,00
99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.000,00	36.503,00
4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	4.000,00	36.503,00
1	Cari	4.000,00	36.503,00
01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	4.000,00	36.503,00
02	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
2	Sermaye	0,00	0,00
01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
05	Diğer Gelirler	10.000,00	379.481,77
1	Faiz Gelirleri	0,00	115.875,65
9	Diğer Faizler	0,00	115.875,65
01	Kişilerden Alacak Faizleri	0,00	0,00
03	Mevduat Faizleri	0,00	115.875,65
3	Para Cezaları	0,00	26.685,74
2	İdari Para Cezaları	0,00	26.685,74
99	Diğer İdari Para Cezaları	0,00	26.685,74
9	Diğer Çeşitli Gelirler	10.000,00	236.920,38
1	Diğer Çeşitli Gelirler	10.000,00	236.920,38
06	Kişilerden Alacaklar	9.000,00	87.341,50
99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	1.000,00	149.578,88
06	Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
2	Taşınır Satış Gelirleri	0,00	0,00
1	Taşınır Satış Gelirleri	0,00	0,00
01	Taşınır Satış Gelirleri	0,00	0,00
08	Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00
09	Ret ve İadeler (-)	0,00	0,00
GENEL TOPLAM		225.175.000,00	88.124.860,36

TABLO 46: 2021 Yılı Bütçe Gelirleri 4 Düzey (TL).

2020 yılında gerçekleşen 34.426.493,34 TL gelir ile 2021 yılında gerçekleşen 88.124.860,36 TL gelir arasındaki sapmanın nedeni, Kurumumuzun Türkiye İş Bankası'nda bulunan Atatürk vasiyet gelirleri ile ilgili 2020 yılında banka genel kurulunun almış olduğu karar gereğince, sermayesinin güçlü kalması için kâr payı dağıtmamıştır. 2021 yılında ise anılan genel kurul, kâr payının %10'unun dağıtılmasına karar vermiştir. Bu nedenle, 2021 yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri tertibinde artış meydana gelmiştir. Türk Dil Kurumunun 2019, 2020 ve 2021 yılları bütçe gelirlerinin bir düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre karşılaştırılması yapılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EKO KOD	AÇIKLAMA	2019	2020	2021
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	2.056.715,64	1.944.448,13	87.708.875,59
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	0,00	27.206,00	36.503,00
05	Diğer gelirler	237.298.742,94	32.454.839,21	379.481,77
06	Sermaye gelirleri	0,00	0,00	0,00
08	Alacaklardan tahsilat	0,00	0,00	0,00
09	Ret ve iadeler (-)	0,00	0,00	0,00
	Genel Toplam	239.355.458,58	34.426.493,34	88.124.860,36

TABLO 47: 2019-2021 Bütçe Gelirlerinin Karşılaştırması.

GRAFİK 10: 2019-2021 Yılları Bütçe Gelirleri Tertiplere Göre Gelir Grafiği.

Türk Dil Kurumunun 2021 mali yılı, bütçe ödeneği, yıl sonu ödeneği ve yıl sonu harcaması bir ve iki düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe giderleri ve iptal edilen ödeneği aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

2021 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2021				
		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
01	Personel giderleri	8.796.000,00	4.577.000,00	0,00	13.373.000,00	10.099.858,69
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	1.384.000,00	771.000,00	0,00	2.155.000,00	1.654.092,17
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	7.837.000,00	7.416.500,00	0,00	15.253.500,00	11.639.501,60
05	Cari transferler	4.264.000,00	4.520.000,00	0,00	8.784.000,00	7.927.546,92
06	Sermaye giderleri	1.319.000,00	421.151.000,00	0,00	422.470.000,00	199.098.115,95
Toplam		23.600.000,00	438.435.500,00	0,00	462.035.500,00	230.419.115,33

TABLO 48: 2021 Yılı Bütçe Gider Sonuçları (TL).

2021 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2021				
		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
01	Personel giderleri	8.796.000,00	4.577.000,00	0,00	13.373.000,00	10.099.858,69
01	Memurlar	6.287.000,00	3.274.000,00	0,00	9.561.000,00	6.871.569,14
02	Sözleşmeli Personel	0,00	379.000,00	0,00	379.000,00	378.965,53
03	İşçiler	2.509.000,00	924.000,00	0,00	3.433.000,00	2.849.324,02
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	1.384.000,00	771.000,00	0,00	2.155.000,00	1.654.092,17
01	Memurlar	890.000,00	549.000,00	0,00	1.439.000,00	970.547,62
02	Sözleşmeli Personel	0,00	62.000,00	0,00	62.000,00	57.575,41
03	İşçiler	494.000,00	160.000,00	0,00	654.000,00	625.969,14
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	7.837.000,00	7.416.500,00	0,00	15.253.500,00	11.639.501,60
02	Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları	3.856.000,00	3.600.000,00	0,00	7.456.000,00	6.737.358,41
03	Yolluklar	480.000,00	53.000,00	0,00	533.000,00	86.502,15
04	Görev giderleri	21.000,00	0,00	0,00	21.000,00	8.790,14
05	Hizmet alımları	1.745.000,00	1.000.000,00	0,00	2.745.000,00	2.720.508,19
06	Temsil tanıtma	691.000,00	69.100,00	0,00	760.100,00	225.606,85
07	Menkul mal, gayrimaddi hak alım, bakım ve onarım giderleri	1.000.000,00	2.690.000,00	0,00	3.690.000,00	1.813.106,00
08	Gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri	44.000,00	4.400,00	0,00	48.400,00	47.629,86
09	Tedavi ve cenaze giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
05	Cari transferler	4.264.000,00	4.520.000,00	0,00	8.784.000,00	7.927.546,92
01	Görev zararları	469.000,00	0,00	0,00	469.000,00	387.480,42

03	Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler	45.000,00	20.000,00	0,00	65.000,00	53.166,50
04	Hane halkına yapılan transferler	3.750.000,00	4.500.000,00	0,00	8.250.000,00	7.486.900,00
06	Sermaye giderleri	1.319.000,00	421.151.000,00	0,00	422.470.000,00	199.098.115,95
01	Mamul mal alımları	742.000,00	650.000,00	0,00	1.392.000,00	739.737,87
03	Gayrimaddi hak alımları	374.000,00	501.000,00	0,00	875.000,00	372.522,52
05	Gayrimenkul sermaye üretim giderleri	50.000,00	300.000.000,00	0,00	300.050.000,00	144.965.782,63
07	Gayrimenkul büyük onarım giderleri	153.000,00	120.000.000,00	0,00	120.153.000,00	53.020.072,93
TOPLAM		23.600.000,00	438.435.500,00	0,00	462.035.500,00	230.419.115,33

TABLO 49: 2021 Yılı Bütçe Gider Sonuçları 2 Düzey (TL).

Açıklama	2021	
	Başlangıç Ödeneği	Toplam Harcama
TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ	23.600.000,00	230.419.115,33
12- MİLLÎ KÜLTÜR PROGRAMI	15.912.000,00	22.470.444,13
47.36-TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ	15.912.000,00	22.470.444,13
F.02-Özel Bütçeli İdareler	15.912.000,00	22.470.444,13
E.01.01-MEMURLAR	5.163.000,00	5.152.665,13
E.02.01-MEMURLAR	549.000,00	719.043,46
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	3.085.000,00	5.633.010,34
E.03.03-YOLLUKLAR	474.000,00	82.006,70
E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	2.000,00	0,00
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	610.000,00	748.465,77
E.03.06-TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	691.000,00	225.606,85
E.03.07-MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	833.000,00	1.559.370,14
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	1.000,00	0,00
E.05.04-HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER	3.750.000,00	7.486.900,00
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	380.000,00	490.853,22
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	374.000,00	372.522,52
98- YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	7.688.000,00	207.948.671,20
47.36-TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ	7.688.000,00	207.948.671,20
F.02-Özel Bütçeli İdareler	7.688.000,00	207.948.671,20
E.01.01-MEMURLAR	1.124.000,00	1.718.904,01
E.01.02-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	0,00	378.965,53
E.01.03-İŞÇİLER	2.509.000,00	2.849.324,02
E.02.01-MEMURLAR	341.000,00	251.504,16
E.02.01-SÖZLEŞMELİ PERSONEL	0,00	57.575,41
E.02.03-İŞÇİLER	494.000,00	625.969,14
E.03.02-TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	771.000,00	1.104.348,07
E.03.03-YOLLUKLAR	6.000,00	4.495,45

E.03.04-GÖREV GİDERLERİ	19.000,00	8.790,14
E.03.05-HİZMET ALIMLARI	1.135.000,00	1.972.042,42
E.03.07-MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	167.000,00	253.735,86
E.03.08-GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	44.000,00	47.629,86
E.05.01-GÖREVLENDİRME GİDERLERİ	469.000,00	387.480,42
E.05.03-KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	44.000,00	53.166,50
E.06.01-MAMUL MAL ALIMLARI	362.000,00	248.884,65
E.06.03-GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	0,00	0,00
E.06.05-GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	50.000,00	144.965.782,63
E.06.07-GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	153.000,00	53.020.072,93

TABLO 50: Program Bütçe Sınıflandırmasına Göre Bütçe Giderleri.

KURUMSAL KOD	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	YIL SONU HARCAMA
0047.0036	23.600.000,00	462.035.500,00	230.419.115,33
GENEL TOPLAM	23.600.000,00	462.035.500,00	230.419.115,33

TABLO 51: 2021 Mali Yılı Kurumsal Kod Ölçeğinde Ödenek ve Harcama Miktarları.

2021 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödeneklerinin Gerçekleşme Oranları				
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2021		
		TOPLAM ÖDENEK	GERÇEKLEŞME	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
01	Personel giderleri	13.373.000,00	10.099.858,69	75,52
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	2.155.000,00	1.654.092,17	76,76
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	15.253.500,00	11.639.501,60	76,31
05	Cari transferler	8.784.000,00	7.927.546,92	90,25
06	Sermaye giderleri	422.470.000,00	199.098.115,95	47,13
TOPLAM		462.035.500,00	230.419.115,33	49,87

TABLO 52: 2021 Mali Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödeneklerinin Gerçekleşme Oranları.

	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERİ (Avans Dahil)	İPTAL EDİLEN ÖDENEK
08	Dinlenme, kültür ve din hizmetleri	462.035.500,00	230.419.115,33	231.616.384,67
	TOPLAM	462.035.500,00	230.419.115,33	231.616.384,67

TABLO 53: İptal Edilen Ödenekler.

Personel Giderleri için 13.373.000,00 TL (on üç milyon üç yüz yetmiş üç bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %75,52 oranında, 10.099.858,69 TL (on milyon doksan dokuz bin sekiz yüz elli sekiz lira altmış dokuz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için 2.155.000,00 TL (iki milyon yüz elli beş bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %76,76 oranında, 1.654.092,17 TL (bir milyon altı yüz elli dört bin doksan iki lira on yedi kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alımı Giderleri için 15.253.500,00 TL (on beş milyon iki yüz elli üç bin beş yüz lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %76,31 oranında, 11.639.501,60 TL (on bir milyon altı yüz otuz dokuz bin beş yüz bir lira altmış kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

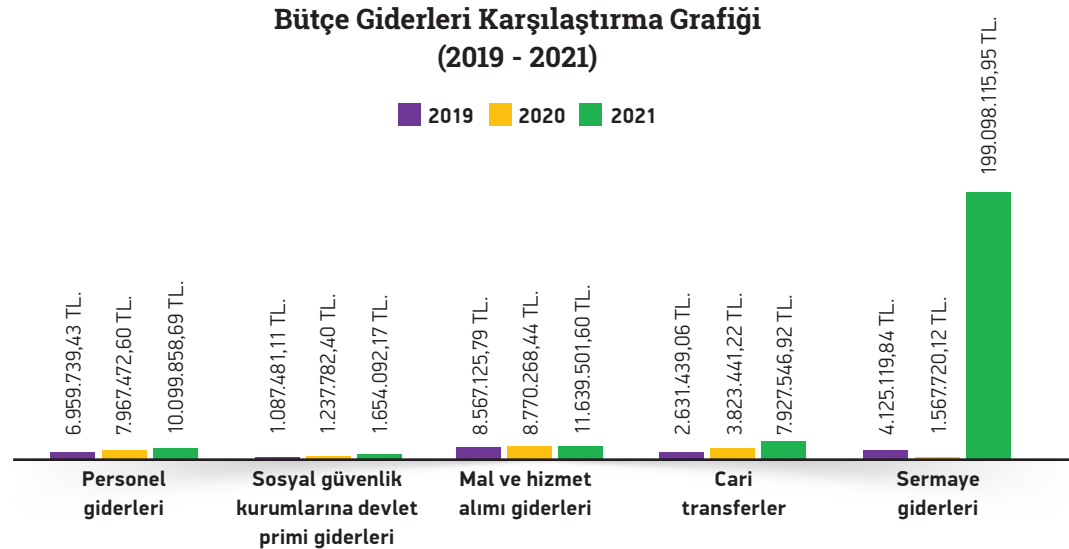
Cari Transferler için 8.784.000,00 TL (sekiz milyon yedi yüz seksen dört bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %90,25 oranında, 7.927.546,92 TL (yedi milyon dokuz yüz yirmi yedi milyon beş yüz kırk altı bin doksan iki kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sermaye Giderleri için 422.470.000,00 TL (dört yüz yirmi iki milyon dört yüz yetmiş bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %47,13 oranında, 199.098.115,95 TL (yüz doksan dokuz milyon doksan sekiz bin yüz on beş lira doksan beş kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2019, 2020 ve 2021 yılları bütçe giderleri, bir düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre karşılaştırılması yapılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EKO KOD	AÇIKLAMA	2019	2020	2021
01	Personel giderleri	6.959.739,43	7.967.472,60	10.099.858,69
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	1.087.481,11	1.237.782,40	1.654.092,17
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	8.567.125,79	8.770.268,44	11.639.501,60
05	Cari transferler	2.631.439,06	3.823.441,22	7.927.546,92
06	Sermaye giderleri	4.125.119,84	1.567.720,12	199.098.115,95
GENEL TOPLAM		23.370.905,23	23.366.684,78	230.419.115,33

TABLO 54: 2019-2021 Bütçe Giderlerinin Karşılaştırması.

GRAFİK 11: 2019-2021 Yılları Bütçe Giderlerinin Tertiplere Göre Harcama Grafiği.

Cumhurbaşkanının 3428 numaralı kararı gereğince "2021 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar"ın eki cetvelde yer alan Rami Kışlası, Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Kampüs Yapımı ve Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğü Projeleri için yapılan harcama, geçmiş yıllara göre 2021 yılında (06.05 Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri ve 06.07 Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri tertipleri) projelerin çalışması ve yapılan üretim sonucunda gider oluşmuş ve sapma meydana gelmiştir.

Mali bilgiler ile ilgili Sayıştay Başkanlığı tarafından 2020 yılı dış denetimi yapılmış ve kamu zararı oluşturacak bir bulguya rastlanmamıştır.

3. Mali Denetim Sonuçları

Kurumumuzda bütçe işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü; alım satım işleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kurumumuz ön mali kontrol işlemleri; "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları Yönergesi"ne göre, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Mülga Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040/3'üncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelik'in 27. maddesi uyarınca düzenlenen üst yöneticinin 04.01.2016 tarihli onayı ile çıkartılan Kurumumuzun 2016/1 sayılı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ile ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının tutarı "03.02 tüketime yönelik mal ve malzeme alımları 500.000 TL ve üstü; 03.05 hizmet alımları 500.000 TL ve üstü; 03.7 menkul mal, gayrimaddi hak alımları 500.000 TL ve üstü; 03.08 gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri 500.000 TL ve üstü; 06 sermaye giderleri 1.000.000 TL ve üstü olarak belirtilen parasal tutarları aşanlar ön mali kontrole tabidir. Bu tutarlara katma değer vergisi dâhil değildir." şeklinde belirtilmiştir.

Bu kapsamda, 2021 yılı içerisinde 4 (dört) adet ihalenin ön mali kontrolü yapılmıştır. **1'incisi**; 17.02.2021 tarihinde, 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile eser baskı hizmeti satın alınması işi (I. Kısım 9 adet tıpkıbasım yapılacak eser, II. Kısım 13 adet yeni eser baskısı, III. Kısım 3 adet ciltli eser baskısı olmak üzere toplam 25 adet eserin baskısının yapılması işi.), **2'ncisi**; 26.02.2021 tarihinde, 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile eser baskı hizmeti satın alınması (Okullar İçin Türkçe Sözlük Basım İş) ve **3'üncüsü**; 02.07.2021 tarihinde 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile eser baskı hizmeti satın alımı işi (I. Kısım 19 adet yeni eserin, II. Kısım 7 adet tıpkıbasım eser, III. Kısım 6 adet ciltli eserin baskısı yapılacak toplam 32 eserin baskısının yapılması işi), **4'üncüsü** 2022 yılı personel taşıma hizmeti olmak üzere dört adet ihalenin ön mali kontrol yönünde uygun olduğu görüşü verilmiş olup bu ihalelerin ön mali kontrolleri ilgili mevzuat ve 2016/1 sayılı ön mali kontrol işlemleri yönergesi çerçevesinde yapılmıştır.

Kurumumuzun gelir ve giderlerinin takibi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun ilgili maddeleri gereği muhasebe yetkilisi tarafından yapılmaktadır. Ayrıca iç denetime yönelik mali denetim raporu bulunmamaktadır. Sayıştay Başkanlığı tarafından 2020 yılı dış denetimi yapılmış ve kamu zararı oluşturacak bir bulguya rastlanmamıştır.

4. Diğer Hususlar

2003 yılında kabul edilen ve 2006 yılında bütünüyle yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçeleme anlayışı benimsenmiştir. Strateji ve Bütçe Başkanlığı, mevcut bütçe sistemini güçlendirmek amacıyla program bütçe anlayışının ve araçlarının sisteme dâhil edilmesine yönelik çalışmalar yürütmüştür.

5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu" gereğince idaremizin harcama birimi sınıflandırılmamış, ödeneklerimiz kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri" adı altında bütçeleştirilerek tek harcama birimi ve çok sayıda gerçekleştirme görevlisi belirlemiştir.

Bu kapsamda sürdürülebilir mali politikalarımızın temel amacı: Kurumumuzun gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini; kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini; her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini; karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini; varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirtilmiştir.

B) PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program Adı:	MİLLÎ KÜLTÜR
Programın Amacı:	Kültürel Mirasın Korunması, Geliştirilmesi ve Gelecek Kuşaklara Aktarılması.
Programın Kapsamı:	Kültürel mirasın korunması, geliştirilmesi, gelecek kuşaklara aktarılması için yürütülen faaliyet ve hizmetler bu programın kapsamını oluşturmaktadır.

Anahtar Göstergeler:

- 1- Ulusal alanda millî kültüre yönelik gerçekleştirilen etkinlik sayısı.
- 2- Uluslararası alanda millî kültüre yönelik gerçekleştirilen etkinlik sayısı.

Alt Program Adı:	TÜRK DİLİ
Alt Programın Kapsamı:	Kültürel mirasın korunması, geliştirilmesi, gelecek kuşaklara aktarılması için yürütülen faaliyet ve hizmetler bu programın kapsamını oluşturmaktadır.
Alt Program Hedefi:	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.

PROGRAM VE ALT PROGRAM

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU BİRİM
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ
		Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ
		Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ
		Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI HİZMET BİRİMLERİ

Tablo 55: Program ve Alt Program

FAALİYET BİLGİLERİ

İdare Adı	TÜRK DİL KURUMU		
Yıl	2021		
PROGRAM	ALT PROGRAM	FAALİYET	FAALİYET AÇIKLAMALARI
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk Dili Çalışmaları	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	Genel Destek Hizmetleri	Faaliyet alanları ile ilgili kanun, tüzük, kararname, yönetmelik, genelge ve tebliğler çerçevesinde yönetici ve diğer personellerin görev ve sorumluluk alanları kapsamında faaliyetlerin yerine getirilmesi için mal ve hizmet ihtiyaçlarını temin etmek, insan gücü planlaması ile insan kaynakları sisteminin yürütülmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapmak.

Tablo 56: Faaliyet Bilgileri.

2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

i) Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler:

Yıl: 2021
 Programın Adı: MİLLÎ KÜLTÜR
 Alt Programın Adı: TÜRK DİLİ
 Alt Program Hedefi: Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması

Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						Gerçekleşme Durumu
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yıl Sonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	
1	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	Sayı	2020	2	2	2	0	0	0	0	0	0	Ulaşılmadı
2	Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	Sayı	2020	34	40	40	1	2	7	535	535	1.337,5	Aşıldı
3	Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	Sayı	2020	4.662	4.320	4.320	782,75	3.032,25	17.254,25	18.216	18.216	421,67	Aşıldı
4	Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	Sayı	2020	152	126	126	23,75	56,25	65,50	115	115	91,27	Kısmen Ulaşıldı

Tablo 57: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu.

DEĞERLENDİRME:

Türk diline ilişkin bilimsel araştırma geliştirme faaliyeti: Tarihî karşılaştırmalı yöntemle kelimelerin tarihi ve kökeni üzerinde yapılacak incelemeler sonucunda eldeki en eski kaynaklarda yer alan biçimlerinin ve bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlerin yer alacağı Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü'nün hazırlanması; Kerkük'ten Kosova'ya uzanan coğrafyada Türkiye Türkçesinin ağızlarının henüz kaybolmamışken kayda alınıp atlas hâline getirilmesi için Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası'nın hazırlanması; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi veya yaygınlaştırılması; Türkolojinin gelişmesi ve Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine katkı sağlanması ile Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılması kapsamında 2021 yılında yapılan çalışmalar 6 ayda bir izlenmiş olup yıl sonunda değerlendirilmektedir.

Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi:

- Projenin yazılım ve öteki ihaleleri için konuyla ilgili teknik şartnameler hazırlanmıştır.
 - Bölge ve il sorumluları belirlenmiş, ön çalışmalar için yönerge hazırlanmış ve veri elde edilecek yerleşim yerlerinin belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda Yürütme Komisyonu ilk toplantısını 22 Ekim 2021 günü yapmıştır.
 - Bu toplantıda TDK Bilim Kurulu Üyeliği süresi dolan Prof. Dr. M. Mete Taşlıova yerine Yürütme Komisyonu Üyesi olarak Prof. Dr. Ahmet Günşen'in önerilmesi kararı alınmış; bu karar, değerlendirilmesi amacıyla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kuruluna bildirilmiştir. Yönetim Kurulunun 831/19 sayılı kararıyla bu değişim uygun görülmüştür.
 - Projede kullanılmak üzere hazırlanan formların dijital biçimlerinin oluşturulmasına başlanmıştır.
 - Projede kullanılacak çalışma kılavuzu hazırlanmıştır.
 - Projeye ilgili ihalelerin yapılabilmesi amacıyla Yaklaşık Maliyet Komisyonu kurulmuştur. Sonrasında kurulacak İhale Komisyonu ile ihalelerin tamamlanmasının (6 Aralık 2021) ardından mevsim şartlarının uygun olduğu yerlerde derleme çalışmalarına başlanacaktır.
 - Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi'nde kullanılacak derleme formlarının hem veri işleme yazılımını üretecekler hem de derleme yapacaklar için daha anlaşılır ve kullanışlı biçimde düzenlenmiştir.
 - Proje'nin yazılım ihalesine konu işin mevzuat kapsamında teknik şartnamesi ve gerekli ihale dokümanları hazırlanmıştır.
 - 6 Aralık 2021 günü yapılan Proje'nin yazılım ihalesine, piyasadan ihale tarih ve saatinde isteklilerin teklif sunmaması sebebiyle 6 Aralık 2021 günü yapılması planlanan yazılım ihalesi iptal edilerek ileri bir tarihe ertelenmiştir. Uygun olan en kısa sürede projenin ihalesi yeniden yapılacaktır.
 - Saha çalışmalarında derleme ekibine kolaylık gösterilmesi ve ilgili birimlerin çalışmadan haberdar olması amacıyla, il sorumluları listesi ve proje bilgi yazısıyla birlikte 81 il valiliğine, 81 il belediye başkanlıklarına ve il sorumlularının bağlı olduğu üniversitelere yazı gönderilmiştir.
 - Bölge sorumluların il sorumlularıyla video konferans yoluyla yaptığı toplantılar devam etmektedir.
- Bu kapsamda Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğü Projesi: Türkçenin Köken Bilgisi Sözlüğü Projesi'nde 2021 yılında tamamlanan madde sayısı 780'den 1803'e ulaştı. Tamamlanma yüzdesi ise %1,67'den %3,98'e çıkmıştır. Hâlihazırda /A/ harfinde tamamlanmayı bekleyen yalnızca 8 madde kalmıştır.

2021'de /B/ harfi üzerindeki çalışmalar başlamıştır. İlk olarak bu harfteki hangi maddelerin sözlükte yer alıp almaması gerektiği üzerinde çalışılmıştır. Netice itibarıyla, köken bilgisi izahı yapılması kararlaştırılan madde sayısı 1327 olmuştur. Hâlihazırda /B/ harfinde, 658 madde üzerinde çalışmalar sürmektedir. Bu çalışmalar yapılmış ancak performans gösterge değerine ulaşamamıştır.

Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik: Bilim adamlarının katılımıyla Türkoloji ve dil bilimi konularında yurt içi ve yurt dışında düzenlenen ilmî toplantılarla akademik iş birliği oluşturulması; planlanan ilmî çalışmalarla ortak araştırma yöntemleri oluşturulması; toplantılarda bilim adamları tarafından sunulan bildirilerin yayımlanması ve bilim dünyasına kazandırılması; her yıl, milli ve milletlerarası kongre, seminer, çalışma toplantısı, bilgi şöleni (sempozyum) vb. ilmî toplantılar düzenlenmesi ve desteklenmesi; akademik altyapının ve kurumsal donanımın güçlendirilmesi ve Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğinin ortaya konulması için bilimsel etkinlikler yoluyla çalışmalar yapılacaktır. Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğinin ortaya konulması kapsamında 2021 yılında yapılan çalışmalar 6 ayda bir izlenmiş olup yıl sonunda değerlendirilmektedir.

Kurum bilimsel etkinliklerini, kimi zaman çevrim içi, şartlar elverdiği ölçüde de yüz yüze olacak şekilde yerine getirmiştir. Dört yılda bir yapılan ve 2020 yılına denk gelen Uluslararası Türk Dili Kurultayı, 2020 yılında başlayıp 2021 yılında da etkisi devam eden, dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan (Covid-19) koronavirüs salgını sebebiyle, bulaşı önlemek için 2020 yılında yapılamamıştır. Kurultay çevrim içi yöntemle 2021 yılında gerçekleştirilmiştir. Kurultay bildirileri tasarruf tedbirleri gereği, taşınır bellek (USB) ile bilim insanlarına verilmeyip, Kurumun genel ağ sayfasında yayımlanmıştır. Kurultayda sunulan bildiri özetleri aynı dönem içerisinde, tam bildiri metinleri ise 2021 yılı sonunda genel ağ sayfasında yayımlanmıştır. Uluslararası Türk Dili Kurultayının 2021 yılında yapılması sebebiyle anılan yıl için belirlenen performans göstergesi değerinin üzerinde performans gösterge değeri gerçekleşmiştir.

Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti: Türk dili sevgisini ve şuurunu geliştirecek ve yaygın hâle getirecek çalışmaları desteklemek ve dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılacak; genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfalar ve afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlanacak; Türkçenin dil bilgisi kuralları ışığında, cep telefonları ve cep bilgisayarlarında kullanılacak veri tabanları oluşturulacak; Türk dili alanında, belirlenen alan ve konularda tez yapan ve yapacaklar ile öğrenim gören lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine karşılıksız burs desteği verilecek; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılması için muhtelif çalışmalar yürütülecektir. Bu kapsamda 2021 yılında yapılan çalışmalar 6 ayda bir izlenmiş olup yıl sonunda değerlendirilmektedir.

Dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmış, genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfalar hazırlanmış olup bu kapsamda afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlamak ve Türkçenin dil bilgisi kuralları ışığında, cep telefonları ve cep bilgisayarlarında kullanılacak veri tabanı hazırlık çalışmaları yapılmıştır. 2021 yılı için belirlenen performans gösterge değerinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

Türk diline ilişkin yayımlanan eser faaliyetleri: Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması ile millî kültür ve ortak değerler etrafında

toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla Türk dilini ilmî yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak üzere Türk dilinin çağdaş, tarihî yapısını bütün incelikleriyle ortaya koyacak metin ve gramer yayınları hazırlanacak; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için hazırlanan bilimsel eser yayımlanacaktır. 2021 yılında yapılan çalışmalar 6 ayda bir izlenmiş olup yıl sonunda değerlendirilmektedir.

2020 yılında başlayan ve halen devam eden korona virüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla önlemler alınmıştır. Bu sebeple Kuruma gelen eser başvurularında inceleme süreçlerinin uzamasına ve buna bağlı olarak yazarların sorumluluğunda olan düzeltme süreçlerinin de uzamasına, kitap yayımlarında da gecikmelere neden olmuştur. Bu sebeplerden ötürü hedeflenen performans gösterge değerine makul seviyede ulaşılmıştır. 2021 yılı içinde 22 adet tıpkıbasım, 44 baskısı yapılan ve 31 adet e-kitap olmak üzere 75 adet yeni eser, 12 adet Türk dili dergisi, 2 adet Belleten ve 2 adet Türk dünyası dergilerinin baskısı gerçekleştirilerek yayımlanmıştır. Performans gösterge değerine makul seviyede ulaşıldığı değerlendirilmektedir.

Performans Göstergesi Sonuçları Formu

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
MİLLİ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	2	0	Ulaşılamadı
			Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	40	535	Aşıldı
			Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	4.320	18.216	Aşıldı
			Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	126	115	Kısmen Ulaşıldı

Tablo 58: Performans Göstergesi Sonuçları Formu.

ii) Performans Denetim Sonuçları:

Kurumumuzun performans programı bilindiği üzere, performans esaslı bütçelemenin ana unsurlarından performans programı, Maliye Bakanlığı (mülga) Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanmıştır.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçelemeye geçilmiştir. Söz konusu bütçeleme anlayışıyla üst düzey politika belgelerinde yer alan hükümet önceliklerinin kurum düzeyine taşınması, tahsis edilen kurum kaynağı ile

elde edilecek çıktı ve sonuçların ilişkilendirilmiş; harcama önceliğine ve performans bilgisine dayalı bütçe karar mekanizması oluşturulmuş ve böylece plan, program ve bütçe bağlantısı güçlendirilmiştir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgileri sağlanması amaçlanmaktadır.

Faaliyetlerimizin temelini, performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. Kullandığımız temel kaynaklar, harcama birimi tarafından üretilen performans bilgisidir. Amaç-hedef uyumunun olduğu ve performans göstergelerinin faaliyetleri ölçmede yeterli bilgiyi sağladığı görülmektedir.

Performans programında yer alan hedef, göstergeler ve faaliyetler üçer aylık dönemler hâlinde ilgili birimlerden elde edilen uygulama sonuçlarına göre göstergeler seviyesinde izlenmiş ve sonuçları üst yönetime sunulmuştur.

Kurumumuz, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereğince, 2019-2023 dönemini kapsayan Stratejik Planı, 2021 yılı Performans Programı ve anılan Kanun'un 13. maddesinde yer alan bütçe ilkeleri çerçevesinde 2021 Yılı Program Bütçesi hazırlanmıştır. Stratejik Planı ve Performans Programı ilgili Kurul, Kurumlar tarafından onaylanmış ve Program Bütçesi de TBMM Genel Kurulu tarafından uygun görülerek kanunlaşmıştır. Bu dokümanlar ile ilgili 2021 yılında iç denetime yönelik mali denetim raporu bulunmamaktadır. Sayıştay Başkanlığı tarafından 2020 yılı dış denetimi yapılmış ve kamu zararı oluşturacak bir bulguya rastlanmamıştır.

3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları

2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planımıza uygun olarak 2021 yılı Stratejik Plan Değerlendirme Raporu hazırlanmış olup 4 amaç altında 18 hedefe ait 52 performans göstergesi belirlenmiştir. Faaliyetlerimizin temelini stratejik plan performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. 2021 yılı içerisinde performans göstergeleri ile ilgili yıl sonunda yapılan çalışmalarda, hedefe ilişkin sapmanın nedeni, hedefe ilişkin alınacak önlemler ve performans göstergelerinin değerlendirmesi yapılmıştır.

Ancak 2021 yılında korona virüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla önlemler alınmıştır. Bilimsel etkinliklerinin telekonferans yöntemiyle yapılması, yurt içi ve yurt dışında yayın satışı ve tanıtımının sınırlı sayıda yapılması, personele eğitim verilmesinde aksaklıklar yaşanması veya çevrim içi yöntemlerin tercih edilmesi gibi aksamalar yaşanmıştır.

Bu sebeple 18 adet hedefin performans gösterge değerinde; %100 oranında 2 adet, %50-%100 oranı arasında 13 adet, %0-%50 oranı arasında 2 adedine ulaşılmış ancak 1 adet hedefin performans gösterge değerine ulaşamamıştır.

Planlanan hedeflerin altında yer alan 52 adet performans göstergesinin %100 oranında 26 adet, %50-%100 oranı arasında 17 adet, %0-%50 oranı arasında 7 adedine ulaşılmış ancak 2 adet performans gösterge değerine ulaşamamıştır.

2021 yılı içerisinde hedeflerimiz ve faaliyetlerimiz ile ilgili yapılan çalışmalar kapsamında performans göstergelerinin değerlendirmesi ve hesaplamaları aşağıda gösterilmiştir.

2019-2023 STRATEJİK PLAN 2021 YILI İZLEME VE DEĞERLENDİRME TABLOSU

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.1.)	Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 250 kitap, 3 süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımı yapılarak yayımlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program / Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.1. Performansı	%86,23				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.1.1. Yayımlanan eser sayısı/yıl (birikimli)	35	883	1033	992	72,67
PG 1.1.2. Yayımlanan eserlerin tıpkı baskı sayısı/yıl (birikimli)	30	194	344	323	86,00
PG 1.1.3. Yayımlanan Türk Dili Dergisi sayısı/yıl (birikimli)	20	804	840	840	100,00
PG 1.1.4. Yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten sayısı / yıl (birikimli)	10	146	152	154	100,00
PG 1.1.5. Yayımlanan Türk Dünyası Dergisi sayısı/yıl (birikimli)	5	46	52	53	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
2020 yılında başlayan ve hâlen devam eden koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla önlemler alınmıştır. Bu sebeple Kuruma gelen eser başvurularında inceleme süreçlerinin uzamasına ve buna bağlı olarak yazarların sorumluluğunda olan düzeltme süreçlerinin de uzamasına, kitap yayımlarında da gecikmelere neden olmuştur. Bu sebeplerden ötürü hedeflenen performans gösterge değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Ancak yıl içinde 22 adet tıpkıbasım, 38 baskısı yapılan ve 5 adet e-kitap olmak üzere 43 adet yeni eser, 12 adet Türk dili dergisi, 2 adet Belleten ve 2 adet Türk dünyası dergilerinin baskısı gerçekleştirilerek yayımlanmıştır. Performans gösterge değerine makul seviyede ulaşıldığı değerlendirilmektedir. Plan döneminde, hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Önümüzdeki yıllarda performans göstergesine yönelik hedeflenen değere ulaşılacağı öngörülmektedir. Süreli yayınlara bilim insanları ile bire bir görüşülerek makale başvurusu yapmaları, bu başvuruların inceleyciler tarafından değerlendirilmeleri sağlanacak ve süreli yayınların zamanında neşri hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir. Baskısı tükenen eserlerin tıpkıbasımının yapılması için de gerekli hassasiyet gösterilecektir. Yeni eser baskı periyodunun düzene konulabilmesi için başvuru aşamasındaki eser ve makalelerin ilgili komisyonlar tarafından inceleme sürecinin hızlandırılması sağlanacaktır. Yayın Takip Sistemi üzerinden kontroller artırılacak ve basım süreçlerinde uzama olabileceği göz önünde tutularak iş planı yapılacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.2.)	Türk dili konularında millî ve milletlerarası kongre, panel, konferans, çalışma toplantısı, bilgi şöleni vb. ilmi toplantılar düzenlenecek ve desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.2. Performansı	%93,21				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.2.1. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın gerçekleştirilme sayısı/yıl (birikimli)	30	8	9	9	100,00
PG 1.2.2. Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nda sunulan bildirilerin taşınır belleğe aktarma ve dağıtma sayısı/yıl (birikimli)	20	0	500	500	100,00
PG 1.2.3. Güncel konularda düzenlenen ilmi faaliyet sayısı/yıl (birikimli)	15	52	67	74	100,00
PG 1.2.4. Dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenen toplantı sayısı/yıl (birikimli)	20	7	22	46	100,00
PG 1.2.5. Maddi destek verilen ve işbirliğiyle düzenlenen ilmi faaliyet sayısı/yıl (birikimli)	15	44	86	67	54,76
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
2020 yılında başlayıp, 2021 yılında da etkileri devam eden koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılma hızını kontrol altında tutma amacıyla, Kurum bilimsel etkinliklerini kimi zaman çevrim içi, şartlar elverdiği ölçüde de yüz yüze olacak şekilde yerine getirmiştir. Dört yılda bir yapılan ve 2020 yılına denk gelen Uluslararası Türk Dili Kurultayı 2020 yılında yapılamamıştır. Çevrim içi yöntemle 2021 yılında gerçekleştirilmiştir. Kurultay bildirileri tasarruf tedbirleri taşınır bellek (USB) ile bilim insanlarına verilmeyip, Kurumun genel ağ sayfasında yayımlanmıştır. Kurultayda sunulan bildiri özetleri aynı dönem içerisinde, tam bildiri metinleri ise 2021 yılı sonunda genel ağ sayfasında yayımlanmıştır. Hedeflenen performans göstergesi değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. 2020 yılında başlayıp 2021 yılında da etkisi devam eden, dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan (Covid-19) koronavirüs salgını sebebiyle, bulaşı önlemek için etkinlikler hem çevrim içi imkânlar elverdiği sürece yüz yüze yöntemiyle yapılması sağlanacaktır. Türk dili alanında yapılacak ilmi toplantıların yeni dönem için takvimi hazırlanmış olup bilimsel etkinlikler bu takvime bağlı olarak yapılacaktır. Mevcut kontroller sürdürülecektir.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.3.)	Türk dili alanında Kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.3. Performansı	%20,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.3.1. Desteklenen ilmi araştırma sonucu basılacak eser sayısı/yıl (birikimli)	50	7	10	8	33,33
PG 1.3.2. Desteklenen ilmi araştırma sayısı/yıl (birikimli)	50	10	40	12	6,67
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türk dili alanında, Kurum dışında yürütülen ve belirlenen ölçütlere uygun bulunan bilimsel araştırmalar desteklenmektedir. Ancak Kurumumuza yeterli nitelik ve nicelikte bilimsel araştırma başvurusunun olmaması ve 2020, 2021 yılında, dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan salgın sebebiyle 2021 yılında hedeflenen performans gösterge değerine ulaşamamıştır. Önümüzdeki yıllarda performans göstergesine yönelik çalışmalarda iyileştirme yapılması planlanmakta olup hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu tarafından uygulamaya geçirilen Bütünleşik Bilgi Sistemi içerisinde yer alan PROSİS (Bilimsel Proje Sistemi) ve EDSİS (Etkinlik ve Destek Sistemi) üzerinden proje başvuruların ve destek talepleri alınacak ve takibinin yapılması sağlanacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.4.)	Her yıl Türk dili alanında öğretim programına devam eden 125 kişiye lisans, 50 kişiye yüksek lisans ve doktora eğitimi alan 50 bilim adamına burs sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.4. Performansı	%90,67				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.4.1. Lisans düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/ yıl (birikimli)	30	751	1126	1229	100,00
PG 1.4.2. Lisansüstü düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/ yıl (birikimli)	35	337	487	447	73,33
PG 1.4.3. Doktora düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/ yıl (birikimli)	35	64	214	221	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Eğitim ve Araştırma Bursları Yönetmeliği kapsamında belirlenen kriterlere uygun burs başvuruları kabul edilmektedir. Yönetmelik kapsamında aranan kriterlere uygun olmayan başvurular kabul edilmemekte, yeterli sayıda burs başvurusu yapılmaması ve/veya yıl içinde öğrencilerin mezun olması sebebiyle, hedeflenen performans gösterge değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Gelecek yıllarda hedeflenen performans gösterge değerine ulaşılması öngörülmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kurumumuz tarafından verilen burslar hakkında halkın daha fazla bilgilendirilmesi ve bursiyerlere mevzuatla belirlenmiş yükümlülüklerinin hatırlatılması sağlanacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.5.)	Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi ve Osmanlı Türkçesi sözlükleri ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunarak 25 adet sözlük hazırlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.5. Performansı	%86,55				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.5.1. Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü'nün tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	25	20	80	60	66,67
PG 1.5.2. Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlük toplantı sayısı/ yıl (birikimli)	10	3	6	5	66,67
PG 1.5.3. Hazırlanan sözlük sayısı/yıl (birikimli)	20	258	273	275	100,00
PG 1.5.4. Osmanlı Türkçesi sözlüğünün tamamlanma ve genel ağ ortamında yayınlanma oranı/ yüzde (birikimli)	20	0	20	20	100,00
PG 1.5.5. Türkçe sözlük ve imla kılavuzunun yenilenme oranı/ yüzde (birikimli)	25	30	100	95	92,86
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıklarının bulunarak her yıl beş sözlük hazırlanması çalışmaları, 2020 yılında başlayan ve halen devam eden koronavirus (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla sözlük hazırlık çalışmaları çevrim içi yapılmış ve üretimde verimlilik azalmış olması nedeniyle hedeflenen performans gösterge değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Osmanlıca Türkçe Sözlüğü çalışmalarına 2021 yılında başlanmış olup bir sapma meydana gelmemiştir. Gelecek yıllarda hedeflenen performans gösterge değerine ulaşılması öngörülmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Köken bilgisi sözlüğünün hazırlanması için altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Sözlüğün hazırlık çalışmaları devam etmekte ve sözlüğün fasiküller hâlinde basılması için gerekli kontroller yapılmaktadır. Osmanlıca ve diğer sözlük çalışmaları ise kol ve komisyonlarda yapılacak çalışmalar ile üretilecektir. Yayın Takip Sistemi üzerinden kontroller artırılabilecektir.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.1.)	Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.1. Performansı	%82,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.1.1. Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı genel ağ sayfalarının yenilenme sayısı/yıl (birikimli)	40	117	120	120	100,00
PG 2.1.2. Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme sayısı/yıl (birikimli)	30	82	142	106	40,00
PG 2.1.3. Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme baskı sayısı/yıl (birikimli)	30	142.654	146.404	159.654	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak, genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfalar hazırlanması çalışmalarını sürdürmek, bu kapsamda afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlamak ve Türkçenin dil bilgisi kuralları ışığında, cep telefonları ve cep bilgisayarlarında kullanılacak veri tabanı hazırlık çalışmaları planlanmış olup 2020 yılında başlayan ve hâlen devam eden koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla alınan önlemler gereği, hedeflenen performans gösterge değeri makul seviyede ulaşılmıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılacaktır, genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfalar hazırlanması çalışmaları sürdürülecek, bu kapsamda afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlanacak ve Türkçenin dil bilgisi kuralları ışığında, cep telefonları ve cep bilgisayarlarında kullanılacak veri tabanı hazırlık çalışmaları yapılacaktır.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.2.)	Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.2. Performansı	%75,56				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.2.1. TDK çalışanlarının kamu kurumlarında verdiği eğitim sayısı/yıl (birikimli)	100	196	286	264	75,56
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Kamu kurumlarında yeni göreve başlayan memur ve kariyer meslek grubu çalışanlarına yönelik, yazım kuralları, yazımda ve sözlü ifadede anlatım bozuklukları, Türkçenin gücü ve resmî yazışma kuralları alanlarında eğitimler verilmektedir. Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimlere, talepler doğrultusunda Kurumumuzca destek verilmektedir. Koronavirüs salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle; Kurumumuzdan istenen eğitimciler hususunda olumlu cevap verilememiştir. Koronavirüs salgınının sonlanması hâlinde kurumların eğitim talepleri kabul edilecek ve eğitimlerin verilmesi sağlanacaktır. Hedefin performans göstergesi değerine makul seviyede ulaşılmış olup plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. 2020 ve 2021 yılında koronavirüs salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma riski azami seviyeye indiğinde, Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından, Kurumumuzdan istenen eğitimciler hususunda şartlar elverdiğince olumlu cevap vermeye çalışılacaktır.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.3.)	Türkçenin halkın farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.3. Performansı	%63,67				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.3.1. Kitap satış etkinliklerinde düzenlenen açık oturum, konferans vb. sayısı/yıl (birikimli)	35	68	77	75	77,78
PG 2.3.2. Yurt içinde katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl (birikimli)	35	110	155	144	75,56
PG 2.3.3. Yurt dışında katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl (birikimli)	30	1	4	2	33,33
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Yurt içi ve yurt dışında düzenlenen kitap fuarlarına katılım sağlanması, Kurum yayınlarının tanıtımının yapılması, kitap fuarları ve sergilerde Kurum çalışmaları ve yayınlarla ilgili açık oturum, konferans ve imza günleri düzenlenmesi, Kitap satışlarının üniversitelerin bulunduğu merkezlerde sabit veya gezici imkânlarla yapılması, TDK kitap satış aracında Kurum yayınlarının satışının yapılmasının çok yararlı olması ve bu uygulamanın yaygınlaştırılması çalışmaları yapılmakta, ancak 2020 yılında başlayan ve hâlen devam eden koronavirus (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla ancak 7 (yedi) fuar ve sergiye katılım sağlanmıştır. Hedeflenen performans göstergesi değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Koronavirus salgını dünyada ve ülkemizde risk olmaktan çıktıktan sonra, Stratejik Plan dönemi içinde Kurum olarak gerek iş birliği ve gerekse kendi başına sergi ve bilimsel etkinlikler düzenlenmeye devam edecektir. Faaliyet takvimi hazırlanacak ve yapılacak etkinlikler iş ve zaman çizelgesine bağlanacaktır.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.4.)	Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.4. Performansı	%37,67				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.4.1. Türkçenin korunmasına katkıda bulunanlara sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	30	29	44	42	86,67
PG 2.4.2. Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla düzenlenecek yarışmalara sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	35	7	22	9	13,33
PG 2.4.3 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla verilen ödüllere sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	35	5	20	8	20,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşların desteklenmesi, belediye sınırları içinde yer alan iş yerlerinde Türkçe kullanılmasıyla ilgili karar veren belediyelere teşvik amacıyla onurluk, berat ve yayın verilmesi, dille ilgili yarışma programlarında ödül olarak kurum yayınlarının verilmesi, Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim öğrencileri arasında ödüllü yarışmalar düzenlenmesi, şair, yazar, sunucu ve sanatçılara ödüller verilmesi faaliyetleri, koronavirus salgını kaynaklı zorlayıcı sebepler gerekçesiyle yapılamamıştır. Bu sebeple hedeflenen performans göstergesi değerine ulaşılamamıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesinin "k" fıkrası çerçevesinde ödülün niteliği, miktarı ve alanının belirlenmesi. Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek; mevcut kontroller sürdürülecektir.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.1.)	Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.1. Performansı	%66,67				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.1.1. Yapılan anma etkinlikleri sayısı/yıl (birikimli)	100	10	19	16	66,67
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Her yıl, anılacak kişiler ve hadiselerle ilgili etkinlik takvimi belirlenmesi, belirlenen takvime uygun olarak Türk dilinin gelişmesine katkı sağlamış şair ve yazarlar için anma etkinlikleri düzenlenmesi, Türkçenin tarihi dönemlerinde yaşanan belli başlı hadiselerin anlatılması ile düzenlenecek etkinliklere bilim ve kültür çevrelerinden kişilerin konuşmacı olarak katılmasının sağlanması planlanmıştır. Ancak 2020 yılında başlayan ve hâlen devam eden koronavirus (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla, alınan önlemler gereği, anma etkinliği düzenlenememiştir. 2021 yılı için hedeflenen performans gösterge değerine makul seviyede ulaşılmış olup plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kurumun başka bir faaliyeti ile aynı zamana denk gelmeyen zamanda anma etkinlikleri yapılacaktır. Anma etkinlikleri için bir takvim oluşturulacaktır.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.2.)	Türkçenin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki nesillere aktaracak belgesel hazırlattırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.2. Performansı	%0,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.2.1. Türk dilinin tarihini konu alan belgeselin tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	100	15	100	15	0,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türk dilinin ve Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bugüne, tarihini konu alan bir belge film hazırlanması, Türk dilinin zenginliklerini, tarihini ve gücünü ortaya koyan bilgi ve belgeler, günümüz basın yayın teknolojileri kullanılarak gelecek nesillere aktarılması, çok dilli olarak hazırlanması sağlanan belge filmin, millî ve milletlerarası yayın kuruluşlarında yayımlanması ve YD ortamında çoğaltılarak geniş kitlelere ulaştırılması planlanmıştır. Ancak koronavirüs salgını kaynaklı zorlayıcı sebepler gerekçesiyle; ihalesi yapılamamıştır. Belgesel hazırlama altyapı çalışmaları devam etmekte olup önümüzdeki yıllarda performans gösterge değerine ulaşacağı öngörülmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Belgesel filmin hazırlanması için altyapı çalışmaları devam etmekte olup belgesel film çalışmaları 4734 – 4735 sayılı Kamu İhale ve Sözleşmeler Kanunu çerçevesinde ihalesi yapılarak belge film hazırlanacaktır.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.3.)	Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserler günümüz alfabesine kazandırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.3. Performansı	%50,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.3.1. Türk Edebiyat tarihleri dizisinden yayımlanan eser sayısı/yıl (birikimli)	50	0	3	0	0,00
PG 3.3.2. Günümüz alfabesine kazandırılan edebî eser (hikâye, roman, şiir, tiyatro vb.) sayısı/yıl (birikimli)	50	0	3	25	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmesi ve yaygınlaştırılması, Türk dili sevgisini ve bilincini geliştirecek ve yaygın hâle getirecek çalışmaların yürütülmesi, Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserlerin günümüz alfabesine çevrilerek halkın yararına sunulması, Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda araştırmalar yürütmek, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile ilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılmasının sağlanması planlanmıştır. Ancak Kurum dışı isteklilerin eser basım talebinde bulunmaması ve koronavirüs salgını kaynaklı zorlayıcı sebepler gerekçesiyle eser yayımlanamamıştır. Hedeflenen performans göstergesine makul seviyede ulaşılmış olup plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Bilim Kurulu üyelerinden oluşan kol ve komisyonların kurulması ve bu alanda yapılacak çalışmalar ile bilim adamları tarafından Osmanlı alfabesi ile yazılmış günümüz alfabesine çevrilmiş bilimsel çalışmalar ilgili kurullarımız tarafından değerlendirildikten sonra uygun bulunanlar bilim dünyasına kazandırılacaktır. Mevcut kontrol yöntemleri sürdürülecektir.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.4.)	Yaşayan dillerde iki dilli sözlükler hazırlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.4. Performansı	%100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.4.1. Arapça-Türkçe sözlüğün tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	40	0	60	60	100,00
PG 3.4.2. Kazakça ve Çuvaşça sözlüklerinin tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	30	20	100	100	100,00
PG 3.4.3. Makedonca-Türkçe sözlüğün tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	30	45	100	100	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Terim çalışma gruplarınca ve kurum, kuruluşlar tarafından hazırlanan sözlüklerin baskı işlemlerinin geliştirilerek ilgililerin hizmetine sunulması, Türkçedeki bozulma ve yabancılaşmanın önüne geçmek amacıyla bilim, eğitim, öğretim ve yayın kuruluşları başta olmak üzere, hayatın tüm alanlarında Türkçenin doğru ve etkin kullanımının sağlanması, yaşayan dillerde sözlük üretme çalışmaları yürütülmesi planlanmış olup hedeflenen performans göstergesi değerine ulaşılmıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Önümüzdeki yıllarda, Yayın Takip Sistemi üzerinden kontroller artırılabilecektir.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.1.)	Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 4.1. Performansı	%99,59				
Sorumlu Birim	Kütüphane Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.1.1. Sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı/yıl (birikimli)	40	1.387	3.052	3035	98,98
PG 4.1.2. Türkoloji alanındaki bütün yayınların kütüphaneye kazandırılma sayısı/yıl (birikimli)	60	63.983	69.983	73.716	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan nadir eserlerin sayısallaştırılarak elektronik ortama aktarılması, künye bilgilerinin düzenlenmesi, taranabilir bir yapıda bir sunucu bilgisayar üzerinde depolanması, görüntülerle eşleştirilmesi, kredi kartlı bir alt sistem vasıtasıyla kullanıcıların hizmetine sunulması, bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyinin yükseltilmesi planlanmıştır. 2021 yılında hedeflenen performans gösterge değerine ulaşıldığı değerlendirilmiş olup plan döneminde, hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Mevcut personel için görev dağılımı yapılacak, nadir eserler sayısal hâle getirilecek, Türkoloji alanında yayımlanan eserler kütüphaneye kazandırılacak, kullanıcı hizmetlerine ağırlık verilecek ve diğer hizmetler en üst düzeyde yapılmaya çalışılacaktır. Bu kapsamda çalışmaların dünya standartlarında yapılması için nitelikli personel yetersizliği bulunmakta olup bu nedenle nitelikli personel talebimiz için personel talep formu düzenlenmiştir.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.2.)	Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI-ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için yapılacak çalışmaların yürütülmesi için gerekli genel yönetim desteklerinin tümünü kapsamaktadır.				
H 4.2. Performansı	%77,73				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.2.1. Personele verilen eğitim sayısı/yıl (birikimli)	40	20	32	29	75,00
PG 4.2.2. Eğitime katılan personel sayısı/yıl (birikimli)	30	310	619	527	70,23
PG 4.2.3. İstihdam edilen nitelikli personel sayısı/yıl (birikimli)	30	64	73	72	88,89
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Personelin eğitim ihtiyaçlarının düzenli olarak belirlenmesi, eğitim ihtiyaçlarının tahlil edilmesi, yıllık hizmet içi eğitim programları hazırlanması, eğitim için gerekli altyapının temin edilmesi, hizmet içi eğitimlere ilişkin değerlendirmeler yapılması; ayrıca teknik ve akademik altyapının oluşturulmasına yönelik belirlenen ihtiyaca uygun Türk dili, lehçeleri, dil bilimi, yabancı diller, bilgisayar, grafik ve musahhahlik konularında personel istihdam edilmesi ve yürütülen projelerde yer almak üzere üniversitelerden bilim adamlarının görevlendirilmesi, mesleki gelişime yönelik hizmet içi eğitimlerin artırılması, akademik altyapıyı ve kurumsal donanımını güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğinin ortaya konması planlanmıştır. Ancak koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma sebebiyle hazırlanan 2020-2021 dönemi eğitim programı uygulanamamış olup performans gösterge değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Plan döneminde, hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Hizmet içi eğitim programı hazırlanmış olup yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle kurumlardan istenen eğitimciler gelememişlerdir. Koronavirüs salgınının sonlanması hâlinde kurumlarla iş birliğine daha fazla önem verilerek eğitim ihtiyaçları çerçevesinde planlanan eğitimlerin yapılması sağlanacaktır. Nitelikli personel ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli önlemler alınarak iyileştirmelerin yapılması sağlanacaktır. Mali ve mali olmayan yönetim ve kontrol alanındaki hizmetlerin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.3.)	Kurumun fiziki ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI-ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için yapılacak çalışmaların yürütülmesi için gerekli genel yönetim desteklerinin tümünü kapsamaktadır.				
H 4.3. Performansı	%78,84				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.3.1. Kurum binasının onarımının tamamlanma oranı/ yüzde (mevcut değeri korumak)	25	65	65	65	100,00
PG 4.3.2. Hizmet binası ve sosyal tesis yerleşkesi inşaatının tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	30	5	100	33	29,47
PG 4.3.3. Kurumun yıllık fiziki donanım ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanma oranı/ yüzde (mevcut değeri korumak)	20	85	85	85	100,00
PG 4.3.4. Kurumun yıllık teknolojik donanım ihtiyacının karşılanma oranı/ yüzde (mevcut değeri korumak)	25	85	85	85	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
"Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşİ" 2015H041500 proje numaralı Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun kampüs yapımı projesi ile ilgili birinci inşaat ihalesinin 14.12.2017 tarihinde yapıldığı, inşaatın %4,70 düzeyindeki gerçekleştirme aşamasında, yüklenici firma 21.01.2019 tarihinde, 18.01.2019 tarihli ve 30659 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "7161 nolu Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"da yapılan değişiklik gerekçesi ile Sözleşme'nin tasfiyesi talebinde bulunmuş olması sebebiyle, TOKİ; 30.07.2019 tarih, 88021 sayılı Başkanlık oluru ile yapım işini tasfiyesine karar vermiştir. Hizmet binası yapım işinin ikinci ihalesi 15.02.2021 tarihinde yapılmış ve toplam fiziki ilerleme oranı %32,70'dir. Bu sebeple hedeflenen performans göstergesi düşük seviyede gerçekleşmiştir. Hâlen kullanılmakta olan Kurum hizmet binalarımızın, bakım, onarımı, fiziki çalışma ortamının iyileştirilmesi yapılmış; personelin hizmet sunumunda bilgi ve haberleşme teknolojilerinden azami ölçüde yararlanmasının sağlanması amacıyla bilgi işlem altyapısı güçlendirilmiş; teknolojiye paralel olarak donanımlar iyileştirilmiş; kurumun fiziki ve teknolojik donanımının güçlendirilmesi sağlanmıştır. Hedeflenen performans göstergesi ulaşılmıştır. Hizmet binasının yapım işi hızla yapılmakta olup önümüzdeki yıllarda performans hedefine ulaşacağı öngörülmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. "Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşİ"ne ait hizmet binası inşaatı sözleşme gereği TOKİ tarafından yaptırılmakta olup 31.12.2021 tarihi itibarıyla birinci ve ikinci ihale sonucunda %32,70 oranında gerçekleştirme sağlandığı görülmüştür. Yüklenici firma iş takvimine bağlı olarak çalışmalarına devam etmekte olup ilerleme sağlanacağı öngörülmektedir. Kullanılmakta olan ana ve ek hizmet binalarımızın bakım onarımı, fiziki ve teknolojik donanımlarının güçlendirilmesi sağlanacaktır.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.4.)	Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI-ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için yapılacak çalışmaların yürütülmesi için gerekli genel yönetim desteklerinin tümünü kapsamaktadır.				
H 4.4. Performansı	%88,33				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.4.1. E-Mağaza olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/yıl (birikimli)	30	622	820	915	100,00
PG 4.4.2. E-Kitap olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/yıl (birikimli)	35	0	6	36	100,00
PG 4.4.3. Kitap satış aracıyla ziyaret edilen yer sayısı/yıl (birikimli)	35	74	119	104	66,67
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Kurum yayınlarının halkın geniş kesimlerine tanıtılması ve ulaştırılması için yayınların katalog hâlinde genel ağ ortamında kullanıma açılması, elektronik ortamda satışının yapılması, künye bilgilerinin düzenlenmesi, taranabilir yapıda bir sunucu bilgisayar üzerinde depolanması ve görüntülerle eşleştirilmesi suretiyle bir sistem oluşturulması ve bu sistemin kredi kartlı bir alt sistem vasıtasıyla kullanıcıların hizmetine sunulması; Kurum yayınlarının, üniversiteler ve kitap fuarlarında kitap satış aracı ile satışa sunulması faaliyetleri planlanmıştır. Ancak koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma sebebiyle Kurum yayınlarının tanıtımı ve satışı planlanan şekilde yapılamamış olup hedeflenen performans göstergesi değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Plan döneminde, hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kurumumuz yayınlarının hedeflenen sayıda e-kitap olarak hazırlanabilmesi için gerekli olan yazılım ve sistemlerin temin edilmesi sağlanmış, Telif Hakkı Yönetmeliği çerçevesinde gerekli olan hukuki düzenlemeler yapılmış ve e-kitap uygulamasına geçilerek yayınlarımızın daha geniş okuyucu kitlesine ulaşması sağlanacaktır. Ayrıca satışı yapılan yayınlarımızın tamamının E-mağaza sistemine yüklenmesi tamamlanmıştır. Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaştırılması uygulama takvimi çerçevesinde yapılacak ve Kurum envanterine giren yeni kitap satış aracının kitap satış faaliyetine başlaması için gerekli planlamalar yapılmıştır.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.5.)	Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI-ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için yapılacak çalışmaların yürütülmesi için gerekli genel yönetim desteklerinin tümünü kapsamaktadır.				
H 4.5. Performansı	%100,00				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2021 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2021 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.5.1. Stratejik Plan Uygulama, İzleme ve Değerlendirme tamamlanma oranı/ yüzde(birikimli)	30	0	60	60	100,00
PG 4.5.2. İç kontrol sisteminin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunun sağlanma oranı/yüzde (mevcut değeri korumak)	30	88	88	88	100,00
PG 4.5.3. Üretilen rapor sayısı/yıl (birikimli)	40	41	65	65	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Stratejik plan belgesinin sistematik bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi için gerekli altyapı çalışmalarının yapılması; iç kontrol, performans esaslı bütçeleme, raporlama gibi mali ve genel yönetim araçlarının kurumsallaşmasının sağlanması faaliyetlerinin yapılması planlanmıştır. Bu kapsamda Stratejik Plan Belgesi'nin izlenmesi ve değerlendirilmesi yapılmış, mali ve genel yönetim araçlarının kurumsallaşması çalışmaları yapılmış, kaynak tahsis sürecinin etkinliğini sağlamak için stratejik plan ile bütçe bağlantısı performans programı ile güçlendirilmiştir. Gerekli raporlar hazırlanmıştır. 2021 yılında hedeflenen performans gösterge değerine ulaşılmış olup bir sapma meydana gelmemiştir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Önümüzdeki yıllarda da mevzuat gereği, performans hedefini gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılacaktır.					

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla performans yönetimi anlayışını getirmektedir.

Bilindiği üzere performans esaslı bütçelemenin ana unsurlarından performans programları, Maliye Bakanlığı (mülga) tarafından yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar Ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinden hazırlanmıştır.

Bu kapsamda performans programlarının izleme, değerlendirme ve raporlanması sürecine altyapı sağlamak amacıyla e-bütçede Performans Bütçe Modülü altında Performans İzleme ve Değerlendirme Bölümü oluşturularak idarelerin kullanımına açılmıştır.

Performans yönetimi, performansın sürekli iyileştirilmesini amaçlayan sonuç odaklı bir yönetim anlayışıdır. Performans yönetiminin en önemli bileşenlerinden biri de performans değerlendirmesidir. Performans değerlendirmesi, program değerlendirmesi, performans yönetimi, performans esaslı bütçe, bütçe sistemleri, performans ölçümü, performans denetimi ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında değerlendirilmektedir.

Değerlendirmenin etkili bir araç olabilmesi için politika oluşturulması ve uygulanması sürecinin ayrılmaz bir parçası olması gerekmektedir. Buna karşın uygulamada Stratejik Plan, Program Bütçe ve Performans Programının denetim ve değerlendirme (maliyetlendirme) arasındaki ilişkinin kurulduğu görülmektedir. Değerlendirme sonucunda elde edilen bulguların bütçe sürecinde kullanılması ile ilgili beklentiler, gerçekçi bir şekilde oluşmaktadır. Sonuçta bütçeleme politik tercihleri içerir, değerlendirme ise bu tercihleri etkileyen pek çok faktörden sadece bir tanesidir.

2019-2023 Dönemini kapsayan Stratejik Plan değerlendirmesi yapılmış ve 18 adet hedefin performans gösterge değerinde; %100 oranında 2 adet, %50-%100 oranı arasında 13 adet, %0-%50 oranı arasında 2 adedine ulaşılmış ancak 1 adet hedefin performans gösterge değerine ulaşamamıştır.

Planlanan hedeflerin altında yer alan 52 adet performans göstergesinin %100 oranında 26 adet, %50-%100 oranı arasında 17 adet, %0-%50 oranı arasında 7 adedine ulaşılmış ancak 2 adet performans gösterge değerine ulaşamamıştır.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgilerin sağlanması amaçlanmaktadır.

5. Diğer Hususlar

Başkanlığımız yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu hazırlayarak Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Strateji ve Bütçe Bakanlığına göndermiştir. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 25'inci maddesi gereğince hazırlanan ilgili mali yıla ilişkin

idare faaliyet raporu kamuoyuna açıklanmak üzere genel ağ sayfamızda yayımlanmış ve raporun birer örneği Sayıştay, Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

2021 Yılı Programı'nda yer alan ekonomik ve sosyal hedeflere ulaşmak için; makroekonomik politikaların, sektör stratejilerinin, bölge planlarının, bölgesel gelişmeye yönelik programların ve bunlarla ilgili yatırımların koordineli bir şekilde yürütülmesidir.

10.12.2003 tarihinde kabul edilen ve 24.12.2003 tarihli *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun Kamu Yatırım Projeleri başlıklı Madde 25- (Değişik birinci fıkra: 2.7.2018-KHK-703/213 md.) Kamu yatırım projeleri ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanır, uygulanır ve izlenir. Bu kapsamda Kamu yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçları, ilgili kamu idaresi tarafından izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar bir rapor hâlinde Sayıştay Başkanlığına, Cumhurbaşkanlığına ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir. Hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda 2021 Yılı Programında yer alan projelerin gerçekleşme durumları, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından proje uygulama raporları, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sektörler ve Kamu Yatırımları Genel Müdürlüğüne, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderilmektedir.

Mali işlemler; yapılan duyurular ve ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak yerine getirilmiştir. (Ayrıntılı finansman ve harcama programlarının hazırlanması, ödenek gönderme, tenkis, ekleme ve aktarma işlemleri, kesin hesabın hazırlanması, yıl sonu işlemlerinin yapılması vb.) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği Kurumumuza yapılan bilgi edinme başvuruları birimlerle irtibat kurulmak suretiyle cevaplandırılmaktadır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A) Üstünlükler

Güçlü Yönler

1. Anayasal bir kurum olması ve Kurumun Cumhurbaşkanlığının gözetiminde, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Kültür ve Turizm Bakanlığı gibi güçlü iki kuruma ilgili olması.
2. Kurumun akademik bir kimliğinin olması.
3. Bilimsel eser ve süreli yayıncılık alanlarında, Türk Dil Kurumunun güçlü bir birikim ve deneyime sahip olması.
4. Kurumun, birçok farklı disiplinle ortak çalışmalar yapma yeteneğine sahip olması.
5. Türk dili alanında çok güçlü bir ihtisas kütüphanesinin olması.
6. Kurumun teknolojik altyapısının güçlü olması; özellikle kimi önemli kaynakların elektronik ortama aktarılmasında, teknolojinin sunduğu imkânlardan etkin olarak yararlanılması.
7. Kurumun, Türkoloji alanındaki millî ve milletlerarası her türlü uzman desteğini talep edebilecek bir konumda olması.
8. Kurumun yalnızca Türkiye'ye yönelik olarak değil, ülke dışına yönelik olarak da etkinliklerde bulunması.
9. Türk dili gibi toplum üzerinde etki gücü yüksek bir alanda danışmanlık görevi üstlenmesi.
10. Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine burs verilmesi.
11. Üniversitelerin en önemli dış paydaşımız olması.

B) Zayıflıklar

Zayıf Yönler

1. Türkiye'nin bölgelerinde yayın satış temsilciliklerimizin bulunmaması; özellikle İstanbul başta olmak üzere büyük şehirlerde herhangi bir temsilciliğin bulunmaması sebebiyle iş ve işlemlerde güçlükler yaşanması.
2. Kurumun kendi görev alanında birçok nitelikli faaliyeti ve yayını olmasına rağmen bunların tanıtılması konusunda eksikliğin olması.
3. Kurumun iç dinamikleriyle yayınlar hazırlanmaması.
4. Kol başkanlarının bilim kurulu üyeliği süresince geçici görevlendirme ile kurumda bulunmaması.
5. Nitelikli personel sayısının yetersiz olması.

6. Türk dili alanında ödöl verilmemesi.
7. Geçmişte hem dil hem edebiyat alanında belirli bir işlev ve konum üstlenmiş olan Türk Dil Kurumunun, bugün yalnızca dil alanında kalmış olması.

C) Değerlendirme

Bu olumlu gelişmelere rağmen Türkçenin kullanımında yaşanan olumsuzluklara da değinmek gerekmektedir. Binlerce yıllık geçmişiyile, 12 milyon kilometrekarelik geniş bir coğrafya parçasında çeşitli lehçeleriyle ve yaklaşık 220 milyon konuşuruyula; mükemmel ses, biçim ve söz dizimi özellikleriyle; geniş söz varlığıyla yeryüzünün en güçlü dillerinden biri olan Türkçe, hiç de hak etmediği olumsuzluklarla karşı karşıyadır. Hayatın çeşitli alanlarında yaşanan yabancılaşma akımı içerisinde yabancı kaynaklı sözlerin olur olmaz her yerde kullanılması; iş yerlerine, ürünlere yabancı kaynaklı adlar verilmesi ve kitle iletişim araçlarında Türkçenin yanlış ve bozuk kullanılması karşısında birtakım kanuni düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir.

Türkçenin kullanımı konusunda yaşanan başıboşlukları giderecek kanuni düzenlemelerin yapılması gereğine inanıyoruz. Bu kanuni düzenlemelerin yapılmasına kadar geçecek zaman içerisinde Türk Dil Kurumu boş durmamakta, iş yerlerinde Türkçe ad kullanılması yolunda belediyelerimizle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir.

Bütün bu çalışmalar ilmi yapılanmanın ve kurumsal kimliğin sonucunda gerçekleştirilmiştir. Yöneticilerinden uzmanlarına, ilim kadrosundan bütün çalışanlarına kadar herkesin bu üretimde payı bulunmaktadır. Kurumumuz zayıf yönlerimizde belirtilen olumsuzluklara rağmen elinde bulundurduğu kaynakları etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanarak hedeflerine ulaşma yolunda azami gayreti göstermiştir.

Türk Dil Kurumu olarak bütün çalışanlarımızla Türk dilinin hizmetindeyiz.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Kamu yönetiminde son yıllarda meydana gelen köklü ve reform niteliğindeki mevzuat değişikliklerinin tam olarak uygulanabilmesi, Kurum çalışmalarının daha verimli ve istenilen düzeyde yürütülebilmesi için hizmet içi eğitimlere daha çok zaman ve kaynak ayrılarak bu eğitimlerin çeşitlendirilmesi gerekli görülmektedir.

EKLER

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde 2021 bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi malî yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile malî hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim. (Ankara, 31.12.2021)

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Türk Dil Kurumu Başkanı

Ek-2: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin 31.12.2015’de oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin malî yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu Raporunun “III/A- Malî Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Ankara, 31.12.2021)

Hüseyin DOĞANAY

Strateji Geliştirme Müdürü

